

8

TÜRKÇE SINIF

Çalışma Kitabı

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI • 8652
YARDIMCI KAYNAK EĞİTİM MATERYALİ • 2544

8. SINIF TÜRKÇE Çalışma Kitabı

1. Baskı 2023

ISBN 978-975-11-6544-2

Yazar

KOMİSYON

Türkçe yayın hakları MEB, 2023

Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

Baskı DEVLET KİTAPLARI DÖNER SERMAYE
MÜDÜRLÜĞÜ

Dokuz Eylül, Sarnıç Yolu No:7, 35410
Gaziemir/İzmir

Sertifika No 71765

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fişkırarak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fıskırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

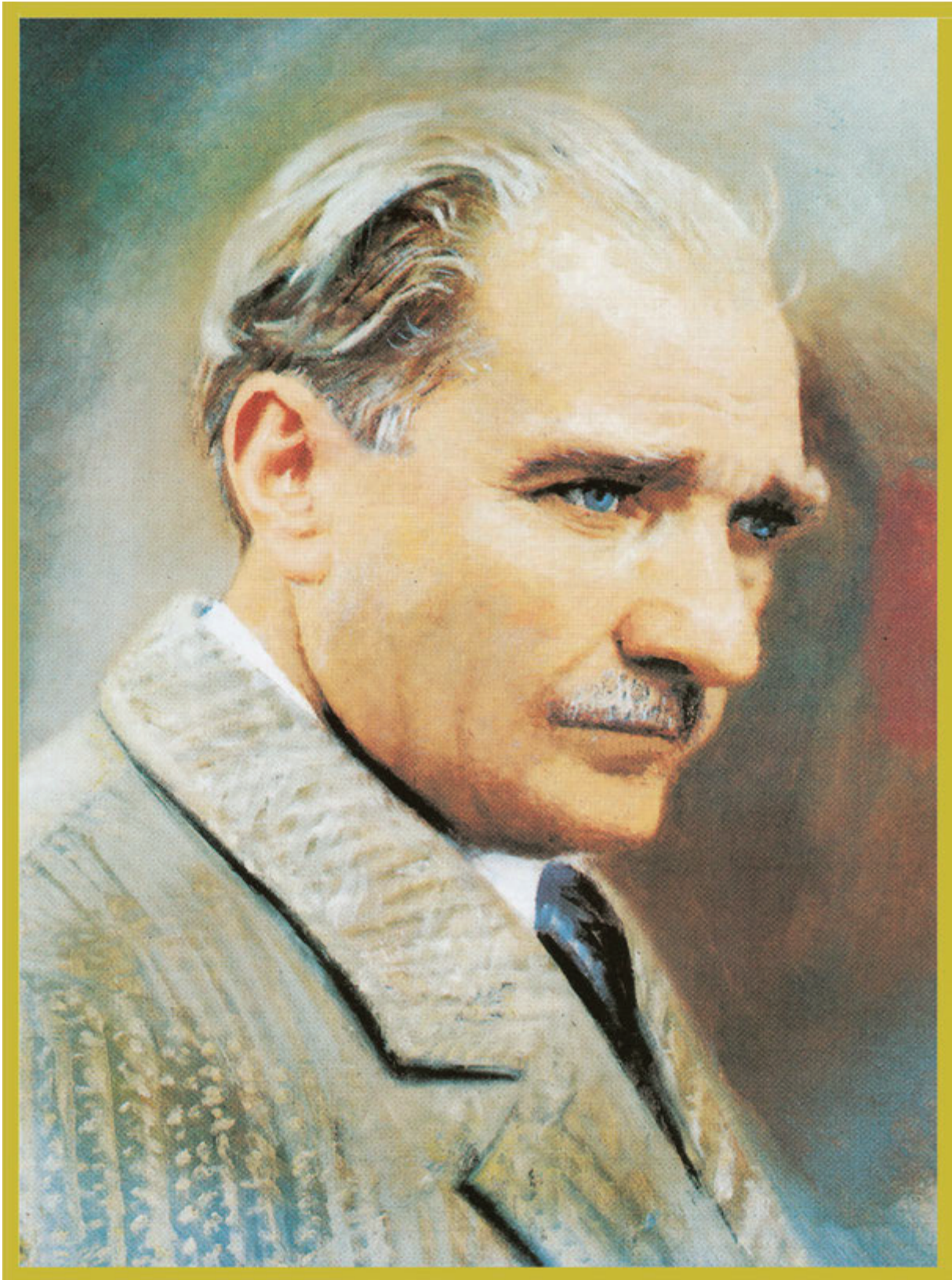
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

SÖZCÜKTE ANLAM	7
SÖZ GRUPLARINDA ANLAM (Kalıplaşmamış Söz Grupları)	21
DEYİM VE ATASÖZÜ	27
SÖZ SANATLARI	35
CÜMLEDE ANLAM	45
PARÇADA ANLAM (Ana Düşünce - Ana Duygu - Yardımcı Düşünce - Konu - Başlık)	59
PARÇADA ANLAM (Hikâye Unsurları - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)	99
PARÇADA ANLAM (Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)	109
PARÇADA ANLAM (Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları)	115
SÖZEL MANTIK / MUHAKEME	123
GÖRSEL OKUMA (Tablo / Grafik / Çizelge)	129
FİİLİMSİLER	151
CÜMLENİN ÖGELERİ	161
YAZIM KURALLARI	169
NOKTALAMA İŞARETLERİ	177
METİN TÜRLERİ	187
CEVAP ANAHTARI	192

SÖZCÜKTE ANLAM

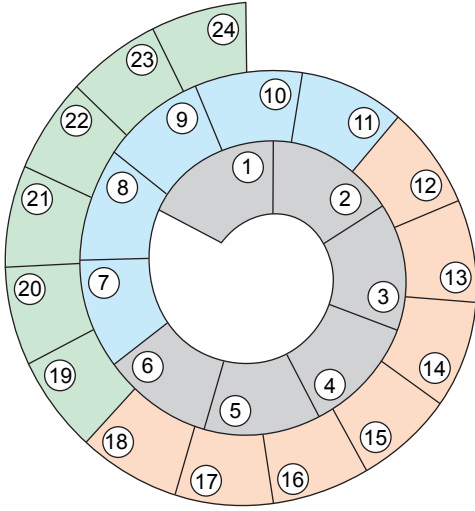

TEST-1

1. Finlandiya'da eğitim kalitesinin geliştirilmesi amacıyla yürütülen pilot programda dört farklı robot, öğretmenlik yapıyor. Bu robotların, öğrencilerin ihtiyaçlarını anlayabilen yazılımları bulunabiliyor. Robotlar, öğrencilerin anlamadığı konuları defalarca anlatabiliyor. Ayrıca öğrencilerin seviyelerini belirleyerek sorular sorabiliyor.

Yukarıdaki paragrafta bulunan bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir.

- (1-6) Bir şeyin iyi ve kötü olma özelliği, nitelik.
- (7-11) Belirli bir işi yerine getirmek için çeşitli işler yaptırılabilen otomatik araç.
- (12-18) Bir bilgisayarda donanımaya hayat veren ve bilgi işlemde kullanılan programlar.
- (19-24) Düzey.

Bu sözcükleri anlamlarından hareketle metinden bulup yukarıdaki sarmal bulmacaya her numaraya bir harf gelecek şekilde yerleştiriniz ve anahtar sözcük kutusunda verilen rakamlara denk gelen harfleri bularak aşağıdaki anahtar sözcük kutusuna yazınız.

ANAHTAR SÖZCÜK			
1	10	16	22

Buna göre anahtar sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) K U L A
- B) K O L İ
- C) K İ L O
- D) K İ R A

2. Avcı toplayıcı toplumlarda hayvanlar avlanır, yabani meyve ve bitkiler doğadaki hâllerıyla toplanıp tüketilirdi. Bu tür toplumlarda erkeklere avcılık, kadınlara ise toplayıcılık düşerdi. Tarihin ilk zengin toplumlarının avcı toplayıcı gruplar tarafından kurulduğu öne sürülmektedir. Bunun nedeni sınırlı maddi ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra geçimlerini sağlayacak etkinliklere her gün birkaç saat ayırmalarıdır. Böylece bu grupların birçoğunda dinî törenler ve sanatsal üretimler ortaya çıkmıştır. Günümüzdeki avcı toplayıcı toplumlar ile geçmişteki örnekleri arasındaki kan bağı zayıftır. Bu yüzden öncekileri tamamıyla anlamamızı sağlayamazlar. Çünkü bunların kendilerine özgü bir gelişim süreçleri vardır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu parçadaki altı çizili sözcüklerin anlamı sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) birleştirmek, eklemek - uygun gelmek - sıksa, cılız olmak
- B) düzene sokup düzeltmek - ilgi göstermek - dayanaklılığı az olmak
- C) seçip bir araya getirmek - görevi olmak - etkisi az olmak
- D) artırıp biriktirmek - amaç edinmek - olanağı, imkânı az olmak

3. Ertesi gün başladı gün doğmadan yolculuk

Soğuk bir mart sabahı buz tutuyor her soluk

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "soluk" sözcüğü, bu dizelerdeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Yazar bu öyküsüyle edebiyata yeni bir soluk getirdi.
- B) İş yoğunluğundan sadece öğle aralarında soluk alabiliyorduk biraz.
- C) Kış aylarında soba dumanından sokaklarda soluk almak güçleşiyordu.
- D) Pencereden soluk bir ışık vuruyordu odasına.

4. “Çıkmak” sözcüğünün anlamlarından bazıları şunlardır:

1. İçeriden dışarıya varmak, gitmek
2. Bulunduğu yeri bırakıp başka yere geçmek, ayrılma, ilgisini kesmek
3. Bir meslek veya bilim kurumunda okuyup yetişmek, mezun olmak
4. Elde edilmek, sağlanmak, istihsal edilmek.

“Çıkmak” sözcüğünün kullanıldığı cümleler:

- a) Tören hazırlığını tamamladıktan sonra okuldan çıktık.
- b) İş başvurusundan beklediğimiz sonuç çıkmadı.
- c) Vefalı genç, doktor çıkıp birçok hayat kurtardı.
- d) Yeni ev almamıza rağmen eski evimizden çıkmadık.

Buna göre “çıkma” sözcüğünün anlamı ile bu anlamlara göre kullanıldığı cümleler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) 1-a 2-d 3-c 4-b
B) 1-a 2-b 3-c 4-d
C) 1-d 2-a 3-b 4-c
D) 1-d 2-c 3-b 4-a

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “geçmek” kelimesi, karşısında verilen anlama uygun kullanılmıştır?

	CÜMLE	ANLAM
A)	Ankara'nın soğuğu ciğeri-me geçti.	Bir yandan girip diğer yandan çıkmak
B)	Elimdeki kitabı bırakıp buldukları odaya geçtim.	Bir yerden başka bir yere gitmek
C)	Dedikodular kısa zamanda dilden dile geçmiş, tüm köye yayılmıştı.	Olmak, vuku bulmak, cereyan etmek
D)	Sanırım bütün bu huylar ona annesinden geçmiş.	Hastalık bulaşmak

6. • Biri gelinceye değin bir yerde kalmak, durmak
• Süre tanımak, acele etmemek
• Ummak

“Beklemek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) İkrâmın sebebini anlamak için sakince bekledi.
B) Seni burada dünden beri bekliyordum.
C) Yeni gelen eşyaları gözlerini dört açarak bekledi.
D) Kardeşinden bu işi yapmasını bekleme bence.

7. I. Çocukluk zamanlarında edinmişti bu davranışı.
II. Zaman, o gün su gibi akıp geçmişti.
III. Şimdi kitap okuma zamanı, dedi.
IV. Gül zamanı gelince kasaba mis gibi kokar.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde “zaman” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

8. “Odanın sıcaklığı epey artmıştı.” cümlesinde “sıcak” kelimesi ölçülebildiği için nicel anlamlıdır. “Arkadaşlarına daima sıcak davranırdı.” cümlesinde ise “sıcak” kelimesi nitel anlamlıdır. Çünkü bu sıcaklık ölçülebilir bir kavram değildir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem nitel hem de nicel anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır?

- A) Beş dönüm araziye iki saatte sürdü.
B) Geniş ovalar, hoş kokuları bünyesinde barındırır.
C) Sıcak davranışlarıyla iyi bir ev sahipliği yaptı.
D) Bir bardak süt ile tüm günü geçiriyor.

9. Korkak ya da zayıf olmayın. Yılıp kaçan - - - -, söz hakkı isteyen - - - - olun. Adım atarken düşmekten korkmayın, kendinize güvenin. Düşecek olursanız hemen ayağa kalkıp - - - - dik tutun. Önemli olan - - - - değil, düştükten sonra ayağa kalkabilmektir.

Bu metinde boş bırakılan yerlere anlam akışına göre aşağıdaki sözlerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) son kişi - bir kişi - gönlünüzü - son defa
B) tek kişi - son kişi - gönlünüzü - tekrar
C) son kişi - ilk kişi - başınızı - düşmemek
D) ilk kişi - bir kişi - başınızı - düşmemek

10. Serhat, her zaman yaptığı gibi atılarak söze girdi.

“Atılmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Düşmanı önlemek için nehrin üzerindeki bütün köprüler atıldı.
B) Yazıhanenin önüne yırtılmış mektup parçaları atılmış.
C) Kocaman odanın ortasına küçücük bir minder atılmıştı.
D) Vedat birden atıldı ve “Niçin, siz yok musunuz?” dedi.

11. Şevket Rado yayıncılık faaliyetlerinin dışında fıkra, I
sohbet, deneme ve gezi yazıları yazmıştır. Sohbet ve denemelerinde hayatı sevmeyi, çalışmayı, daha iyiyi aramayı, iyiliğe ve doğruluğa kıymet vermeyi II
II
eden Rado, anlaşılır bir dil kullanmıştır. Sohbetlerindeki üslubu III samimidir. IV

Bu metinde numaralanmış kelimelerin anlamları aşağıdaki tabloda sırasıyla verilmiştir.

Sözcüğün Anlamı
İşler durumda olma, etkinlik
Bir duyguyu, bir düşünceyi aşılama
Anlatma, oluş, deyiş veya yapış biçimi, tarz
Sevinçli, keyifli, şen bir biçimde

Bu tabloda, parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “aramak” sözcüğü “önem verip istemek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Arkadaş seçerken en çok samimiyet ararım.
B) Çekmecenin içinde gözleriyle bir şeyler aradı.
C) Geçmişteki neşeli ve huzurlu günleri çok arıyorum.
D) Dedemi, yoğunluktan dolayı uzun süredir arayamıyorum.

13. 1793'te Londra British Museumda savaş sırasında Çin'den gülibrişim ağacı tohumları getiriliyor. Yıllarca sergileniyor; hiçbir kıpırdama, hareket yok. 1940 yılında, II. Dünya Savaşı sırasında müzenin botanik bölü-

I

müne, tam da bu tohumların bulunduğu kabine bir parça isabet ediyor. Kabin paramparça... Haftalar sonra sa-

II

III

vaş alanından fidanlar yükseliyor. 150 yıldır uyuyan gülibrişim tohumları yeşermiş. Hayattaysan umut her

IV

zaman var.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin sözlük anlamları aşağıda karışık olarak verilmiştir.

Sözlük Anlamı

- Güzel rastlantı
- Sanat ve bilim eserlerinin veya sanat ve bilime yayan nesnelere saklandığı, halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapı
- Küçük, özel bölme
- Olması beklenen veya olacağı düşünülen şey, ümit

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

14. • Bazı haber bültenleri asparagas haberlerden geçilmiyor.
- Dünkü çalışmayla ilgili datalar henüz elime ulaşmadığı için yorum yapamıyorum.
 - Dünkü maçta karşı takım çok iyi defans yaptı.
 - Bu sene özellikle yurt içi tatil trendinin arttığı görülüyor.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin Türkçe karşılığı kullanılmamıştır?

- A) Medyada bu durumu abartan haberler var.
- B) Basketbol takımımız bu sene iyi savunma yapıyor.
- C) E-kitap okuma eğilimi öğrenciler arasında yaygınlaşıyor.
- D) Bilgisayardaki tüm veriler yedeklenerek bilgisayar yeniden biçimlendirildi.

15. Sanatçı, farkında olsun veya olmasın - - - - etkisi altında kalır. Sanatçılar baskın olarak eserlerini hayal güçlerinden hareketle kaleme alsalar da hayalleri, - - - - edindikleri izlenimle şekillenir. Örneğin klasik Türk şiirinde şairlerin kullandığı pek çok simge, sosyal yaşamlarına aittir. Zaten bu köklü şiir geleneğinde altı yüzyıllık süreç boyunca şairler, - - - - şiirlerine taşımıştır. Ancak bunları, şiirlerinde doğrudan günlük hayattaki şekliyle değil söz konusu şiir geleneğinin hayal dünyası içerisinde eriterek kullanmışlardır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere anlam akışına göre sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) kendi geçmişinin - çocukluklarında - kişisel düşüncelerini
- B) bulunduğu çevrenin - sosyal hayattan - toplumun duygularını
- C) okuduklarının - kitaplardan - okumalarıyla edindiklerini
- D) ulusal tarihin - geçmiş yaşamlardan - tarihin gerçeklerini

TEST-2

1. • Her spor dalında olduğu gibi kayak yaparken de istenmeyen kazalar yaşanabilir. Böyle bir durumda yaşanan yaralanma ve sakatlanma durumunda - - - - kayak merkezlerinde bulunan sağlık görevlilerine başvurmak en doğru yöntemdir.
- Kenya nüfusunun yarısından fazlası geçimini tarım yaparak sağlamaktadır. Tarıma elverişli alanlar Kenya topraklarının sadece %20'si olmasına - - - - içerdiği sağlam ve dayanıklı elyaf sayesinde tekstil sanayisinde kullanılan bir bitki türü olan sisal bol miktarda yetiştirilmektedir.
- İhtiyaçlarımızı karşılamak için kullandığımız ürünlerin sağlıklı, sağlam, hayatımızı tehlikeye atmayacak, - - - - güvenli ürünler olduğundan nasıl emin olabiliriz?

Aşağıdakilerden hangisi bu parça ya da cümlelerde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) kısacası B) ilk olarak
C) böylece D) rağmen

2. Mucit, bilim insanı, ressam, filozof, mühendis... Kendinden beş yüz yıl sonra bile hâlâ çoğumuzu - - - - evrensel bir ruhtur o. On beşinci yüzyıldan on altıncı yüzyıla geçişte gerek sanat gerek bilim alanında kendini hiç durmadan - - - - ve çağının ötesinde bir bilimsel yaklaşıma - - - - bizim için Rönesans'ı - - - - somutlaştıran isim: Leonardo Da Vinci.

Bu parçada boş bırakılan yerlere anlam akışına göre sırasıyla getirilecek sözler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) büyüleyen-geliştirerek-sahip olarak-âdeta
B) harekete geçiren-sessiz kalarak-ederek-istemsizce
C) etkileyen-yıpratılarak-karşı çıkararak-kesinlikle
D) umutlandıran-unutturarak-örnek olarak-çoğunlukla

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “oturmak” sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?**

	Anlam	Kullanım
A)	Bir yerde sürekli olarak kalma, ikamet etme	Yürümekten yorulunca bir kaldırıma oturdu.
B)	Biriyle beraber yaşamak	Yıllardır annemle oturuyoruz.
C)	Hiçbir iş yapmadan boş vakit geçirmek, boş durmak	Böyle oturacağınıza çalışsanız olmaz mı?
D)	Benimsemek, yerleşmek, kökleşmek	Sınıf kuralları gün geçtikçe oturuyor.

4. • Sıvı veya tane durumunda olan şeyleri buldukları kaptan başka bir yere boşaltmak
• Akıtmak, düşürmek
• Saçmak, serpmek

“Dökmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Yavru kediler için gözyaşı dökmesi, ne kadar hassas olduğunun göstergesiydi.
B) Her sabah tavuklara yem döker, sonra kahvaltısını yapardı.
C) Sonbaharda yapraklarını döken ağaçların hüznüne eşlik ediyordu yağmurlar.
D) Şişedeki suyu çiçeklere dökerken bir yandan da onlarla konuşurdu.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “inceliklerine inmemek, özen göstermemek” anlamında bir söz kullanılmamıştır?**

- A) Toplantı karar tutanağını üstünkörü okuyup söz istedi.
B) Kitaplardan gelişigüzel bir kitap seçip okuma köşesine oturdu.
C) Bu temizliğin ne kadar yalap şalap yapıldığı ortaya çıktı.
D) Her işi eğreti yapar oldunuz, çalışırken itina göstermenizi istiyorum.

6. • Sınıfı gün boyu temiz tutmanız gerekiyor.
• Usta temiz bir iş çıkardı.
• Aycan temiz kalpli bir arkadaşımız.
• Ayak basacak temiz yer kalmamış etrafta.

“Temiz” sözcüğü bu cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Sözlü geleneğin en önemli temsilcisi ve aktarıcısı olan halk şairlerinin kadim bir geçmişi vardır. Bu bağlamda Türk halk şairliğinin kökleri Orta Asya’daki Sözlü Dönem’e dek uzanır.

Bu metindeki altı çizili kelimenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Çoğu zaman bunun bir masal olduğunu unuttur, gerçek bir olay olduğuna kendimi inandırırdım.
B) Bahar her geldiğinde insanların kalbi şefkat, sevgi, muhabbet duyguları ile dolardı.
C) Gönlü sevindirici haberlerle dolan insanlar, çevresindekilere de bu hâllerini yansıtırlarmış.
D) Çok eski zamanlarda kırlangıçlar insanlar arasında haberci kuş imiş.

8. İki düşünce arasında olumludan olumsuz düşünceye veya olumsuzdan olumlu düşünceye geçişi sağlayan ifadelerle “düşüncenin yönünü değiştiren ifadeler” ya da “geçiş ve bağlantı ifadeleri” denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde düşüncenin yönünü değiştiren bir ifade kullanılmamıştır?

- A) O şehre yerleşmemesi için elimden geleni yaptım ama onu ikna edemedim.
B) Ev tozdan geçilmiyordu oysa iki gün önce her yeri temizlemiştim.
C) Yağmur çok da yağmıyordu, buna rağmen üstü başı sıırıksıkla olmuştü.
D) Bu işi ancak senin yapabileceğini başta öğretmenim olmak üzere herkese söyledim.

9. Şair, şiirinde - - - - dille oynar. Onu evirir, çevirir ve bambaşka bir hâle getirir. Kelimelerin anlamlarını değiştirir, onlara yeni anlamlar yükler. Bu yeni anlamlar asla - - - - bir şekilde oluşturulmaz. Bu anlamların dayandığı temeller sağlamdır. O, kelimelerle oynamada aşırılığa kaçmaz çünkü kelimelerin - - - - olduğuna inanır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere anlam akışına göre, sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sürekli - düzenli - cansız
B) her zaman - kurallı - güçlü
C) âdeta - gelişigüzel - canlı
D) sık sık - doğru - etkili

10. • Çocukluktan çıkıp kocaman adam oldun artık, bu hataları yapmamalısın.
• Sence bu kadar öğrenciye bir top kumaştan önlük çıkar mı?
• Bu okuldan bu kadar donanımlı birinin çıktığına gerçekten şaşırıyorum.
• Dün akşamki olay iki kişinin birbirini sözle kışkırtması sonucu çıkmıştı.

“Çıkmak” sözcüğü bu cümlelerde aşağıdaki anlamlarından hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Meydana gelmek
B) Yetecek ölçüde olmak
C) Bir durumdan başka bir duruma geçmek
D) Eksilmek

11. Geniş alınlı genç, kırmızıya çalan saçlarını geriye iterek gülümsedi.

Altı çizili sözcüğün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatçının resimlerinde parlak ışıkları andıran renkler bulunmaktadır.
B) Günlük yaşamın doğal akışını yansıtan çeşitlilik onun resme kattığı bir yeniliktir.
C) Eserlerinde daha çok doğayı işleyen sanatçı iyi bir gözlemci demektir.
D) Türk maden sanatının en güzel örnekleri arasında sayılan bu eserler müzede sergilenmektedir.

12. Aşağıdaki tablolarda "çıkarmak" sözcüğünün kullanıldığı cümleler ve bu cümlelerde kazandığı anlamlar verilmiştir.

KULLANILDIĞI CÜMLE	
I.	Harp Okulundan subay çıkar çıkmaz cepheye gönderildi.
II.	Bu mülakatımızdan esaslı bir netice çıkmadı.
III.	Tedavi için gittiği doktor, öğrencisi çıktı.
IV.	Gün ağarırken yorgun adımlarla konaktan çıktık.
V.	Bu kumaştan bir gömlek çıkar mı?
VI.	İyi maaş alamayınca çalıştığı işten çıktı.

KAZANDIĞI ANLAM
Elde edilmek, sağlanmak
Yetişecek ölçüde olmak
İçeriden dışarıya gitmek
Bir meslek veya bilim kurumunda okuyup yetişmek, mezun olmak

Numaralanmış cümleler ve anlamlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangileri dışarıda kalır?

- A) I ve IV B) II ve III C) III ve VI D) V ve VI

13.

CÜMLELER
Eline geçen paranın çoğu İstanbul'da çoluk çocuğa gidiyor.
Evlerin ve tarlaların hepsi gitti.
Her gün çalışmaya gidiyor.
Böyle giderse işleri yoluna koyar.
Bu renk ona gitmedi.
Altın kaçtan gidiyor?

ANLAMLAR
I. Dayanmak
II. Bir yere devam etmek, bir işle uğraşmak
III. Satılmak
IV. Bir şeyin zarar görmüş olması
V. Sürmek, devam etmek
VI. Yok olmak, elden çıkmak
VII. Tüketilmek, harcanmak
VIII. Yakışmak, yaraşmak

"Gitmek" sözcüğü verilen cümlelerde, numaralanmış anlamlarından hangileriyle kullanılmamıştır?

- A) I ve IV B) II ve III C) V ve VIII D) VI ve VII

14.

CÜMLELER	ANLAMLAR
I. Dışarıdaki sesleri duyunca hemen bahçeye koştu.	a) Birini, bir işte görevlendirmek.
II. İki yıldır bu işi bitirmek için peşinden koşuyorum.	b) Bir yere aceleyle gitmek.
III. Ev halkını tarlaya götürmek için atları arabaya koştu.	c) Kovalamak, üstüne düşmek, izlemek.
IV. Beni her işe koşuyorsun da niçin ona hiç iş vermiyorsun?	d) Hayvanı, çekeceğı arabaya bağlamak.

"Koşmak" kelimesinin numaralanmış cümlelerdeki kullanımıyla verilen anlamların doğru eşleşmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-b II-d III-c IV-a
B) I-b II-c III-d IV-a
C) I-c II-b III-a IV-d
D) I-c II-b III-d IV-a

kanun (I)*(ka:nu:nu), Arapça kânûn*

1. **isim, hukuk** Yasa.
2. **isim** Geçerli olan kural:

“Dünyanın en büyük kanunu, nefisini müdafaa ve muhafaza etmek için karnını doyurmaktır.” - Abdülhak Şinasi Hisar

kanun (II)*isim, müzik, (ka:nu:nu), Arapça kânûn*

Dikdörtgen biçiminde, bir köşesi kesik, yassı bir sandık üzerine gerilmiş tellerden oluşan, tırnak adı verilen çalgıçlarla çalınan ince saz çalgısı:

Kanunun ilk kez Farabi tarafından yapıldığı söylenir.

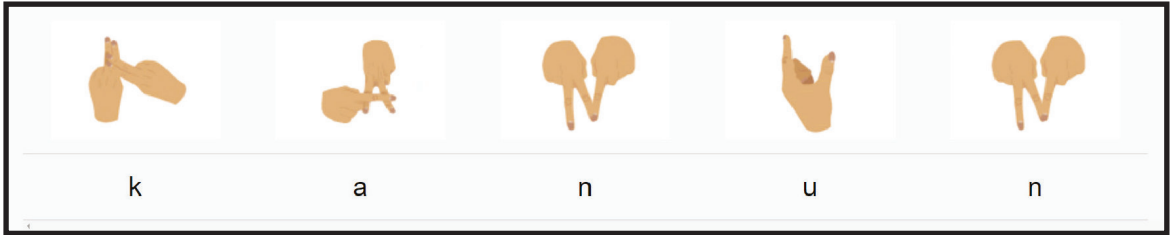
kânun*isim, eskimiş, (kâ:nu:nu), Arapça kânûn*

Eski takvimde yer alan kânunusani, kânunuevvel ay adlarında geçen “ateş ocağı” anlamındaki söz:

“Eski tabirle kânunları yani aralık ve ocak aylarını sevmem.” - Burhan Felek

Türk İşaret Dili

Parmak Alfabesiyle Gösterilişi

TDK Güncel Sözlük'te yer alan “kanun” sözcüğüyle ilgili bazı açıklamalar yukarıda verilmiştir.

Bu bilgilerden “kanun” sözcüğüyle ilgili,

- I. Anlamları
- II. Zıt anlamı
- III. Eş seslisi
- IV. Türk işaret dili alfabesiyle gösterimi
- V. Kullanıldığı şiirler

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I, III ve IV

B) I, III ve V

C) II, III ve IV

D) II, III ve V

TEST-3

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlam özelliği yanlış verilmiştir?

	Cümle	Anlam Özelliği
A)	Kardeşinin cesaretinin <u>kırılmasına</u> sen sebep oldun.	Mecaz anlam
B)	Havalar birden soğuyunca <u>boğazım</u> da ağrılar başladı.	Gerçek anlam
C)	Olaylara bir de bu <u>açıdan</u> baksaydınız daha iyi olurdu.	Terim anlam
D)	Senin bu kadar <u>taş</u> yürekli olabileceğini düşünmemiştim.	Mecaz anlam

2. "Kazanmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yenmek, galip gelmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Kötülüğe iyilikle karşılık verdiği için herkesin güvenini kazandı.
B) Bu şairin dostluğunu kazanmak için hiçbir külfete katlanmadım.
C) İşte, muharebeyi bu manevi kudret kazanacaktır.
D) Bu beş lirayı bitirmeden muhakkak para kazanıyım.

- 3.
- Annesi kızınca bütün suçu bana yıktı.
 - Pazardan getirdiği poşetleri kapının önüne yıktı.
 - Yangın, evin içinde ne varsa yakıp yıktı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde kullanılan "yıkmak" sözcüğünün kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Yük indirmek
B) Birine yüklemek
C) Bozmak, tahrip etmek
D) Bir yana eğmek

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çekmek" sözcüğü yay ayrıç içinde verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

- A) Sandalyesini çeken aile üyeleri, yemek masasının etrafında toplanmışlardı. (Bir şeyi tutup kendine veya başka bir yere yürütmek)
B) Halatı bağlayınca eşyaları nasıl çekeceğini düşünüyordu. (Çizgi durumunda uzatmak)
C) Bu kantar bu yükü çekmez. (Taşıma gücü olmak)
D) Binanın her tarafına elektrik hattı çekmişler. (Döşemek)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "duymak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) O sesi duyabilmeniz için yaklaşmanız lazım.
B) Elimini üzerinde bir böcek gezdiğini duydum.
C) Dün buraya geldiğinizi babamdan duydum.
D) Ruhumun neşesini derinden duyuyorum.

6. "Unutmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hatırlamamak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Çocuğu arabada mı unutmuşlar?
B) Yıllardır bildiğim tarifi unuttum.
C) Yersiz davranışlarınızı çoktan unuttum.
D) İyiliğinizi ömür boyu unutmayacağım.

- 7.
- Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek
 - Sıkılganlığını, utangaçlığını gidermek
 - Birbirinden uzaklaştırmak

"Açmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Pencereyi açarak odayı havalandırdık.
B) Kardeşini kursa yazdırarak onu biraz açmak istiyordu.
C) Size derdimi açmaya geldim.
D) Kollarını iki yana açarak yolun ortasında durdu.

8. • Koşarken yere düştü.
• Dağlara kar düştü.
• Sen bu işin üstüne çok düştün.
• Bu resim buraya iyi düştü.
• Bakkala gitmek de bana düştü.

“Düşmek” fiili bu cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

9. • Gerçekleştirmek, oluşturmak
• Olmasına yol açmak
• Bir şeyi başka bir şey durumuna getirmek

“Yapmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Her işi aynı titizlikle yapmak başarının sırrıdır.
B) Bozulan saatimi saatçi yaptı.
C) Durgun sular sıtma yapar.
D) Bir ayın sonunda onu yaman bir polis köpeği yapacağım.

10. “Çıkmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “boy ölçüşmek, karşı gelebilmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bu sokak nereye çıkıyor acaba?
B) Bu görüşmeden çok fikir çıkar.
C) Bundan ancak beş bardak çıkar.
D) Koşuda karşıma çıkmak güçtür.

11. “Çarpmak” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde “Bizim mahallede koşarken birine mi çarptın?” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Yorumundan çok türkünün hikâyesi dinleyicileri çarptı.
B) Dördüncü sınıfta dört rakamlı iki sayıyı zihninden çarptı.
C) Bütün gün, rüzgârın şiddetiyle dallar evin camına çarptı.
D) O adamı, çalışma sonrası uyuduğu balkonda güneş çarptı.

12. Aşağıda “kullanmak” sözcüğünün bazı anlamları verilmiştir.

- Araç veya aleti işletmek, yönetmek
- İşletmek, değerlendirmek
- Giymek, takmak

Buna göre “kullanmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) 6-12 yaş arası çocuklar tablet kullanmada çok başarılılar.
B) Kardeşim, parasını ticarete kullanmaya karar verdi.
C) Yazar, son kitabında sade bir dil kullanmayı tercih etmiş.
D) Bu zamana kadar hiç yağmurluk kullanmadım.

13. İnsan ün elde etme beklentisiyle yazılmış romanların, yavan, sıkıcı öykülerin, külyutmaz okura bir şey söylemeyen şiirlerin, bunları barındıran kitap ciltlerinin süratle okunup bitirilebileceğini; diğerlerinin, başka bir deyişle zengin bir içeriğe sahip olanların, gerçek eserlerin bir daha indirilmemek üzere rafa kaldırılamayacağını biraz geç fark ediyor.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kimi dergi soruşturmalarına verilen yanıtlarda rastladığım, fazlasıyla canımı sıkan bir olgudan söz etmek istiyorum.
B) Dergiler, kitaplara göre kalıcılık açısından daha kısa ömürlüdür ama edebiyat ortamının nabzını tutmaları açısından daha duyarlıdır.
C) Sanat eseri hem bir saat gibi içinde bulunduğumuz zamanı hem de bir pusula gibi gidilmesi gereken yönü işaret etmelidir.
D) Damak zevki yüksek, eleştirel, doyurucu, hilelere kanmayan aşçı adaylarına açık ve adaylar arasında ayırım gözetmeyen bir mutfak düşünün.

14. Bu eser (emek sonucu ortaya konan yapıt), türlerin iç

I

içe geçtiği serbest bir anlatı (edebî türlerde bir olay di-

II

zisini anlatma biçimi) olarak tanımlanmıştı. Yas üzerinde duran kitapta yazar çok sesli (değişik düşüncelerin

III

özgürce dile getirildiği) bir ortam oluşturmuş, yaptığı göndermelerle bilinçli ve donanımlı bir okur kitlesine seslenmişti (bir şey söylemek için sesini çıkarmak).

IV

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yan araç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

15. Aşağıda “varmak” sözcüğünün cümlede kullanımları ve anlamları verilmiştir.

Cümle	Anlam
Sadece bir çantayla öz-gürlüğün tadına varmak isteyenlerdendi.	I. Acımadan, çekinmeden yapmak
Babaannem artık 70 yaşına varmıştı.	II. Belli bir duruma veya düzeye gelmek
Dilin vardı mı yapılanlar karşısında tüm bunları söylemeye?	III. Bir şeyi iyice anlamak veya duymak
Fırtınada hangi limana varacağı bilmelidir gemici.	IV. Erişilmek istenen yere ayak basmak, ulaşmak

Numaralanmış anlamlardan hangilerinin yerleri değiştirilirse tablo doğru olur?

- A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV

16. “Bırakmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Bir alışkanlıktan veya bir işten vazgeçmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) İşleri nedeniyle taşınmayı bir sonraki yaza bıraktı.
B) Karşılaştığı o olaydan sonra insanlardan şüphelenmeyi bıraktı.
C) Baba yadigârı evi, kardeşine bıraktı.
D) Tadını beğenmemiş olmalı ki yüzünü ekşiterek çayını yarıda bıraktı.

17. Tatilimi sakın bir yerde geçirmek istediğim için uzak bir kasaba pansiyonunda kaldım.

“Kalmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Yazardan bize ölümsüz eserleri kaldı.
B) Adam kısa bir süre tezgâhın önünde kaldı.
C) Arabası arızalanınca arkadaşında kaldı.
D) İçeride yalnızca dört çocuk kalmıştı.

18. • Gücünü, etkisini azaltmak
• Gücenmek, incitmek
• Yok olmasına neden olmak

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kırmak” sözcüğü verilen anlamlardan herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Bütün gün yanan soba, odanın soğuşunu kırmıştı.
B) Bana kırıldığını çok sonraları başkasından öğrendim.
C) Elindeki porselen bardağı düşürüp kırmış.
D) Bu yıl aniden bastıran soğuk, bütün ekinlerimizi kırdı.

19. Mecaz anlam, bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde “ağır” sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Hasta durumdayken ağır eşyalar taşımamın.
B) Yaşına göre ağır bir sorumluluk almış.
C) İki yaşındaki çocuk ağır topu kaldırmaya çalıştı.
D) Yaşlı adam, ağır adımlarla sokaktan geçti.

20. Aşağıdakilerin hangisinde “söylemek” kelimesi, yay araç içinde verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

- A) Mahalleye ambulans geldiğini herkese söyledi. (Haber vermek)
B) Akşam eve yemek söyledik. (Sipariş etmek)
C) Bu görüştekiler dilde sadeleşmeyi söyledi hep. (Tahmin etmek)
D) Eğitim konusunda her zaman aynı şeyleri söyledim. (Düşündüğünü sözle anlatmak)

21. Aşağıdakilerin hangisinde “batmak” sözcüğü “tedirgin etmemesi gereken şeylerin tedirgin etmesi” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bazı kimselere para batar, harcayacak yer ararlar.
- B) Bu düzen, Bizans'ın kuruluşundan batışına kadar sürdü.
- C) Güneş, renksiz bulutlar altında batıyordu.
- D) Üç sene önce açılan köşedeki dükkân geçen ay batmış.

22. Bu mevzuda küçük düşünmen sana bir yarar sağlamaz.

“Büyük” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki “küçük” sözcüğünün zıt anlamlısı olarak kullanılmıştır?

- A) Meyvelerin büyüklerini başka yerde değerlendirelim.
- B) Üniversitede benden birkaç yaş büyük arkadaşlarım da var.
- C) Hayatının en büyük kararını vermek zorundaydı.
- D) Bu kasaları ve eşyaları yüklemek için daha büyük bir araç lazım.

23. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili söz ile yay araç içinde verilen anlam birbirine uymamaktadır?

- A) Öğretmenin verdiği ödevi üstünkörü yapmış, bir de övülmeyi bekliyor. (Detaylı, ayrıntılara girerek)
- B) Doktor olmak istiyorsan çok çaba göstermelisin. (Bir işi başarmak için uğraşmak)
- C) Artık basmakalıp düşüncelerden kurtulmalısın. (Özgünlüğü olmayan, klişe)
- D) O, uzun boyuyla herkesin gözüne çarpıyordu. (Dik-kati üzerine çekmek)

SÖZ GRUPLARINDA ANLAM (Kalıplaşmamış Söz Grupları)

TEST-1

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İpek Yolu başta olmak üzere doğudan kara yolu ile gelen ticaretin Akdeniz'e açılmasında çok önemli bir durak olan Antakya, eski çağların en önemli kentleri arasında yer alır. Kentin içinden akan Asi Nehri bu şehrin can damarıdır. MÖ 293'te Büyük İskender'in generallerinden Selekos tarafından yeni imparatorluğun başkenti olması için bu nokta özenle seçilmiş ve şehir kurulmuştur. Kente, babasının adı olması dolayısıyla Antiocheia denmiştir. Bu isim daha sonra Antakya olarak kullanılmıştır.

1. Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehrin merkezinde olduğu
- B) Şehir için özgün olduğu
- C) Şehrin en önemli noktası olduğu
- D) Şehir için kalıcı olduğu

2. Bu metinde aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

- A) Amaç-sonuç cümlesine
- B) Varsayım cümlesine
- C) Neden-sonuç cümlesine
- D) Karşılaştırma cümlesine

3. Güneş tam tepeden vuruyordu. Bütün hayvanlar sıcağın kaçacak delik ararken o âdeta güneşi geri yansıtıyordu. Elinin değdiği tüm yeşillikler güzelleşiyordu. Sanki onlar onun çocuklarıydı. Büyük bir sevgi ve sabırla işini yapıyordu. Ömrünü bu işe verdiği her hareketinden anlaşılıyordu. Oturdum; onun, ağaçları birer birer top şekline çevirmesini izledim.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir anda ortadan kaybolmak
- B) Saklanacak yer aramak
- C) Yavaş yavaş uzaklaşmak
- D) Sevinçle etrafa dağılmak

4. Kelimeler yan anlamlarıyla birlikte istila ediyor beni. Çünkü çapraşık, kılçıklı bir algım var.

Altı çizili sözcük grubunun bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Konunun tek bir yönünü vurgulayan
- B) Yazarken sıradan ifadeler kullanan
- C) Konular üzerinde çok fazla düşünmeyen
- D) Karmaşık ve belirsiz bir düşüncesi olan

5. Durdu, yakın arkadaşının gözlerine baktı. Son zamanlarda bir şeylerin yanlış gittiğinin farkındaydı. Usul usul arkadaşının kulağına eğildi ve seslendi:

- Ne değişti?
- Çok şey... İnsan, güvenin bir ayna gibi olduğunu ve o aynanın bir kez kırıldığında hep çizik gösterdiğini unutmamalı.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların hatalarının zamanla affedilebileceği
- B) Hayatta her şeye şüpheyle yaklaşılması gerektiği
- C) Yaşanan sıkıntıların, insanın bakış açısını olumsuz etkilediği
- D) Karamsar bir yapısı olanların hayatın sadece olumsuz tarafını gördüğü

6. Vecihi Hürkuş, Avrupa havacılığını incelemek için bir heyetle birlikte Avrupa'da uçak fabrikalarını ziyaret etmiştir. Bu fabrikaların uçaklarıyla tecrübe uçuşları yapmış, Potez 25 tipindeki rekor tayyaresiyle akrobasi uçuşundan sonra Hürkuş'a fabrika tarafından Atlantik Okyanus'u geçiş uçuşu yapması için teklif yapılmıştır fakat baskılar sebebiyle teklif suya düşmüştür.

Bu parçadaki altı çizili sözcük grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurduğu hayallere ulaşamaması
- B) Bir şeyin gerçekleşme olasılığının kalmaması
- C) Çabalarının olumsuz sonuç vermesi
- D) Teklifin daha sonraya ertelenmesi

7. Günümüzde sosyal medya platformları gençlerin hayatlarının merkezi hâline geldi. Gençlerin %90'ından fazlası gece gündüz sosyal medya kullanıyor. Güncel çalışmalar, sosyal medya kullanımının gençlerin uyku düzenlerini ve zihin sağlıkları başta olmak üzere genel sağlık durumlarını kötü etkilediğini salık veriyor. Yetersiz, kalitesiz uykunun gençlerde depresyon ve öz güven eksikliğini tetikleyebileceğinin altı çiziliyor.

Bu parçadaki altı çizili söz gruplarının anlamları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) vurgulamak - önemsiz bulmak
B) haber vermek - önemini belirtmek
C) eleştirmek - dikkat çekmek
D) izin vermek - yanlış değerlendirmek

8. Her insan tarihçi olamaz. Zamanını boşa geçirmek isteyenlerin yapacağı iş değildir tarih araştırmacılığı. Tozlu, küflü belgeler arasında kaybolmaktır. Geçmişin silik izlerini sürerken "ak sütün içindeki ak kılı" görebilmektir. Tarihçilik, bütün bunların ötesinde duyguların diline kulakları tıkamaktır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihçinin işinin dikkat gerektirdiği
B) Tarih araştırmacılığının zahmetli olduğu
C) Tarihçinin nesnel davranması gerektiği
D) Tarih yazmanın ilkelerinin bulunduğu

9. "Buralara apartmanlar dikilecekmiş." dedi, yaşlı işçi. Bir ürperti, köklerinden başlayarak önce gövdeme, sonra dallarımın en körpe uçlarına kadar yayılıverdi. Çatlamış birkaç meyvem kopup yere düştü. Karınlarını doyurmakla meşgul kuşlar, kanatlanıp dere kenarındaki karaağacı sarmalayan asmaya kadar ötüşerek gitti. Sonra kaskatı kesildim. Isık çalan yel, bu defa yaprağımı bile kıpırdatamadı. Bir zamanlar derenin karşı tarafındaki yamaca serpilmiş yüzlerce fındığı hatırladım.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birinin ifade ettiği anlamlardan değildir?

- A) Hareket edemez duruma gelmek
B) Henüz büyümemiş, tazeliği üstünde
C) Acıma duygusu, merhamet
D) Korku, üşüme vb. yüzünden ani titreme

10. Dostoyevski'nin "Anlamdan çok, hayatı sevmeliyiz." dediği gibi ben de anlatmaktan çok hikâyeyi seviyorum. Okuyucuya her hikâyede yeni anlatım şekilleri, tekdüze olmayan bir dünya kurmak istiyorum.

Altı çizili ifadenin bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) İzlediklerimden ve etkilendiklerimden her zaman sonuna kadar yararlandığımı düşünüyorum. Sevdiğim yazarların kitapları gibi, sevdiğim yönetmenlerin filmlerini de arşivlerim.
B) Bana bu konuda en büyük ilham kaynağı olan yazar odur. Hiçbir kitabında kendini tekrar etmeyen, anlattıklarını her seferinde yeni bir çerçevenin içine yerleştiren biridir o.
C) Kafamızdaki hikâyeye yalnızca kalemi elimize almamıza yarıyor. Ancak tamamen plansız olduğumu ve bir anda zincirlenen öyküler yazdığımı da söyleyemem.
D) İnsan her yerde anlamlı bir şeyler bulabilir, anlamın kendisi olabilir. Belki uzaklarda keşfedilmeyi bekleyen bir dünya her zaman vardır ama kendi dünyamız da o kadar küçük değildir aslında.

TEST-2

1. Ustasının yanına verildiğinde henüz yedi yaşındaydı Kenan. Seni eğitir, sana iş belletir, gözüne de girersen yanında temelli aş sahibi eder demişti babası. Bunlardan en çok hangisine kanmıştı bilinmez ama ustasının yanında yoğrulmaya hazır bir hamur olduğu gözlerinden okunurdu.

Bu metindeki altı çizili söz grubu ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demircilikte tecrübeli olduğu
B) Ustasına emanet olarak verildiği
C) Her işi yapabilecek kabiliyette olduğu
D) Eğitilmeye, yetiştirilmeye uygun olduğu
2. Kitabı yazmaya başladığımda daha önce hiç fantastik roman okumamıştım. Kitabı tamamladıktan sonra kendimi geliştirmek için meşhur bir fantastik romanın tüm serilerini okumaya başladım. Defalarca işlenmiş konulardan bahsettiği için çok sıradan ve tatsız geldi bana. Yeni bir fantastik romanda zihinde yeni oluşturulmuş, yepyeni unsurlar yer almalı. Benim kitabımda da alışlagelmiş kahramanlar var ama onları bildiğimiz hâllerle yansıtmadım. Onlara yeni bedenler kazandırdım.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hiç bilinmeyen yepyeni karakterler oluşturmak
B) Kahramanların daha gerçekçi olmalarını sağlamak
C) Karakterleri yeni özelliklerle sıradanlıktan kurtarmak
D) Karakterlere daha fazla özellik yüklemek
3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çok yeni, üzerinden çok zaman geçmemiş” anlamını taşıyan bir sözcük grubu kullanılmıştır?**
- A) Anadolu notları arasına bugün, dumanı üstünde bir Rumeli notu sıkıştırıyorum.
B) Trabzon sonbaharı için bundan daha hoş bir gezinti olur mu?
C) Yıllardır, İstanbul'un burnunun dibindeki Çatalca'da yaşıyor.
D) Yağışlı havalarda arabalar ortadan çekiliyor, halk kuşatmada kalıyor.

4. Onun eleştirilerini kesin biçimde tanımlayacak bir söz bulmak gerekseydi bu eleştirilerin her şeyden önce hatır gönül tanımayan eleştiriler olduğunu söyledim.

Altı çizili sözcük grubunun bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Olduğu gibi davranmakta zorluk çektiğini söylüyordu bana.
B) Tanıdıkları tarafından yeterince kabul görmediğini biliyordum.
C) Yabancılara karşı davranışlarında saygılı olduğu söylenemezdi.
D) Okurunu etkilemek için özgün olmaya çalışıyordu genç yazar.
5. Kısa öykü, yazara anlatımda kolaylık sağlar ve okuyucuyu yazmaya heveslendirir. Sıradan sözcüklerle yazılır, başı ve sonu okura bırakılır. Okuru, laf salatasından oluşan eserlerden korur. Sanatın pek öyle ulaşılmayacak tepelerde olmadığını; evlerde, odalarda, sokaklarda dolaştığını göstermek için yazılır.

Altı çizili sözcük grubunun bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kendini kurtarmak için boş sözlerle bizi oyalamayı artık bırak.
B) Dernek başkanının bütün konuşmalarını dinlemek zorundaydık.
C) Kelimelerin kifayetsiz olduğu bir andı, herkes susmuştu.
D) Gelişigüzel bir şekilde yazılan bu hikâyeyi hiçbirimiz anlamadık.

6. I. Bayramlar, bireyleri ve toplulukları yakınlaştırarak bütünleştiren, unutulmaya yüz tutmuş değerleri yeniden gün yüzüne çıkararak ve gelecek kuşaklara aktaran ortak kültür bağlarını oluşturur.
- II. Anadolu'nun dört köşesinden yükselen türküler; nağmelerin büyüğü atmosferinde başka sözlerle, farklı ezgilerle ortak karakterimizi yansıtır.
- III. Minyatür sanatında genel olarak tarihî, edebî ve ilmî konular işlenirken Türkler çoğunlukla tarihi işlemeyi tercih etmişlerdir.
- IV. Geleneksel Türk el sanatları, Anadolu'nun binlerce yıllık tarihinden gelen çeşitli uygarlıkların kültür mirasıyla kendi öz değerlerini birleştirerek zengin bir mozaik oluşturmuştur.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili söz gruplarının cümlelere kattığı anlamlar birbirine en yakındır?

- A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV

7. 1911 yılında Norveçli Amundsen ve Britanyalı Scott, Güney Kutbu'na ulaşmak için yola çıkmışlardı. Amundsen, hem amacına ulaşmayı hem de ekibindeki herkesi sağ salim döndürmeyi başardı. Scott ve dört arkadaşıysa kutba ulaştıktan sonra dönüş yolunda hayatlarını kaybetti. Her iki keşif grubu da Güney Kutbu'nu adımlarıyla imzalamak için mücadele etti. Amundsen, Güney Kutbu'nda bir çadır ve Norveç Kralı'na hitaben yazılmış bir mektup bırakmıştı. Daha sonra bölgeye ulaşması beklenen Scott'tan mektubu yerine ulaştırmasını rica ediyordu.

Bu parçada geçen "adımlarıyla imzalamak" sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birbirlerine destek olarak başarıya ulaşmak
B) İlk defa ulaşan insanlar olarak tarihe geçmek
C) Bir yerleşim alanı oluşturmak için keşfetmek
D) Gittikleri yerle ilgili hedefler belirlemek

8. Esas itibarıyla bir değişimin şiiiridir "Tohum", hem Melih Cevdet Anday'ın Garip şiiir akımının temel zihniyet tarzından kopuşunu hem de bir adım ileri giderek yeni bir şiiir anlayışına zemin hazırlayışını simgeler. Bu açıdan bakıldığında Anday'ın yaşamında bir kilometre taşıdır "Tohum."

Bu metindeki altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Her yazarın sanat anlayışının değiştiği ve geliştiği bir kırılma noktası vardır.
B) Yazardaki bu dönüşüm kendinden sonra gelenlere uygun ortam hazırlamıştır.
C) Farklı bir bakış açısına sahip bu eserde olaylar bir türlü birbirine bağlanmıyordu.
D) Bu konuyu aşmaya çalışırken bile geleneğin üzerinde yükseldiklerini ortaya koyuyordu.

9. Dost ve dostluk dediğimiz, ruhlarımızın beraber olmasını sağlayan bir rastlantı ya da zorunlulukla edindiğimiz ilintiler, yakınlıklardır. Benim anlattığım dostlukta ruhlar o kadar derinden uyuşmuş, karışmış ve kaynaşmıştır ki onları birleştiren dikiş artık görünmez olmuştur.

Bu metindeki altı çizili ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samimi dostluklar bir nedene bağlı olarak kurulmaz.
B) Ancak zaman ve emekle oluşturulan dostluklar sağlam dostluklardır.
C) Bazı dostluklar dış etkilere açık ve fazla kırılığandır.
D) Gerçek dostluklarda dostluk bağının nedeni unutulur.

10. Deneme, yazı türleri içinde benim ilgimi en çok çeken tür. Düşündüklerimi, duyduklarımı dile getirme olanağını, rahatlığını sağlar. Deneme belirli bir kulvarda büyük laf etmeden, daha doğrusu laf ebeliğine kaçmadan yazarın görüş ve düşüncelerini kısa yoldan, özgürce, tadını çıkara çıkara dile getirebildiği bir yazı türüdür.

Bu metinde altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Hikâyeye girmeden evvel uzun uzun gevezelikler yapmamalıyız.
- B) Kaldırımlar şiirinde Necip Fazıl, sözcükleri korkmadan kullanmıştır.
- C) Gücünün yetmeyeceği işlere kalkışırsan sonra söyleyecek söz bulamazsın.
- D) Onun bu söyledikleri önceki söylentiyi gün yüzüne çıkarmıştı.

11. Çocukken babamın kitaplığından bana Denemeler çevirisinin perişan bir cildi kalmıştı. Yıllar sonra, kolejden mezun olduğum yaz, bu cildi okudum ve ötekilerini arayıp buldum. Bu kitapla ne büyük hazlar yaşadığımı ve hayranlık saatleri geçirdiğimi hatırlıyorum. Bu kitabı, yaşadığım başka bir hayatta yazmışım gibi geliyor-du bana.

Bu metni yazan kişi için altı çizili cümleden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kitapla aynı düşünceyi taşıdığı
- B) Kitabı çok eski bulduğu
- C) Kitabı iki defa okuduğu
- D) Kitabı çok beğendiği

12. Ömer Seyfettin'i okumak, herhangi bir metni öylesine okumak demek değildir. Ömer Seyfettin'i okumak; Türkçenin engin denizlerinde yüzmek, onun binbir renkli çiçeklerinden doyumsuz tatlar almak demektir. Ömer Seyfettin'i okumak; vatan sevgisiyle dolmak, Türk'ü ve Türk tarihini sevmektir. Ömer Seyfettin'i okumak adil ve dürüst olmaktır.

Bu parçadaki altı çizili söz grubuyla Türkçenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Diğer diller üzerindeki etkisi
- B) Tarihî gelişimi
- C) İfade yeteneği
- D) Ahlaki derinliği

DEYİM VE ATASÖZÜ

TEST-1

1. Aşağıdaki deyimlerden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

- A) Çam devirmek
B) Pot kırmak
C) Kılı kırk yarmak
D) Gaf yapmak

2. Deyimlerin bazı özellikleri şunlardır:

- Deyimler, kalıplaşmış sözcüklerdir.
- Deyimlerde bulunan sözcüklerin yerine eş anlamlıları getirilemez. Sözcüklerin yerleri değiştirilemez.
- Deyimler bir kavramı ya da durumu anlatmak için kullanılır. Ders verme amacı taşımaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu özelliklerden birine uymayan söyleyiş vardır?

- A) Çok özeniyordum öğretmenime, sanki kendini kalp kazanmaya adanmıştı.
B) Kuzenim, amcamın verdiği bütün işlerde ayağını sürüdüğü için iş bitmiyordu.
C) Başının yüzünün sadakası olsun diye üzerine düşün mirastan vazgeçti.
D) İlgili sözleşmelerin altına imzamızı atarken aslında söz veriyorduk.

3. Kendini zorlayarak kalkmıştı yatağından. Dolmuşu yetmişmiş ama işe yetişebilecek miydi, gözü hep saatteydi. Her zamanki gibi sağından, solundan, hayatından şikâyetçi insanların sızlanmaları kulağına geliyordu. Günleri hep aynı geçmiyor muydu? Etrafına yılmış gözlerle bakarken yanına biri oturdu. Sanki aklındaki okumuşçasına "Hayata nasıl bakarsan öyle görürsün, hayatında güzellik istiyorsan kendini mutlu etmenin mutlaka bir yolu vardır." dedi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili bölümü en iyi ifade eden atasözüdür?

- A) Ay var, yılı besler; yıl var, ayı beslemez.
B) Ak gün ağartır, kara gün karartır.
C) Gün doğmadan kimliği söylenmez.
D) Güne göre kürk giyinmek gerek.

4.

Bazı insanların iyi düşünüp taşınmadan, gelecekte olacakları hesaplamadan bazı davranışlarda bulunması ve pişman olması üzücü bir durumdur. Bu insanlar, yaptıkları bu hatadan daha sonra vazgeçmek isterler ancak bu pek mümkün olmayabilir.

Toplumda çok bilgiye sahip insanlar olabilir. Bu onların her şeyi bildiği anlamına gelmez. Onların da eksik olduğu, ayrıntısını bilmediği birçok şey vardır. Böyle kişiler, bilgilerine güvenerek her şeye karışmalmalıdır. Yoksa bu durum onları yanlışla düşürebilir.

Her işte ölçülü çalışmak önemlidir. İnsanın gücü bellidir. Kişi, gücünün üstüne bir çalışma gösterdiğinde ister istemez o iş, kişiye ağır gelecek ve kişi bitkinlik yaşayacaktır. Bu da beraberinde sonuca geç ulaşma gibi bir olumsuzluk getirecektir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu parçalarda anlatılan durumlardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Az veren candan, çok veren maldan...
B) Çok bilen çok yanılır.
C) Atılan ok geri dönmez.
D) Çok koşan çabuk yorulur.

5. Deyimler bir durumu daha etkili anlatmak için kullanılır. Örneğin konuyu açıklamaya yetmeyen, gerçeği yansıtmayan süslü, parlak ve gereksiz sözler söylendiğini belirtmek için edebiyat yapmak; araştırma sonunda

I

iyiyle kötüyü, doğruyla yanlış biribirinden ayırmak için elekten geçirmek; içinde bulunduğu ortamın şartlarına

II

göre her çeşit işi yapabilir durumda olanlar için her telden çalmak; geveze, çok konuşan, gereksiz

III

şeyler söyleyenler için dili açılmak deyimini kullanılır.

IV

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Hüseyin beyhude ah etme naçar
Bir kapı örterse birini açar
Buna dünya derler hepisi geçer
Hangi günü gördün akşam olmamış

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu dizelerde vurgulanmak istenen düşünce ile aynı doğrultudadır?

- A) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
B) Kara gün kararır kalmaz.
C) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.
D) Bir dokun, bin ah işit.

7. Atasözlerinin bazıları gerçek anlamlarının yanı sıra mecaz anlam da taşır. Örneğin "Şimşek çakmadan gök gürlemez." atasözü gerçek anlamının yanı sıra "Bazı olayların olacağına dair belirtiler mutlaka vardır." anlamını da taşır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu açıklamaya örnek olarak gösterilemez?

- A) Paça ıslanmadan balık tutulmaz.
B) Hamama giren terler.
C) Armut, dibine düşer.
D) Misafir kısmeti ile gelir.

8. Deyimler duygu ve düşünceleri genellikle mecaz anlama gelecek şekilde ifade eden, kalıplaşmış söz gruplarıdır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerde altı çizili söz gruplarının hangisi deyimdir?

- A) Sürahideki suyu da koyunca bardağı taşırdın.
B) İlkbaharla birlikte kuşlar daldan dala konmaya başladı.
C) Bu güzel taşlardan kulağa küpe olur.
D) Kimseyi dinlemeden burnunun dikine giderdi.

9. • Öfkeli ve sinirli kimsenin zararı kendinedir.
• Dürüst, doğru, iyi ve güzel vasıflı insanlar, elverişsiz ortamlarda bile niteliklerini kaybetmezler.
• Güçlü kişiler uzaktakileri kollayıp kayırdıkları gibi yakınlarına fayda sağlayamazlar.
• Büyük çıkarlar beklenen durumlar için küçük fedakârlıklar yapılmalıdır.

Bu cümlelerde aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez.
B) Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste.
C) Baca eğri de olsa dumanı doğru çıkar.
D) Keskin sirke küpüne zarar.

10. Deyimler, kalıplaşmış söz gruplarıdır. Deyimi oluşturan sözcüklerin yeri değiştirilemez ya da bu sözcüklerin yerine başka sözcükler kullanılamaz.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde deyim yanlış kullanılmıştır?

- A) Sabahtan beri açtım ve karnım zil çalıyordu.
B) Maç günü yaklaşınca etekleri tutuştu.
C) Olayı öğrenince beynimden aşağı kaynar sular döküldü.
D) Hastalıktan dolayı güçsüzleşmiş, elden ayaktan düşmüştü.

11. I. Tırnağın varsa başını kaşı.
Sana vereyim bir öğüt, kendi ununu kendin öğüt.
II. Damlaya damlaya göl olur.
Vermeyince mabut, neylesin Sultan Mahmut?
III. Güllü seven dikenine katlanır.
Zahmetsiz rahmet olmaz.
IV. Kurt, köyünü değiştirir; huyunu değiştirmez.
Can çıkmayınca huy çıkmaz.

Numaralanmış bölümlerin hangisinde verilen atasözleri yakın anlamli değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

12. I. İnsanın küçük yaşta eğitimi daha kolaydır.
II. İş yapacak olanda yeteri kadar güç bulunmadıkça başkalarının küçük katkılarıyla sürekli ve büyük bir iş yürütülemez.
III. Unutulmaması gereken şey mutlaka yazılmalıdır.
IV. Herhangi bir işle uğraşmayan kimse bütün zamanını gevezelikle, çene çalmakla geçirir.

Numaralanmış cümlelerden hangisi "Taşıma su ile değirmen dönmez." atasözünün açıklamasıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) O yazarla tanışmayı çok istiyorum, âdeta can atıyorum.
B) O kadar korktum ki konuşamadım, nutkum tutuldu.
C) Sonunda dileğim gerçekleşti, muradıma erdim.
D) Dişini sıkması lazım, eminim rahata erecek.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, cümledeki anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Misafirlerin geleceğini duyunca telaştan eli ayağına dolaştı.
B) Birlikte çalışıp el ele verince bahçeyi kolayca düzenlediler.
C) O sıkıntılı günlerde arkadaşına yardım ederek kara gün dostu olduğunu gösterdi.
D) Girdiği sınavda başarılı olunca sevinçten etekleri tutuştu.

15. Genellikle gerçek anlamından uzaklaşmış birden çok sözcükten oluşan, bir kavramı ya da durumu karşılayan kalıplaşmış sözcük gruplarına "deyim" denir. Sayıları az da olsa sadece gerçek anlamli deyimler de vardır. Bu deyimlerde sözcüklerin karşıladığı anlamlar ile deyimın karşıladığı anlam aynıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir deyim kullanılmıştır?

- A) Elif, öğretmenin gözüne girmeyi başardı.
B) Yükte hafif pahada ağır ne varsa almışlar.
C) Açılıştta Betül'ün ağzı kulaklarına varıyordu.
D) Son günlerde bu şarkıyı dilimden düşürmüyorum.

16. Köyümüzde görmüş geçirmiş bir Ahmet amca vardı.

I
Köyde birinin başına bir iş gelse ilk fırsatta ona gider,
II
onun tavsiyelerini alırdı. Ahmet amca tam bir laf cambazıydı. Sorunu dinledikten sonra biraz
III
kafa yorar, meseleyi can alıcı noktasından yakalar ve
IV
çözüm yolunu göstererek geleni yolcu ederdi.

Bu metinde numaralanmış sözlerden hangisi deyimdir?

- A) I B) II C) III D) IV

17 ve 18. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız

1913'te beygirlerin performansını araştıran Fransız mühendis Maximilian Ringelmann şunu keşfetti: Bir faytonu çeken iki koşum hayvanının performansı tek bir beygirin performansının iki katı değildir. Bu sonuç karşısında şaşkınlığa uğrayan Ringelmann, araştırmalarını genişletip bunlara insanları da dâhil etti. Bir grup erkeğe halat çekirip her birinin harcadığı gücü ölçtü. Ortalamada, birlikte halat çeken iki kişi, tek başlarına çekerken harcadıkları gücün sadece %93'ünü, üç kişi çekerken %85'ini, sekiz kişi birlikte halat çekerken de ancak %49'unu harcıyordu. "Ringelmann etkisi" denen bu fenomen, bireylerin performansları doğrudan görülemez olduğunda bir gruptaki birey sayısı arttıkça gruptaki her bireyin verimliliğinin düşeceğini gösterir.

17. Bu metne göre "Ringelmann etkisi"ni anlatan en uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
- B) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- C) At nallanırken kurbağalar ayak uzatmaz.
- D) İki at, bir kaziğe bağlanmaz.

18. Buna göre grup çalışmalarında "Ringelmann etkisi"nin ortadan kaldırılarak bireysel verimliliğin artırılması için aşağıdakilerin hangisinin yapılması en uygundur?

- A) Grup üyelerinin her birine ayrı ayrı sorumluluk verilmelidir.
- B) Düşük performans sergileyen birey gruptan çıkarılmalıdır.
- C) Grup çalışmasının önemi üzerinde bilgilendirme yapılmalıdır.
- D) Gruplardaki birey sayısı mümkün olduğunca azaltılmalıdır.

19. Bir haftadır tüm sınıf Arda için hazırlık yapıyordu. Ona sürpriz bir doğum günü yapmak istiyorduk. Anne babaları bile işin içine katmış, hummalı bir hazırlık içine girmiştik. Derken beklenen gün geldi. Sıra Arda'yı akşamki doğum gününe çağdırmaya gelmişti. Bu görevi bana verdiler. İşim o kadar zordu ki hem Arda'ya hazırlıkların onun için olduğunu hissettirmemeliydim hem de onu gelmeye ikna etmeliydim. Arda tüm ısrarlarıma rağmen gelmemekte direniyordu. Konuşmamıza şahit olan arkadaşarımla beraber ne söylesek fayda etmiyordu. Sonunda dayanamayıp "Ne yani onca hazırlık boşa mı gidecek?" dedim. Arda, bir şeyler sezmiş gözlerle yüzüme bakarken yanımdaki arkadaşım "- - - ." diyerek olayı özetledi.

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Pot kırdın
- B) Çam devirdin
- C) Gaf yaptın
- D) Iska geçtin

20. Atasözleri; bir milletin tecrübelerini yansıtan, genellikle öğüt vermek amacıyla kullanılan, kalıplaşmış söz gruplarıdır. İnsanın sevdiği kimse veya iş yüzünden gelecek sıkıntılara katlanması gerektiğini "Gülü seven dikenine katlanır.", kusurunu anlayıp özür dileyen

I

kişinin affedilmesi gerektiğini

"Güneş balçıkla sıvanmaz.", bir kimsenin ya da işin

II

değerini ancak bu konularda uzmanlığı olanların bildiğini "İş bilen, kılıç kuşananındır.", kendi yararına iş

III

yapmak için fırsat kollayan kişinin karışık zamanı beklemesini "Kurt dumanlı havayı sever." atasözü ile daha

IV

etkili bir şekilde dile getirebiliriz.

Bu parçada numaralanmış atasözlerinden hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

TEST-2

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Onun her yaptığına göz yumarak ona kötülük yaptığının farkında değildi.
- B) Sunumunu yapmak için hazırlıklarını tamamlayarak son bir kez gözden geçirdi.
- C) Son zamanlarda yüzü zayıfladığı için gözlüğü gözünden düşüyordu.
- D) Bu genç çocukla üstü başı perişan adamı gözü tutmamıştı.

2. – Bazı insanlar birini yanıltmak amacıyla duygularını, düşüncelerini olduğundan başka türlü gösterecek bir şekilde konuşabilir.
- Öğretmenim, böyle insanları anlatırken “- - - -” deyimini kullanabilir miyiz?
- Evet, Merve. Bununla birlikte dilimizde “ağız” kelimesinin kullanıldığı başka deyimler de vardır. Mesela “- - - -” ve “- - - -” deyimleri. Bu deyimlerden biri “öğrenmek istenen şeyi söyletecek yolda dil kullanmak” anlamını verirken diğeri “birine minnet etmemek” anlamını taşır.

Aşağıdakilerden hangisi anlam akışına göre, bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) ağız yapmak
- B) ağız aramak
- C) ağız eğmemek
- D) ağız açtırmamak

3. Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, ileriye düşünerek ılımlı davranmak

Bir isteği yerine getirmemek için çeşitli bahaneler ileri sürüp nazlanmak

Ölçülü olup aşırılığa kaçmamak

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamı verilen deyimlerden herhangi biri kullanılmamıştır?

- A) Bazen bir şeyleri tadında bırakmayı bilmek lazım.
- B) Sen benimle geliyorsun da umarım pişmiş aşı su katmazsın.
- C) Senin bu huyunu seviyorum, hep bir açık kapı bırakırsın.
- D) Hayatında bir kere de mırın kırın etmeden işlerini hallet.

4. Söylediğimiz şeylerin karşımızdakinin gücüne gideceğini düşünmeden konuşuruz bazen. Bir çırpıda söyleyiveririz aklımızdan geçenleri. Tartmayız, beyin süzgecinden geçirmeyiz. En çok da öfkeli anlarımızda yaparız bunu. Bu gibi durumlar için dilimizde “- - - -” deyimini kullanılır. Sonrasında pişman olsak da iş işten geçmiştir artık. Karşımızdakinin kalbi kırılmıştır bir kere. Sözcüklerin oluşturduğu tahribatı onarmak da kolay kolay mümkün olmaz. Hem ne demiştir atalarımız: “- - - -”

Bu parçada boş bırakılan yerlere anlam akışına göre, sırasıyla aşağıdaki deyim ve atasözlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) dil uzatmak - Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- B) çam devirmek - Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
- C) abuk sabuk konuşmak - Söz gümüşse sükût altındır.
- D) ağzından çıkanı kulağı duymamak - Bıçak yarası geçer, dil yarası geçmez.

5. Türkçede “kalp” kelimesiyle oluşturulmuş birçok deyim bulunmaktadır. Örneğin “acı veya üzüntü vermek” anlamında kalbe dokunmak, “birinin duygu ve düşün-

I
celerini, niyetini anlamak” anlamında kalbini okumak,

II
“derin üzüntü uyandırmak” anlamında kalbe işlemek,

III
“gönül kırmak” anlamında kalbine girmek deyimlerini

IV
kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Başroldeki oyuncu, “Hayat sen bizi güldürdün de biz sana surat mı astık?” diyordu.
- B) Daha temiz bir gelecek için herkes kollarını sıvadı, bütün güçleriyle çalışmaya hazırlandı.
- C) Komşusunun sözlerine, düşünüp taşınmadan körü körüne inandığı için arkadaşlarıyla tartıştı.
- D) O kadar çok dil döktü, inandırmaya çalıştı ama bir tek onu ikna edemedi.

7. "Ağız" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Ağız açık kalmak
- B) Ağızından bal damlamak
- C) Ağızının içine bakmak
- D) Ağızına atmak

8. Deyimler, çeşitli duygu ve düşünceleri somutlaştırarak onların daha iyi anlaşılmasını sağlayan, hayatımızın her alanında sık sık başvurduğumuz kalıplaşmış ifadelerdir. Dilimizde "göz" sözcüğünün kullanıldığı pek çok deyim vardır: Bir işi yapabilme konusunda kendisine ve başkalarına güvenmek için gözü kesmek; gözünü

I

ayırmadan bir yere bakmak için göz dikmek; görüşünü

II

değiştiren bir bilgi vermek ve uyararak için birinin gözünü açmak; birdenbire veya istemeden,

III

istemersizce görmek anlamında gözü ilişmek deyimini

IV

kullanılır.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

9. Deyimler, bir olayı ya da durumu etkileyici bir şekilde anlatmak için kullanılan söz gruplarıdır. Örneğin "itimat telkin etmek" anlamında - - - -, "görmemiş gibi yapmak, farkında değilmişçesine davranmak" anlamında - - - -, "bir şeyin değerini veya ününü azaltacak işler yapmak" anlamında - - - - deyimini kullanılır.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi anlam akışına göre, bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) gölge düşürmek
- B) gözden çıkarmak
- C) güven vermek
- D) görmezden gelmek

10. Yaşanan her başarı ve mutluluğun yanında, bu sürecin bir parçası olan küçük olumsuzluklar da mevcuttur. Başarıya ve mutluluğa ulaşmak isteyen veya istediğini elde eden kişi, karşılaştığı olumsuzlukları da kabullenmelidir. Atalarımız "Dikensiz gül olmaz." diye boşuna dememişler.

Bu metinde "Dikensiz gül olmaz." atasözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Güzel ya da iyi olan şeylerin zahmetli bir tarafı da vardır.
- B) Çok iyi koruduğumuz, sakındığımız şeyler nedense çok kolay zarar görür.
- C) Karşılaşılan her zorlukla beraber bir kolaylık olduğundan asla pes etmemeliyiz.
- D) İyilik eden insanlar, hayatları boyunca daima iyiliklerle karşılaşır.

11. Derlerde bazı soruları gözü kapalı olarak yapabiliyorum. Örneğin geçen gün tarih öğretmenimiz, Hasankeyf'in nerede olduğunu sordu. Ben de Hasankeyf'in Batman'da olduğunu ve her yıl birçok turistlerin akınına uğradığını söyledim. İnsan, gezip gördüğü yerleri hiç unutmuyor.

Altı çizili deyim bu metne kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Her şey bir anda oldu, biz daha tepeye varmadan büyük bir gürültü koptu.
- B) Verilen ödevleri hep erteler, son güne kalınca da aceleden yanlış yapardı.
- C) Daha gün doğmadan karşıdaki patikaya sessiz sedasız dizilirdi köylüler.
- D) Fidanları dikeceği yeri iyi biliyor; küreğini, hiç düşünmeden toprağa saplıyordu.

12. "Dil" kelimesi aşağıda verilen cümlelerin hangisinde deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Günlerce dile gelmeyen bu çocuğu anlamaya çalıştık.
- B) Benzer sorunları yerel medya yıllarca dile getirmişti.
- C) Çağımızın yazarları artık yeni bir dil kullanmalıdır.
- D) Yazar, sohbetlerinde "özgün" sözcüğünü dilinden düşürmüyor.

13. • Birini imalı bir biçimde tehdit etmek
• Geliri, giderini karşılamamak
• Bir şeyin en önemli yeri
• Birinin çok kızacağı şeyi yapmak veya sözü söylemek

Aşağıdaki deyimlerden hangisi verilen anlamlardan herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Aba altından sopa göstermek
B) Can alacak nokta
C) Açığa vurmak
D) Bam teline basmak

14. “Burnunun dikine gidince en çok zararı kendisi gördü.” cümlesinde altı çizili deyimle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Daha önce beğenmediği bir durumu kabul etmek
B) Çok sevinçli olmak
C) Öğüt dinlemeyerek kendi bildiği gibi davranmak
D) Her şeye hazırlıklı olmak

15. Doğruları söylemek cesaret gerektirir. İnsanlar çoğunlukla korktukları için yalan söylerler. Sahip olduğumuz bazı şeylerin elimizden uçup gitmesine yalan söyleyerek engel olmaya çalışırız. Söyleyeceğimiz doğru söz menfaatimiz olan bazı kişilerin gözünden düşmemize sebep olabilir. Hatta elimizdeki birtakım imkânları kaybedebiliriz. İşte buna rağmen doğruyu söylemek, yüksek ahlak seviyesine çıkaracaktır bizi. Bunun için atalarımız “- - - -” demiştir.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Eğri oturup doğru konuşalım.
B) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
C) Doğru söz katarından belli olur.
D) Yalancının ipi kısadır.

16. Deyimler; sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin kötü niyet ve eylemlerin, sahibine zarar verdiği durumlarda “- - - -”, küçük bir iyilik yapılmak istenirken büyük zararlar verildiğinde “- - - -”, bir şeyi bildiği hâlde bilmiyormuş gibi görünmek anlamında “- - - -” deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi anlam akışına göre, bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) renk vermemek
B) kaş yapayım derken göz çıkarmak
C) çizmeyi aşmak
D) kazdığı kuyuya düşmek

SÖZ SANATLARI

TEST-1

1. Tükenir elbet gökte yıldız, denizde kum tükenir
Bu vatan, bu topraklar cömert
Kutsal bir ateşim ki ben sönmez
İnanın Mustafa Kemaller tükenmez

Bu dördlüğün ilk iki dizesinde yer alan söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Şöyle bir doğruldu Mustafa Kemal
Kıratının üstünde göklere doğru
Dağlar arasından yükselen
Tunçtan bir heykele benziyordu
- B) O günlerde bir ünlü ayak bastı Samsun'a
Yürüdü etrafına ümitler suna suna
Bu, ateşler içinden geçip gelmiş bir erdi
Göğsünde toplanmıştı milyonla Türk'ün derdi
- C) Her gittiği yerde o şan verirdi
Aslan, bakışını görse erirdi
Kaşları yeleden nişan verirdi
Türklük yüreğini dağlasın gayrı
- D) Samsun'a ayak basmış kahraman bugün
Çayır çimen yeşermiş zafer yolunda
Davul zurna sesinde şahlanır düğün
Gönlüm coşup öter bir bahar dalında

2. İstersen yağmurlardan anlamlar çıkar kendince
İstersen, dayanırsan ben susayım, sen dinle
Sensiz elbette ölmem ama çoğalır dertlerim
“ - - - ”

Bu dördlüğün sonuna aşağıdaki dizelerden hangisi getirilirse diğerlerinden farklı bir söz sanatı kullanılmış olur?

- A) Kalbim üzgün inan, alır başımı giderim
B) Bir sokak kedisi gibi yitik bakar gözlerim
C) Beni şefkatle kucaklar yalnız gecelerim
D) Nerede olsam bulur, sobeler beni talihim

3.

	Alper	Ayşe	Hakan	Zeynep
Gittiğinden beri gözümün yaşı sel oldu.	x	x	x	
Aslanım benim! Sen bunun da üstesinden gelebilirsin.	x	x		x
Güller yârin kokusunu da kıskanır.	x		x	x
“Bu kış nasıl geçer?” diye seslendi çiçek.		x	x	x
Güleriz hep ağlanacak hâlimize.	x	x	x	x

Yukarıdaki tabloda verilen cümlelerdeki söz sanatlarını doğru bulan öğrencinin adının yazılı olduğu sütundaki kutucuğa “X” işareti konmuştur. Boş bırakılan kutucuk, öğrencinin o cümledeki söz sanatını bulamadığı anlamına gelmektedir.

Bu bilgilere göre, öğrencilerin bulamadığı söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Alper	Ayşe	Hakan	Zeynep
A) Konuşturma	Benzetme	Abartma	Kişileştirme	
B) Abartma	Benzetme	Kişileştirme	Konuşturma	
C) Konuşturma	Kişileştirme	Benzetme	Abartma	
D) Kişileştirme	Abartma	Konuşturma	Benzetme	

4. Dünyanın en güzel sesinden
En güzel şarkıyı dinlemek gibi bir şey
Fakat artık ümit yetmiyor bana
Ben artık şarkı dinlemek değil
Şarkı söylemek istiyorum

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme
B) Karşıtlık
C) Konuşturma
D) Kişileştirme

5. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir.
- **Benzetme (Teşbih):** Aralarında türlü yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanı, nitelikçe daha üstün olana (güçlü olana) benzetme sanatıdır.
 - **Kişileştirme (Teşhis):** İnsan dışındaki varlıklara ya da kavramlara insan kişiliği kazandırmadır.
 - **Konuşturma (İntak):** İnsanın konuşma yetisinin başka varlıklara aktarılması sanatıdır.
 - **Abartma (Mübalağa):** Bir varlığı, olayı ya da düşünceyi olduğundan daha küçük ya da daha büyük gösterme sanatıdır.

Bu bilgilere göre,

- Bir ah çeksem dağı, taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür
- Ah bu türküler, köy türküleri
Ana sütü gibi candan
Ana sütü gibi temiz
- Akdeniz'in dalgaları cilveli
Akdeniz'dir denizlerin güzeli

dizelerinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Benzetme B) Kişileştirme
C) Konuşturma D) Abartma

6. Ağlarım aklıma geldikçe gülüşlerimiz
Çiçekler, çiçekler, su verdim bu sabah çiçeklere
O gülün yüzü gülmüyor sensiz
O, köklensin diye pencerede suya koyduğun devetabanı
Hepten hüzünlü bugünlerde

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Benzetme - Abartma
B) Karşıtlık - Kişileştirme
C) Kişileştirme - Konuşturma
D) Abartma - Karşıtlık

7. (I) Akrep takımıyıldızının şekli gerçekten de bir akrebi andırır. (II) Takımıyıldızın parlak yıldızı Antares, bu sıralar onun yakınlarında bulunan Mais gibi turuncu görünür. (III) Bu yıldız, Yunan mitolojisinde Avcı Orion'u sokması için gönderilen akrebin kalbini temsil eder. (IV) Antares, Güneş'e göre yaşlı ve çok daha büyük bir yıldızdır. (V) Güneş de yaşlandıkça Antares gibi şişecek, soğuyacak ve kırmızı, yorgun, dev bir yıldız dönüşecek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I ve II. cümlede benzetme vardır.
B) III. cümlede kişileştirme vardır.
C) IV. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
D) V. cümlede kişileştirme ve benzetme vardır.

8. Bursa'da eski bir cami avlusu
Küçük şadırvanda şakırdayan su
Orhan zamanından kalma bir duvar
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar

Bu dizelerdeki söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bozuk bir saatti, durup geçmeyen zaman
B) Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl
C) Bugün, edebiyatımıza bir çınar daha veda etti.
D) Bir kartal, hızıyla bulutları sürüklüyordu arkasından

9. Ağla şairim, ağla diyorum
Çünkü diyorum çünkü sen
Mahalle aralarında top koşturan
Yurdumun kavruk tenli çocuklarındansın
Ve "Öpeyim de geçsin!" diyen
Bir anne hasretidir ömrün
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?**

- A) Konuşturma B) Kişileştirme
C) Benzetme D) Abartma

10. "Anadolu kilimleri; sert çizgileri, yumuşak renkleri, desenleriyle âdeta bir insandı." cümlesinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Benzetme B) Tezat
C) Kişileştirme D) Abartma

11.

	Benzetme: Aralarında ortak özellik bulunan iki varlık ya da kavramdan nitelikçe zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir.
	Kişileştirme: İnsan dışındaki varlıklara insana özgü niteliklerin verilmesidir.
	Abartma: Bir şeyin niteliklerini veya bir olayı olduğundan fazla büyüterek ya da küçülterek anlatmaktır.
	Karşıtlık: Aralarındaki ilgiden dolayı birbirine zıt kavramların bir arada kullanılmasıdır.

- 1 Tuna Nehri akmam, diyor
Etrafımı yıkmam, diyor
- 2 Sıladan ayıyım, gözümde yaşlar
Sel olup taşacak bir gün derinden
- 3 Karşıda hisar gibi Niğde yükseliyordu
Sağ taraftan çingirak sesleri geliyordu
- 4 Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını

Numaralanmış dizelerdeki söz sanatları, verilen sembollerle eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) 1
2
3
4
- B) 1
2
3
4
- C) 1
2
3
4
- D) 1
2
3
4

12. Aşağıdaki tabloda verilen bilgilerin doğru (D) mu, yanlış (Y) mı olduğu belirlenerek optiğe kodlanacaktır.

1	“Karlar etrafı beyaz bir karanlığa gömdü / Kar değil, gökyüzünden yağan beyaz ölümdü” dizelerinde iki karşıt durum bir arada söylenerek tezat sanatına yer verilmiştir.
2	“Ey suyun sesinden anlayan bağlar / Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi” dizelerinde cansız varlıklara insani özellikler yüklenerek kişileştirme sanatı kullanılmıştır.
3	“Bazen denize küser de / Gökteki yıldızlarla konuşurum” dizelerinde bir şeyi olduğundan fazla göstermeye dayalı olarak abartma sanatına yer verilmiştir.
4	“Ben bir ayrık otuyum dostlar / Ne buğday, amcam ne pirinç, dayım” dizelerinde insan dışındaki bir varlık konuşturulduğu için konuşurma sanatına yer verilmiştir.

Buna göre optiğin doğru kodlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

1	●	Y
2	●	Y
3	D	●
4	●	Y

B)

1	●	Y
2	●	Y
3	D	●
4	D	●

C)

1	●	Y
2	D	●
3	●	Y
4	●	Y

D)

1	D	●
2	●	Y
3	D	●
4	D	●

13. “Deneme yazarı açık denizde yol alan bir gemi kaptanıdır.” cümlesinde bulunan söz sanatının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?
- A) Her karanlık gecenin bir aydınlık sabahı vardır.
B) Akşamları dalgaların söylediği şarkıları dinlemek huzur verir.
C) Genç kızın ağlamaktan gözleri kıpkırmızı oldu.
D) Her bayramda ninemin pamuk ellerinden öpmeye gideriz.

14. Kalkandelen’de yapılan şiir günü güzel ve canlı oldu. Programdan sonra şehirde kısa bir gezinti yaptık. Yorgun sokaklarda, zaman zaman karşımıza çıkan eski Türk evleri, Rumeli türkülerine benziyordu. Şirin, sıcak, yalnız ve hüznü yüklü. Eski Türk evleri, genellikle Anadolu’da olduğu gibi yüksek duvarlarla çevrili. 236 yıl önce yapılmasına rağmen hâlâ ayakta duran eski bir Türk evinin, daha doğrusu konağının içini de görmek istedim. Konağın sekiz odası vardı. Geniş odalar, serin sofalar bir müze kadar çarpıcı, güzel ve temizdi.

Bu metinde kullanılan söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Kişileştirme - Benzetme
B) Konuşurma - Abartma
C) Kişileştirme - Konuşurma
D) Abartma - Benzetme

15. Bütün kusurumu toprak gizliyor

Merhem çalıp yaralarım düzlüyor

Kolun açmış yollarımı gözlüyor

Benim sadık yârim kara topraktır

Bu dizelerde kullanılan söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Benzetme - Kişileştirme
B) Kişileştirme - Abartma
C) Abartma - Konuşurma
D) Konuşurma - Karşıtlık

16. Erhan, kuşların kafesini çınar ağacının dalına astı. Kuşlar, ilk günler yerlerini yadırgadılar. Sonra neşeli cıvıltılarla ötmeye başladılar. Bu yenilik de epey müşteri çekti.

Bu paragrafta kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzetme
B) Konuşurma
C) Abartma
D) Kişileştirme

17. Pençesi dibinde bir aslanın
Dalgınlıkla bir fare topraktan çıkıverdi
Bu fırsatı kullanmadı
Fareye dokunmayıp bir büyüklük gösterdi
Bu iyiliği boşa gitti sanmayın
Kimin aklına gelir ki bir an
Fareye işi düşer aslanın

Bu dizelerde ağır basan söz sanatının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu köyün kahramanları çok olur, derdin.
B) Kilitli bir sandık gibi karşımda susuyordu.
C) Senin yokluğunu kaldırım taşları da hissediyor.
D) Aşağı yukarı iki saate eve varırız.

18. Tezat (karşıtlık) sanatı, birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde tezat sanatı yoktur?

- A) O zamanları şimdi daha iyi görüyorum
Bir şiirdi her basamak
B) Yerin seni çektiği kadar ağırsın
Kanatların çırpındığı kadar hafif
C) Bir varken bir yok
İşte dünyamızın işleri
D) Büyük bir zenginliği biz
Yoksulluğumuzda yaşadık

19. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

Tezat (karşıtlık): Birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan sanattır.

Mübalağa (abartma): Bir niteliği, olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.

Teşbih (benzetme): Aralarında ortak nitelik bulunan iki varlık ya da kavramdan, zayıf olanı güçlü olana benzetme sanatıdır.

İntak (konuşurma): İnsan dışındaki bir varlığın konuşturulmasıyla oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Ben bir yıldızım yıldızlar ortasında
Sağa bakarım, sola bakarım, eyvah
B) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını
C) Bir gün doludizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla
D) Dinmiş denizlerin şarkısı, rüzgâr uyumakta
Körfez düşünür, Kanlıca mahzundur uzakta

20. • Bir varlığın kendinden daha güçlü veya zayıf bir varlığa benzetilerek anlatılmasıdır.
• Cansız varlıklara insan özelliklerinin verilmesidir.
• Bir duyguyu olduğundan büyük ya da küçük gösterme sanatıdır.

Aşağıdakilerden hangisi açıklaması verilen sanatlardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Ateşten kızaran bir gül arar da
Gezer bağdan bağa çoban çeşmesi
B) Ufuk bir tilkidir, kaçak ve kurnaz
Yollar bir yumaktır, uzun, dolaşık
C) Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner aşarım
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım
D) Üzümden taşacak yine bu bağlar
Bağlarla dolacak yine bu dağlar

TEST-2

1. Pencere min perdesini
Havalandıran rüzgâr
Denizleri köpük köpük
Dalgalandıran rüzgâr
Gir içeri usul usul
Beni bu dertten kurtar

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Benzetme
B) Konuşturma
C) Kişileştirme
D) Tezat

2. Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gazidir, dağlar kahraman
Her taşı bir yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir

Bu dizelerde kişileştirilen varlıklar aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Destan, yakut, can
B) Gazi, kahraman, vatan
C) Vatan, dil, taş
D) Nehir, dağ, tarih

3. • Abartma; bir olayı, durumu ya da varlığı olduğundan büyük ya da küçük olarak anlatma sanatıdır.
• Karşıtlık; birbirine karşıt olan durum, kavram ve fikirlerin bir arada kullanılması sanatıdır.
• Benzetme; anlatımı kuvvetlendirmek, sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesi sanatıdır.
• Kişileştirme, insana ait bir özelliğin insan dışındaki varlıklara verilmesi sanatıdır.

Buna göre,

Yüce dağlar birbirine göz eder
Rüzgâr ile mektuplaşır, naz eder

dizelerinde bu söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Benzetme
B) Karşıtlık
C) Kişileştirme
D) Abartma

4.

Onda yürüyüşün en yiğitçesi
Onda bükülmezi vardı dizlerin
Gezerdi ülkede bir Hızır gibi
Em olup derdine çaresizlerin

Durgun bir denizi andırır dışı
İçi hiç sönmeyen bir yanardağı
Sesinde ıslığı eser kuvvetin
Sözünde şahlanır Hakk'ın bayrağı

Bu dördüklerde ortak kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşturma
B) Benzetme
C) Kişileştirme
D) Abartma

5. **Mehmet** : Söz sanatlarıyla ilgili ödevi hazırladın mı?

Ali : Çoktan bitirdim bile.

Mehmet : Senin bulduğun dizelerde hangi söz sanatları var?

Ali : Benim bulduğum dizelerde benzetme sanatı kullanılmış. Ya senin bulduklarında hangi söz sanatları var?

Mehmet : Benimkilerde hem zıtlık hem de kişileştirme var.

Bu konuşmalara göre Ali ve Mehmet'in bulunduğu dizeler aşağıdakilerden hangileri olabilir?

Ali	Mehmet
A) Bir yağmur başlar ya inceden ince Bak o zaman toprakta-ki sevince	Mehtabı hasta mı, solgun mu bilmem Yaslı gelin gibi mahzun mu bilmem
B) Bu sesler dokunuyor en ağrıyan yerime Bir eski çıban gibi işliyor içerime	Zambaklar en ıssız yerlerde açar Ve vardır her vahşi çiçekte gurur
C) Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.	Neden böyle düşman görürsünüz Yıllar yılı dost bildiğim aynalar
D) Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan Şimşek gibi Türk atlarını geçtiği yoldan	Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu

6. **Tezat (karşıtlık):** Bir cümle ya da mısradaki karşıtlık ifade eden durumların kullanılmasıdır.

Teşbih (benzetme): Aralarında ortak özellik bulunan iki varlık ya da kavramdan güçlü olanın zayıf olana benzetilmesi ile yapılan sanattır.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde, açıklaması yapılan sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) İnci mercan gibi ufak dışında
Tatlı tatlı söyler dili Zeynep'in
- B) İçimde kar donar, buzlar tutuşur
Yağan ateş midir, kar mıdır bilmem
- C) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını
- D) Ay suda bestelerken en güzel şarkısını
Küreklerim de suya en derin şiiri yazdı
7. • Mübalağa (abartma), bir niteliği olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.
- Tezat (karşıtlık), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan sanattır.
- Teşhis (kişileştirme), insan dışı varlıklara insana ait özelliklerin yüklenmesi ile oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Yazın savrulmak harmanda
Kışın şahlanmak ummanda
Fecre karşı bir ormanda
Bir kuşun ötüşü olmak
- B) Bir garip rüya rengiyle
Uyumuş gibi her şekil
Rüzgârda uçan tüy bile
Benim kadar hafif değil
- C) Her gecenin kanunu bir, değişmez
Çekilir el ayak, kesilir ses
Kendi yalnızlığıyla kalır herkes
Ben kalmasam da olur
- D) Bir inilti duydum serviliklerde
Dedim burda ağlayan var mı
Yoksa tek başına bu kuytu yerde
Eski bir sevgiliyi anan rüzgâr mı

8. (I) Vahşi ormanda açılan uzun yaranın izi sıcakta buğulanıyordu sanki. (II) Sürüngele bitkilerle kırılmış ağaç gövdeleri arasında ağır ağır tırmanırken bir kuş çığlık atıp gökyüzüne doğru süzüldü. (III) Bu hareketle birlikte orman, bir İngiliz kasabasına döndü. (IV) Küçük dallar, rüzgârla söyleşiyordu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. cümlede karşıtlık vardır.
- B) II. cümlede benzetme yapılmıştır.
- C) III. cümlede konuşurma vardır.
- D) IV. cümlede kişileştirme yapılmıştır.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı bir söz sanatı kullanılmıştır?**

- A) Murat yalan ölüm gerçek
Dostlar beni hatırlasın
- B) Arzu iplik sevgi nakış
Ördükçe güzel görünür
- C) Yol ver ulu dağlar aşam belinden
Şimdi bekler kömür gözlü yar beni
- D) Ayrılık ateşten bir ok
Nazlı yardan hiçbir haber yok

10. Tut beni arkadaşım
İki elinle tut
Sıkıca tut
Ya da bırak istersen
Bırak ve gel sen de uç benim gibi
Uç göklere sonsuzca
İyi ama
O zaman seni kim tutar

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Konuşurma
- B) Kişileştirme
- C) Karşıtlık
- D) Abartma

11. Yağmurlar yağar, olur bir serin ince dere
Bir gümüş kemer gibi ovidan akıverir

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Karşıtlık
B) Konuşturma
C) Kişileştirme
D) Benzetme

12. Geniş, siyah gölgesi hayatımı kaplayan

Tepemde kanat germiş bir kartaldır yalnızlık

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Benzetme
B) Kişileştirme
C) Abartma
D) Konuşturma

13. Bu yağmur kanımı boğan bir iplik
Bu yağmur yerde taş ve bende kemik
Dayandıkça çisil çisil yağacak

Bu dizelerdeki söz sanatının benzeri aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Zamanla nasıl değişiyor insan
Hangi resmime baksam ben değilim
- B) Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim
- C) Aklıma gelmedik bilmece sorar
Beni hülyalara salan gözlerin
- D) Ben senin en çok sesini sevdim
Buğulu çoğu zaman, taze bir ekmeğ gibi

14. Bütün yorgunluğuna, içindeki bütün karanlığa karşın
yüreğine bir yerlerden bir ışık, bir aydınlık sızıyordu.

Bu cümlede kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abartma
B) Karşıtlık
C) Kişileştirme
D) Benzetme

CÜMLEDE ANLAM

TEST-1

1. Yapılan araştırmalar, ağaçların mantarlar sayesinde birbirleriyle iletişim kurduklarını ortaya çıkarmıştır. Bilim adamlarına göre ağaçlar bazı durumlarda, bir böcek istilası yaşadıklarında mantarlar aracılığıyla sinyaller göndererek diğer ağaçlara bilgi aktarıyor. Bu bilgiyi alan ağaçlar da istilaya karşı dayanıklılıklarını artıracak önlemler alıyor. Aynı zamanda ormandaki büyük ağaçlar yeterince güneş işiği alamayan ağaç fidelerinin yaşamlarına devam edebilmesi için gerekli olan besinleri mantarlar aracılığıyla fidelere iletiyor. Ancak son yıllarda iklim değişikliği, evre kirliliği ve ağaçların kesilmesi gibi nedenlerle ağaçlar arasındaki bu tür iletişimler büyük lde tehlikeye girmiştir.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklama yapılmıştır.
- B) Bir durum gerekçesiyle verilmiştir.
- C) Amaç anlamı taşıyan ifadeye yer verilmiştir.
- D) Anlatım, znel ağırlıklıdır.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi yoktur?**

- A) Sorunları zme için iletişim kurmaya alışıyor.
- B) Yarışmaya katılmak üzere başvuru formunu doldurdu.
- C) Hazırlıksız geldiği için derse katılmadı.
- D) Kardeşini okuldan alabilsin diye işten erken ıktı.

3. Dn akıllıydım

Dünyayı değiştirmek istedim

Bugün ise bilgeyim

Kendimi değiştirdim

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) evresindekileri değiştirmeye çalışanlar yaşamda kabul görmezler.
- B) Kendini yenilemek ve değiştirmek, bilge kişilerin işidir.
- C) Dünyayı değiştirmek kendini değiştirmekten zordur.
- D) Bilge kişiler dünyaya kendilerinden daha çok önem verirler.

4. (I) İklım değişikliği, havanın fazla ısınmasından iklimin etkilenmesidir. (II) Bu durumda dünyanın bazı blgelelerinde kuraklıklar görülürken bazı bölgelerinde de şiddetli yağışlar ve fırtınalar oluşabilir. (III) Eriyen buzullar yüzünden deniz seviyesi yükselir. (IV) İklımın değişmesiyle bazı hastalıklar yaygınlaşabilir, sivrisineklerin dünyanın farklı yerlerine yayılmasıyla sıtma hastalığında artış görülebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle tanım cümlesidir.
- B) II. cümle olasılık cümlesidir.
- C) III. cümle neden-sonuç cümlesidir.
- D) IV. cümle karşılaştırma cümlesidir.

5.

I. Pasta da pasta olmuş.
II. Bu film senaryo açısından zayıf kalmış.
III. Bu saatte eve ulaşmış olmalı.
IV. Yaptığım yemeklerin hiçbirini beğenmiyor.

Numaralanmış cümlelerle içerdikleri anlamlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Eleştiri	Olasılık	Yakınma	Beğeni
A)	I	II	III	IV
B)	II	III	IV	I
C)	II	IV	III	I
D)	III	IV	I	II

6. Ne kadar bilersen bil, söylediklerin karşındakinin anladığı kadardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle ile anlamca en yakındır?

- A) Bir denizi bardağa dkersen bardağın alacağı yine bardak kadardır.
- B) ok bilmek bir şey ifade etmez, önemli olan bildiklerini aktarabilmektir.
- C) Bilgi, sevgiyle zekânın bir araya gelerek oluşturduğu bir kavramdır.
- D) nemli olan ne anlattığınızdır, karşındakinin ne anladığı değil.

7. Minimalizm; küçük alanlarda daha az eşya ve daha az tüketerek sade yaşamak, sahip olduklarımızı daha etkili bir şekilde kullanmak, ihtiyacımızdan fazlasına yer ve zaman ayırmamak olarak tanımlanır.

Buna göre aşağıdaki sözlerden hangisi minimalizmle ilişkilendirilemez?

- A) Karmaşık şeylerin güzel olduğunu düşünmek insanların ortak yanışıdır.
B) Mutluluk istiyorsan formül belli: az eşya, az insan.
C) Huzuru kendi içlerinde bulan insanlar, çevrelerinin sesine pek kulak asmaz.
D) Önemli olan; hayatta en çok şeye sahip olmak değil, en az şeye ihtiyaç duymaktır.

8. Şiir yazmaya başladığım sıralarda meşhur olmaya çok imrendiğimi saklamayacağım. Fakat sonra sonra gerçek şöhretleri yalancı şöhretlerden ayırt etmeye başlayınca bir okuyucu kitlesi tarafından sevilip beğenilmenin kolay bir şey olmadığını anladım ve bu anlayışla çalışmaya koyuldum. Hem bırakın meşhur olmayı, gerçekten güzel bir şiir yazmanın insana verdiği mutluluk az bir şey midir? Üç beş edebiyatçı, beş on şiir okuyucusu tarafından bilinmeye şöhret denemez şüphesiz. Bugün az çok meşhur bir şair sayıldığım için şöhreti hor gördüğüm zannedilmesin; ben sadece şöhretin bir sanatkâr için amaç olamayacağını, olmaması gerektiğini söylemek istiyorum. Güzel bir anıtın, dikildiği güneşli meydana elbette gölgesi olacaktır.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçı, eseri övülse de kendisini gizlemeyi başaralıdır.
B) Şöhreti yakalayan bir eserin eleştirilecek yönleri de vardır.
C) Başarılı bir sanat eseri ister istemez kendini belli edecektir.
D) İyi bir eser karalanmaya çalışılsa da mutlaka değerini bulur.

9. • Hayıflanmak; acınma, üzülme, yerinme bildirmektir.
• Pişmanlık cümleleri, yaptığı bir işin yanlış veya uygunsuz sonuç verdiğini anlayarak üzülme belirten cümlelerdir.

Bu açıklamalara göre aşağıdaki dizelerin hangisinde hayıflanma ya da pişmanlık yoktur?

- A) Kendim ettim, kendim buldum
Gül gibi sarardım, soldum
B) Beyhude dolandım, boşa yoruldum
Benim sadık yârım kara topraktır
C) Yalan dünya sana çıkışamadım
Eşimle dostumla buluşamadım
D) Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikâr etme

10. Çocukların eğitiminde ebeveynlere ve öğretmenlere yapılan tavsiyelerden bazıları şunlardır:
- Detayların farkında olduğunuzu hissettirin.
 - Çocuğun konuşmasını teşvik edin.
 - Sadece sonucu değil süreci de değerlendirin.
 - Ona değer verdiğinizi hissettirin.

Örnek cümleler:

- a) Duyularını tam olarak anlamıyor olabilirim ancak benim için kıymetlisin ve sana yardım etmek istiyorum.
b) Çok ilginç görünüyor, bunu nasıl yaptın?
c) Bu resminde yeşilin ve mavinin sayamayacağım kadar çok tonunu kullanmışsın.
d) Yapbozun son iki parçasını bulmak için çok uğraştın, bulana kadar da pes etmedin.

Numaralanmış tavsiyelerle örnek cümleler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) I - b II - a III - c IV - d
B) I - b II - c III - d IV - a
C) I - c II - b III - d IV - a
D) I - c II - a III - d IV - b

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Bahçede otururken uzaklardan ıhlamur ağacının kokusunu aldık.
- B) Yemeği yetiştirmek için var gücüyle mutfakta çalışıyordu.
- C) Otobüsü kaçırdığından toplantıya yetişemedi.
- D) Aralarında para toplayıp ihtiyacı olanlara verdiler.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde şart anlamı yoktur?

- A) Okumaya başlayacağım kitap bir an önce kütüphaneye gelse...
- B) Dışarı çıkarken şapka takmazsan güneşten rahatsız olabilirsin.
- C) Çalışmaya başlamadan plan yaparsan kısa sürede işi bitirirsin.
- D) Bu peynir birkaç ay tuzlu suda beklerse çok lezzetli olur.

- 13.**
- Roald Amudsen, Güney Kutbu'na kızak köpekleri kullanarak ulaşan ilk insandır.
 - Norveçli kâşifin 1911 yılında yaptığı bu yolculuk, doksan dokuz gün sürmüştür.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güney Kutbu'na kızak köpekleri kullanarak ulaşan Roald Amudsen'in 1911 yılında Norveç'te yaptığı bu maceralı yolculuk doksan dokuz gün sürmüştür.
- B) 1911'de doksan dokuz gün süren yolculuğunda Güney Kutbu'na ulaşan Roald Amudsen isimli kâşif Norveçlidir.
- C) Güney Kutbu'na kızak köpekleri kullanarak ulaşan ilk insan olan Norveçli kâşif Roald Amudsen, doksan dokuz gün süren bu yolculuğunu 1911'de gerçekleştirmiştir.
- D) Roald Amudsen Güney Kutbu'na 1911'de kızak köpekleri kullanarak doksan dokuz günde ulaşan ilk gezgindir.

- 14.** (I) Otomobil kullanırken uyuklamak, trafik kazalarına yol açan etkenlerden biridir. (II) Bu sorunu çözmek için otomobil üreticileri çeşitli uyarı mekanizmaları geliştirmeye çalışıyor. (III) Sürücü uyuma belirtisi gösterdiğinde otomobilin uyarı vermesi, koltuğun ve direksiyonun titremesi gibi yöntemler bulunsa da bu konuda tam manasıyla başarı elde edilmiş değil. (IV) Sürücüler bu uyarıları dikkate almadığı için kaza riski devam ediyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede trafik kazalarının nedenlerinden birine örnek verilmiştir.
- B) II. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
- C) III. cümlede koşul-sonuç ilişkisi vardır.
- D) IV. cümlede sebep-sonuç ilişkisi vardır

- 15.** "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan, yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, bütün insanlığı şaşkırtacak bir hâl alabilir."

Atatürk'e ait bu sözün ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih yazarlar taraflı olabilirler.
- B) Tarih yazarlar objektif olmalıdır.
- C) Tarih, değişebilen bir olgudur.
- D) Tarih yapmak, tarih yazmaktan önemlidir.

TEST-2

1. Baykuşlar, geceleri avlanan yırtıcı kuşlardır. İki yüzden fazla türü olduğu düşünülen baykuşlar, Antarktika kıtası dışında dünyanın her yerinde yaşar. Gövdelerini kaplayan yumuşak ve ince tüyler sayesinde diğer kuşlara göre daha sessiz uçabilir. Yüz bölgelerinde daha sert, kavisli tüyler bulunur. Bu tüyler, seslerin toplanıp kulağa yansıtılmasını sağlar. Sivri pençeleriyle kuşlar, küçük kemirgenler gibi çeşitli hayvanları avlayabilir. Baykuşların görme yetenekleri çok gelişmiştir. Karanlık ortamda bile nesnelere âdeta gece görüş gözlüğü takmış gibi tüm ayrıntılarıyla görebilir.

Bu metinle ilgili,

- I. Tanımlama yapılmıştır.
- II. Abartma cümleleri kullanılmıştır.
- III. Karşılaştırma yapılmıştır.
- IV. Benzetmeye yer verilmiştir.
- V. Amaç-sonuç ilişkisi vardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I - II - V B) I - III - IV
C) II - III - IV D) II - IV - V

2. Eleştiri; bir yapıtın, bir insanın veya bir durumun doğru ya da yanlış yönlerini belirten cümlelerdir. Bir kişinin, kendi davranışlarına getirdiği olumlu veya olumsuz eleştirilere ise öz eleştiri denir.

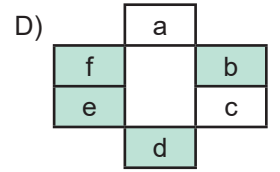
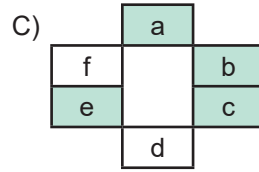
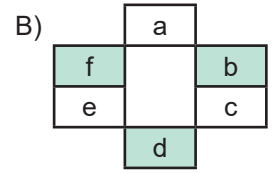
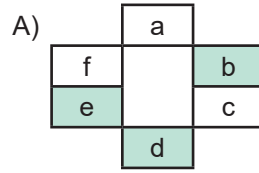
Buna göre aşağıdakilerin hangisinde öz eleştiri içeren bir tutum vardır?

- A) Akılları pazara çıkarmışlar, herkes kendi aklını almış.
B) İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
C) İnsan kendini beğenmezse çatlar.
D) Kimse "Yoğurdum ekşi!" demez.

3. Hüseyin Bey, dersi daha eğlenceli hâle getirmek için oyun hazırlamıştır. Tahtaya altı cümle yazıp öğrencilerine bu cümlelerin anlamlarına dair sorular sormuştur. Gelen yanıtları da yanlarına yazıp tahtaya bir şekil çizmiştir. Öğrencilerden arkadaşlarının yaptığı her hata için çizdiği şekildeki kutucuğu boyamalarını istemiştir. Aşağıda Hüseyin Bey'in cümleleri verilmiş ve öğrencilerin verdiği cevaplar da yay ayrıç içerisinde gösterilmiştir.

- a) Sen benim en iyi arkadaşımısın. (Karşılaştırma)
- b) Sınavdan yüksek puan almak için çalışıyor. (Neden- Sonuç)
- c) Buralara kadar geldin de bana uğramadın. (Sitem)
- d) Bağlama, Anadolu'da en çok rağbet gören çalgıdır. (Koşul- Sonuç)
- e) Bir ay bu parayla mı geçineceğim? (Olasılık)
- f) Bunu sana kaç kere anlatmam gerekiyor? (Pişmanlık)

Buna göre, Hüseyin Hoca'nın tahtaya çizdiği şekil, etkinlik sonunda aşağıdakilerden hangisi olur?

4. Burcu Hanım, öğrencilerine öznel ve nesnel anlatımı şu cümlelerle açıklamıştır:

Öznel anlatım: Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren; doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişen, kanıtlanamayan yargılardır.

Nesnel anlatım: Söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen, doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişiklik göstermeyen; araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi diğerlerine göre farklı bir anlatıma başvurmuştur?

- A) **Gökhan:** İzmir, düşman işgalinden kurtulmuştu. Atatürk ve yanındakiler İzmir'e gelmişti. Önde Türk bayrağı taşıyan bir asker görünüyordu. Atatürk, silah arkadaşlarıyla birlikte halkı selamlıyordu. Saat Kulesi'nin olduğu meydanda bir kalabalık toplanmıştı. Efeler, zeybek oyunu oynuyordu. Kurtuluş coşkusu bütün bir meydanı sarmıştı.
- B) **Göknil:** Atatürk İzmir'e gelmişti. Saat Kulesi'nin olduğu meydanda bir kalabalık toplanmıştı. Elinde Türk bayrağı olan bir asker görünüyordu. Atatürk silah arkadaşlarıyla birlikte halkı selamlıyor, arkasındaki süvariler ona eşlik ediyordu. En önde yöresel kıyafetler giymiş kadın ve çocuklar vardı.
- C) **Nalan:** Saat Kulesi'nin olduğu meydanda Atatürk, halkı selamlıyordu. Kalabalığın en önünde kadın ve çocuklar görünüyordu. Atatürk; silah arkadaşlarıyla birlikte halkı selamlıyor, arkasındaki süvariler ona eşlik ediyordu. Halk yöresel kıyafetler giymiş; esaretten kurtulmanın verdiği mutlulukla kimi efe oyunu oynuyor, kimi ise ellerindeki Türk bayraklarını büyük bir sevinçle sallıyordu.
- D) **Necati:** Meydanda Türk bayrakları, Kurtuluş Zaferi'nin seline kapılmış gibi sallanıyordu. Atatürk; silah arkadaşlarıyla birlikte halkı selamlıyor, arkasındaki süvariler ona eşlik ediyordu. Halk yöresel kıyafetler giymiş, bu coşkuyla ortak oluyordu. Kadın ve çocuklar kalabalığın en önünde yer alıyordu.

5. Bilim insanları yaptıkları araştırmalar sonucu en verimli depolama şeklinin altıgene uygun olduğunu ispatlamışlardır. Maksimum kullanımı esas alan bu konumlanmaya çıta kenarlarından başlayan arılar ortada kusursuz altıgenlerle petekleri tamamlar. Bu mükemmel matematik düzeni diğer geometrik şekiller ile mümkün olmamaktadır. Petekler; bal peşindeki ayı, tilki gibi çeşitli yırtıcı hayvanlardan sakınmak için alandan kazanmak hedeflenerek yapılan yapılardır. Çünkü ne kadar az alanda ne kadar çok petek olursa yuva yani kovan o kadar verimli bir depolama, üreme bölgesi olur.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Beğenme içeren ifade vardır.
C) Bir olayın gerekçesi verilmiştir.
D) Abartma bildiren ifadelere yer verilmiştir.

6. (I) Başarılı insanları diğerlerinden ayıran en önemli özelliklerden biri zekâlarından çok, ne kadar meraklı bir insan olduklarıdır. (II) Merak ve öğrenme birbirinin sebebi ve sonucudur. (III) İnsan, zihnindeki sorulara, belirsizliklere ve çelişiklere son vermek için çaba gösterir; araştırır, keşfeder, öğrenir. (IV) Merak olmadan bilim olmayacağı için Albert Einstein kendisinden bahsederken "Hiçbir özel yeteneğim yok, yalnızca merak tutkusu olan bir insanım." demiştir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede sebep-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
C) III. cümlede amaç-sonuç ilişkisi bulunmaktadır.
D) IV. cümlede koşula bağlılık söz konusudur.

7. Ön yargı; bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanılarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı ve peşin hükümlerdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ön yargılı bir tutumdan söz edilemez?

- A) Bu yıl, ödülü ünlü sanatçı kazanır.
B) En çok okunan kitaplar yeni yazarların kitapları olacaktır.
C) Yel değirmenleri saatin tersi yönde döner.
D) Ana dilini iyi kullanamayanların iletişimi de zayıftır.

8. Almanya'da doğan mucit Johannes Gutenberg, elindeki metal ve ahşap tabakaları kullanarak yazılı metinleri baskı hâline getirmeyi başarmıştır.

Bu cümlelerin anlam bütünlüğü bozulmadan iki parçaya bölünmüş hâli aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) • Almanya'da dünyaya gelen genç mucit uzun yıllar çalışmıştır.
• Çalışmalarının sonucunda yazılı metinleri bastırma'yı başarmıştır.
- B) • Mucit Johannes Gutenberg Almanya'da doğmuştur.
• Yazılı metinleri baskı hâline getirmek için metal ve ahşap tabakalardan faydalanmıştır.
- C) • Gutenberg Almanya'da dünyaya gelmiştir.
• Yıllarca yazılı materyalleri bastırmak için uğraşmıştır.
- D) • Almanyalı Gutenberg önemli bir başarıya imza atmıştır.
• Elindeki ahşap malzemeleri kullanarak birçok kitabı bastırmıştır.

9. I. çalışmalara imza atmıştır
II. yabancı dil öğrenip
III. dil dışında en az bir
IV. birçok yazarımız kendi konuştuğu
V. onun vasıtasıyla çeşitli
VI. Türk edebiyatındaki

Numaralanmış ifadeler anlamlı ve kurallı bir cümle olacak şekilde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) II B) III C) V D) VI

10. I. Dağ yollarında ulaşım ve yük taşımak için insan gücünün yanı sıra hayvan gücünden de yararlanır.
II. Yak denen öküzler, hem ulaşım da ve yük taşımada hem de tarım işlerinde büyük yardımcıdır.

II numaralı cümlelerin söyleniş amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I numaralı cümlede verilen durumu örneklendirmek
B) I numaralı cümlede verilen ifadenin sebebini belirtmek
C) I numaralı cümlede verilen açıklamayı çürütmek
D) I numaralı cümledeki ifadeyi tanımlamak

11. Aşağıda bir öğrenciye ait "Yazma Becerisini Değerlendirme Formu" verilmiştir.

	EVET	HAYIR
Yazımı zenginleştirmek için atasözünü ve deyimler kullandım.	X	
Yazımda yabancı dillerden alınmış ve dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullandım.	X	
Yazımda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullandım.	X	
Yazımda ikilemelere yer verdim.		X

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi bu öğrencinin yazısına ait olamaz?

- A) Bence bu kadar kesin konuşmamalısın, her zaman açık kapı bırakmalısın.
B) Sabahın erken saatlerinde bütün hazırlıklarımı yapıp yollara düştüm.
C) Ona yardımcı olacağımı söylemiştim, buna rağmen beni beklemeden müdürün yanına gitmiş.
D) Arkadaşlarına ders anlatmak için konuyla ilgili bir animasyon hazırladı.

12. "İnsanlar başaklara benzer. İçleri boşken başları havadadır, doldukça eğilirler."

Montaigne'in bu sözü,

- I. Bilgili olmak
- II. Alçak gönüllü olmak
- III. İleri görüşlü olmak
- IV. Güvenilir olmak

kavramlarından hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

13. Yüzde ısrar etme doksan da olur

İnsan dediğinde noksan da olur
Sakın büyüklenme elde neler var
Bir ben varım deme, yoksan da olur

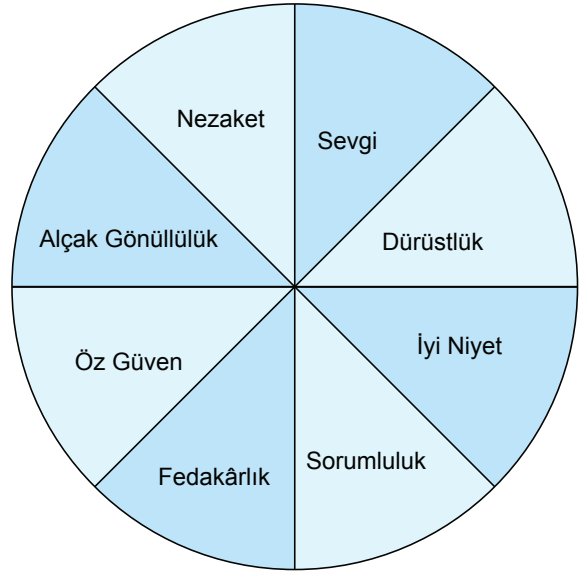
Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde anlatılmak istenenle aynı doğrultuda değildir?

- A) Vazgeçilmez olduğunu düşünmek büyük bir hatadır.
B) Her şeyin ve herkesin eksiksiz olmasını beklemek yanlıştır.
C) İnsanları eleştirmekten çok onları anlamaya çalışmalıyız.
D) Kibirlenmek insana yakışan bir davranış değildir.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişisel görüşe yer verilmemiştir?

- A) Begonvil; mor, beyaz, pembe ve kırmızı renkte çiçekleri olan, tırmanıcı özellikte bir bitkidir.
B) İlk romanını, teknik bakımdan kusurlu olmasına rağmen büyük bir zevkle okudum.
C) Sonbaharda, çınar ağacının yaprakları her yeri halı gibi güzelce kapladı.
D) Dünyanın en güzel denizi, Datça'da yaz kış aynı temizlikte, sevenlerini ziyarete bekliyor.

15.

Bir okulda değerler eğitimi kapsamında gerçekleştirilen bir proje için yukarıda verilen "Değerler Çarkı" hazırlanmıştır. Berrin Hanım, öğrencilerinden kendilerini bu çarktaki değerlere göre tanıtmalarını istemiştir.

Sedat: Ailem için yapamayacağım hiçbir şey yoktur.

İrem: Verilen görevleri yerine getirebilmek için elimden geleni yaparım.

Nuray: Çevremdeki insanlara kötü düşünce beslemekten kaçınıyorum.

Caner: Büyük küçük demeden herkese karşı ince olmaya özen gösteririm.

Öğrencilerin cümleleri dikkate alındığında seçtikleri değerler sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Fedakârlık - sorumluluk - iyi niyet - nezaket
B) Sorumluluk - fedakârlık - alçak gönüllülük - sevgi
C) Fedakârlık - sorumluluk - nezaket - öz güven
D) Sorumluluk - fedakârlık - dürüstlük - alçak gönüllülük

TEST-3

1. (I) Efemera, gündelik yaşama ait belgeleri ifade eder. (II) Biriktirilerek koleksiyon yapılan ve gelecek kuşaklara aktarılan gazeteler, dergiler, sinema biletleri, etiketler, kartpostallar gibi sosyal hayatın tamamında kullanılan belgelerden oluşur. (III) Gündelik yaşamın ayrıntılarını belgeleyen efemera belgeler, kültürel ve tarihsel çalışmalar hakkında bilgi verir. (IV) Kısaca efemera koleksiyonerliği kültürel mirasın kuşaktan kuşağa aktarılması açısından son derece ilginç ve önemlidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Aşağıdaki tabloda cümleler, anlam özelliklerine göre işaretlenmiştir. Ancak bazı cümleler yanlış işaretlenmiştir.

Cümleler		Sebep-Sonuç	Amaç-Sonuç	Koşul-Sonuç
I.	Onu göreyim diye işleri hızlandırdım.	X		
II.	Uyuyakaldığından işe gelememi.		X	
III.	Haftaya iade etmek üzere kitabımı alabilirsin.			X
IV.	Hediyeyi vermek için yanına uğradım.		X	

Bu tablodaki işaretlemelerin doğru olması için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

3. (I) Üzerine bastıkça hasta bir insanın iniltisine benzer gıcırtilar çıkaran ahşap bir merdivenden sofaya çıktık. (II) Merdivenler, karaçam ağacından yapılmış ve on iki basamaktan oluşuyordu. (III) Evin çatısını oluşturan mertekler zamanın bütün izlerini üzerinde barındırıyordu. (IV) Yaşlı duvarlardan aşağı sızmış yağmur suları yerdeki tahtaları çürütmüştü.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi nesnel bir anlatım içermektedir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. (I) Canlıların ışık yaymasına biyolojik ışıldama denir. (II) Biyolojik ışıldama, canlıların yapısında bulunan bazı maddelerin birbiriyle tepkimeye girmesi sonucunda gerçekleşir. (III) Biyolojik ışıldama özelliğine sahip canlılar bu özelliklerini iletişim kurmak, avlanmak, tehlikelerden korunmak gibi pek çok amaç için kullanmaktadır. (IV) Işık yayma özelliğine sahip canlılar içerisinde en bilineni ateş böcekleridir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle bir tanım cümlesidir.
B) II. cümlede benzetmeden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede nesnel anlatıma yer verilmiştir.
D) IV. cümlede örneklendirmeye başvurulmuştur.

5. • Türkiye; grekoromen güreşin yıldız, genç ve büyük kategorilerinde bugüne kadar 1705 madalya kazanmıştır.
• Türkiye, grekoromen stilinde ilk altın madalyayı 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile elde etmiştir.

Bu iki cümlenin anlamca doğru birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Grekoromen güreş stilinde ilk altın madalyayı 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile elde eden Türkiye; bu alanda bugüne kadar yıldız, genç ve büyük kategorilerinde 1705 madalya kazanmıştır.
B) Grekoromen güreş stilinde 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile altın madalya kazanan Türkiye; bugüne kadar yıldız, genç ve büyük kategorilerinde 1705 madalya elde etmiştir.
C) Türkiye; güreş alanında 1705 madalya kazanırken grekoromen stilinde yıldız, genç ve büyük kategorilerinde altın madalya alan Yaşar Erkan 1936 Berlin Olimpiyatları'nda mindere çıkmıştır.
D) Türkiye'nin grekoromen güreş stilindeki ilk başarısı 1936 Berlin Olimpiyatları'nda Yaşar Erkan ile sağlanırken bugüne kadar bu alanda yıldız, genç ve büyük kategorilerinde 1705 altın madalya kazanmıştır.

6. (I) Düşünen Adam, Fransız Auguste Rodin tarafından üretilmiş bir eserdir. (II) Dünyanın en ünlü heykellerinden biri olan eser, genellikle felsefi düşünceyi anlatan bir simge olarak kullanılmaktadır. (III) Rodin, Düşünen Adam'ın ilgi görmesi üzerine on adet bronz dökümünü yapmıştır. (IV) Türkiye'de kimi kamu kurumlarıyla özel kuruluşların bahçelerine bu heykelin kopyası yapılmıştır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle nesnel anlatıma sahiptir.
B) II. cümle, karşılaştırma cümlesidir.
C) III. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede benzetme vardır.

7. • Naim Süleymanoğlu 23 Ocak 1967'de doğdu.
• Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu, haltere 1977 yılında başladı.
• 15 yaşında iken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda 52 kg'da iki altın madalya alarak şampiyon oldu.

Bu üç cümlenin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup 15 yaşında iken Gençler Halter Şampiyonası'nda 52 kg'da altın madalya kazandı.
B) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup 15 yaşında iken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda 52 kg'da iki altın madalya kazanarak şampiyon oldu.
C) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya kazanmıştır.
D) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup 15 yaşında iken düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya kazanmıştır.

8. I. altına koyması gerekmektedir
II. korumak için toplumun her
III. olması ve gerekirse elini taşın
IV. dilimizi yabancı dillerin istilasından
V. ferdinin bu konuda duyarlı

Numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak şekilde sıralandığında baştan dördüncü cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sitem" anlamı vardır?**

- A) Düşününe katılmadığım için üzgünüm.
B) İş yerinin açılışına herkesi davet etmiş.
C) Sanki sen çağırdın da ben gelmedim.
D) Keşke bugün balık tutmaya gitseydik.

10. I. İyi bir okur olmanın yolu, her şeyi okumaktan değil seçkin eserleri okumaktan geçer.
II. Çok okuyan insan, okuduklarını bir süre sonra nitelik olarak ayırt etmeye başlar.
III. Okuduklarından dersler çıkaran insan, iyi bir okur olma yolunda adım adım ilerler.
IV. Okuduğu eserlerin kalitesini algılayabilmek, çok okuyan kişilerin özelliğidir.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV

11. “Son Kuşlar” son dönemde okuduğum en iyi öykülerdendi.

Bu sözü söyleyen kişi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Şimdiye kadar okuduğu en iyi öykü “Son Kuşlar”dır.
 B) Son dönemde daha çok öykü türünde eserler okumaktadır.
 C) Son okuyup beğendiği öykü sayısı birden fazladır.
 D) “Son Kuşlar” adlı öyküden sonra başka öyküler de okumuştur.

12. (I) Gülizar, kendilerini yetiştirip başarılı insanlar olmaları için çabalayan öğretmenine gün geçtikçe daha çok alışıyordu. (II) Okumaya başladığı gün, dün gibi aklındaydı. (III) Birdenbire okumaya başlamıştı. (IV) Hele sınıfta ilk okuyan kişinin kendisi olup da öğretmenin onu bir kitapla ödüllendiğini hiç unutmuyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde aşamalı bir durum söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV

13. I. Başarı, cesaretin çocuğudur.
 II. Aşılmasına imkân olmayan hiçbir duvar yoktur.
 III. Bilgili olduğumuz oranda özgür oluruz.
 IV. Hata yapmaktan korkan insan, hiçbir şey başaramaz.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III B) I ve IV
 C) II ve III D) II ve IV

14. Günümüzde görsel efektler çeşitli bilgisayar programları aracılığıyla uygulanıyor. Siz de bu efektlerin yer aldığı pek çok film izlemiştir. Görsel efektler neden bu kadar sık kullanılıyor dersiniz? Aslında bunun nedeni gayet basit. Mesela, hızla giden bir arabanın ya da uzaya fırlatılan bir roketin olduğu bir sinema filmi görsel efektler olmadan çekmek oldukça tehlikeli olacaktır. Bu nedenle görsel efektler, sahnelerin istendiği gibi düzenlenmesini sağlar. Böylece hem hiçbir canlı zarar görmez hem de işe harcanan paranın miktarı düşer.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklendirmeye başvurulmuştur.
 B) Açıklama yapılmıştır.
 C) Neden-sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
 D) Karşılaştırma cümlesi vardır.

15. Melek Hanım, Türkçe dersinde öğrencileriyle bir etkinlik yapacaktır. Etkinlikle ilgili şunlar bilinmektedir:

- İlk öğrenci “yarışma’ ile ilgili bir “koşul cümlesi” kuracaktır.
- İkinci öğrenci “yarışma’ ile ilgili “ön yargı” cümlesi kuracaktır.
- Üçüncü öğrenci “yarışma’ ile ilgili “nesnel” cümle kuracaktır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde etkinliğin doğru hâli verilmiştir?

- A) 1. Yarışmayı kazandıysam güzel bir tatil yapacağım.
 2. Yarışmadaki sorular kolay olmayacak.
 3. Yarışma 90 sorudan oluşmaktadır.
- B) 1. Yarışmayı kazanmak için çok çalışıyorum.
 2. Yarışmayı çok rahat kazanırım.
 3. Yarışma zor sorulardan oluşmaktadır.
- C) 1. Yarışmayı, çalışırsam kazanabilirim.
 2. Yarışma benim için kolay olacak.
 3. Yarışma soruları orta zorluktaydı.
- D) 1. Yarışmayı kazandıysam annem güzel bir hediye verecek.
 2. Yarışmayı kazanabilirsem çok iyi olur.
 3. Yarışma iki bölümden oluşuyor.

TEST-4

1. I. Balat'ta herhangi bir köşeyi dönün ve şehirdeki en eski kafelerden birini görün, diğer bir köşeyi dönün ve geleneksel yemekler yapan kentin en eski restoranı ile karşılaşın.
- II. Çiftçi hem yazı hem kışı seviyor olmalı; kar hasadın hazırlayıcısı, yaz ise zaten hasadın kendisidir.
- III. Yarıyıl tatilinde Orta Anadolu'da seyahate çıkarsak önce Kırşehir'e, oradan Kayseri'ye geçelim.
- IV. Bir hafta önceden günü ve saati herkese duyurulan site yöneticisi seçme toplantısına C Blok yine eminim geç kalacak.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
- B) II. cümlede tahmin, gerekçesi ile verilmiştir.
- C) III. cümlede varsayım söz konusudur.
- D) IV. cümlede ön yargı söz konusudur.

2. "En iyi erkek oyuncu ödülünü tekrar almak isteyen aktör, bu kez bir komedi filmi ile çıktı karşımıza." **cümlesinde sözü edilen aktör ile ilgili,**

- I. Birden fazla ödül kazanmıştır.
- II. Farklı film türlerinde rol almıştır.
- III. Rol aldığı ikinci film komedi türündedir.

yargılarından hangilerine kesin olarak ulaşılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

3. Aşağıda yer alan tablodaki her satıra ve her sütuna "amaç-sonuç, neden-sonuç, koşul-sonuç" örnek cümleleri yazılacaktır. Her sütun ve satırda farklı anlam ilgisi taşıyan örnekler yer alacaktır.

	1	2	3
A	Soğukta üşümeyeyim diye yün kazak aldım.	Yaratılanı hoş gördük, Yaradan'dan ötürü.	Temiz bir çevre istiyorsan yerlere çöp atmalısın.
B	Yemeğini bitirdiysen sofradan kalkabilirsin.	?	İş dolayısıyla Bursa'dan Aydın'a taşınmışlar.
C	?	Parka gidebilirsin ancak vaktinde dönmelisin.	Seni görmek için buralara kadar geldim.

Buna göre tabloda boş bırakılan B2 ile C1 boşluklarına aşağıdaki örnek cümlelerden hangileri gelmelidir?

	B2	C1
A)	Dedesini elinde oyuncakla geldiği için torunu çok sevmişti.	Mutfak alışverişi için markete gitti.
B)	Derenin taşması ile köy, sular altında kaldı.	Sabah erken kalkacağı için saatin alarmını kurdu.
C)	İngilizcemi geliştirmek için dil kursuna yazıldım.	Salonun perdelerini değiştirdi çünkü tüller yıpranmıştı.
D)	Hayatı boyunca yalnız ailesi için çabaladı.	Para kazan ki kimseye muhtaç olmayasın.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, yay ayraç içerisindeki anlam özelliği ile ilişkilendirilemez?**

- A) Adını şair ve oyun yazarı olarak duyurmuş bir sanatçının, ellisine merdiven dayadığında roman yazmasının onda bir heyecan yaratmayacağını düşünüyorum. (varsayım)
- B) O yıl çıkan telif romanları farklı kaynaklardan taradığımda gördüm ki elimdeki eser, birçoğundan daha iyi bir roman. (karşılaştırma)
- C) Usta bir edebiyatçının elinden yeni çıkan bu roman, en iyi ihtimalle ortalamayı tutturmuştur. (ön yargı)
- D) Kalabalık bir şahıs kadrosuna sahip romanında, her karakteri başarıyla yansıtabilmediğini söylemek bence mümkün değil. (değerlendirme)

5. • 1985 yılında doğan Canan Dağdeviren, insanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmış Türk fizik mühendisidir.
- Dağdeviren, Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.

Bu cümlelerin anlamca en doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk fizik mühendisi olan Canan Dağdeviren, insanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışarak Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilmiştir.
- B) İnsanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmış olan, 1985 doğumlu Türk fizik mühendisi Canan Dağdeviren, Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.
- C) 1985 yılında doğan Canan Dağdeviren, insanın iç organlarının hareketlerini elektrik enerjisine dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmalar yaptığı için Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.
- D) Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilen ilk Türk fizik mühendisi olan Canan Dağdeviren, insanın iç organlarının hareketlerini enerjiye dönüştürerek şarj olabilen aygıtlar üzerinde çalışmıştır.

6. • Uykusuzluktan bayılacak gibiyim.
- Bu yarışı kazanmak için çok çalışıyor.
- Makale konusunu en iyi anlayan kişi Mehmet'ti.

Bu cümlelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Koşul-sonuç
B) Amaç-sonuç
C) Karşılaştırma
D) Neden-sonuç

7. Yaşar Kemal'in Çakırcalı Efe üzerine yaptığı araştırmalar sonucunda yazdığı yarı roman, yarı biyografik yapıtı 1956 yılında gazetede bölümler hâlinde yayımlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden kesin olarak çıkarılır?

- A) Eser, Yaşar Kemal'in hayatı ile ilgili bilgiler içermektedir.
- B) Eserde Çakırcalı Efe'nin gerçek yaşamından parçalar bulunmaktadır.
- C) Eser, Çakırcalı Efe'nin 1956 yılına kadar yaptığı kahramanlıkları anlatmaktadır.
- D) Çakırcalı Efe üzerine yapılan çalışmalar 1956 yılında tamamlanmıştır.

8. **Aşağıdakilerin hangisinde cümledeki yargının nedeni belirtilmemiştir?**

- A) Hiç kimse böyle bir durumu beklemediğinden herkes şaşkındı.
- B) Klasik eserlerin belli bir sıralamaya göre okunmasından yanayım.
- C) Duvarları açık renkli olduğundan evin bu odası daha aydınlıktı.
- D) Gece geç uyuduğu için vücudu yorgunluk belirtisi gösteriyordu.

9. (I) Arkadaşlarına göre okula daha geç başlamıştı. (II) Hâliyle ilk konuda eksiklikleri vardı. (III) Fazladan iki saat çalışırsa eksikliklerini giderebilirdi. (IV) Kendisine çalışma programı oluşturmak için hemen kolları sıvadı.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
- B) II. cümlede, I. cümlenin sonucu belirtilmiştir.
- C) III. cümlede koşula bağlılık söz konusudur.
- D) IV. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.

10. Öznel yargı; kişisel duygu ve düşünceler içeren, kanıtlanamayan yargılardır. Örneğin; “Yağmur damlaları şiiir yazmamı sağlıyor.” cümlesi söyleyenin duygu ve düşüncesini içeren, kanıtlanamayan bir yargıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi öznel yargı içermektedir?

- A) Derginin gelecek ay sadece elektronik ortamda yayımlanmasına karar verildi.
- B) Mutfaktaki bardağın yere düşmesi ile kedimiz Tekir’in zıplaması bir oldu.
- C) Yazarın son kitabında kullandığı dil, önceki gibi bizi etkileyen türden değil.
- D) Evin zili bozuk olduğundan gelen misafirler kapıda ki tokmağı kullandılar.

11. (I) Aracım bozulduğunda her zaman Muzaffer’in tamirhanesine gelirim çünkü o, işini titizlikle yapar. (II) Muzaffer, yıllardan beri bu tamirhanede çalışır. (III) Yaşı ilerlediği için şimdilerde yanındaki çıraklar ona yardım ediyor. (IV) Çıraklara öğütlediği ilk şey, işlerini titizlikle yapmaları gerektiği olmuş.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde “beğenme” anlamı vardı?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir durumun hem olumlu hem de olumsuz yanı dile getirilmiştir?

- A) Bu kitap, insanı güldürürken düşündürüyor.
- B) Çok yorgun olmasına rağmen tüm işleri bitirdi.
- C) Bu okulda topluma faydalı pek çok birey yetişmişti.
- D) Küçük duvar ince bir kireç tabakasıyla sıvanmıştı.

PARÇADA ANLAM

Ana Düşünce
Ana Duygu
Yardımcı Düşünce
Konu
Başlık

TEST-1

1. Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol
Şefkat ve merhamette güneş gibi ol
Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol
Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol
Tevazu ve alçak gönüllükte toprak gibi ol
Hoşgörülülükte deniz gibi ol

Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol

Mevlâna'ya ait bu dizelerde aşağıdaki erdemlerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eli açık olmak B) Kol kanat germek
C) Özü sözü bir olmak D) Kadir kıymet bilmek

2. Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik
Bir güzellik doğuyor yüreğime şiirden
Martılar konuyor omuzlarıma
Gözlerin İstanbul oluyor birden
Akşamlardan, gecelerden, senden uzağım
Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlardan esen
Durgun sular gibi azalacağım
Bir gün, birdenbire çıkıp gelmesen

Bu dizelerde ağır basan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem B) Umut
C) Pişmanlık D) Kızgınlık

3. Gördüm yapraklarımın bir bir döküldüğünü
Baharda yaşamının bilmedim nedir tadı
Gemi yüzü görmeyen bir limanın hüznünü
Kimsesiz gönlüm kadar hiçbir gönül duymadı

Bu dizelerde ağır basan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnızlık B) Yaşama sevinci
C) Doğa sevgisi D) Özlem

4. Aşağıdakilerden hangisi, "yalnızlık" sorununun çözümlü için "yalnızlığıyla barışık yaşamayı" seçtiğini söyleyen bir şaire ait olabilir?

- A) Çocuksu bakışlarında yorgunluk değil
Bir hasretin direnci var daha çok
Ama üşüyor, yalnızlıktan üşüyor
Tek düşmüşlüğü acımsı utancından
Boynu eğik bekliyor şafağı şimdi
- B) Yalnızlık bir dökseke yastığına başını koy
Saçını tara geçen gemilerin
Bulutun çalgısını duy
Bir yol başlarsa senden, biterse sende
Bir yalnızlıktan gidilir kalabalığa
- C) Bilmezler yalnız yaşamayanlar
Nasıl korku verir sessizlik insana
İnsan nasıl konuşur kendisiyle
Nasıl koşar aynalara
Bilmezler
- D) Bilmem rengi nasıldır, boyu ne kadar
Biçen her kimse yıllardır yanlış biçiyor
Bir elbise ki alabildiğine dar
Nedir bir türlü sırrını anlamadık
Hangi cebini karıştırırsan yalnızlık

5. Bu kitabı ilk gördüğünde muhtemelen öncelikle duraksadın. Sonra eline alıp incelediğinde kitabın kapağı hoşuna gider gibi oldu. Renk çok güzel ama kapakta dikkatini çeken resme bir anlam yükleyemedin. Sonra sayfaları çevirdin. İlk kısımlar diğer kitaplara benziyor ama son sayfalara doğru şiirler var. Bence daha fazla düşünmeden okumaya başlamalısın. Bu kitabı kolay kolay elinden bırakamayacağını söyleyebilirim. Çünkü bu kitapta sevgiyi, saygıyı, vefayı, cesareti, dürüstlüğü, çalışkanlığı ve bir yazarın ruh derinliğini yansıtan otuz öykü okuyacaksın.

Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bir eseri eleştirmek, eksikliklerini ortaya koymak
B) Güncel olaylarla ilgili haber vermek
C) Bilgi vermek, tanıtmak ve ikna etmek
D) Bilimsel bir gerçeği ortaya koyup kanıtlamak

6. Şiirde dile getirilen duygu, düşünce ve hayale “tema” denir. Şairin, şiirinde okura iletmek istediği duygu ve hayaller o şiirin temasını oluşturur. Bu temalar memleket özlemi, tabiat, yiğitlik ve yaşama sevinci olabilir.

Aşağıdaki dizelerden hangisi bu parçada sözü edilen temalardan herhangi biriyle yazılmamıştır?

- A) Uçun kuşlar uçun, doğduğum yere
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere
Dikenler içinde sarı gül vardır
- B) Karanlığın insanı delirten bir ihtişamı vardır
Yıldızlar aydınlık fikirler gibi havada salkım salkım
Bu gece dağ başları kadar yalnızım
- C) Mert dayanır namert kaçar
Meydan gümbür gümbür lenir
Şahlar şahı divan açar
Divan gümbür gümbür lenir
- D) Deniz kokusu, toprak kokusu, çiçek kokusu
Yüzüne vuran ışık, kulağına gelen ses
Ah bütün sevdiklerim, her şey, herkes
Anlıyorum birbirinden mukaddes
Alıp verdiğim nefes

7. Türk kahvesinin tadı, köpüğü, kokusu, pişirilişi ve ikramıyla kendine özgü bir kimliği ve geleneği vardır. Önceleri Arap Yarımadası’nda kahve meyvesinin kaynatılması ile elde edilen içecek, Türklere özgü hazırlama ve pişirme metoduyla gerçek kahve lezzetine ve eşsiz aromasına kavuşmuştur. Türkler sayesinde kahve ile tanışan Avrupa; uzun yıllar kahveyi, Türk kahvesi olarak bu yöntemle hazırlayıp tüketmiştir.

Bu metinden kahve ile ilgili,

- I. Kimler tarafından bulunduğu
II. Avrupa’da nasıl tanındığına
III. Gerçek lezzetine nasıl ulaştığına

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

8 ve 9. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Merhamet, umut ve dostluk duygularının bozulmadığı her devirde ve her yerde sanat ve edebiyat ciddiye alınmıştır. Gerçek sanat, ciddiye alınmadığı yerde varlığını sürdüremez. İkinci Dünya Savaşı sonrası eser veren yazarların çoğu ciddiyetten uzaktır. Ünü ucuza mal etmek düşüncesiyle çocuk denecek yaşta olanların bile şiirler düzmeye, iri iri laflar ederek eleştiriler yazmaya kalkıştıklarını görmedik mi? Bıyıkları yeni terlemiş bir delikanlının “dünya sanatında” diyerek eleştirisine başladığını okuyunca dünyanın avuca sığacak kadar küçüldüğünü görerek içim burkulmuştu. Ben, sanatı ve edebiyatı insan varlığının en kutsal ürünlerinden biri sayarım. Gerçek sanat eserlerinin de yarınlar kalacak değerinde olan sanatçıların ellerinden çıkacağına inanıyorum. Zaten bana bu satırları yazdıran da bu inanç oldu. Tabii yarını, geleceği masal sayanlar, günü gününe yaşamakla yetinenler; diledikleri gibi düşünüp yazarlar. Bu, onların bileceği iştir.

8. **Aşağıdakilerden hangisi yazarın bu parçada yakındığı durumlardan biri değildir?**

- A) Bazı yazarların ciddiyetsiz davranmaları
B) Eleştirmenlerin evrenselliğe ulaşmaya çalışmaları
C) Genç yazarların, dünya sanatını bildiklerini zannetmeleri
D) Bazı genç yazarların kolay yoldan ünlenmeye çalışmaları

9. **“Saymak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Toplantıya geç katılanları gelmemiş sayacağım.
B) Kardeşim, her gün bıkmadan oyuncaklarını sayıyor.
C) Ailenin en büyüğü olduğundan onu herkes sayar.
D) Bu küçücük ev için dünya kadar para saydı.

1 Numaralı Plastik: Çok yumuşak, şeffaftır ve gıdalarda tek kullanım için güvenli olduğu kabul edilir. Bu plastik en yaygın kullanım oranına sahiptir. Dondurulmamalı, bulaşık makinesinde yıkanmamalıdır. İçinde bulunan gıda maddesine herhangi bir zararlı madde sızdırmaz. Ancak tekrar kullanım için yeterince temizlenemez ve tekrar kullanıldığında zararlı bakteriler ürer.

2 Numaralı Plastik: Gıdalarla kullanımının güvenli olduğu kabul edilir. Daha çok süt, deterjan, oyuncak ve plastik torbaların imalatında kullanılmaktadır. Suyu herhangi bir kimyasal karıştırmamaktadır.

3 Numaralı Plastik: Bu plastik ürünler gıdalarla kullanılmamalıdır. İçindeki zararlı maddeleri gıdalara sızdırır. Çoğunlukla yiyecek kapları, yumuşak materyaller ve oyuncaklar için kullanılmaktadır. Suyu toksik materyal karıştırabilen bu plastiğin, şişelerde kullanımı tavsiye edilmez.

4 Numaralı Plastik: Kuru temizleme, çöp torbaları ve yemek saklama kaplarında bulunur. Suyu herhangi bir kimyasal karıştırmaya da bu plastiğin, su şişesi olarak kullanılması yasaktır. Suyu karıştırmadığı kimyasalları, diğer tüketim maddelerine bulaştırma riski yüksektir.

5 Numaralı Plastik: Beyaz renkte ve yarı şeffaf özelliktedir. Sert ve hafif olmasıyla göze çarpar. En sağlıklı plastik türü olarak kabul edilir. Isıya karşı yüksek bir dirence sahiptir. Isıtıldığında diğer plastiklerin aksine erimez. Bu da onu muhafaza ettiği ürün için iyi bir koruyucu yapmaktadır.

6 Numaralı Plastik: Çok farklı amaçlarla kullanılan ucuz ve hafif bir plastik türüdür. Genellikle kullan-at tarzda (yemek paketleri, plastik bardaklar, tabaklar, yumurta kapları, kaşık vb.) ürünler için kullanılmaktadır. Isındığı zaman sağlık için zararlı maddeler yayabilmektedir. Bu yüzden sıcak kullanımlarda kesinlikle tavsiye edilmez.

7 Numaralı Plastik: Karışık polikarbon materyallerden imal edildiği için geri dönüşüme uygun değildir. Bunun da ötesinde, kullanımında BPA (Bisphenol A) kullanıldığı için yemeğe ya da içeceğe kimyasallar karıştırılabilmektedir. Bu plastiğin, en tehlikeli ve uzak durulması gereken plastik olduğu bilinmektedir.

10. Bu metinden hareketle yapılan aşağıdaki belirlemelerden hangisi doğrudur?

- A) Evde yapılan dondurmaları saklamak için 1 numaralı plastikten yapılmış bir kap kullanılabilir.
- B) 4 numaralı plastikten yapılmış bir sürahinin içinde limonata yapılması sağlıklıdır.
- C) 5 numaralı plastikten yapılmış bir şişe, şampuan ambalajı olabilir.
- D) Bebek biberonları 7 numaralı plastikten yapılırsa sağlığa zarar vermez.

11. Bu metinde anlatılanlardan hareketle plastikler için yapılan aşağıdaki sınıflandırmalardan hangisi doğrudur?

	<u>En güvenli</u>	<u>En çok kullanılan</u>	<u>En zararlı</u>
A)	2	6	3
B)	2	1	3
C)	5	1	7
D)	5	4	7

12. Aynur, Ceren, Orkun ve Naim adlı kişiler bir spor salonunda düzenli olarak spor yapmaktadır. Spor salonundan kendilerine aşağıdaki bilgilendirici broşür verilmiştir.

- Spor sonrası kahve, yakıt görevi görerek bir sonraki egzersiz için daha güçlü olmanızı sağlayabilir.
- Spordan önce içilen kahvedeki kimi maddelerin, kasları koruduğu yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu sayede kas kayıpları da yaşayabilir.
- Spordan önce içilen 2-3 bardak kahve, spor ağrılarını azaltıp önleyebilir.
- Spordan yarım saat önce içilen kahve, yağ yakımını hızlandırabilir.
- Sade kahve sadece 1 kaloridir.

Bu broşürdeki bilgilere göre aşağıdaki kahve kullanım şekillerinden hangisinin, söz konusu kişiyi amacına ulaştıracağı söylenemez?

- A) Aynur, bugünkü sporunun ardından kahve içerse iki gün sonra tekrar gideceği sporda daha zinde olacaktır.
- B) Spor sırasında kollarının çok ağrıdığından yakınan Ceren, bunu önlemek için spordan önce 2-3 bardak kahve içmelidir.
- C) Naim, kaslarını korumak için spordan önce kahve içmelidir.
- D) Kilo vermek için yağ yakmak isteyen Orkun, spora başlamadan 3-4 saat önce kahve içmelidir.
13. Bu internet sitesi, dünyanın dört bir yanındaki her yaştan çocuğun bilgisayar programı yazmayı ve bu programları çalıştırmayı öğrenmesi için geliştirilmiş. Ayrıca çocukların programlama öğrenirken problem çözme, mantık yürütme becerilerinin ve yaratıcılıklarının geliştirilmesi amaçlanıyor. İnternet sitesinde farklı yaş gruplarına uygun olarak hazırlanmış birçok kurs bulunuyor. Tamamladığınız kursları takip etmek ve yazdığınız programları kaydetmek için siteye üye olmanız gerekiyor.

Bu parçada söz konusu internet sitesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kurulma amacına
- B) Çocuklarda hangi becerileri geliştireceğine
- C) Üyeliğin nasıl iptal ettirileceğine
- D) Kurslara nasıl katılım sağlanacağına

14. Baykuş denince aklınıza kocaman gözleri, gelişmiş duyma ve görme yetileri, gece ötüşleri ya da sessizce uçabilme becerileri gelebilir. Ama baykuşların bunların dışında ilginç bir özellikleri daha var, o da pelet çıkarmaları. Baykuşlar, diğer yırtıcı kuşlardan farklı olarak genellikle avlarını bir bütün olarak yutar. Avın kemik ve benzeri sert bölümlerini, kıl ve tüylerini sindiremez. Bunlar mide tarafından taşılıya geri gönderilir. Ardından bu parçalar topak hâlinde baykuş tarafından çıkarılır. İşte bu kütleye pelet adı verilir.

Bu parçadan hareketle baykuşlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Pelet çıkarmaları sayesinde hayatta kalmayı başarırlar.
- B) Avlarının bazı sert bölümlerini sindiremezler.
- C) Görme ve duyma yetileri çok güçlüdür.
- D) Avlarını bütün olarak yutarlar.

15. Köyünden şehrin güneyinde yükselen Palandöken Dağları'na ve dağların eteklerinde birkaç sıra hâlinde dizili evlere baktı. Ne zaman böyle uzaklara dalsa içine garip bir hüznün çöküverirdi. Bütün bu hüznlerden artık çok gerilerde kalmış anılara sığınır; çocukluğuna, tarlada çalıştığı yazlara, ağaçların yapraklarının döküldüğü günlere giderdi. Derin duygulardan sıyrılıp başını kaldırıncaya gökyüzünde öbek öbek bulutları gördü. Bulutlar sanki onu selamlıyordu. Anılardan beklediği umutlara bu kez onlarla kavuşmuştu.

Bu metinde kendisinden söz edilen kahramanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hüznlenince anılarına sığınmıştır.
- B) Geçmiş yazlarda tarlada çalışmıştır.
- C) Köyüyle ilgili olumsuz duygulara sahiptir.
- D) Bulutların görüntüsü onu umutlandırmıştır.

TEST-2

1. Dünya Kaynakları Enstitüsü, dünya nüfusunun neredeyse dörtte birinin su kıtlığı riski ile karşı karşıya olduğunu açıkladı. Küresel bir rapor yayımlayan kuruluş, tatlı su kaynaklarının tükendiği uyarısında bulundu. Su kıtlığı riski listesinde yer alan ilk beş ülke, sırasıyla Katar, İsrail, Lübnan, İran ve Ürdün. Rapora göre su kıtlığı riskinin en fazla olduğu 17 ülkede tatlı su kaynaklarının %80'i tüketilmiş durumda. Araştırmacılar; aralarında Hindistan, Pakistan, Türkmenistan ve Suudi Arabistan'ın da bulunduğu 27 ülkenin "yüksek seviyede su kıtlığı tehlikesi" ile karşı karşıya bulunduğunu vurguluyor. Türkiye ise "su kıtlığı riski listesinde" 164 ülke arasında 32. sırada yer almaktadır. Avrupa Çevre Ajansı verilerine göre, içme suyu talebinin mevcut miktarı aşması hâlinde su kıtlığı oluşuyor. Yıllık su rezervleri kişi başına 1700 metreküpün altına düştüğünde bölgede su kıtlığı yaşandığı kabul ediliyor. Uzmanlar, küresel ısınma sebebiyle bu durumun daha da kötüye gidebileceği uyarısında bulunuyor.

Bu metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İçme suyu ihtiyacının, var olan su miktarını geçmesi durumunda su kıtlığı oluşmaktadır.
B) Türkiye'de tatlı su kaynaklarının %80'i tüketilmiştir.
C) Lübnan, su kıtlığı riski taşıyan ülkeler listesinin üçüncü sırasındadır.
D) Pakistan, yüksek seviyede su kıtlığı tehlikesi ile karşı karşıya olan ülkelere biridir.

2. Galata Köprüsü'nde insanların en çok geçtiği yerler ayakkabı boyacıları arasında engelli olanlara ayrılmıştı. Ayakkabı boyacıları, bedeninde herhangi bir engel bulunan arkadaşlarına daha çok iş yapsınlar diye köprü'nün en güzel yerlerini ayırırdı. Geçimlerini sağlayan ayakkabı boyacılarının kendi aralarında koydukları yazılı olmayan bu kural, köprü'nün yıkılmasıyla birlikte unutuldu ve tarihe karıştı.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Galata Köprüsü'nün yerine yapılan köprüde satıcılar bulunmamaktadır.
B) Eski Galata Köprüsü'ndeki ayakkabı boyacıları, engelli arkadaşlarına destek vermişlerdir.
C) Galata Köprüsü, insanların sıklıkla kullandığı bir köprüdür.
D) Galata Köprüsü'nde insanların çalışabileceği tek iş ayakkabı boyacılığıdır.

3. Osmanlı toplumu sosyal yardımlaşmayı inceliklerle gerçekleştirmek için kendine has birçok yöntem geliştirmiştir. Bu yöntemlerden biri "zimem defteri" (borçlu ile borcunun miktarının yazılı olduğu defter) uygulamasıdır. Bu uygulama şu şekilde gerçekleştirilmekteydi: Ramazan ayında, hâli vakti yerinde olanlar hiç tanımadıkları semtlere gider; bakkal veya manava içerisi sakin olduğu bir anda girer ve kendisini hiç tanıtmadan "Zimmem defteriniz var mı?" diye sorardı. Esnaf bu defteri çıkarınca "Lütfen baştan, sondan ve ortadan şu kadar sayfanın hesabını yapınız." derdi. Esnaf da bu kadar sayfanın toplamını hesaplar, bu kişi de "Silin borçlarını, Allah kabul etsin." diyerek borcu öder ve giderdi.

Bu parçanın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılan yardım karşılıksız ve gösterişsiz olarak gerçekleştirilmelidir.
B) Yardımlaşma ve dayanışma insanı insan yapan değerlerdendir.
C) Vicdan sahibi insanlar, iyilik yapmayı alışkanlık hâline getirmelidir.
D) İnsanlar, yardımlaşmak için birbirlerini teşvik etmelidir.

4. Bir insanın okuduğu her şeyi muhafaza etmesini istemek, yediği her şeyi midesinde muhafaza etmesini istemekten farksızdır. Yediği şey onu bedenlen, okuduğu şey de zihnen beslemiştir. Nasıl ki beden kendisiyle türdeş olanı hazmederse bir insan da kendisini ilgilendiren, dikkatini çeken şeyi muhafaza edecektir. Bir başka deyişle düşünce sistemiyle örtüşen bilgileri bünyesine alacaktır.

Bu metinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) İnsan, ilgisini çeken bilgileri hafızasında depolar.
B) Anlaşılır olmayan kitaplardaki bilgiler kalıcı olmaz.
C) Toplumca tanınmayan kişilerin yazıları akılda kalmaz.
D) Vücudun en temel ihtiyacı beslenmektir.

5. Tüm dünyada yanlış, gereksiz, etkisiz veya yüksek maliyetli ilaç kullanımı çeşitli boyutlarda sorunlara neden olmaktadır. Bu etkiler arasında hastalık ve ölüm oranlarında artış olması, ilaçların yan etki riskinin artması, kaynakların yanlış tüketilmesiyle sonuçta temel ilaçlara bile ulaşılabilirliğin azalması, acil ve temel ilaçlara karşı gelişebilecek direnç dayalı olarak tedavinin ekonomik ve sosyal maliyetinin artması sayılabilir. Bu nedenlerden dolayı dünyada çeşitli çözüm yolları üretilmeye, geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda "Akılcı İlaç Kullanımı (AİK)" çalışmaları başlatılmıştır.

Bu parçadan,

- I. Bilinçsiz ilaç kullanımı hastalıklara karşı direnç oluşturmaktadır.
II. Akılcı ilaçlarla ilaç kullanımındaki yanlışlıklar giderilmek istenmektedir.
III. AİK, uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen bir çalışmadır.
IV. Akılcı olmayan ilaç kullanımı birçok sorunu da beraberinde getirmiştir.

yargılardan hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV

6. Hıdrellez Bayramı'yla büyük benzerlikleri olan Mayıs Yedisi; Ordu, Giresun ve Trabzon illerinde yılın bereketli ve sağlıklı geçmesi gayesiyle kutlanan mevsimlik bayramlardan biridir. Miladi takvime göre 20 Mayıs'a denk geldiğinden bu tarihte kutlanan Mayıs Yedisi'ne "Su Bayramı" ve "Deniz Bayramı" da denmektedir. Mayıs Yedisi'nin Çepnilerden kaldığı rivayet edilmektedir. Bu rivayete göre Çepniler, Mayıs Yedisi'nde yaylalara çıkmadan önce denizde kendilerini ve hayvanlarını yıkar; deniz havası alarak sağlık, güç ve moral kazanır, sonbahara kadar denizle vedalaşmışlardır. Giresun il merkezindeki kutlamalar Aksu Irmağı'nın denize döktüğü yerde yapılmaktadır. Burada deniz suyuyla temas edilir, "Derdim, belam denize..." denerek denize taş atılır, Giresun Adası'nın etrafı teknelerle dolaşılır. Giresun'da yapılan Mayıs Yedisi törenleri, günümüzde Uluslararası Karadeniz Aksu Festivali olarak kutlanmaktadır.

Bu metinde "Mayıs Yedisi"yle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi amaçla yapıldığına
B) Hangi illerde yapıldığına
C) Farklı şehirlerde farklı isimler verildiğine
D) Yapılan etkinliklere

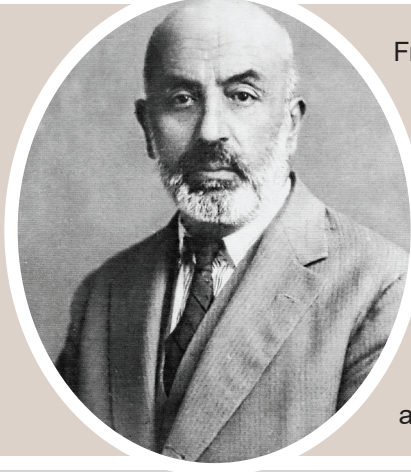
7. Canlıların vücutlarındaki metabolik etkinlikler, günlük güneş ışığı miktarına ve güneş ışığının alınabilme saatlerine göre belirli bir döngüyü izliyor. Bazı bitkilerin çiçeklerinin açılıp kapanması, bazı hayvanların geceleri aktif hâle geçmesi, buna verebileceğimiz en güzel örneklerdir. Özellikle hormon salgılarının böyle 24 saatlik ritimler hâlinde düzenlenmesi, "biyolojik saat" olarak adlandırılıyor. Herhangi bir nedenden ötürü bu döngüde düzensizlik yaşanması da biyolojik saatin şaşmasına neden oluyor.

Bu metinden hareketle biyolojik saatle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Canlıların vücutlarında her gün belirli bir sırayla devam eden etkinlikler vardır.
B) Canlılar, bir gün süresine göre kendini programlar.
C) Alışılmışın dışında yaşananlar dengesizliğe sebep olur.
D) Hormon salgılarındaki bozukluklar, hastalıklara neden olur.

8.

Mehmet Akif Ersoy, 20 Aralık 1873'te İstanbul'un Fatih ilçesi Sarıgözel Mahallesi'nde Fatih Camii medrese hocalarından olan Mehmet Tahir Efendi'nin oğlu olarak doğdu. İlkokul yıllarında babasından Arapça öğrenmeye başladı. Dil derslerine büyük ilgi duyan Mehmet Akif Ersoy; rüştiyedeki eğitimi boyunca Türkçe, Arapça, Farsça ve

Fransızca derslerinde hep birinci oldu. Rüştiyeyi bitirdikten sonra 1885'te dönemin gözde okullarından Mülkiye İdadisine kaydoldu. 1888'de okulun yüksek kısmına devam etmekte iken babasını kaybetti. Ertesi yıl Büyük Fatih Yangını'nda evlerinin yanması aileyi yoksulluğa düşürdü.

Mehmet Akif, öncelikle meslek sahibi olmak ve yatılı okulda okumak istediği için Mülkiye İdadisini bıraktı ve ilk sivil veteriner yüksekokulu olan Ziraat ve Baytar Mektebine kaydoldu. Okul yıllarında spora büyük ilgi gösteren Mehmet Akif Ersoy, mahalle arkadaşı Kıyıcı Osman Pehlivan'dan güreş öğrendi.

Şiire olan ilgisi okulun son iki yılında yoğunlaştı. Memuriyet hayatı başladıktan sonra edebiyata olan ilgisini şiir yazarak ve edebiyat öğretmenliği yaparak sürdürdü. Mehmet Akif Ersoy, tüm şiirlerini yedi kitaptan oluşan Safahat adlı eserinde topladı.

1921'de Ankara'da Taceddin Dergâhı'na yerleşen Mehmet Akif, 500 lira ödül konularak açılan İstiklal Marşı yarışmasına bu ödülü almak istemediği için başta katılmadı. Millî Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Bey'in ricası üzerine arkadaşı Hasan Basri Bey'in teşvikiyle ikna oldu. Onun orduya ithaf ettiği İstiklal Marşı, Hamdullah Suphi Bey tarafından Mecliste okunup ayakta dinlendikten sonra 12 Mart 1921 Cumartesi günü saat 17.45'te Millî Marş olarak kabul edildi. Akif, ödül olarak verilen 500 lirayı hayır kurumuna bağışladı.

Kurtuluş Savaşı ve zafer sonrası uzunca bir süre Mısır'da yaşayan Mehmet Akif Ersoy, 17 Haziran 1936'da tedavi için İstanbul'a döndü. 27 Aralık 1936 tarihinde İstanbul'da, Beyoğlu'ndaki Mısır Apartmanı'nda vefat etti. Mezarı Edirnekapı Şehitliği'ndedir.

Bu bilgilerden hareketle Mehmet Akif'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

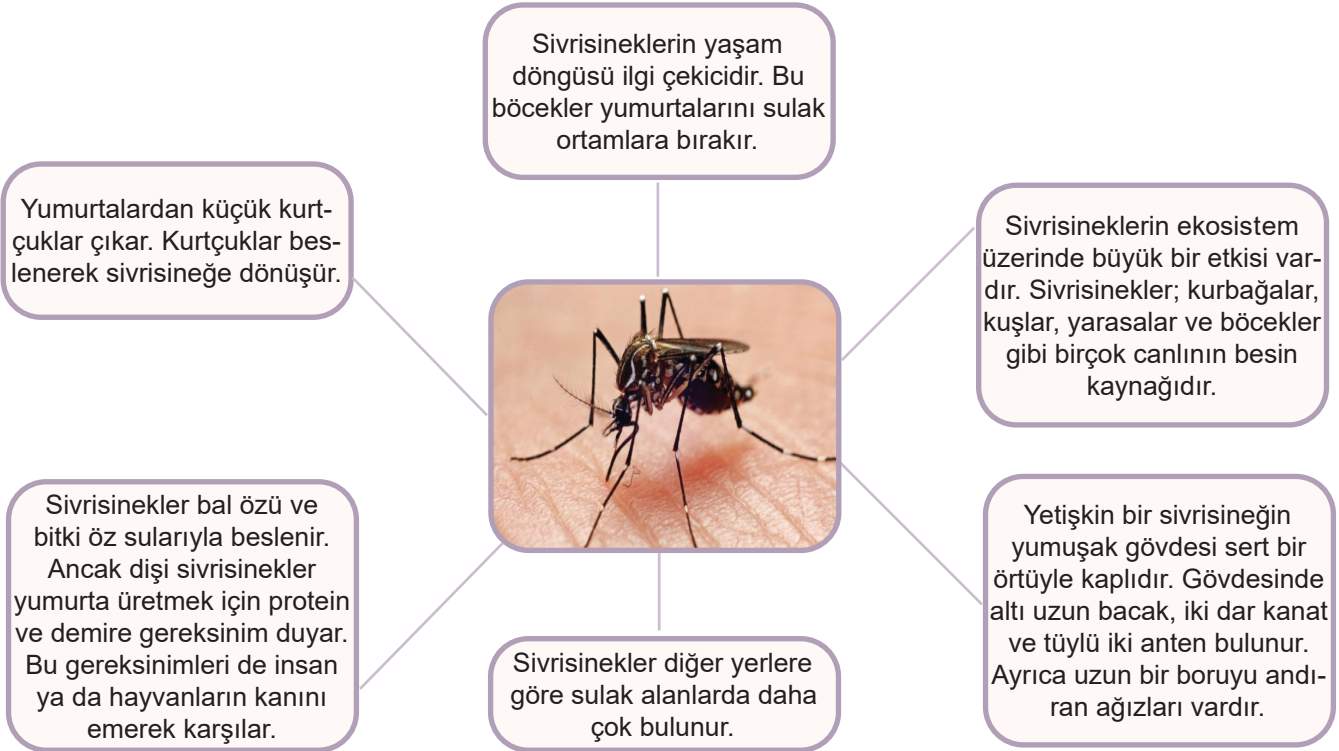
- A) Dil derslerine çocukluk yıllarında ilgi göstermiştir.
- B) Şiir dışında başka bir türde eseri yoktur.
- C) Meslek sahibi olmak için veterinerlik okuluna gitmiştir.
- D) İstiklal Marşı'nı hiçbir maddi karşılık beklemeden yazmıştır.

9. Merkür tutulması 11 Kasım 2019'da gerçekleşti. Tutulmayı TÜBİTAK canlı olarak yayımladı. Türkiye saati ile 15.15'te başlayan yüzyılın 4. Merkür tutulmasında Merkür, Güneş'in önünden geçti. Çıplak gözle seyredilmesi mümkün olmayan tutulma, TÜBİTAK Antalya Ulusal Gözlemevi binasındaki teleskoba bağlı özel bir güneş filtresine takılı kamerayla canlı olarak yayımlandı. Bu ilginç gök olayı Atlantik Okyanusu, Kuzey ve Güney Amerika, Antarktika ve Batı Afrika'dan tamamen gözlemlendi. Türkiye'den ise gün batımına kadar kısmen izlenebildi. 21. yüzyılın ilk Merkür tutulması 2003'te yaşanmışken son tutulma 2019'da gerçekleşti. Bir sonraki tutulma ise 2032 yılında olacak.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 21. yüzyılın ilk Merkür tutulması 2003 yılında yaşanmıştır.
B) Tutulma Batı Afrika'dan çıplak gözle izlenebilmiştir.
C) Merkür tutulması kimi bölgelerde tam olarak gözlemlenebilmiştir.
D) Tutulma, ülkemizde gün batımına kadar kısmen izlenebilmiştir.

10.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel anlatıma ağırlık verilmiştir.
B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
C) Benzetme sanatına başvurulmuştur.
D) Koşul-sonuç cümlesi kullanılmıştır.

11. Denizler ve tatlı sular birbirinden farklı pek çok canlıya ev sahipliği yapar. Bunların bir bölümünü de kabuklular olarak adlandırılan canlılar oluşturur. Kabukluların büyük bir çoğunluğu suda yaşar. Suda yaşayan kabuklular genellikle kıyılarda bulunur. Suyun derinliklerine inildikçe kabuklu sayısı azalır. Kabuklular omurgasızdır, iç iskeletleri yoktur. Suda yaşayan kabuklular; birçok balık türünün, deniz kuşlarının ve özellikle balinaların temel besin kaynakları arasındadır.

Bu parçadan kabuklu canlılar ile ilgili,

- I. Su dışında yaşayanları türleri de vardır.
- II. Çeşitli balık türlerini yiyerek beslenir.
- III. Suyun derinliği arttıkça yaşam alanları daralır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

12. Yazmaya başladığımda etrafımda ne olduğu fark etmez, nerede olursa yazarım. Düşünün; otobüsteyim, ayakta kalmışım, cebimdeki kaleme gidemezse elim telefonumdan ses kaydetme uygulamasını açar, o şekilde de olsa bir şeyleri not ederim. Aklıma gelenleri not edemezsem huzursuz olurum. Bir yere not edene kadar içim içimi yer. Ben işime bakarım. Kendimi kendime adarım. Kendi içime çekilir, içime döner; oradaki seslere kulak veririm.

Bu sözleri söyleyen bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Düşüncelerini bir an önce yazıya dökmek ister.
B) Yazarken teknolojinin sunduğu fırsatlardan yararlanır.
C) Yazma aşamasında başkalarıyla ilişki kurmaz.
D) Yazılarını oluşturmak için sessiz bir ortama ihtiyaç duyar.

13. Prof. Dr. Fuat Sezgin, İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi araştırmaları yapan, dünyanın önde gelen bilim insanlarından biridir. Üniversitede matematik okuyup mühendis olmak isteyen Fuat Sezgin, Prof. Dr. Helmut Ritter'in bir seminerine katıldıktan sonra bu fikrinden vazgeçerek bilim tarihi alanında eğitim almaya karar verdi. 2008'de İstanbul Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesini kurdu. Müze; alanında ilk, Almanya'dan sonra da dünyada ikinci örnektir. Müzede Fuat Sezgin tarafından yazılan İslam'da Bilim ve Teknik adlı katalog eser bulunuyor. Bugüne kadar müze kataloğu olarak yazılan ilk eser olan bu çalışma Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca olarak yayımlanmıştır.

Bu metinden Fuat Sezgin ile ilgili,

- I. Akademik hayatının şekillenmesinde başkasının etkili olduğu
- II. Müze kataloğu alanında eser veren ilk kişi olduğu
- III. Yazdığı eserin tüm dillere çevrildiği

bilgilerinden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III

14. Nane, "ballıbabagiller" ailesinden gelen otsu bir bitkidir. Tüylü ve hoş kokulu olan nane, salatada ve yemeklerde kullanılır. Beyaz, pembe, morumsu çiçekleri vardır ama biz bu çiçekleri pek göremeyiz. Çünkü nane, çiçek açmadan önce toplanır. 25-30 türü vardır. Ülkemizde de 7 türü yetişir. Üstelik bu türler en kaliteli nane türlerindedir. Nanenin faydaları saymakla bitmez: İştah açar, ateş düşürür, sindirimi kolaylaştırır, diş ağrısını ve ağız kokusunu giderir, mide bulantısını önler, nefes almayı kolaylaştırır... Ayrıca astım, bronşit ve grip gibi hastalıkların tedavisinde kullanılır.

Bu metinde nane ile ilgili,

- I. İnsan vücuduna faydalarına
- II. Hangi familyaya ait olduğuna
- III. Türlerinin hangi isimlerle anıldığına
- IV. Nerelerde kullanıldığına
- V. Hangi ülkelerde yetiştiğine

bilgilerinden hangilerine değinilmemiştir?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) III ve IV
D) III ve V

15. Malzemeler:

- 1 su bardağı yeşil mercimek
- 1 litre su
- 2 adet soğan
- 1 çay bardağı arpa şehriye
- 1 yemek kaşığı salça
- 3 yemek kaşığı sıvı yağ
- 1 havuç
- 1 tatlı kaşığı kuru nane
- Tuz

Aşağıdaki tariflerin hangisinde bu malzemelerin tümü kullanılmıştır?

- A) Yeşil mercimek 1 litre su ile haşlanır. Suyu ayrı bir kaba süzülür. Tencereye sıvı yağ alınır. Küçük doğranmış soğan eklenerek kavrulur. Salça eklenerek kavurmaya devam edilir. Havuç ince ince doğandıktan sonra tencereye alınır, karıştırılır. Arpa şehriye eklenerek kavurma işlemine devam edilir. Kaynadıktan sonra mercimekler ilave edilir. Son olarak tuzu eklenir ve ocaktan alınır.
- B) Yeşil mercimek 1 litre su ile haşlanır. Suyu ayrı bir kaba süzülür. Tencereye sıvı yağ alınır. Küçük doğranmış soğan eklenerek kavrulur. Salça eklenerek kavurmaya devam edilir. Havuç ince ince doğandıktan sonra tencereye alınır, karıştırılır. 1 tatlı kaşığı kuru nane ilave edilir. Kaynadıktan sonra mercimekler ilave edilir. Son olarak tuzu eklenir ve ocaktan alınır.
- C) Yeşil mercimek 1 litre su ile haşlanır. Suyu ayrı bir kaba süzülür. Tencereye sıvı yağ alınır. Küçük doğranmış soğan eklenerek kavrulur. Havuç ince ince doğandıktan sonra tencereye alınır, karıştırılır. Arpa şehriye eklenerek kavurma işlemine devam edilir. 1 tatlı kaşığı kuru nane ilave edilir. Kaynadıktan sonra mercimekler ilave edilir. Son olarak tuzu eklenir ve ocaktan alınır.
- D) Yeşil mercimek 1 litre su ile haşlanır. Suyu ayrı bir kaba süzülür. Tencereye sıvı yağ alınır. Küçük doğranmış soğan eklenerek kavrulur. Salça eklenerek kavurmaya devam edilir. Havuç ince ince doğandıktan sonra tencereye alınır, karıştırılır. Arpa şehriye eklenerek kavurma işlemine devam edilir. 1 tatlı kaşığı kuru nane ilave edilir. Kaynadıktan sonra mercimekler ilave edilir. Son olarak tuzu eklenir ve ocaktan alınır.

1. I. Ülkemizde termal turizmde önemli bir yere sahip olan Kütahya, birçok kaplıcasıyla misafirlerini ağırlamaya devam etmektedir. Bu kaplıcalardan biri de Simav Eynal Kaplıcalarıdır. Yapılan araştırmalarda kaplıcanın; sağlığa olumlu etkileri olan sodyum, kalsiyum, sülfat, bromür ve bikarbonat yönünden zengin olduğu tespit edilmiştir.
- II. Kaplıcadaki sıcak su kuyularındaki suların sıcaklığı 97-162 derece arası olup debisi yaklaşık 270 lt/sn.dir. Ayrıca Eynal Kaplıcalarında 725 m derinlikteki 162 derece sıcak su ile Simav şehir merkezindeki 2000 konuta, jeotermal enerji ile merkezî ısıtma sağlanmakta ve 365 gün, 24 saat evlere sıcak su verilmektedir.
- III. Eynal, sağlık için tatil yapmayı planlayanların tercih ettiği termal bölgeler arasındadır. 3 bin yıldan bu yana birçok hastalığa iyi gelen sularıyla şifa vermeye devam etmektedir. Romatizma, cilt, deri, mide ülseri, böbrek taşı, egzama ve birçok hastalığa iyi gelen termal sular ruhunuzu da dinlendirecektir.
- IV. Eynal Kaplıcaları Kütahya'nın güneybatısında, Simav'a 4 km uzaklıktadır. Simav'dan Eynal'a 07.00-23.00 saatleri arasında belediye otobüsleriyle ulaşım sağlanabilmektedir. Eynal Kaplıcaları, özellikle haziran ve kasım aylarında yüzde yüz doluluk oranına ulaşmaktadır.
- V. Evliya Çelebi, Simav'ı gezdikten sonra Eynal Kaplıcaları için şu ifadeleri kullanmıştır: "Dünyada ve Anadolu'da birçok kaplıcaı gezdim, gördüm ama Eynal Kaplıcaları gibisini görmedim. Böylesi yeryüzünde yoktur."

"Kaplıcaların Sağlığa Etkileri" konulu araştırma yapan bir kişinin notlarında, numaralanmış bilgilerden hangilerinin bulunması gerekir?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve III D) II ve IV

2. Bilim insanı Jean Pierre Luminet, kara deliklerle ilgili verdiği bir konferansta aşağıdaki öyküyü anlatmıştır:

Kelebekler; ateşin ve alevin mahiyetini, ne olduğunu anlamak için bir araya gelirler. Ortaya pek çok fikir atılır ama hiçbiri pek ikna edici değildir. Cesur bir kelebek, gidip ateşe bakıp gerçeği öğreneceğini söyler. En yakın muma gider, mum alevini izler ve arkadaşlarının yanına döner. Gördüklerini anlatır ama kelebeklerin büyüğü olan bilgin kelebek açıklamayı tatmin edici bulmaz ve şöyle der: "Daha önceki bilgilerimizin üstüne bir şey koyamadık." İkinci bir kelebek, alevi anlamak için yola çıkar. Kanatlarından birisini mum alevine değdirir ve binbir güçlkle geri döner, yaşadıklarını anlatır. Bilgin kelebek yine tatmin olmamıştır. Üçüncü bir kelebek yola çıkar ve kendisini aleve atar, yanar. Uzaktan bu durumu izleyen bilgin kelebek hükmü verir:

"Dostumuz, alevin sırrını öğrendi ama bu sırrı sadece o bilebilir."

Jean Pierre Luminet'in konferansta bu hikâyeyi anlatma amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kara delikler ile sıcaklık arasında ilişki kurmak
 B) Kara deliklerin sırrını öğrenmenin tehlikeli olduğunu ifade etmek
 C) Kelebeklerin ömürlerinin kısa olduğunu vurgulamak
 D) Kelebek ile astronot arasında ilişki kurmak

3. Antibiyotikleri Kullanırken Dikkat!

- Antibiyotikler yalnızca belirli hastalıkların sebebi olan bakterilere karşı etkilidir. Bu nedenle her hastalıkta kullanılmaz.
- Antibiyotikler virüslere karşı etkili değildir. Virüslerin yol açtığı hastalıklarda kullanılmaz.
- Vücudumuzdaki yararlı bakterileri yok edebilir. Yalnızca doktorların uygun gördüğü durumlarda, onların önerdiği şekilde kullanılmaları gerekir.
- Gereğinden çok ya da az kullanılmaları bakterilerin direnç kazanmasına ve antibiyotiklerin etkisiz hâle gelmesine neden olur. Bu durum vücudumuz için çok zararlıdır.

İdil aşağıdakilerden hangisini yaparsa bu açıklamalara uygun hareket etmiş olur?

- A) Dişim çok ağrıyor. Diş doktorum iltihabı kurutabilmek için antibiyotik verdi. Belirtilen aralıklarla kullanmaya başladım.
- B) Ateşim yükselmeye başladı. Dizlerim de ağrıyor. Evdeki antibiyotiklerden kullanırsam hemen iyileşirim.
- C) İlacımı 12 saatte bir doz alıyorum ve 4 gündür düzenli bir biçimde kullanıyorum. Kendimi iyi hissettiğime göre ilacı artık bırakabilirim.
- D) Günde 3 defa, sekizer saat arayla ilacı alıp iyileşeceğimi düşündüğümünden sabah, öğle ve akşam şeklinde ayarlamamı yapmalıyım.

4. İmplant, eksik olan dişlerin fonksiyon ve estetiğini tekrar sağlamak amacıyla çene kemiğine yerleştirilen ve genellikle titanyumdan yapılan yapay diş köküdür. Günümüzde implant tedavisi yaygın olarak kullanılmaktadır. İmplant tedavisi için ilk şart kemik gelişiminin tamamlanmış olmasıdır. Bu yüzden çocuklarda ve gençlerde uygulanmaz. İmplantların belirli bir uzunluğu ve kalınlığı olduğu için implant yerleştirilecek çene kemiğinin zarar görmemiş, yeterli kalınlık ve yükseklikte olması gerekir. Ayrıca, implant tedavisi yaptıranlar ağız hijyenine özen göstermelidir. Çünkü doğal dişler enfeksiyona karşı kendini koruyabilir hâlbuki implant bir metal parçadır ve kendini koruma özelliği yoktur. Şeker hastalarına, karaciğer ve böbrek yetmezliği olanlara, ciddi kalp ve damar bozukluğu olan hastalara implant önerilmemektedir.

Bu metne göre aşağıdaki kişilerden hangisine implant uygulaması yapılabilir?

- A) Merve Hanım 32 yaşındadır ve diş kökü kırıldığı için dişini çektirmek zorunda kalmıştır. Kökün kırık olması sebebiyle dişi çekilirken çene kemiğinde hasar oluşmuştur. İmplant tedavisi için hastaneye başvurmuştur.
- B) Mustafa'nın hiçbir sağlık problemi yoktur. Okulda arkadaşlarıyla oyun oynarken ayağı takılarak yere düşmüştür. Üst çenesindeki ön dişlerinden biri kırılmıştır. Dişi çekilmek zorunda kalmıştır. Ailesiyle birlikte implant tedavisi için hastaneye gitmiştir.
- C) Kağan, üniversiteden mezun olmuştur ve iş başvurusu yapacaktır. Ön dişlerinden biri olmadığı için estetik açıdan sorun yaşamaktadır. İş başvurusundan önce implant için diş hekiminden randevu almıştır.
- D) Leylâ Hanım, bir şirkette yoğun çalışmaktadır. Son zamanlarda şeker hastalığına bağlı olarak rahatsızlıklar yaşamaktadır. Çürüdüğü için çektirdiği dişlerinin kötü görünümünün verdiği sıkıntı da buna eklenmektedir. Bu sebeple implant hakkında araştırma yapmış ve iş yerinden izin alarak hastaneye gitmiştir.

5, 6 ve 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Özellikle gençlerin yakından takip ettiği, âdeta dijital dünyamız hâline gelen sosyal medya çevrim içi bir ortamdır. Gençler gün boyunca sosyal medya aracılığıyla ilişkiler kuruyor, bilgi ediniyor ve paylaşımlarda bulunuyor. Peki, sosyal medyayı bu kadar yoğun kullanmanın olumsuz etkileri olabilir mi?

Bilim insanları sosyal medya kullanımı ile olumlu ve olumsuz ruhsal durum arasındaki ilişkiyi araştırmak için 15-20 yaş aralığındaki on bin gence bir anket uyguladı. "Sosyal medya hesabınız var mı?" ve "Normal bir günde sosyal medyada ne kadar zaman geçiriyorsunuz?" gibi soruların yer aldığı anket sonuçları ise hayli dikkat çekici. Buna göre sosyal medya kullanımı kızlarda ve erkeklerde yaş ilerledikçe artıyor ancak kızlar sosyal medyayı erkeklerden daha fazla kullanıyor. Buna paralel olarak yaş ilerledikçe kızlarda ve erkeklerde mutluluğun azalma eğilimi gösterdiği de sonuçlar arasında. Araştırmacılar, gençlerin sosyal medya kullanımı arttıkça daha az mutlu olmasında sosyal karşılaştırma sürecinin etkili olabileceğini düşünüyor. Gençlerin sosyal medya aracılığıyla yaşamlarına şahit oldukları kişilerle kendilerini kıyaslama eğiliminde olduklarını, bunun da mutsuzluğa sebep olabileceğini belirten araştırmacılar, sosyal medya kullanımı hakkında eğitimin önemini vurguluyor.

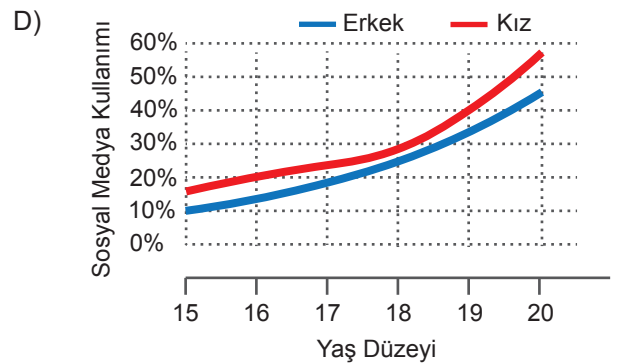
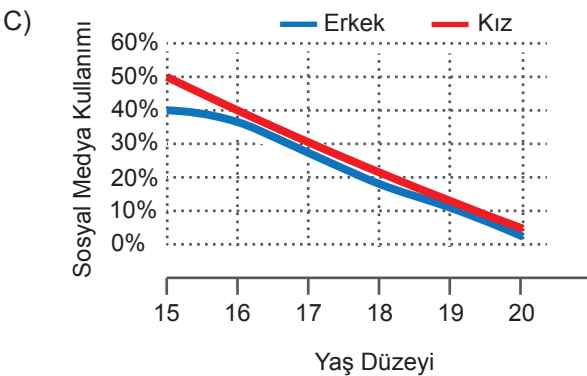
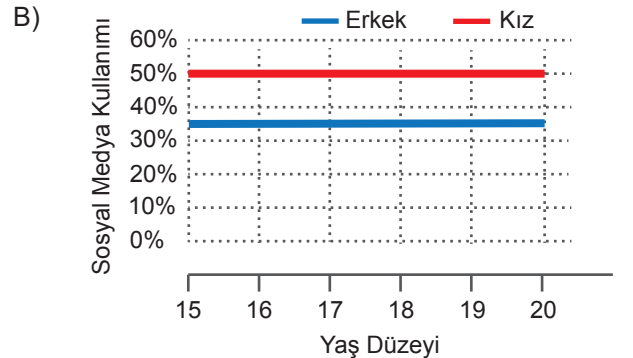
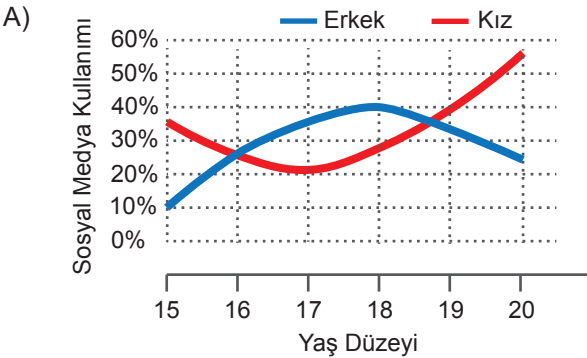
5. Altı çizili sözün bu metne kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Matematik öğretmenimiz önemli gördüğü yerleri renkli kalemle yazdırırdı.
- B) Salona girdiği andan itibaren gece boyunca tüm gözler onun üzerindeydi.
- C) Üzerine titrediği son model aracını gözlerden uzak bir yere özenle park etti.
- D) Merakını uyandırmayan konulara karşı ilgisi sabun köpüğünün ömrü kadardı.

6. Bu metinde sosyal medya ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Daha çok kimler tarafından kullanıldığına
- B) Kullanımının cinsiyete göre farklılaşığına
- C) Hangi konularla ilgili paylaşımlarda bulunulduğuna
- D) Mutluluk üzerinde belirgin etkileri olduğuna

7. Aşağıdaki grafiklerden hangisi bu metindeki araştırmanın sonuçlarını göstermektedir?

8. Gerçeğine uygun bir model uçak yapabilmek için gerekli aşamalar şu şekildedir:

- I. Model hakkında araştırma yapıldıktan sonra plandaki yapım bilgileri değerlendirilir.
- II. Gerekli parçalar şablondan kesilerek çıkarılır. Yıkılarak veya silinerek döküm esnasında kullanılan yağ, parçalardan temizlenir.
- III. Maket bıçağı ve zımpara kullanılarak kalıp çizgileri ve fazla plastik parçalar yok edilir.
- IV. Önce maketin küçük parçalarının montajı yapılır. Örneğin bir uçak maketi yaparken öncelikle koltuk, ön ve yan paneller ve kokpit zemini gibi parçalar birbirine monte edilerek kokpit oluşturulur.
- V. Montajı yapılan küçük parçaların zımparalama, dolgu, boyama gibi işlemleri yapılır ve bu parçalar bir araya getirilir.
- VI. Oluşan model, elde edilen bilgiler doğrultusunda gerçeğine uygun olarak boyanır ve model oluşturulur.

Model uçak yapan bir kişiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi bu talimatlara uygundur?

- A) Modeli kılavuzdaki bilgiler ışığında kendi zevkine göre boyamıştır.
- B) İlk işi küçük parçaları çıkarıp uçağın kokpitini birleştirmek olmuştur.
- C) Küçük parçaları montaj yapmadan önce zımparalamıştır.
- D) İlk iş olarak, yapacağı uçak modeliyle ilgili çeşitli bilgiler toplamıştır.

9. Aşağıda bir ilacın kullanımıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

İLAÇ KULLANMA TALİMATI	
İlacı kullanmaya başlamadan önce kullanma talimatını dikkatlice okuyunuz. Çünkü bu talimat, sizin için önemli bilgiler içermektedir. Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.	
NEDİR VE NİÇİN KULLANILIR? * Sarı, oval, çentikli 12 tableten oluşur. * Grip, soğuk algınlığı, sinüzit seyrinde gözlenen saman nezlesi, ateş, vücut ağrıları tedavisinde kullanılır.	NASIL KULLANILIR? * Yetişkinlerde ve 9 yaşın üzerindeki çocuklarda ağızdan tablet olarak kullanılır. * Hekim tarafından önerilmedikçe günde 4 tableten fazla alınmamalıdır. * 65 yaşın üzerindeki hastalarda dikkatli kullanılmalıdır.
HANGİ DURUMLARDA KULLANILMAZ? * Böbrek yetmezliği, astım, nefes darlığı ve kalp rahatsızlığınız varsa kullanmayınız.	OLASI YAN ETKİLER NELERDİR? * Yaygın olarak: Şiddetli karın ağrısı, mide bulantısı. * Seyrek olarak: Görme bozuklukları, his kaybı, diş eti kanaması görülür.
SAKLANMA KOŞULLARI NELERDİR? * Çocukların erişemeyeceği, göremeyeceği yerlerde ve ambalajlarında saklayınız. * 25 derecenin altındaki oda sıcaklığında, kuru bir yerde saklayınız.	

Bu talimattan hareketle aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenir?

- A) 60 yaşında olup böbrek taşı düşüren bir hastanın bu ilacı kullanması yasaktır.
- B) Bu ilaçtan bir günde 6 tablet alan bir yetişkin, kitap okumakta güçlük çeker.
- C) Nemli ve çok sıcak ortamlarda ilacın muhafaza edilmesi uygun değildir.
- D) Kalp hastaları bu ilacı kullandığında herhangi bir yan etkiyle karşılaşmaz.

10 ve 11. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Aşağıda bir gazeteci ve yazar arasında geçen konuşmaya yer verilmiştir.

Gazeteci: (I) - - - - -

Yazar: – Pek kolay olmuyor. Ama kültür altyapım hazır olduğu için birçok konuyu zihin ve gönül süzgecimden geçirip, sentezleyerek yeni yeni hikâyeler elde ediyorum. Bu sürede bazen, pek güvendiğim kültür altyapım yetersiz kalabiliyor. O zaman da uzmanlara danışıyor, yazılı ve görsel kaynakları araştırmaya yöneliyorum. Rastlantı sonucu konu seçmiyorum kısacası. Araştırarak, soruşturarak, düşünce ve duygu süzgeçlerimi kullanarak, belleğimin kapılarını yumruklayarak oluşturuyorum romanlarımın konusunu. Sonra yazmaya girişiyorum.

Gazeteci: (II) - - - - -

Yazar: – Yazarken tek lüksüm sessizlik. Müzikle yazmaya alışık değilim. Müziği yorgun zihnimi rahatlatmak için çalışma sonrası dinliyorum. Materyaller esere göre değişiyor. Bu yıl 50. sanat yılımı kutlamama karşın hâlâ olmazsa olmazlarımın başında sözlükler gelir. Mekân isimleri için dünya atlasından esinlenirim. Ama yer adlarını olduğu gibi kullanmam. Eğip bükerek esere uygun değişiklikler yaparım. İnsan isimleri için de on kadar isimler sözlüğü var kitaplığımda. O isimlerin de eserdeki tipe, yaşanan döneme ve coğrafyaya uygun olmasına özen gösteririm.

10. Bu konuşmanın akışına göre gazetecinin sorduğu sorular aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) (I) Eserlerinizi oluştururken gerçeklerden mi, olağanüstülüklerden mi besleniyorsunuz?
(II) Hangi ülkede ya da coğrafyada yazar olmayı tercih ederdiniz?
- B) (I) Romanlarınızın konusunu nasıl belirliyorsunuz?
(II) Yazarken hangi ortamları, hangi kaynakları tercih ediyorsunuz?
- C) (I) Eserlerinizin üslubunu belirlerken nelere dikkat edersiniz?
(II) Herkes roman yazabilir mi?
- D) (I) Etkisi altında kaldığınız yazarların ve şairlerin meşhur eserleri var mıdır?
(II) Yazmak isteyen ama nasıl yazmaya başlaması gerektiğini bilmeyenlere tavsiyeleriniz var mı?

11. Altı çizili sözün bu metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hafızasını zorlamak
B) Geçmişten ders çıkarmak
C) Yaptıklarından pişmanlık duymak
D) Her şeyi unutmaya çalışmak

12. Bir olayın, bir gerçeğin ya da bir nesnenin niteliklerini öğrenmek veya bilmek amacıyla onun özenli, planlı ve dikkatli bir şekilde ele alınıp gözetilmesi işine gözlem denir. Kişinin kendi duygu, düşünce ve davranışlarını incelemesi iç gözlem; çevresindeki varlıklara yönelik gözlemlerine de dış gözlem denir.

Buna göre aşağıda verilen gözlemlerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu dalgın hâlim herkesin dikkatini çekiyordu.
B) Su yavaş yavaş kaynamaya başladıktan sonra taşıtı.
C) Eve geldiğimde bütün kitaplığı darmadağın gördüm.
D) Kar iri iri yağıyor, bütün kapıların önünü kapatıyordu.

13. Sokrates, öğretmenlere şöyle der:

“Öğrencilerinize bir şey öğretmeyin, onların düşünmelerini sağlayın. Çünkü onlar düşünmeye başlarsa zaten kendi çabalarıyla öğrenirler. Bir çaba sonucu öğrenilen bilgi, en kalıcı bilgi olur. Asla silinmez.”

Bir eğitim fakültesinde birinci sınıf öğrencilerine öğretmenlik mesleğine giriş dersinde yukarıdaki söz verilerek bu sözden ne anladıkları sorulmuştur.

Aşağıdaki öğretmen adaylarından hangisinin düşünceleri Sokrates’in bu sözlerle anlatmak istediğine en yakındır?

- A) **AYDAN:** Eğitimde ilk koşul, kişinin istekli olmasıdır. Eğer kişi öğrenmek için istekli değilse öğretmen ne kadar çabalarsa çabalasın olumlu bir sonuç alamaz.
- B) **MELİKE:** En kalıcı bilgi belli bir gayret sonucu edinilen bilgidir. Bu nedenle önemli olan, bilgiyi öğretmek değil; kişinin bilgiye kendi çabalarıyla ulaşmasını sağlamaktır.
- C) **ANIL:** İyi bir öğretmende olması gereken ilk özellik, iyi bir anlatıcı olmasıdır. Önemli olan ne kadar bilgiye sahip olduğunuz değil, bilgilerinizi karşı tarafa ne kadar aktarabildiğinizdir.
- D) **YUNUS:** Eğitim bir süreç meselesidir. Bu nedenle kısa sürede sonuç beklenmemelidir. Bilgilerin kalıcı olabilmesi için üzerinden belli bir sürenin geçmesi gerekir.

14 ve 15. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir kitabın adı dikkatinizi çektiyse önce arka kapak yazısını okuyun. İlgili duyduysanız ön sözüne, içindekilere veya başlangıç kısmına göz atıverin. Bu inceleme sonunda kitap ilginizi çektiyse girişi, sonuç kısmını veya ilgi duyduğunuz başlıkları genişçe okuyun. Bu okumaların ardından elinizdeki kitap “Beni al ve oku!” diyorsa onu kütüphanenize katabilirsiniz. Bu kitabı almanız dahi onun, hayatınızdaki hangi boşluğu doldurabileceğini hafızanıza ve not defterinize kaydetmiş olacaksınız.

14. Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak yazılmış olabilir?

- A) İyi bir kitap okuru nasıl olunur?
B) Nitelikli kitapların özellikleri nelerdir?
C) Kitap alınırken nasıl bir yol takip edilmelidir?
D) Kitaplar hangi bölümlerden oluşmaktadır?

15. Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Öneride bulunmak
B) Tanıtım yapmak
C) Eleştirmek
D) Uyarmak

16. A. von Humboldt, Brezilya'daki bir ormanın derinliklerinde bir papağanla karşılaşmış. Çiçek hastalığı yüzünden tümüyle yok olmuş bir kabilenin konuştuğu dilden birkaç sözcük bilen tek canlı oymuş.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kabilenin yok olma sebebi nedir?
B) Bahsi geçen kabile nerede yaşamıştır?
C) Kabilenin dilinden birkaç sözcük bilen canlı hangisidir?
D) Çiçek hastalığı kabile içinde nasıl yayılmıştır?

17. Peyami Safa, 2 Nisan 1899'da İstanbul'da doğdu. Şair İsmail Safa'nın oğludur. Babası Sivas'ta sürgünde yaşamını yitirdi. Yoksulluk ve 9 yaşında yakalandığı kemik veremi nedeniyle düzenli bir eğitim alamadı. Bir yandan çalışırken bir yandan da kendi kendini yetiştirdi. 13 yaşında hayata atıldı. Posta Telgraf Nezaretinde memur olarak çalıştı. 1914-1918 arasında öğretmenlik yaptı. Babası gibi şair olan amcaları Ahmed Vefa ve Ali Kâmi'nin yönlendirmesiyle edebiyata başladı. Para kaygısıyla yazdığı sıradan yazılarda annesi Server Bedia'nın adından esinlenerek "Server Bedii" takma adını kullandı. Bu isimle kaleme aldığı Cingöz Recai isimli polisiye dizi romanları büyük ilgi gördü. 1930'da basılan ve genç bir hastanın psikolojisini yansıtan otobiyografik romanı Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'nun ilk baskısını Nâzım Hikmet'e ithaf etmişti.

Bu metinde Peyami Safa ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Düzenli bir eğitim almış mıdır?
- B) Edebiyat hayatına nasıl başlamıştır?
- C) Annesinden ilham alarak hangi eseri yazmıştır?
- D) Para kaygısı ile yazdığı kitap var mıdır?

18. Aşağıda bir muhabirle yazar arasındaki konuşmaya yer verilmiştir.

Muhabir: (I) - - - - -

Yazar: İstanbul'u ben çocukluktan beri dolaşırım. Daha o zamanlar Karaköy'den çıkar; bir başıma eski İstanbul'a, Suriçi'ne yürürdüm. Ama esas gezilerim 1960'larda başladı. Âşık olduğum İstanbul'u adım adım, sokak sokak gezdim. Bu gezilerim sayesinde hem bugün yitip gitmiş bir şehri öğrenmiş oldum hem de o şehri yazılarımda, kitaplarımda anlattım.

Muhabir: (II) - - - - -

Yazar: Evet, ikisi artık neredeyse tamamen farklı şehirler. Ben bu şehrin aslında ne olduğunu Suriçi İstanbul'a gidip geldikten, orada bir süre yaşadıkten sonra anladım. Ama artık o İstanbul'dan sadece esintiler var. 1960'tan evvelki Suriçi İstanbul sadece mimari dokuyla değil ahalisi ve insan unsuru itibarıyla de esas İstanbul'du. Sakinlerinin kendine has bir dili, nezaketi ve zarafeti vardı.

Bu konuşmanın akışına göre muhabirin sorduğu sorular aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) (I) Çocukluğunuzda gezdiğiniz yerler nerelerdi?
(II) İstanbul ile sizin yaşadığınız şehir arasında hangi farklar vardır?
- B) (I) Neden İstanbul'a âşık olduğunuzu söylüyorsunuz?
(II) İnsanlar arasındaki ilişkiler eskiden nasıldı?
- C) (I) İstanbul'u ne zaman gezmeye başladınız?
(II) Eski İstanbul ile şimdiki İstanbul arasında ne gibi değişiklikler var?
- D) (I) Çocukluğunuzdaki gezilerin size faydası ne oldu?
(II) İstanbul'un yeni mimarisini beğenmenizin sebepleri neler?

19. Çivi yazısı, insanlık tarihinde icat edilen ilk yazı sistemidir. MÖ 3000'li yıllarda Mezopotamya'da Sümerler tarafından geliştirilmiştir. Sümerler, çivi yazısı yazmak için yazı malzemesi olarak genellikle kil tablet kullanıyordu. Kil hamurundan yapılan tabletlerin üzerine, henüz hamur yumuşakken ucu üçgen şeklinde, kaleme benzer bir aletle işaretler kazınıyordu. Bu araç genellikle kamıştan yapılırdı. Yazılar yazıldıktan sonra tablet kurumaya bırakılırdı. Tablet kurutulduktan sonra bazen fırında pişirilerek daha dayanıklı hâle getirilirdi. Yapılan bu işlemlerden dolayı çok sağlam olan tabletler, bin yıllar boyunca bozulmadan günümüze kadar ulaşmıştır. Arkeologların kazılarda bulduğu binlerce tablet sayesinde Anadolu ve Mezopotamya uygarlıkları hakkında ayrıntılı bilgilere sahibiz.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Sümerlerin kullandığı kil tabletler günümüze kadar nasıl dayanmıştır?
- B) Sümer çivi yazısı hangi medeniyetler üzerinde etki bırakmıştır?
- C) Kil tabletlerin yazıldıktan sonra fırınlanması sebebi nedir?
- D) Sümerler çivi yazısını nerede geliştirmiştir?

20.

Hiç başka bir yazarın metnini resimlediniz mi?

İlk öykünüz ne zaman, nerede yayımlandı?

Kendinizi yazarlığa mı, ressamlığa mı daha yakın görüyorsunuz?

Çocuk kitapları çocuklarımızın dünyalarını değiştirebilir mi?

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu sorulardan herhangi birine cevap olamaz?

- A) Aslında yayımlanan ilk şiirim eski A dergisinde 1959 ya da 1960 yılında çıkmıştı. Kısacık ama o zamanlar 20 yaşında bir genç kızdan beklenmeyecek kadar cesur bir şiirdi. Bir sözcüğü yanlış dizilmiş ve bu durum şiirimi mahvetmişti. Çok kızmıştım ve dergiyi saklamadım bile. Şimdi merak ediyorum doğrusu. Kütüphane arşivlerinde bulabilir miyim acaba?
- B) Çok zor bir soru bu. Belki yazarlık yönüm ağır basıyor demem gerek çünkü her öykümü resimleyebilme yeteneğine sahip değilim. Ama yazarken bile görselliğini düşünerek yazıyorum. Resimleri kendim yapmasam bile nasıl resimlenmesi gerektiği aklımı kurcalar; ressamla iş birliği içinde çalışmak, ressamın yoluna ışık tutmak isterim.
- C) Doğrudan ve kısa dönemde değiştiremeyeceğini biliyoruz ama çocuklarımızı doğru besinlerle beslersek sağlıklarının, hayat karşısında dirençlerinin daha iyi olacağını da biliyoruz. Yani bizim yazdıklarımız çocuklar için sanki biraz daha fazla D vitamini, biraz daha fazla kalsiyum veya fosfor vermek gibi yapı taşlarını düzgün oluşturmak, daha nitelikli insanlar olmaları için yol göstermek gibi bir şey.
- D) Hayır, desem yalan olur. Yazarlığımızın ilk zorlu yıllarıydı. İsteği ve ısrarı üzerine yazar arkadaşımı kıramamıştım ve onun birkaç kitabı için siyah beyaz birkaç resim yapmıştım. Bir de gene zorlu yıllarda, bir arkadaşımın çıkardığı dergide bir ya da iki öykü için gene siyah beyaz birkaç resim yaptığımı anımsıyorum, hepsi o kadar.

1. • Aktif Öğrenme Nedir?
• Eğitimde Notaların Yeri
• İş Birlikli Öğrenmenin Basamakları
• Öğrenme Sürecinde Sosyal Etkileşim

Aşağıdaki metinlerden hangisi verilen başlıklardan birine ait olamaz?

- A) Çağdaş eğitimin vazgeçilmez unsurlarından biri olan müzik eğitiminin amaçları içerisinde insan zekâsını ve yeteneklerini en üst düzeyde geliştirmek, yetkinleştirmek vardır. Eğitim sürecinin bir boyutu olarak müziğin, zekâ gelişimi üzerindeki etkileri de yıllardan beri araştırmalara konu olmuştur.
- B) Çocukların ortak bir amaç için birlikte çalışmaları ile sağlanan bir öğrenme türüdür. Bilişsel ve duyuşsal öğrenme ürünleri üzerinde olumlu etkileri kanıtlanmış, birlikte çalışma becerilerinin ön plana çıktığı bir yöntemdir. Eğitici drama etkinliklerinde sık yararlanılan bir öğrenme yoludur.
- C) Öğrenene, öğrenme sürecinin çeşitli yönleriyle ilgili karar alma fırsatlarının verildiği ve öğrencinin öğrenme sırasında zihinsel yeteneklerini kullanmaya zorlandığı bir öğrenme sürecidir. Soru sorma, açıklama yapma, öğrenme sürecini planlama gibi etkinlikleri de içermektedir.
- D) Öğrenmenin ve gelişmenin temelinde sosyal etkileşim bulunmaktadır. Bilişsel gelişim, çocuğun o toplumun daha gelişmiş üyeleri ile etkileşiminin ürünüdür. Bu etkileşim sayesinde çocuk daha sonra karşılaştığı sorunları çözerken kullanabileceği birikimi elde eder, yani karmaşık zihinsel beceriler kazanır.

2. Denizlerdeki dalga oluşumunun temel nedeni rüzgârlardır. Deniz yüzeyine çarpan rüzgâr, suyu iterek hareketlendirir ve dalgaların oluşmasına neden olur. Rüzgârın şiddeti arttıkça dalgaların yüksekliği artar. Bunun dışında nadiren, denizde meydana gelen ve deniz tabanının çökmesine neden olan depremler, volkanik patlamalar ve heyelanlar da tsunami adı verilen dalgaların oluşmasına yol açabilir. Ayrıca Güneş ve Ay'ın Dünya'ya uyguladıkları kütle çekim kuvvetinin etkisiyle yeryüzündeki sular alçalıp yükselir. Gelgit ya da metcezir adı verilen bu olay sonucunda da denizlerde gelgit dalgaları olarak bilinen dalgalar oluşabilir.

Bu parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüzgârlar
B) Tsunami
C) Gelgit (Metcezir)
D) Dalgalar

3. Öğretmen, genç filizlerin dünyasında anne ve babadan sonra gelen en önemli kişidir. Öğretmen, kocaman bir bahçenin çiçeklerini itina ile yetiştiren güler yüzlü bahçıvandır. Çiçekleri sevmek, onlara sonsuz ilgiyi ve şefkati sunmak bahçıvanın vazgeçilmezidir. Çiçekler, birçok özelliği ile ne kadar da çocuklara benzer. Çocuklar da her şeyden önce çiçekler gibi sevgiye muhtaçtır. Bu sevgiyi onlara verebilecek kişilerden biri de şüphesiz öğretmenlerdir.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitimin Amacı
B) Öğretmenin Önemi
C) Öğrenci Sorunları
D) Anne Şefkati

4. Zayıf bir kalp ve dolaşım sistemi, kişilerin günlük etkinlikleri yerine getirmelerini yaş ilerledikçe engellemeye başlar. Bu nedenle, kalp-dolaşım sisteminin geliştirilmesi sağlığımız açısından çok önemlidir. Dinlenme sırasında kalp atış hızının yavaş olması, kalp-dolaşım sisteminin sağlıklı olduğunu gösterir. Ergenlik döneminde olanlar ve genç yetişkinler için ortalama kalp atış hızı dakikada 70-80 arasındadır. Hareketli bir yaşam sürenlerde bu hız artabilir. Kalp atış hızını geliştirmek için yalnızca bir egzersizi, yaşam boyunca düzenli olarak yapmak yeterlidir. Yarışmalara katılmak gibi bir isteği olmayan ancak formda kalmayı isteyenler için 20 dakikadan az olmamak koşuluyla haftada en az üç gün kesintisiz yürümek ya da koşmak uygun olur. Bunu yaparken hızı doğru ayarlamak gerekir.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Spor ve Hız
- B) Gündelik Yaşam
- C) Spor ve Sağlık
- D) Form Tutmak

5. **Aşağıdaki metinlerden hangisine “Su Çemberi” başlığının getirilmesi en uygundur?**

- A) Sağlık açısından içme suyunun en önemli yararları arasında enerji seviyelerinin korunması, vücut ısısı, metabolizma ve solunum yer alır. İçme suyu; kabızlık, mide ekşimesi, migren, gastrit, ülser, böbrek taşı, sırt ağrılarının önlenmesinde yardımcı olur.
- B) Doğal kaynak suları ve doğal mineralli sularda kalsiyum, magnezyum, bikarbonat, demir gibi elementler bulunur. Suyun içindeki kalsiyum miktarı 250 mg’a, magnezyum miktarı 75 mg’a, bikarbonat miktarı 600 mg’a yakınsa bu su elektrolit açısından zengindir diyebiliriz.
- C) Normal şartlarda sağlıklı bir insanın içtiği makul ölçülerdeki fazla suyun bir zararı olmaz. İhtiyaçtan fazla su içilse bile vücuttaki hayati maddelerinin dışarı atılması söz konusu değildir. Fakat uzun süre aşırı su içildiğinde vücudun su-tuz dengesi bozulur ve ciddi sorunlar meydana gelir. Aşırı su alımı ile hücrelerin içinde bulunan tuz dışarı çıkar. Bu durumdan en çok beyin hücreleri etkilenir ve beyinde hasar meydana gelir.
- D) Yeryüzünde sıvı hâlde bulunan suyun buharlaşma yoluyla gaz hâline geçerek atmosfere karışması, atmosferde yoğunlaşıp yağış olarak yeryüzüne düşmesi, bir kısmı yer altı sularına karışan suyun akarak hareket edip tekrar yeryüzüne çıkması şeklinde bir döngü vardır. Bitkiler de terleme yoluyla gaz hâline geçen suyu atmosfere iletir ve su döngüsüne katkıda bulunur.

6. Teknoloji, insanoğlunun hayatını kolaylaştıran, günlük hayatı daha sistemli ve rahat hâle getiren araç gereçlerin bütünüdür. Bu tanımdan yola çıktığımızda teknolojinin yararları üzerinde durmamız gerektiği anlaşılrsa da bilinçli kullanılmadığı durumlarda işin rengi değişebiliyor. - - - -

Yukarıda yarım bırakılan metin, aşağıda verilen cümlelerden herhangi biriyle tamamlanacak ve metnin başlığı buna göre belirlenecektir.

- Bilinçsizlikten bahsettiğimizde hâliyle çocuklar, aklımıza ilk gelmesi gerekenlerdir. Çünkü çocuklar, teknolojik ürünleri kullanırken kendilerine verdikleri zararın bilincinde değildirler.
- Mesela bilgisayar, telefon, tablet gibi teknolojik cihazların başında fazla vakit geçirmek dikkat dağınıklığı ve konsantrasyon bozukluğu gibi problemlere neden oluyor.
- Yine de internet sayesinde artık her evde uçsuz bucaksız bir kütüphanenin olması, insanların bu sayede bilgiye ulaşması, araştırmayı ve öğrenmeyi öğrenmesi büyük bir nimet.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, oluşturulacak metinlere getirilebilecek başlıklardan herhangi biri olamaz?

- A) Teknolojinin Yararları
- B) Teknolojinin Zararları
- C) Teknoloji ve Çocuk
- D) Teknolojinin Eğitimde Kullanımı

7. Gözde Hanım, öğrencilerine derste şöyle demiştir: “Dünyamızda iklimlere göre ayrılmış farklı bölgelere biyom denir. Her biyomda kendi iklimine ve yaşam koşullarına uygun bitki ve hayvan toplulukları bulunur. Bir biyomda yaşayan tüm canlılar, hem buldukları bölgenin iklimine hem de birbirlerine bağlıdır. Bilim insanları da bu özelliklerinden yola çıkarak yeryüzünü biyomlara ayırmışlardır.” Gözde Hanım öğrencilere bu bilgileri verdikten sonra öğrencilerinden biyomlardan birini seçerek
- ▶ İklim özellikleri
 - ▶ Görüldüğü yer
 - ▶ İçinde yaşayan hayvan ve bitkiler
 - ▶ Ortalama sıcaklığı
- alt konularının yer verildiği “biyomların özellikleri” konulu bir ödev hazırlamalarını ister.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi ödevini tam yapmıştır?

- A) **Yeşim:** Tundra biyomu “ağaçsız ova” anlamına gelir. Yılın büyük bölümünde donmuş hâlde bulunan toprak tabakası nedeniyle neredeyse hiç ağaç bulunmaz ve en soğuk biyomlardan biridir. Ortalama sıcaklığın 0 derecenin altında olduğu kışlar uzun ve karanlıktır. Hemen hemen bütün tundralar kuzey yarım kürede bulunur.
- B) **Kerim:** Çöl biyomu yalnızca belli dönemlerde çok az yağmur alır. Çöl biyomunun büyük kısmı Ekvator’a yakın olan yerlerde bulunur. Sıcak çöllerde yaşayan hayvanların çoğu sıcaktan korunmak için yer altında yuva yaparlar. Soğuk çöllerde yerin yaklaşık yüzde 10’u bitkilerle kaplıdır. Buralarda ada çayı en çok yetişen bitkidir.
- C) **Pınar:** Çayır biyomunda sıcaklıklar -20 ila 30 derece arasında değişir. Antarktika hariç tüm kıtalarda bulunur. Geniş düzlüklerde az yağıştan dolayı çoğunlukla otlar ve çiçekler yetişir. Yazın aksine kışın az yağış ve kuraklık nedeniyle doğal yangınlar görülebilir. Siyah kuyruklu çayır köpeği, kır kurdu ve vaşak gibi pek çok hayvanın yanında ekinezya gibi bitkiler de görülür.
- D) **Zafer:** Yağmur ormanı biyomu ortalama sıcaklığın 20-25 derece arasında olduğu, tüm yıl boyunca yağmurun çok yağdığı, nemli ve sıcak bir alandır. Büyük ağaçlar toprağın çok önemli bir kısmını kaplar. Kelebekler, sivrisinekler ve dev karınca kolonileri gibi böcekler ile Hint bambusu, begonvil gibi bitkiler bu biyomun en fazla bulunan canlılarıdır.

8. Renk; sadece nesnelere, mekânların ve yüzeylerin bir fiziksel özelliği değildir. Renk, görsel sistemlerin aldığı bilgiye karşı beynin verdiği bir cevaptır. Araştırmalar ışığın ve rengin, insan organizmasını etkilediğini göstermiştir. Bazı renklerin özellikleri şöyledir:

YEŞİL

Pek çok kavramla ilişkili olarak karşımıza çıkar, bunların içinde en güçlü ve evrensel olanı doğadır. Buna bağlı olarak ayrıca yaşamı, gençliği, yenilenmeyi, ümitleri ve dinçliği simgeler. Sakinleştiricidir ve sinir sistemi üzerinde doğal bir etki yapar.

KIRMIZI

Tüm renklerin içerisinde en baskın renktir. Şiddetli bir uyarıcıdır. Bilimsel çalışmalar kırmızının görsel aktivite ve otomatik sinir sistemi fonksiyonları üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bütün renkleri baskılar ve diğer renklerin etkisini de bozar.

MAVİ

Huzuru en çok çağrıştıran renktir. Hareketli ve aktif insanlarda sakınleştirici özelliği bulunmaktadır. Mavi ve açık mavi boyanmış ortamlar, verimliliği ve performansı artırır.

SARI

Metabolizmayı hızlandırır. Sinirlenmelere yol açar. Sarı sayfalı not defteri ve bilgisayar ekranında sarı renkli arka fon pek iyi bir fikir değildir. Beyninizi ve gözlerinizi yorar.

Buna göre, çocuklarının odasını onları rahatlatmak için bir renge boyamak isteyen Ali Bey aşağıdakilerin hangisinde verilen renkleri tercih etmelidir?

- A) Kırmızı - Sarı B) Mavi - Kırmızı
C) Yeşil - Sarı D) Mavi - Yeşil

9. Açgözlülük kötü şeydir. Karnın doyar, gözün doymaz. Gereksinimin olmasa da hep daha fazlasını istersin. Hep daha çok, daha da çok kazanmaktan başka bir şey düşünmezsin. Ama daha fazlasını kazanayım derken elindekini yitirdiğin de çok olur. Nice açgözlü ve cimri masalları gibi Altın Yumurtlayan Tavuk masalı da bu gerçeğe tanıklık eder.

Aşağıdakilerin hangisi bu metnin ana fikriyle aynı doğrultudadır?

- A) Ormanın hâkimi aslan, o kadar kibirliydi ki en yakınındakilere bile tepeden bakar; kimsenin fikirlerine zerre değer vermezdi.
B) Ormandaki binlerce çeşit yiyecek beslenen tilki, gözünü göl kenarındaki çiftliğe dikmişti. Çiftlikteki tavuklardan birini avlayan tilki, diğerlerini de avlamak ister fakat ayağı kapana takılıp yakalanır.
C) Zürafa; uzun bacakları ve iri gövdesiyle övünüp durur, arkadaşı tavşanla alay ederdi. Bir gün bir grup aslanın saldırısına uğrayan iki arkadaş ne yapacağını bilemedi. Küçük tavşan, bir deliğe girip saklanırken zürafa saklanacak bir yer bulamadı.
D) Adam herkese kötü davranıyordu. Nereye giderse oraya huzursuzluk götürüyordu. Bir akşam eve dönerken ayağı takılıp derin bir kuyuya düştü. Kuyunun yanından geçenler adama yardım etmek istemedi.

10.

BEYAZ DIŞ

Beyaz Diş; Alaska'nın sert doğa koşullarında geçen, nefes kesici bir macerayı anlatıyor. Köpek ve kurt karışımı bir anne ile kurt bir babanın yavrusu olarak dünyaya gelen Beyaz Diş, doğduğu günden itibaren farklılığının gölgesinde bir hayat sürmeye başlar. Hayatta kalmak için içgüdülerinin rehberliğine sığınan Beyaz Diş, zamanla her türlü canlıya karşı güvenini kaybeder ve vahşi hayat ile evcilleşme arasında sıkışıp kalır.

SON KUŞLAR

Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde yol kenarlarında, toprağın koyu yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak. Biz kuşları ve yeşillikleri çok gördük. Sizin için kötü olacak. Benden hikâyesi.

ŞEKER PORTAKALI

Kitabın başkahramanı Zeze, yaramazlıklarıyla meşhur bir afacan. Mahallelinin pek sevmediği bu çocuğu, öğretmeni bir "melek" olarak görüyor. Günün birinde Zeze ve ailesi, oturdukları evden maddi imkânsızlıklar nedeniyle taşınmak zorunda kalıyor. Zeze, önceleri taşınmalarına çok üzülse de bu durumu yeni taşındıkları evin bahçesindeki şeker portakalı fidanı ile telafi ediyor.

SİYAH LALE

Hollanda Çiçek Yetiştiricileri Derneği kusursuz bir siyah lale yetiştiren kişiye büyük bir ödül vadeder. Siyah laleyi yetiştirmek için uğraşanlardan biri de Cornélius Van Baerle'dir. Van Baerle, kendisine büyük bir servet bırakarak hayata veda eden babasının "Sakin bir yaşam kur ve huzuru, mutluluğu ara." öğüdünü tutarak doktorluk mesleğini bırakıp lale yetiştiriciliğine başlar.

Doğaya karşı duyarlı olmanın gerekliliğini anlatan bir kitap okumak isteyen Ali'nin, içeriği hakkında kısaca bilgi verilen bu kitaplardan hangisini okuması en uygundur?

- A) Son Kuşlar B) Beyaz Diş
C) Şeker Portakalı D) Siyah Lale

11. Kışın, ilk karını toprağa indirmeye başladığı bir günde camın buğusunu minik elleriyle silmiş Nurcan. Karın yağışını seyrederken gözleri bir bacadan çıkan dumana ilişmiş. O da ne? Okulun bacasından duman çıkıyormuş. Koşup arkadaşlarına haber vermiş. Hemen okulun kapısına varmışlar. Kapıyı araladıklarında ne görsünler! Yolunu gözledikleri öğretmenleri gelmiş, sobayı yakmış, sıraları düzeltilmiş. Aralanan kapıdan âdetta ışıklar saçılıyormuş etrafa. Kalpleri sıcacık olmuş kışın soğuşuna inat. Minik misafirleri fark etmiş içerideki kişi. Gülümseyen gözlerle açmış kapıyı. Önünden barajı kaldırılan su misali koşup sarılmışlar daha tanımadıkları kişiye. Çünkü kalpleri hemen tanımış sınıftaki ışığın sebebini. O günden sonra çocuk sesleriyle şenlenmiş sınıfın soğuk duvarları.

Bu metinde anlatılanları en iyi ifade eden dizeler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) İlim nerede olsa
Giderim öğretmenim
Bir harfe bin teşekkür
Ederim öğretmenim
- B) Bir gün çok uzaklardan
Bir güneş doğmuş
Işığı dağlar, tepeler aşmış
Gelip okula ulaşmış
- C) Sevmekten geri kalma
Yapan ol, yıkan olma
Sevene diken olma
Gülü incitme gönül
- D) Ruha huzur, kalbe ilaç
Arayanlar sana muhtaç
Bilgidir en soylu ağaç
Kökü sensin öğretmenim

12. Meçhul asker Mehmetçik'i herkes tanır. O, barışta kara topraktan alnının teriyle altın başaklar üreten, kışlada canlı bir asker heykeli kesilen, savaşta kanını vatan için feda eden bir kahramandır. Yahya Kemal ondan "Ta Malazgirt Ovası'ndan yürüyen Türk oğlu" diye bahseder. Türk tarihini yazan odur. O, Türk milletinin gönlünde yaşayan ebedî huzur ve güvenin kaynağıdır. Ya Elif? Mehmetçik'in sevgilisini, eşini, milyonlarca Türk çocuğunun anasını, uzak köy evlerinin kerpiç karanlığında kutsal aile ocağını gözyaşı ile asırlardan beri devam ettiren ebedî, sessiz sevgi timsalini tanıyan var mıdır? Mehmetçik'i yücelten bir hayli şiir vardır ama Elif'ten bahsedenler azdır. Karacaoğlan ona güzel bir aşk türküsü yakmıştır ama bu yeter mi? Milletlerin duygularını yücelten sembollere, şiirlere, resimlere, heykellere, bestelere ihtiyaç vardır.

Yazarın bu metinde vermek istediği mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Mehmetçik" ve "Elif" edebiyatımızda çok önemli bir yere sahiptir.
- B) "Mehmetçik"i anlatan eserlerin yerine "Elif"i anlatan sembol, resim, heykel ve bestelere ihtiyaç vardır.
- C) Meçhul asker, kahraman Türk askeri "Mehmetçik"i herkes tanır ama kutsal aile ocağını, sessiz sevgi timsali "Elif"i kimse tanımaz.
- D) Türk tarihinde, kültüründe "Mehmetçik" kadar "Elif" de önemlidir; onu anlatan sanat eserlerine de ihtiyaç vardır.

13. Bilim kurgu romanları, satılmadığı için yazılmıyor, diye bir anlayış var. Oysa bilim kurgu kendi çapında bir okur kitesine sahip. İşin özü şu: Bilim kurgu edebiyatı, bilim üretenlerin edebiyatıdır. Asimov'un, Clake'in yapıtlarında ilk yapay uyduları, Ay'da atılan ilk adımları görürüz. Çünkü uydu yapan da Ay'a gidecek olan da onlardır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Roman okuyucuları, bilim kurgu romanlarında öncelikle bilimsellik ararlar.
- B) Bilim kurgu romanlarına sanatçılar tarafından ilgi gösterilmemektedir.
- C) Bilimde ilerleyen toplumlarda bilim kurgu edebiyatı yeterince gelişme şansı bulur.
- D) Bilim kurgu romanları piyasada yeterince bulunmamaktadır.

14. Teknolojinin hızla geliştiği bu dönemde ulusal değerlerimize daha çok sahip çıkmamız gerekmektedir. Dünyadaki birçok ulus, kültürel bilinçlerini korumak ve geliştirmek için var güçleriyle çalışmaktadır. Ulus olarak biz de kültürel bilincimizi koruyup geliştirmeliyiz. İnternetin ortaya çıkarmış olduğu sanal kültürün kültürel değerlerimiz üzerinde bir tehdit oluşturduğu çok açıktır. Elbette ki kültürümüzü korumak için internetten, sosyal medyadan tamamen uzaklaşalım, demiyorum. Bunlar da çağın gerekleri. Ancak internet ve sosyal medyayı kültürel değerlerimizin bizden sonraki nesillere aktarılması yönünde kullanabiliriz. Öncelikle her bireyin bunu koruyup yaşatmak konusunda sorumluluk bilincine erişmiş olması gerekmektedir. Ulus olarak bu bilinçle hareket edersek internetin ve sosyal medyanın kültürümüz üzerinde tehdit olmasını engellemekle kalmayacak, onun yaşatılmasına da katkı sağlayacağız.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnternet ve sosyal medya, kültürel değerlerimizin gelişmesi ve yaşatılmasını olumsuz yönde etkilemektedir.
- B) Kültürümüze sahip çıkılması ve onun nesilden nesile aktarılması her bireyin sorumluluğudur.
- C) Çağın ihtiyacı olan sanal ortamlar, kültürel değerlerimizin sonraki kuşaklara aktarılması için kullanılmalıdır.
- D) Birçok millet, kültürel değerlerinin gelişmesi ve yaşatılması için ellerindeki tüm olanakları kullanmaktadır.

15. Katkı maddelerinin en belirleyici özelliği tek başına gıda olarak tüketilmemesidir. Katkı maddeleri, doğal ya da yapay olabilir. Doğal katkı maddeleri, adından da anlaşılacağı gibi doğada bulunur. Yapay katkı maddeleri ise doğada bulunmaz ve tamamen insan yapımıdır.

Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültür aktarma
- B) Bilgilendirme
- C) Eğlendirme
- D) İkna etme

BİLİM VE TEKNOLOJİ GAZETESİ

Güncel Teknolojik Gelişmeler - Popüler Bilim Haberleri

ZEUGMA MOZAIK MÜZESİ

Yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgi gösterdiği müzede ünlü Çingene Kızı, Mars heykeli, Roma Dönemi'ne ait çeşmeler ve 2 bin yıllık mozaikler var. Mozaiklerin kapladığı toplam alan 1700 metrekarelik. Bu açıdan dünyanın en büyüğü olarak kayıtlara geçti.

KARANLIK ENERJİNİN GİZEMİNİ ÇÖZMEK İÇİN 35 MİLYON GALAKSİ İNCELENECEK

Karanlık enerjinin gizemini çözmeyi amaçlayan bilim insanları, bir süper teleskop aracılığıyla evrene dair en kapsamlı gözlem görevine başladı. Beş yıl sürecek gözlemede 5 bin mini teleskop kullanılacak. Bu teleskopların her biri 20 dakikada bir farklı bir galaksiyi inceleyecek. Araştırmacılar ilk yılın sonunda, diğer tüm teleskopların incelediği galaksilerden daha fazlasını incelemiş olacak.

DEV KAMPANYA

Denemeyen kalmasın diye kısa bir süre için fiyatını düşürdük. Dahası için mağazımızı ziyaret edin.

UZAYDA BİFTEK

Uluslararası Uzay İstasyonundaki astronot ve kozmonotlar için inek hücrelerinin üç boyutlu yazıcıyla çoğaltılması yoluyla biftek üretildi. Deney tüpü içinde Uluslararası Uzay İstasyonuna gönderilen et hücreleri, Rus kozmonotlar tarafından yazıcıdan çıkarılarak biftek hâline getirildi.

Bu gazete sayfasında aşağıdakilerden hangisine yönelik bilgi bulunmamaktadır?

- A) Kültür aktarımı
- B) Bilgilendirme
- C) İkna etme
- D) Eğlendirme

17. Aşağıdaki görsel, Sağlık Bakanlığı tarafından Dünya Yürüyüş Günü kapsamında çocuklar için hazırlanmış bir broşürden alınmıştır.

Sağlıklı beslenmek büyüme ve gelişmemize yardımcı olur. Ben de hasta olmamak için sağlıklı beslenirim. Arkadaşlar, peki ya siz yeterli ve dengeli beslenmek için neler yapıyorsunuz?

Günde 8-10 bardak su içiyorum.

Gün içinde sebze ve meyve yiyorum.

Günde 2 su bardağı süt içiyorum.

Yemekleri yavaş ve iyi çiğneyerek yiyorum.

Açıkta satılan besinleri tüketmiyorum.

Çay veya gazlı içecekleri içmek yerine taze sıkılmış meyve suyu, süt veya ayran içiyorum.

Arkadaşlar, sağlıklı besleniyoruz. Peki sağlıklı olabilmek için başka neler yapmalıyız?

Ellerimizi yemeklerden önce ve sonra mutlaka yıkamalıyız.

Yediğimiz sebze ve meyvelerin bol suyla yıkanmış olmasına dikkat etmeliyiz.

Yemek yerken kendi çatalımızı, kaşığımızı, bıçağımızı, tabağımızı ve bardağımızı kullanmalıyız.

Her akşam erken yatmalı, her sabah erken kalkmalıyız.

Her gün düzenli hareket etmeli, egzersizlerimizi yapmalıyız.

Ailemiz, boyumuzun uzunluğunu ve kilomuzdaki artışı düzenli takip etmeli.

Televizyon ve bilgisayar karşısında az zaman harcamalıyız.

Beslenme çantamızı temiz tutmalıyız.

Abur cuburlardan, şekerli yiyecekler ve gazlı içeceklerden kaçınmalıyız. Yemekten sonra dişlerimizi fırçalamalıyız. Fırçalamadığımızda ise ağızımızı bol suyla çalkalamalıyız.

Sağlıklı olmak ve sağlıklı kalmak için en önemli öğünümüz kahvaltıdır. Kahvaltımızı her sabah mutlaka yapmalıyız.

Örnek kahvaltı tabaklarımız:

1 bardak süt, yumurta, zeytin, ekmek, domates ve yeşillikler

1 bardak meyve suyu, peynirli omlet, ekmek

1 bardak süt, ekmek, 3-4 ceviz içi veya fındık ezmesi, meyve

SEN DE KENDİ KAHVALTI TABAĞINI ÇİZER MİSİN?

Buna göre,

- I. Bilgilendirme
- II. Eleştirme
- III. Kültür aktarma
- IV. İkna etme

maddelerinden hangileri bu broşürün hazırlanış amaçlarındandır?

A) I ve II

B) I ve IV

C) II ve III

D) III ve IV

1. Yeni bir araştırmaya göre Avrupa'da çok yaygın olan mide sorunlarıyla ilişkili bakteriyel enfeksiyonları tedavi etmek için kullanılan antibiyotiklere karşı direnç, son yirmi yılda iki kattan fazla arttı. Araştırmacılar, 18 Avrupa ülkesinden 1200 kişinin katılımıyla yaptıkları ankette midede meydana gelen enfeksiyonu tedavi etmek için yaygın olarak başvurulan bir antibiyotiğe karşı direncin 1998'den bu yana %9'dan %21,6'ya yükseldiğini tespit etti. Antibiyotiğin bilinçsiz kullanımının önüne geçilmezse bu oranın gelecekte çarpıcı şekilde yükselmesi bekleniyor.

Bu metinde şikâyet edilen durum için kısa vadede gerçekleştirilebilecek en uygun çözüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Antibiyotiğin hastalıkların iyileşmesinde çok etkili olduğunu anlatmak
B) Bilinçsiz antibiyotik kullanımının sonuçlarını duyurmak
C) Antibiyotiğin yerine geçebilecek ilaçlar üretmek
D) Antibiyotik kullanımını yasaklamak
2. (I) İbn-i Batuta, "Seyahatlerde önce nutkun tutulur, sonra da bir hikâye anlatıcısına dönüşürsün." sözünü Mardin için söylemiş olmalı. (II) İşte bu ünlü seyyah kendi seyahatnamesinde, gördüğü en güzel İslam şehrinin Mardin olduğunu söylemiştir. (III) Övgülerle taçlandığı Mardin'de kendisi ile aramızdaki yüzyıllar, Mezopotamya'nın deniz gibi uzanan düzlüklerinde bir anda erir sanki. (IV) İbn-i Batuta'nın söyledikleri zihnimde savrulurken Mardin'in tarih kokan sokaklarında bulurum kendimi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede tahmin anlamı vardır.
B) II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
C) III. cümlede benzetmeye başvurulmuştur.
D) IV. cümlede örneklendirmeden yararlanılmıştır.

3. Vecihi Hürkuş, 18 Ocak 1896'da İstanbul'da doğdu. Tophane Sanat Okulundan mezun olan Hürkuş, Balkan Savaşı'na eniştesi Kurmay Albay Kemal Bey'in yanında gönüllü katılarak Edirne'ye giren kuvvetler içinde yer aldı. "Tayyareci" olmak isteyen Hürkuş, Tayyare Makinist Mektebini bitirdi. O, 1917'nin sonbaharında Kafkas Cephesi'nde Rus uçağı düşürdü. Böylece dünyada uçak düşüren ilk tayyareci oldu. Kurtuluş Savaşı'nda "sivil pilot" olarak hizmet veren ve rütbesi yüzbaşı olan Vecihi Hürkuş; başarılarından dolayı TBMM'den üç defa takdirname aldı, kırmızı şeritli İstiklal Madalyası kazandı. Kara ve Deniz Okulunda öğretmenlik yapan Hürkuş'un en büyük ideali havacılığın millileştirilmesiydi. Edirne'ye yanlılıkla inen bir yolcu uçağının teslim alınmasındaki hizmeti nedeniyle, "Vecihi" adının verilmesi tayyare yapma düşüncesini yeniden canlandırdı. Hürkuş, savaş sırasında Yunanlılardan kalan uçak malzemelerinden yararlanarak "Vecihi K VI" adlı ilk uçağını yaptı. Pilot yetiştirmek ve uçak yapmak için hayatı boyunca büyük mücadeleler verdi.

Bu metinden "Vecihi Hürkuş" ile ilgili olarak,

- I. Balkan Savaşı'na sivil pilot olarak katılmıştır.
II. Yaptıklarından dolayı devlet tarafından ödüllendirilmiştir.
III. Anadolu'da düşman kuvvetlerinin işgal ettiği bir yeri ele geçirmiştir.
IV. Savaştan artakalan uçak parçalarını değerlendirerek bir uçak geliştirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

4. Bütün medeni ülkelerde aynı şikâyet: Okumuyoruz. Kitaplar çoğaldıkça okuma sevgisi azalıyor. Ama yine de birçokları için okuma bir hastalık. Okumaya hastalık derecesinde düşkün olanlardan bazıları incelemek, düşünmek, dinlenmek, eğlenmek için okumaz; okumak için okur. Onlar, ne sanat heyecanı ararlar ne zekâlarını geliştirme emelindedirler. Çok okurlar, ellerine geçeni okurlar. Sabırsızdırlar, sırtlarından bir yük atmak isterler sanki. Okuduklarını reddetmek veya tartışmak ihtiyacını duymazlar. Kitap kapanır kapanmaz içindekiler unutulur bu yüzden. En büyük zevkleri kitap değiştirmektir. Kimi yarısını okur kitabın, kimi yalnız sonuna bakar. Kimi de bir baştan bir başa okur.

Bu metinden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Okumamak, medeni ülkelerin ortak sorunudur.
B) Bazı insanlar kitap konusunda seçici değildir.
C) Kitap sayısındaki artış okumaya ilgiyi de artırmaktadır.
D) Okumuş olmak için okuyanlar kitaplarda anlatılanları hemen unuttur.

5.

Türkiye'nin Nüfusu Açıklandı

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından "Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları 2021" açıklandı. Buna göre Türkiye'nin nüfusu bir önceki yıla göre 1.065.911 kişi artarak 84.680.273 kişiye ulaştı. Nüfusun %50,1'sini erkekler, %49,9'unu ise kadınlar oluşturuyor. En çok nüfusa sahip olan kent 15.840.900 kişiyle İstanbul olarak belirlendi. İstanbul'u Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya takip ediyor. En az nüfusa sahip kentimizse 83.645 kişiyle Tunceli. Kentlerde yaşayanların oranı %93,2, köylerde yaşayanların oranıysa %6,8 olarak belirlendi.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkiye nüfusunun artmasındaki en önemli faktör göçtür.
B) Türkiye İstatistik Kurumu her yıl nüfusla ilgili verileri güncellemektedir.
C) 2021 verilerine göre Türkiye'de erkek nüfusu kadın nüfusundan fazladır.
D) Köylerde yaşayanların oranı her yıl bir önceki yıla göre azalmaktadır.

6. İzmir'deki Ege Üniversitesi Kâğıt ve Kitap Sanatları Müzesinde 22 Nisan 2016 tarihinde "Çocuk Dünyasının Ressamları ve Kitapları" adlı yeni bir bölüm açıldı. Bu bölümde çocuk kitapları resimleyen yirmi yedi sanatçının eseri sergileniyor. Her yaştan çocuğa hitap eden koleksiyonu pazar ve pazartesi dışında her gün 09.00-17.00 saatleri arasında görmek mümkün.

Bu metinde sözü edilen sergi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Giriş ücreti ne kadardır?
B) Kaç sanatçının eseri vardır?
C) Nerede düzenlenmiştir?
D) Hangi gün ve saatlerde ziyaret edilebilir?

7. Rivayete göre 850'li yıllarda Kaldı adında Etiyopyalı bir sığırtaç (çoban), güttüğü keçilerin bir meyve yediklerini ve bu meyveyi yedikten sonra daha hareketli olduklarını fark etmiş. Kendisi de bu meyveyi deneyince tadı hoşuna gitmiş ve kahvenin öyküsü de böylece başlamış. Fetihlerini Yemen bölgesine doğru ilerleten Osmanlılar da kahveyle tanışmış. 1500'lü yıllarda Yemen Valisi Özdemir Paşa, kahveyi İstanbul'a getirmiş ve sarayı kahveyle tanıştırmış. Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk kahvehane 1550'de İstanbul'da açılmış. Bu kahvehaneler; insanların bir araya gelerek kahve içtikleri, tartıştıkları, fikir alışverişinde buldukları ve iş konuştukları mekânlar durumuna gelmiş. Zamanla, dilimizde kahveyle ilgili deyimler ve atasözleri görülmeye başlamış. Venedikli tacirlerin, 1615 yılında kahve tohumlarını kendi ülkelerine götürmeleriyle kahvenin yolculuğu devam etmiş ve kahve, Avrupa'ya yavaş yavaş yayılmış.

Bu metinde kahveyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nasıl keşfedildiğine
B) Avrupa'dan sonraki rotasına
C) Kültürümüze yansımalarına
D) İçildiği mekânların işlevlerine

8. Çorbanın tarihi, neredeyse insanlık tarihi kadar eskidir. Çünkü suya çeşit çeşit ürün karıştırılarak "sulu aş" olarak tabir edilen, sonralarıysa pişirilen çorba formundaki içeceklerin varlığına ilişkin yüzyıllar öncesinden de bulgular tespit etmek mümkündür. Mesela arkeolojik kazılarda bulunan ve tarihi 19.000 yıl eskiye dayanan en eski toprak kaplar, kemikler ve kömür parçaları eski Taş Çağı Dönem'de de suda pişirme usullerinin varlığına işaret etmektedir.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tanık göstermeye yer verilmiştir.
B) Söz sanatları yoluyla anlatım zenginleştirilmiştir.
C) Okur, ikna edilmeye çalışılmıştır.
D) Örneklendirmeden yararlanılmıştır.
9. Her yıl yapılan "En İyi Buğday Yarışması"nın yine aynı çiftçi kazanmıştı. Çiftçiye bu işin sırrı soruldu. Çiftçi:
- Benim sırrım kendi buğday tohumlarımı komşularıyla paylaşmakta yatıyor, dedi.
 - Elinizdeki kaliteli tohumları rakiplerinize mi paylaşıyorsunuz? Peki, neden böyle bir şeye ihtiyaç duyuyorsunuz?
 - Neden paylaşmayayım? Sizin bilmediğiniz bir şey var. Rüzgâr, olgunlaşmakta olan buğdaydan poleni alır ve tarladan tarlaya taşır. Bu nedenle komşularımın kötü buğday yetiştirmesi demek, benim ürünümün kalitesinin de düşük olması demektir. Eğer en iyi buğdayı yetiştirmek istiyorsam komşularımın da iyi buğdaylar yetiştirmesine yardımcı olmam gerekiyor.

Bu metinden hareketle aşağıdaki atasözlerinden hangisi çiftçinin görüşüyle ters düşer?

- A) Hayır dile komşuna, hayır gele başına.
B) Komşunun tavuğu, komşuya kaz görünür.
C) Komşu, komşunun külüne muhtaçtır.
D) Komşunu iki inekli iste ki kendin bir inekli olasın.

10. Deniz canlılarının yaşamları hep ilgi alanıma girmiştir. Tabii ki bu canlılar içinde beni bazı özellikleriyle daha çok etkileyenler var. Ahtapotlar mesela. Omurgasız hayvanlardan olan ahtapotlar su altı dünyasının dikkat çekici hayvanlarından biridir. Sekiz kollu olmalarının yanı sıra üç de kalbe sahiptir. Ahtapotun üç kalbinin olduğunu duyunca çok şaşırılmıştım. Kalplerden biri, vücuda kan pompalarken diğer ikisi solungaçların kan dolaşımını sağlıyormuş. İnsan dış dünyaya dikkatlice bakarsa bu ilginç manzaranın daha nicelerine de şahit olabilir.

Bu paragraf aşağıdaki soruların hangisine yanıt olarak söylenmiş olabilir?

- A) Deniz canlılarını sever misiniz?
B) Ahtapotların yaşam koşulları hakkında neler söyleyebilirsiniz?
C) Deniz canlılarından sizi özellikle etkileyenler oldu mu?
D) Su altındaki yaşamı yakından takip edenlere neler önerirsiniz?

11. Yalnızlığın, insanın kapalı ya da kibirli olmasıyla yakından ilgili olduğunu düşünüyorum. Kapalılık ve kibirlik aynı anda var olabilir tabii. Cemil Meriç'in "yeterince sevilmediği" duygusunu egosunun yüksekliğine, kendini fazla sevmesine bağladığı ve "Sen kendini seviyorsun, başkası neden sevsin?" dediği söylenir. Kibirli olmak için pek bir sebep göremiyorum, neticede kuru ekmek yiyen bir kadının oğluyum; ne maddi ne beşeri bir sermayem var. Beni kapalılık kelimesinin daha iyi açıkladığını düşünüyorum. İçimde yaşayıp nereye gidersem gideyim oraya dönmem beni kapalı kılıyor.

Bu parçaya göre yazarın yalnızlığının asıl sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi içinde yaşayıp çevresindeki insanlara içini açmaması
B) Kendisini çok sevdiği için başkalarının onu sevmesine ihtiyaç duymaması
C) Başkalarını hayatına almayacak kadar kibirli bir yapıya sahip olması
D) Başka insanlar tarafından yeterince sevilmeyeceğini düşünmesi

12. Yaşam olduğu bilinen tek gezegen Dünya, hem kendi etrafında hem de Güneş'in etrafında döner. Kendi etrafındaki dönüşünü tamamladığında 24 saatlik bir süre geçirir. Güneş'in etrafında dönüşü tamamlandığında ülkemizde dört mevsim yaşanmış olur.

Bu metnin dil ve anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.
B) Öznel ifadeler yer verilmiştir.
C) Terim anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
D) Bütün sözcükler gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

13.

PISA nedir?

PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından 15 yaş grubundaki öğrencilerin belirli alanlarda kazandıkları bilgi ve becerileri değerlendirmek için üç yılda bir yapılan uluslararası bir araştırmadır.

PISA'da ne ölçülür?

PISA araştırması 15 yaş grubunda örgün eğitime devam eden öğrencilerin matematik okuryazarlığı, fen okuryazarlığı ve okuma becerilerini ölçmek için yapılmaktadır. Her araştırmada bir alan, ağırlıklı alan olarak seçilmektedir. PISA 2018 araştırmasında okuma becerileri alanı ağırlıklı alan olarak seçilmiştir.

Türkiye PISA'ya ilk ne zaman katıldı?

Türkiye PISA araştırmasına 2003 yılından bu yana katılmaktadır. PISA'ya 2003 yılında 41 ülke katılmışken 2018 yılında 79 ülke katılmıştır.

PISA ile ilgili bu bilgilerden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Matematik, fen okuryazarlığı ve okuma becerilerini ölçmek için yapılır.
B) Uluslararası alanda uygulanan bir sınavdır.
C) Ülkemiz 2003 yılından beri bu sınava katılmaktadır.
D) PISA uygulaması yapıldıktan sonra sonuç raporu yayımlanmaktadır.

14. (I) Drama her bireyde var olan yaratıcı güçleri açığa çıkarır ve güçlendirir. (II) Birey kendisinin ve başkasının duygularının farkına varır ve gerçek hayatla ilişkilendirir. (III) Dramada konu; katılımcıların yaş özelliklerine, ilgi ve ihtiyaçlarına göre seçilir. (IV) Duygularının ve düşüncelerinin yargılanmadan kabullenildiğini gören birey, bağımsız düşünme becerisi geliştirir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

15. Fotoğrafını Nasıl Yükleyebilirsin?

bilimgenc.tubitak.gov.tr

1. Üye ol / Üye girişi yap	2. Fotoğraf yükleme sayfasına git	3. Fotoğrafını yükle
		
Ana sayfadaki "Kullanıcı Girişi" butonuna tıklayarak üye olabilir ya da daha önce kayıt olduysan "Giriş" butonundan üye girişi yapabilirsin.	Ana sayfadaki "Sen de Gönder" bölümünden "Fotoğrafını Gönder" butonuna tıkladıktan sonra açılan sayfadan fotoğrafını yükleyebilirsin.	Dosya yükleme bölümünden fotoğrafını yükleyebilir, fotoğrafın adını belirtip etiket bölümüne "Silüetler" yazarak Bilim Genç'te paylaşabilirsin.

Bu görselden aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Farklı yazı karakterleri kullanılarak görselin incelenmesinde kolaylık sağlanmıştır.
B) Fotoğraf yükleyebilmek için "Giriş" butonuna basıp giriş yapmak yeterlidir.
C) Fotoğraf yüklemek için yapılması gerekenler aşamalı şekilde anlatılmıştır.
D) Yüklenecek fotoğraf, müzeler ve bilim merkezleriyle ilgili olacaktır.

1. Kına, Orta Doğu ve Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde yetişen kına ağacının yapraklarının kurutulması ile elde edilen bir tozdur. Bir miktar su katılarak macunsu bir kıvam hâline getirilen bu toz; çoğunlukla el, ayak ve saça sürülür. Buna "kına yakmak" da denir. Eski çağlardan beri özellikle kadınlar tarafından daha çok süslenmek için kullanılmaktadır. Kınanın cilt hastalıklarının tedavisinde, ayak mantarının giderilmesinde ve ağız iltihaplarının kurutulmasında etkili olduğu bilinmektedir. Türk kültüründe kurban edilecek hayvanlara, asker adaylarına ve evlenecek çiftlere adanmış olmanın işaretiyle yakılır. Kınanın, yeşil kına ve Hint kınası olmak üzere iki çeşidi vardır.

Bu parçada kına ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsan sağlığıyla ilgili işlevine
B) En çok hangi amaçla kullanıldığına
C) Nasıl elde edildiğine
D) Farklı kültürlerdeki değerine
2. Kalp, vücudumuz için hayati öneme sahip bir organımızdır. Kalbimiz dört odacıktan oluşur. Kalbin kapakları tek yöne açılan kapılar gibi kanın dört odacıkta akışını sürekli kontrol etmektedir. Vücudumuza gerekli besin maddelerini ve oksijeni sağlayan kanı dolaşım sistemimiz içinde hareket ettiren çok dayanıklı kas grubundan oluşan bir pompa görevindedir. Göğsümüzün ortasında göğüs kemiğinin hemen altında yer almaktadır. Koşma veya tırmanma gibi daha fazla fiziksel güç gerektiren durumlarla, heyecan ve kaygı gibi ruhsal durumlarda kalbimizin daha kuvvetli ve daha hızlı attığını hissederiz. Böyle fiziksel ve ruhsal durum değişikliklerinde, çalışmasında belirgin farklılıkları hissettiğimiz bir organ olarak kalp, hayatın ve canlılığın kaynağı olarak görülmüş; muhtemelen bu nedenle de ruhun kalbe yerleştiğine inanılmıştır.

Bu parçada kalp ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Diğer organlarla ilişkisine
B) Fiziksel yapısına
C) Nerede bulunduğuna
D) Vücudumuzdaki işlevine

3. Sekiz kuyulu taş oyununda iki kişi ve on altışar paylaşılır. Toplam otuz iki taşla oynanan oyunda oyuncular önlerine karşılıklı dörder çukur kazar ve her çukurun içine dört taş yerleştirir. Kura ile seçilen oyuncu, oyuna başlamaya hak kazanır. Başlayan oyuncu kendine ait çukurlardan dört taş alır. İsteddiği çukurdan başlayarak sırayla her çukura birer taş koyar. Diğer oyuncu da aynı eylemi tekrarlar. Bu taş yerleştirme esnasında kendi çukurunda bir taş bırakmayı başaran oyuncu, diğer oyuncunun çukurundaki bütün taşları almaya hak kazanır. Rakibin taşlarını toplamayı başaran oyuncu kazanır.

Bu parçada sekiz kuyulu taş oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İlk oyuncunun nasıl seçildiğine
B) Rakibin taşlarının nasıl alındığına
C) Kazanma şartının ne olduğuna
D) Hangi kültürden bize geçtiğine

4. Salda Gölü; Burdur'un Yeşilova ilçesinin kuzeybatısında, ilçe merkezine 4 km uzaklıkta, ormanla kaplı tepeler, kayalık araziler ve küçük alüvyonal ovalarla çevrili hafif tuzlu tektonik bir göldür. Türkiye'nin en derin, en temiz, en berrak gölü olarak tanınır. Etrafında az sayıda yerleşim alanı bulunan göl kıyıları, yöredeki en önemli turizm merkezi olarak kullanılmaktadır. Göl içindeki suların yıllar içinde çekilmesiyle görülmeye başlayan yedi beyaz ada, gölün güzelliğine bir başka güzellik katar. Bileşiminde magnezyum, soda ve kil bulunduğu için göl suyundan bazı cilt hastalıklarının tedavisinde yararlanılmaktadır. Son 20 yıldır, göl seviyesinde 3-4 metreyi bulan bir çekilme olmuştur. Bölgenin sahip olduğu turizm potansiyeli, turistik yatırımların göl çevresinde her geçen gün artmasını sağlamaktadır.

Bu parçada Salda Gölü ile ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Ülkemizin en temiz ve en derin gölü olarak bilinmesinden
B) Cilt hastalıklarında faydalanılan tek göl olmasından
C) Suyunun zamanla çekilmeye başlamasından
D) Turistik ziyaret potansiyelinin giderek artmasından

5. Doğa, insanoğlunun belki de en büyük ihmalkârlığıdır. Her gün nefes aldığımız temiz havayı, içtiğimiz tatlı suları, etrafımızda gördüğümüz rengârenk çiçek ve ağaçları, sıkıldığımızda kenarına koştuğumuz denizi bile bize sunan odur. Ama gelin görün ki insan bunun farkında değil. Kendinizi doğanın yerine koymayı hiç denediniz mi? Her gün birine onlarca kez iyilik yaptığınızı ve hiç takdir edilmediğinizi veya farkına varılmadığınızı düşünün. Ne kadar kötü değil mi? Âşık Veysel bunu fark etmiş olacak ki şu dizeleri söylemiş: "...Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi / Yemek verdi, ekme verdi, et verdi / Kazma ile dövmeyince kıt verdi / Benim sadık yârim kara topraktır"

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa, insanlara faydalar sunar.
B) İnsanlar, doğaya geçmişte daha saygılı olmuştur.
C) İnsanlar, doğaya karşı vefasızdır.
D) Doğa, gün geçtikçe bozulmaktadır.

6. I. Dünya, oluştuğu günden bu yana defalarca dönüşüm geçirmiştir. Bazen her tarafını sular kaplamış, bazen tüm yüzeyi lavlarla örtülmüş, bazen de buzullarla kaplanmıştır. Tüm bu değişim ve dönüşümlerin sonucunda bugünkü hâline kavuşmuştur.
- II. Camın ana maddesi kumdur. Kumun cam olabilmesi için çok çetin evreler geçirmesi gerekir. Kuma çeşitli mineraller ve soda eklenerek bir harman oluşturulur ve bu harman yaklaşık 1500 derecede eritilir. Alacağı şekle göre ya makinelere ezilir ya kesilir ya da şişirilir. İşte kum ancak bunca yanma, ezilme ve kesilme işlemlerinden sonra kullanabileceğimiz güzel bir eşyaya dönüşebilir.

Bu metinlerden çıkarılabilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı maddelerin işlenme süreci uzun zaman alır.
B) Dönüşüm her zaman olumlu sonuçlar doğurmaz.
C) Büyük değişimler belli süreçler sonucunda gerçekleşir.
D) Kolay elde edilen şey kıymetli olmaz.

7. Kuşburnu, yabani gül çiçeğinin hemen altındaki yuvarlak kısımdır ve bitkinin tohumlarını içerir. Taze kuşburnu, limondan çok daha fazla C vitamini barındırır. Bu nedenle bazı insanlar soğuk algınlığı, grip gibi hastalıkları tedavi etmek ve C vitamini eksikliklerini doğal yolla gidermek için kuşburnu tüketir. Taze olarak ya da kurutulmuş olarak tüketilebilir. Yaygın olarak çayı tüketilen kuşburnudan reçel, marmelat, ezme ve pekmez gibi ürünler de elde edilir.

Bu parçada kuşburnu ile ilgili değinilen bilgiler aşağıdakilerin hangisinde doğru işaretlenmiştir?

Hangi vitamini barındırdığı	Yaygın tüketim alanı	Fazla tüketilmesinin sakıncaları	Kuşburnu kullanılarak yapılan yiyecekler	Üretim yerleri
A) X	X	X		
B) X	X		X	
C)	X	X		X
D) X			X	X

8. Tarihte öne çıkan kişilerle ilgili anlatılan kurmaca hikâyeler gibi Farabi ile ilgili hikâyeler de vardır. Bu hikâyelerden birinde Farabi, Türkistan'a özgü kıyafetlerle Halep Hükümdarı'nın sarayına girer. Hükümdar, misafiri olan Farabi'ye oturmasını söyler. Farabi bunun üzerine "Kendi yerime mi, senin yerine mi?" diye sorar. Hükümdar kendisine layık gördüğü yere oturmasını söyler. Bunun üzerine Farabi Hükümdar'ın yanına, tahta oturur. Etraftaki herkes bu duruma şaşırırken hükümdar, farklı bir dilde adamlarına Farabi'ye bazı sorular soracağını ve bilemezse edebe aykırı davrandığı için onu hemen dışarı atmalarını söyler. Hükümdar, sözünü bitirir bitirmez Farabi ona aynı dille sabırlı olması gerektiğini ve işin sonunun önemli olduğunu söyler. Hükümdar, Farabi'nin bu dili bilmesine şaşırınca Farabi ona pek çok dil bildiğini söyler. Sonra Hükümdar, sarayın müzisyenlerini çağırır. Ancak Farabi çalan müziği beğenmez, müzisyenlere eksik ve yanlışlarını açıklar. Ardından yanında getirdiği çalgıyla neşeli parçalar çalar ve herkesi eğlendirir.

Bu metinde Farabi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı dillerde eserler yazdığına
B) Çok sayıda dil bildiğine
C) Müzik alanındaki yetkinliğine
D) Cesur bir kişiliğe sahip olduğuna

9. Yazdığı eserlerle Anadolu'nun ve özellikle Çukurova'nın sesi olan Yaşar Kemal, pek çok eser ortaya koydu. Edebî hayatının en önemli eserleri arasında yer alan İnce Memed romanıyla edebiyat dünyasının kapıları ona ardına kadar açıldı. Kitaplarının kırktan fazla dile çevrilmesiyle dünya çapında bir edebiyatçıya dönüştü. Yaşadığı coğrafyaya ve toplumsal değerlere sıkı sıkı tutunan Yaşar Kemal, eserlerinde insanın öz değerlerini gerçeklikle sunmuştur. İnsanı, toplumun var oluş sebebini tüm gerçekliğiyle kaleme almıştır.

Bu parçadan hareketle Yaşar Kemal'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evrensel bir üne sahiptir.
B) Üretken bir yazardır.
C) Güncel konuları yazmıştır.
D) Toplumsal değerlere bağlıdır.

10. Plaka; ülkemizde ve dünyada otomobil, otobüs, kamyonet, kamyon, taksi vb. kara taşıtlarına takılan numara levhasıdır. İlk olarak 1893 yılında Fransa'da kullanılmaya başlanmıştır. O yıllarda 30 km'den fazla hız yapan tüm motorlu araçlara üzerinde araç sahibinin adı, adresi ve ruhsat numarası yazılı plaka şartı konmuştur. Ulaşım ağlarının genişleyip motorlu taşıt sayısının artması ve çeşitlenmesiyle tüm dünyada kullanımı yaygınlaşmış ve belirli kurallarla uluslararası resmîyet kazanmıştır. Her ülkenin kendine ait bir plaka sistemi vardır ve bu sistemlerde eskisi kadar detaylı bilgi bulunmamaktadır. Türkiye'de ilk iki sayı, plakanın kayıtlı olduğu şehrin kodudur.

Bu parçadan plaka ile ilgili,

- I. İlk kullanılmaya başlandığında günümüze göre daha az bilgi bulunmaktaydı.
II. Ulaşım araçları geliştikçe kullanımı da artmıştır.
III. Uluslararası geçerliliği bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

11. İnsanlar, tarım ve teknolojiye sahip olduğu bugünkü seviyeye biyolojik çeşitlilik sayesinde ulaşmıştır. Biyolojik çeşitlilik ve ekosistemler insan hayatının devamı için gereklidir. Biyolojik çeşitliliği oluşturan bitki ve hayvan türleri; tarım, eczacılık, tıp, hayvancılık, ormancılık, balıkçılık ve sanayi alanlarında temiz su ve hava sağlanmasında kullanılır. Biyolojik çeşitliliği oluşturan bitki ve hayvan türlerinin sayısının ve çeşitliliğinin fazla olması, o ülkeye ekonomik kazanç sağlar. Biyolojik çeşitlilik; insanların sağlığını, çevreyi ve ekosistemleri dengede tutar ve destekler. Bitkiler; havayı temizler, erozyonu önler, toprağa organik madde kazandırır, toprağın yorgunluğunu giderir. Diğer canlılara barınma ve beslenme ortamı sağlayarak ekosisteme devamlılık kazandırır. Bitkilerde fotosentez sonucunda biriken kimyasal enerji hâlindeki organik ve inorganik maddeler; beslenme yoluyla bir hayvana, ondan da et yiyen başka bir hayvana zincirleme olarak geçer. Böylece bir besin zinciri ya da beslenme zinciri oluşur.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyolojik çeşitliliğin önemi
B) Tarımda teknoloji kullanımı
C) İnsanların ekosisteme etkileri
D) Doğanın ekonomiye etkisi

12. (I) Saatte 98 kilometre hıza ulaşabilen çitalar, karadaki canlıların en hızlısıdır. (II) Daha şaşırtıcı olanı, çitaların bu hıza yalnızca üç saniye içinde çıkabilmesi. (III) Çitalar bu kadar kısa süre içinde hızlanırken kuyruğunu dümen gibi kullanıyor ve ani manevralar yapabiliyor. (IV) Yani sağa dönmek istediğinde kuyruğunu sola, sola dönmek istediğinde sağa çeviriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma anlamı vardır.
B) II. cümlede öznel ifadeye yer verilmiştir.
C) III. cümlede benzetme yapılmıştır.
D) IV. cümlede sebep-sonuç ilişkisi söz konusudur.

13. Koroğlu hikâyelerinin hâlâ anlatıldığı Bolu'da, Koroğlu Dağı'na bakan Karadoğan Yaylası'na zorlu bir yolculuktan sonra tırmandığımızda herkesin yayladan çekilmiş olduğunu gördük. İsviçre'yi fotoğraflamış biri olarak iki coğrafya arasındaki benzerlik şaşırttı beni. Sedef gibi tüyleriyle yayla evleri arasında salınan Ankara keçilerini görünce buldukları kayalıklara doğru yürüdük. Ardından karşıdan elinde değneğiyle bize doğru gelen yaşlı çobanı gördük. Tek başına, keçi sürüsüyle birlikte bu vahşi doğada yaşıyordu. Geceleri köpeğinin onu koruduğunu, oğlakları oğlunun sattığını, yalnızlığın zorluklarını anlattı. Daha on gün kadar dağın bu yamacında kalacaktı. Bizim yalnızca fotoğraf çekmek için yaylaya kadar tırmanmamızı bir türlü anlamıyor, bizi getiren Orman İşletmesinin aracına bakarak kim olduğumuzu anlamaya çalışıyordu. Biz objektiften dünyaya bakarken o, bir taşa oturdu ve bizi izledi. Arabamıza binip bayır inmeye başladığımızda tuhaf bulunduğunu belli eden bakışlarıyla hâlâ bizi izliyordu.

Bu metinle ilgili,

- I. Yazar, başından geçen bir olayı oluş sırasına göre anlatmıştır.
- II. Düşünceler okuyucuyla konuşuluyormuş gibi ifade edilmiştir.
- III. Güncel olaylar üzerine görüşler dile getirilmiştir.
- IV. Bir gözleme dayanan izlenimler ilgi çekici şekilde sunulmuştur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve IV
C) II ve III	D) I, II ve IV

14. Aşağıda bir elektrikli süpürgeye ait güvenlik ve çevre talimatları verilmiştir.

ELEKTRİK SÜPÜRGESİ GÜVENLİK VE ÇEVRE TALİMATLARI

- Ambalaj malzemelerini saklıyorsanız çocukların ulaşamayacağı bir yerde muhafaza edin.
- Su veya diğer sıvı maddeleri süpürmeyin.
- Temizlik ve bakım öncesi cihazın fişini prizden çekin.
- Cihazın hortumunu düzenli olarak kontrol edin. Hasar durumunda cihazı kullanmayın, yetkili servise başvurun.
- Sadece orijinal parçaları veya üretici tarafından tavsiye edilen parçaları kullanın.
- Merdivenleri süpürürken cihaz, kullanıcının aşağısında bulunmalıdır.

Buna göre aşağıdaki örnek durumların hangisinde talimata uygun davranılmıştır?

- A) Suyla dolu sürahisi kırılan Ahmet Bey, elektrikli süpürgesi ile cam parçalarını temizlemiştir.
- B) Elektrikli süpürgesi bozulan Ayşe Hanım, cihazını yetkili olmayan bir servise yaptırmıştır.
- C) Nalan Hanım, süpürgeyi temizlemeden önce fişini çekmiştir.
- D) Metin Bey, süpürgenin fazla kullanılmayan parçalarını oynasın diye çocuklarına vermiştir.

1. Büyük bir Japon bilgesi deniz kenarında kumlar üzerinde oturmuş, düşünmektedir. Delikanlının biri ona yaklaşır ve der ki: "Lütfen beni öğrenciniz olarak kabul edin." Bilge, parmağıyla kumların üzerine düz bir çizgi çeker ve gençten çizgiyi kısaltmasını ister. Genç, avuçlarıyla çizginin yarısını siler. Bilge der ki: "Git, öğren ve gel." Aradan bir ay geçtikten sonra delikanlı tekrar gelir. Bilge yine bir çizgi çizer ve ondan çizgiyi kısaltmasını ister. Delikanlı bu kez çizginin yarısını avucu ve dirseğiyle kapatır. Bilge onu da kabul etmez. "Git, öğren ve gel." der. İki ay sonra delikanlının yanına geldiğini gören bilge, ondan aynı şeyi ister. Delikanlı, çok düşündüğünü ancak bir türlü bulamadığını söyleyip bilgeden nasıl yapılacağını göstermesini rica eder. Bilge, çizginin yanına daha uzun bir çizgi çeker: "Şimdi kısalt." der.

Bu parçada sözü edilen çizgilerin, yaşamda gelişmeyi temsil ettiği düşünülürse bilgenin delikanlıya vermek istediği ders aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendini geliştirmenin yolu, diğer insanlarla mesafeli ilişkiler kurmaktan geçer.
- B) Hayatta başarılı olmanın şartı daha iyiye ulaşmak için çaba göstermektir.
- C) Büyük değişimleri gerçekleştirmek bir çizgiyi kumdan silmek kadar kolaydır.
- D) Başarılı olmanın temel kuralı, görmüş geçirmiş birinin tecrübelerinden yararlanmaktır.
2. Genç ozanlarımıza artık Türkçeye dönmelerini, Türkçemiz içinden şiir üretmelerini öneririm. Dilimiz yeryüzünün en zengin dilidir. Bu zenginliği ortaya koymanın en kolay yolu da şiir yazmaktır. Bugün şiir yazarken sözcük sıkıntısı çekiyorsak bu bizim yüzyıllardır süren uykumuzdandır. Türk dilinin zenginliğini fark etmememizdir. Bana "Niçin şiir yazıyorsunuz?" sorusunu soranlara cevabım şudur: "Türkçenin yeryüzündeki en büyük dil olduğunu göstermek için."

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkçenin gücünü göstermede şiirin rolü
- B) Türkçenin diğer diller arasındaki yeri
- C) Gençlere Türk şiiri hakkında bilgi vermenin önemi
- D) Türkçe şiir yazmanın kolaylığı

3. Koşuşturma içinde geçen zaman, düşen hayat kalitesi, karmaşa... Tüm bu sorunlar yeni bir kavramı doğurmuştur: yavaş şehir. Sosyal bir hareket olarak önce İtalya'da başlayan bu oluşum, zamanla dünya geneline yayılmış; kendilerine başvuran şehirlere 72 kriter sunan bir kuruluş hâline gelmiştir. Kriterlerin içinde ışık kirliliğinin azaltılması, biyoçeşitliliğin artırılması, tarımın desteklenmesi, enerji tasarrufu gibi çeşitli maddeler bulunmaktadır. 30 ülkede 264 kentin üyesi olduğu bu kuruluşun yaşam felsefesinde, tüketim odaklı bir yaşamın huzur ve mutluluk getirmediği gerçeğinden hareketle hayatın akışının yaşamdan keyif alınabilecek bir hızda sürdürülmesi, yerel özelliklerin yitirilmesi, doğayla barışık ve sürdürülebilir bir yaşamın hayata geçirilmesi ön planda tutulmaktadır. Türkiye'de yavaş şehir unvanı taşıyan 18 bölge var. Bunlardan ilki, tüm kriterlere uyum sağlayan bir yer olan, İzmir'in Seferihisar ilçesidir.

Bu metinden hareketle yavaş şehir oluşumuyla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Modern şehirler imar etmek amacıyla çalışmalar yaptığına
- B) İnsanların günlük yaşantılarındaki sorunlar üzerine ortaya çıktığına
- C) Hayatın çeşitli alanlarıyla ilgili düzenlemelere yer verdiğine
- D) Yavaş şehir unvanı almak isteyen bölgeler için belli ölçütler ortaya koyduğuna

4. Okur ille de edilgen konumda olmak, kendisine sunulan ürüne razı olmak zorunda değil. Yayınevlerinden kaliteli çeviri talep edin. Bunun için okuduğunuz kitapların çevirmenlerine dikkat etmekle işe başlayın. Sevdiğiniz çevirileri, beğendiğiniz çevirmenleri kitaplarda belirtilen e-posta adreslerine yazarak yayınevlerine bildirin hem onları iyi çeviri yayımlamaya hem de iyi çevirmenleri bu işi sürdürmeye teşvik edin. Hiç okuyamadığınız, gerçekten çok kötü bulduğunuz çevirilerle karşılaşınca yayınevlerinden hesap sorun.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde yazarın çevirilerle ilgili okurdan istediklerinden biri değildir?

- A) Kötü çevrildiğini düşündüğü kitabı, onu basan yayınevine şikâyet etmek
- B) Kaliteli çeviri yapmaları konusunda yayınevlerini ve çevirmenleri teşvik etmek
- C) Kaliteli çevirilerle ilgili, memnuniyetini yayınevine bildirmek
- D) Çevirisi kaliteli olmayan kitapları satın almayarak yayınevine tepki göstermek

5. Göç eden yaban kazlarının havada süzülürken “V” şeklinde uçtuklarını görmüşsünüzdür. “V” şeklinde uçan bir grupta bulunan her kuş, kanat çırpıtığında arkasındaki kuş için onu kaldıran bir hava akımı oluşturuyor. Böylece birbirlerinin kanat çırpışları sonucu ortaya çıkan hava akımını kullanarak uçuş menzillerini %70 oranında uzatıyorlar. Yani tek başına gidebilecekleri maksimum yolu grup hâlinde neredeyse ikiye katlıyorlar. Grubun başında giden kaz hiçbir hava akımından yararlanamıyor. Bu yüzden diğerlerine oranla daha çabuk yoruluyor. Bu durumda en arkaya geçiyor ve bu defa hemen arkasındaki kaz, lider konumuna geçiyor. Bu değişim sürekli yapılıyor, böylece her kaz, grubun her noktasında yer almış oluyor. Uçuş hızı yavaşladığında gerideki kuşlar, daha hızlı gitmeleri gerektiğini ifade etmek için bağırarak öndekileri uyarıyor.

Bu metinde,

- I. Duyarlık
- II. Dayanışma
- III. Vefakârlık

değerlerinden hangileri yer almaktadır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III

6. Kuksa, Finlandiya'nın kuzeyinde üretilen ve binlerce yıllık bir geleneği olan el yapımı ahşap bardaktır. Isıya dayanıklı olan kuksalar, geçmişte çalışma ortamı doğa olan kişilerin gereksinimleri için yapıp kullanılsa da günümüzde daha yaygın kullanım alanına sahiptir. Sürdürülebilir kaynaklardan üretilmesi, uzun ömürlü olması, kolay temizlenebilmesi ve kişiye özel yapılabilmesi sebebiyle oldukça ilgi görmektedir. Geleneksel metotlar kullanılarak huş ağacından yapılan bu bardaklar, günümüzde farklı ağaç türleri kullanılarak da elde edilmektedir.

Bu metinden hareketle kuksa ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kullanacak kişinin isteklerine göre tasarlanabilmektedir.
- B) Kullanışlılığı açısından tercih edilen bir üründür.
- C) İhtiyaç sonucunda üretilmeye başlanmıştır.
- D) Günümüzde en çok huş ağacından üretilmektedir.

7. 1813 yılında, henüz dört yaşındayken sol gözünü kaybeden Braille, yedi yaşındayken Jacques Palluy adında bir eğitimciden ders alarak işitsel birtakım bilgiler öğrendi. Daha sonra Palluy, bir öğretmen arkadaşından Braille'i okuluna kaydetmesini ve gören öğrencilerle birlikte onun da eğitim almasını rica etti. Böylece okula başlayan Braille, burada çeşitli bilgiler edinmenin yanı sıra zorluklarla nasıl mücadele etmesi gerektiğini de öğrendi. Bir kâğıt üzerine iğne yardımı ile yazılabilen; alfabedeki harflerin, sayıların, bağlaçların ve noktalama işaretlerinin de belirtilebildiği bir yazı sistemi geliştirdi. Bu sistem, parmaklarının altından geçen “harfleri” kolaylıkla hissetmelerini sağladığı için görme engellilerin hem okumayı hem de yazmayı öğrenmesini kolaylaştırdı. Eğitim aldığı okulda daha sonraları öğretmenlik de yapan Braille, geliştirdiği alfabaya uygun kitaplar da yazdı. Braille alfabesine uygun olarak yazılan ilk kitap 1827 yılında basıldı. Louis Braille, geliştirdiği alfabenin geniş çaplı kullanımına tanık olamadı. Braille alfabesi, mucidinin ölümünden sonra dünya genelinde kullanılmaya başlandı.

Bu metinden hareketle Braille'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geliştirdiği alfabe, onun ölümünden sonra yaygın bir şekilde kullanılmıştır.
- B) Zorluklar karşısında yılmamayı öğrenmesinde gittiği okul etkili olmuştur.
- C) Bir eğitimcinin yardımıyla, görme engelliler için kurulmuş olan bir okula gönderilmiştir.
- D) Öğrencilik yıllarını geçirdiği okulda daha sonra eğitmeni olarak çalışmıştır.

8. Genel olarak eleştirel düşünmeye, felsefeye uzak olduğumuz yaygın bir kanı olsa da son yıllarda felsefeye ilginin arttığını söyleyebiliriz. Bu konuda somut bir araştırma olmasa da yayımlanan felsefe kitaplarının sayısı, bunların satışları, yeni yeni baskıları bize bu fikri veriyor.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin önemi
- B) Felsefeye duyulan ilginin artması
- C) Felsefi kitapların yetersizliği
- D) Felsefenin eleştirel düşünmeye etkisi

9. Yıldırım Bayezit'in isteğiyle Niğbolu Zaferi sonrasında 1396 yılında yapımına başlanan ve 1399 yılında tamamlanan Ulu Cami, günümüzde Bursa'nın merkezi durumundaki Atatürk Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Cami zaman içerisinde istila, deprem, yangın gibi felaketlerden oldukça zarar görmüş ve çeşitli tadilatlar geçirmiştir. Dikdörtgen bir plana sahip olan Ulu Camii Osmanlı Dönemi'nde yapılan çok kubbeli camiler arasında en büyük ve en anıtsal yapı olma özelliğine sahiptir. Yirmi kubbe ile örtülü olan caminin orta kısmındaki kubbesinin üstü camlı olup altında on altı köşeli büyük mermer bir şadırvan bulunmaktadır. Caminin doğu, batı ve kuzey cephelerinde olmak üzere üç kapısı bulunmaktadır. İki minaresinden batıda olanı Yıldırım Bayezit tarafından yaptırılmıştır.

Bu metinde Ulu Cami ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman yapıldığına
B) Mimarının kim olduğuna
C) Mimari özelliklerine
D) Nerede bulunduğu
10. Ali Kuşçu, 15. yüzyılda yaşamış önemli bir astronomi ve matematik bilginidir. Semerkant Rasathanesinin müdürü olan Kadızade-i Rumi'nin ölümü üzerine rasathanenin başına geçti ve Uluğ Bey'in, astroloji konularını kapsayan çalışmasını tamamlamasına yardımcı oldu. Fatih Sultan Mehmet tarafından çalışmaları takdir edildi ve İstanbul'a Ayasofya müderrisi olarak davet edildi. Burada Fatih Külliyesinin programlarını hazırladı, astronomi ve matematik dersleri verdi. Ayrıca İstanbul'un enlem ve boylamını ölçtü ve çeşitli güneş saatleri yaptı. Osmanlı ile Akkoyunlu Devleti arasında barış elçiliği yaparak siyasi başarılar gösterdi. Din, astronomi, matematik, mekanik, dil ve belagat alanlarında 30 civarında eseri mevcuttur.

Bu parçadan Ali Kuşçu ile ilgili,

- I. Pek çok önemli bilim insanını yetiştirdiği
II. Birçok alanda eser verdiği
III. Güneş saatini yapan ilk bilim insanı olduğu

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III

11. Edebiyat, yazarını da alır, belirsiz bir maceraya sürükler. Hatta bu macera, bu belirsizlik duygusudur yazarı yazmaya iten. Ben yazmaya başlamadan önce çok ilkel, plan bile sayılmayacak, çok kabataslak bir yol haritası çıkarırım elbette. Bu da yönümü kaybetmemek içindir. Başladığım noktadan aşırı uçlara sapmam, belli bir çizgide gitmeyi tercih ederim. Ancak metnin bir de kendi yol haritası vardır ki işte o noktada metinle cembelleşmem. Bu tür sürprizleri yazının olmazsa olmazı kabul ederim.

Bu metinde asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî bir metin yazmak için plan vazgeçilmez bir unsurdur.
B) Başarılı olmanın yolu, belirlenen hedeften sapmaktan geçer.
C) Her yazı kendi planını oluşturduğu için edebî metin, yazarın planları dışında şekillenebilir.
D) Sanatçıyı yazmaya teşvik eden şey edebiyatın bilinmezliklerle dolu, gizemli bir yol olmasıdır.

12. 1928 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Ara Güler, fotoğraf makinesini 22 yaşında eline aldı. Pek çok ülkenin çeşitli müzelerinde, çektiği fotoğraflar sergilenen Ara Güler, kendi tahminlerine göre 3 milyon kez deklanşöre bastı. "Fotoğraf, tarih olayıdır; bir makine ile tarihi durduruyorsun." diyen Güler'in kadrajına dünyanın seyrini değiştiren pek çok önemli isim de girdi. Güler, "En iyi makine, en iyi fotoğrafı çekseydi en iyi daktiloya sahip olan da en iyi romanı yazardı." sözünü ardında bırakarak 17 Ekim 2018'de aramızdan ayrıldı.

Bu metinden hareketle Ara Güler hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yurt dışındaki müzelerde sergilenen fotoğrafları Türkiye'de çekmiştir.
B) Fotoğraf çekme uğraşına ne zaman başladığı bilinmemektedir.
C) Dünya çapında etkileri olan pek çok önemli kişiyi fotoğraflamıştır.
D) İyi fotoğraf için yalnızca teknik donanımın yeterli olmadığını düşünmektedir.

13 ve 14. aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

İmparatorluk dönemlerinden tutun da modern toplumlara kadar, insanların ve eşyaların bir yerden bir yere verimli bir şekilde taşınması tüm toplumların ekonomik sistemlerinin çalışması için önemli olmuştur. Endüstri Devrimi'nden önce taşımacılık sektörü karada hayvan gücüne, denizde rüzgâr gücüne bağlıydı. Doğal olarak taşıma kapasiteleri ve hızları hayli sınırlıydı. 18. yüzyılın sonlarına doğru Avrupa'da kanal sistemlerinin oluşturılmaya başlanmasıyla daha çok insan ve daha fazla yük taşınmaya başlandı ve bununla bağlantılı olarak bölgesel ticaret hacmi de arttı. Endüstri Devrimi'nden sonra kanal sistemleri ve raylı sistemler başta olmak üzere taşımacılık sektöründe de büyük gelişmeler oldu. Bu har gücü sayesinde daha hızlı gerçekleşen taşımacılık faaliyetleri yine de ihtiyaçları karşılamaktan uzak görünüyordu. Modern taşımacılık sistemi sayılabilecek gelişmeler için ise 19. yüzyılın sonlarını beklemek gerekliydi. Motor ve yakıt teknolojisindeki gelişmeler, maliyetleri düşürmenin yanı sıra daha fazla yükün daha hızlı taşınmasını da mümkün kıldı. Bu dönemin sağladığı diğer bir büyük gelişme ise şehir içi taşımacılıkla ilgiliydi. Kent nüfuslarının artması toplu ulaşım araçlarının yapılmasını kaçınılmaz kıldı. Elektrik enerjisi 1880'lerde yaygın olarak kullanılmaya başlanmış ve özellikle Batı Avrupa'da ve ABD'de tramvayların kullanılmasıyla kentsel ulaşım sistemlerinde önemli değişikliklere yol açmıştı. Nüfus yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde yer altı metro istasyonlarının inşa edilmesi de yine bu döneme rastlamaktadır. 1863'te Londra'da başlayan bu çalışmalar bir ilk olarak dikkat çeker. Aynı yıl Paris Fuarı'nda farklı bir ulaşım yöntemi olarak tanıtılan bisiklet ise önce zenginler tarafından bir eğlence aracı gibi kullanılmış ancak daha sonraları işçi sınıfının ulaşım aracı hâline dönüşmüştür. Günümüzde dünyanın farklı yerlerinde bisiklet ve türevleri hâlâ ulaşım aracı olarak yaygın bir şekilde kullanılıyor.

13. Bu metinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Kentleşme ile birlikte şehir içi toplu taşıma ihtiyacı ortaya çıkmıştır.
- B) Bisikletin kullanılış amacı zamanla değişmiştir.
- C) Motor ve yakıt teknolojisindeki gelişmeler hızlı taşımacılığı sağlamıştır.
- D) Modern taşımacılık 18. yüzyılın sonlarında başlamıştır.

14. Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Modern Taşımacılık Sistemleri
- B) Kentleşme ve Toplu Ulaşım
- C) Yolcu ve Yük Taşımacılığının Ekonomiye Katkısı
- D) Geçmişten Günümüze Taşımacılığın Seyri

PARÇADA ANLAM

Hikâye Unsurları

Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri

1. **Olay** : Öğrencilerin huzurevi ziyareti
Yer : Okul, huzurevi
Zaman : Sonbahar
Kişiler : Yazar, öğrenciler, Kemal Bey
Anlatıcı : 1. kişi ağzından anlatım

Aşağıdaki metinlerden hangisi verilen hikâye unsurlarına uygun olarak yazılmıştır?

- A) Sabah okula gelirken huzurevine yapacağımız ziyareti düşünüyorum, biraz da tedirgin oluyordum. İlk işim sınıfta arkadaşlarımı bulmak oldu. Derken öğretmenimiz geldi, uymamız gereken kuralları tek tek anlattı. Yolculuk esnasında dışarıyı seyrediyordum, martın henüz başı olmasına rağmen neredeyse tüm doğanın çiçeklenip yeşillenmesini garipsiyordum. Huzurevinden içeri girdiğimizde heyecanımız bir kat daha arttı.
- B) Bir kez daha, hüzünleneceğim yere doğru yoldayım çünkü huzurevleri beni hep hüzünlendirir. Bugün biraz geciktim. Kim bilir Kemal Bey neler düşündü benim için. Ben de onu düşünüyorum şimdi. Okul arkadaşlarımı da getiriyordum ara sıra. Kemal Bey de onları dört gözle bekliyordu. Bir sonbahar sabahı içimde tarifsiz keder... Kapıdan içeri girdim.
- C) Sınıftan arkadaşlarımla okulda başlattığımız huzurevi ziyaretleri için yaptığımız proje çok beğenilmişti. Her giden öğrenci grubu farklı hikâyelerle dönüyor, insanlara dokunabildiği için mutlu oluyordu. Henüz sonbahar bitmemiş ama kar yağmış, dağlar beyaz gelinliğini giymişti. Bugün okuldan hareket eden grupta ben de gidiyordum huzurevine. Her zamanki gibi bizleri güler yüzüyle Kemal Bey karşıladı. Hemen içeri girdik.
- D) Öğretmenleri, yapmayı düşündüğü huzurevi ziyaretini okulda anlattığında öğrenciler tam olarak neyle karşılaşacaklarını anlamamıştı. Beklenen gün gelmiş, huzurevinin kapısından içeri girmişler ve etrafları yabancı gözlerle seyretmeye başlamışlardı. Sonbaharın bütün güzelliğiyle hissedildiği bahçeye çıkıp, yavaş hareketlerle yanlarına yaklaşan büyükleriyle tanışmışlar, ilk tedirginlik geçince özellikle Kemal Bey'le koyu bir sohbet başlamışlardı.

2.

1. METİN

Çitin kapısından geçtim. Gölgeyi yoldan eve doğru koştum. Hasan'ı çağırdım. Zavallının bir şeyden haberi yoktu. Koşarak arkamdan geldi. Babam pek sertti. Bir bakışından ödümüz kopardı. Hasan'a dedi ki:

- Eğer yalan söylersen sana kızarım!..
- Söylemem.
- Pekâlâ, bu kaşağıyı neye kırdın?

Hasan, Dadaruh'un elinde duran alete şaşkın şaşkın baktı.

2. METİN

Köyün uzağındaki yamaçlarda kerpiç bir ev vardı. Evin çatısı çökmüş, demir kapıları paslanmış, bahçe çitleri çürümüş, ağaçları da kurumaya yüz tutmuştu. Nemli duvarlarıyla, ayakta durmaya çalışan bir canlı gibiydi. Kim bilir bu garip hanede nice yürekler büyümüştü. Hepsinin mutlaka bir anısı vardı. Acaba neden terk edilmişti bu köhne ev?

Bu metinlerle ilgili,

- I. Konuları aynıdır.
- II. 2. metinde betimleme yapılmıştır.
- III. 1. metin birinci kişi ağzından anlatılmıştır.
- IV. 2. metin bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
 B) I ve IV
 C) II ve III
 D) III ve IV

3.

Şehrin her yanında rastlayabileceğiniz kahvehanelerden birini görme fırsatım oldu. İçeride yeşil örtülü masalar ve boğucu bir hava vardı. Duvarda bir köy resmi asılıydı. Masaların çoğu doluydu, her masada en az üç kişi vardı. Masaların birinde tek başına oturmuş bir adam dikkatimi çekti. Sivri burunlu, esmer tenli, gri kasketli, siyah uzun paltolu bu adamın bakışlarındaki hüzün, içimi acıtmıştı.

Bu metinle ilgili,

- I. Betimlemeye başvurulmuştur.
- II. 3. kişi ağzından anlatım yapılmıştır.
- III. Deyim kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve III
 D) II ve III

4. Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi verelim
Sıcacık bir ekmek somunu gibi

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmelere başvurulmuştur.
B) İkileme kullanılmıştır.
C) Tekrarlara yer verilmiştir.
D) Tezat sanatından yararlanılmıştır.

5. Sıcak bir ağustos günü. Cavit Bey, yemekten sonra uzanmış, uyumak istiyor ama karasinekler rahat bırakmıyor. Köylülerin uzanıp yüzlerine birer mendil örterek mışıl mışıl uyudukları gözünün önüne geldi. İmrendi. Uzandı, ceketinin cebinden beyaz keten mendilini alıp yüzüne örttü, sıkıntılı olmasına aldırmayarak uykusu gelecek diye bekledi.

Bu metinde aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yer B) Zaman C) Olay D) Kişiler

6. Tramvay gelmişti. Yedeksubay Mektebinin önünde bir takım adamlar yürüyordu. Fakat camlar o kadar buğuluydu ki göremeyince tramvaydan atladım. Belki sekense yakın insandı. Aralarında çok gençleri bile vardı. Büyük adımlarla ve gayet ciddi yüzlerle yürüyorlardı, önde gidenler daha ciddi idiler. Tek tük geçenler durup onlara bakıyordu. Fakat onlar hiç kimseye bakmıyordu.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisi yoktur?

- A) Yer B) Zaman
C) Olay D) Kişi

7. Derviş; servinin altına oturdu, kuşağından neyini çıkardı, üflemeye başladı. Neyin deliklerinden ağaçlar fırladı havaya. Sanki ağaçlar neyin içindeydi de derviş üfledikçe dışarı fırlıyordu. Neyin deliklerinden dağlar, dereler, yollar fırladı havaya. Havaya fırlayan ağaçlar, dağlar, dereler, yollar dünyanın öbür ucunda dağsız, deresiz, yolsuz, ağaçsız bir çöle düştü.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
B) Zaman belli değildir.
C) Olağanüstü olaylar vardır.
D) İkileme kullanılmıştır.

8. **Aşağıdaki metinlerin hangisinde anlatıcı diğerlerinden farklıdır?**

- A) Bir gün küçük kızımın canı çok sıkılmıştı. Elime yapışmış, "Hadi baba, beni gezmeye götür." diye ısrar ediyordu. "E hadi bakalım, isteğin olsun, Fatih'e çıkalım biraz." dedim. Bizim ufaklığın neşeli şarkıları eşliğinde evden ayrıldık.
- B) Vapur kıyıya yanaştı. Sanki uzaklara dalmış öylece bakıyordum. Kimi yolcular gözlerini kıyıya dikmiş; bir acelesi varmış, hemen kıyıya inmek istiyormuş gibi bekliyor. Kimileri vapurun köpürttüğü sulara dalıp gitmiş. Kimileri martıları seyrediyor, kiminin gözleri kapalı belli ki hayallerde oyalanıyor. Ben de insanlara dalmışım.
- C) Kendisiyle ilgili neler söylendiğini duymaya, anlamaya çalışıyordu. Çünkü arkadaşlarının onunla ilgili neler düşündüğünü merak ediyordu. Bir ara bir arkadaşının onunla ilgili yaptığı bir yoruma biraz canı sıkılmıştı. Arkadaşı onu yanlış anlamıştı ve bu durumu düzeltmenin hemen bir yolunu bulmalıydı.
- D) Başım önümde, karışık düşüncelere dalmış, eve doğru ilerliyordum. Sokağı meydana bağlayan köşeye inince önümden koşarak iki çocuk geçti. Bir an durdum, sanki bir uykudan uyanır gibi kendime geldim. Sanki bana onların neşeli enerjisi geçti.

9. Küçük istasyon binasının arkasında, eski bir vagona kalıyorduk. Vagondan ev... Babam erkenden işe giderdi. Annem o sırada dışarıda olurdu. Tavuklara yem veriyor tabii. Kızardım ona. Beni bekle, beni uyandır, birlikte yem verelim diye. Annem vagon evin önüne bir bahçe kurmuştu. Vagonun çatısına çekilmiş iplere doluşık ebruli, mavi kahkaha çiçekleri, sardunyalar, akşamsefaları, kadifeler hatta teneke kutulara dikilmiş iki de karanfil vardı. Havalara serinleyince karanfilleri içeri alırdık. Vagon evin ırmağa bakan tarafına bir pencere açılmıştı. En sevdiğim çiçeklerden biri olan karanfilleri onun önüne koyardık. Sabah uyandığimde pencereden sızan güneş gözlerimi kamaştırır, ortalığı ferahlatıcı bir karanfil kokusu kaplardı. Tavuklar için küçük bir tahta kümesimiz vardı. Annem tulumbadan su çeker, elimi yüzümü yıkardı. Sonra vagonun gölgesine çekilip fasulye ayıklardı.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatılanlar okuyucunun zihninde canlandırılmıştır.
- B) Olaylar 1. kişi ağzıyla anlatılmıştır.
- C) Özne ifadeler yer verilmiştir.
- D) Benzetmelerden yararlanılmıştır.

10. Düşüncelerim ele avuca sığmaz. Haşarı çocuklar gibi bir yolunu bulup kimi zaman yıldızların ulaşılmaz parlaklıklarına tutunur, kimi zaman da mutlu bir günün en özel anına dalarak bambaşka diyarlara giderdi.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimlerden yararlanılmıştır.
- B) Özne ifadeler içermektedir.
- C) Anlatım III. kişi ağzından yapılmıştır.
- D) Benzetmeye başvurulmuştur.

11. Çocuklar için kaleme aldığı -bence yetişkinler için de çok kıymetli- eserlerinde ilginç benzetmelere, alışılmıyşın dışında karakterlere ve benzersiz kurgulara yer veren yazar, adından daha çok söz ettirecek doğrusu.

Bu cümlede, sözü edilen yazarın hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Özgünlüğü
- B) Özlülüğü
- C) Evrenselliği
- D) Yalınlığı

12. Aşağıdaki metinlerin hangisinde hikâye unsurlarının (olay, yer, zaman, şahıs) tümü kullanılmıştır?

- A) Bu fildişi saplı, nakışlı, değerli tıraş fırçasını babası hediye etmişti Feridun'a. Bu baba hatırasını elden çıkarmak zor geliyordu. Tüm tedirginliği ve korkusu bu yüzdendi. Satacağı bir şeyler daha olsa elinden çıkarır mıydı hiç?
- B) Feridun, iki saattir dolaşıyordu. Elinde paraya çevirecek sadece baba hatırası bir tıraş fırçası kalmıştı. Alacağı para ile sadece bir hafta geçinebilirdi. Bunun için değer miydi şu canım eşyaya?
- C) Feridun, kuyumcu dükkânları önünde dolaşiyor; hiçbirine girmeye cesaret edemiyordu. Satacağı bir şey kalmamıştı. Cebindeki tıraş fırçası dışında... Fildişi saplı, nakış işlemeli de olsa bir fırçanın değeri ne olabilirdi? Şüphesiz beş para etmeyecekti. Ayrıca ona vaktiyle bunu hediye eden babasına nasıl anlatacağı bu durumu?
- D) Feridun, akşam olmasına rağmen hâlâ çarşıda dolaşiyor; dükkânların hiçbirine girmeye cesaret edemiyordu. Satacağı bir şeyi kalmamıştı, cebinde yalnızca bir tıraş fırçası vardı. Fildişi saplı, nakış işlemeli de olsa bir tıraş fırçasının değeri ne olabilirdi? Ayrıca ona vaktiyle bunu hediye eden babasına nasıl anlatacağı bu durumu?

13. Bir ilkbahar sabahıydı. Güneş, pırıl pırıl altın ışıklarını yeryüzüne yolluyordu. Bu ışıkları gören kozalardan o sabah beyaz bir kelebek çıktı. Çok büyük ve tül gibi ince, bembeyaz kanatları vardı. Birden kendini bir bahçenin çiçekleri arasında buldu. Önce keşif uçuşuna çıkıp bahçeyi dolaştı. Yorulduğunu hissetti. Sonra dinlenmek için kırmızı bir güle kondu. Dinlenirken kanatlarını dikleştirip birleştirmişti. Etrafına baktı. Doyasıya yeşillığe daldı, saatlerce seyretti. Dinlenmişti. Şimdi dolaşma vaktiydi, önünde uzun bir zamanı vardı. Ağaçlara uçtu. Çiçeklere kondu. Mutluydu, özgürdü. Herkes ona bakıp "Ne güzel!" diyordu. Akşama kadar çiçekten çiçeğe, daldan dala uçup durdu.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeye başvurulmuştur.
- B) Olayın geçtiği yer ve zaman bellidir.
- C) Betimlemeden yararlanılmıştır.
- D) 1. kişi ağzından anlatım yapılmıştır.

14. Aşağıda La Fontaine'e ait bir fablın iki farklı çevirisi verilmiştir.

AĞUSTOS BÖCEĞİ İLE KARINCA

Ağustos böceğini bilirsiniz. Bütün yaz boyu onun şarkılarıyla inlemiş kırlar. Yine ağustos böceği bütün yaz saz çalıp şarkı söylemiş. Karınca ise bütün yaz boyunca durmadan çalışmış. Ağustos böceğinin söylediği şarkıları dinlemeye hiç fırsatı olmamış.

Derken birden kış bastırmış. Artık ortalıkta ne ağustos böceğinin şarkılarını dinleyen varmış ne de ağustos böceğinin şarkı söyleme şevki. Çünkü hava o kadar soğumuş ki... Ağustos böceği iliklerine kadar donuyormuş. Bu nedenle de bakımsız, yoksul, kışlık evine girmek zorunda kalmış. Evde yiyecek adına hiçbir şey yokmuş. Ormanı dolaşmış, bir lokma yiyecek bulamamış. Yiyecek bulamazsa açlıktan ölecekti. Aklına yaz boyunca durmadan çalışan karınca gelmiş. Karıncanın kapısını çalıp şöyle demiş ağustos böceği:

- Karınca kardeş kapına geldim. Durumum çok kötü. Açlıktan ölmek üzereyim. Bana bir şeyler ver de kışı sağ salim geçireyim. Yaz gelince sana öderim.
- Sormak ayıp olmazsa söyler misin? Bütün yaz ne yaptın?
- Saz çalıp herkesi eğlendirdim. Kötü mü yaptım?
- Bütün yazı türkü söyleyerek geçirmenin bedeli de kışı aç, susuz geçirmek olmalı.

CIRCIR BÖCEĞİ İLE KARINCA

Circir böceği çaldı saz
Bütün yaz,
Derken kış da geldi, çattı,
Seninkinde şafak attı.
Baktı ki yok hiç yiyecek
Ne bir sinek ne bir böcek,
Kalktı, karıncaya gitti;
Yandı yakıldı ah etti.
Üç beş buğdaydan ne çıkar?
Gelecek mevsime kadar,
Birkaç tane borç istedi.

"İnayet buyurun." dedi.
"Yemin billah ederim,
Eylüle kalmaz öderim."
İşin kötüsü, karınca
Borca hiç alışmamıştı.
Bu ricaya çıkıştı:
"Ne yaptınız yaz boyunca?"
"Ne mi yaptım? Saz çaldım,
saz!"
"Ya öyle mi? Demek ki siz
Yazı sazla geçirdiniz.
Şimdi de oynayın biraz."

Bu çevirilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çevrilen metin aynı olsa da çevirmenlerin üslup farkı vardır.
- B) İki çeviride de aynı konu işlenmesine rağmen ana fikirler farklıdır.
- C) Çevirilerde aynı varlık farklı isimlerle adlandırılmıştır.
- D) Aynı metin iki farklı türde Türkçeye çevrilmiştir.

1. İzmir'e 80 km mesafede bulunan Tire; yemyeşil doğası, cıvıl cıvıl öten kuşları, dinlendirici sesiyle ferahlatan rüzgârı, Arnavut kaldırımlı sokakları, eski evleri ve geçmişten izler taşıyan mimari yapılarıyla daha ilk andan itibaren insanı kendi dünyasına çekmeyi başarıyor. Ünü bölge sınırlarını aşan lezzetli Tire köftesini ve çeşitli zeytinyağlı ot yemeklerini en sona bırakarak devam ediyoruz keşif turumuza.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görsel ve işitsel öğelerden yararlanılmıştır.
B) Anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır.
C) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
D) Kişisel düşüncelere yer verilmiştir.
2. Yumuşak çimenlerin üzerine oturmuş, birbiri ardınca yuvarlanan gözyaşları arasından bana bakıyordu. Oturduğu yerdeki çimenlerin sarı, yeşil parıltısı gözlerimi kamaştırdı. Gerideki bahçe duvarını süsleyen mor leylaklardan hafif ve serin bir koku yayılıyordu.

Bu parçada aşağıdaki duyulardan hangisiyle ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Tatma
B) Görme
C) Dokunma
D) Koklama
3. Bir eğitim ve teknoloji firması, bir ülkenin, daha önce bilgisayar ile tanışmamış mahallesine bir bilgisayar bırakmış. Sokağın ortasında duran bu bilgisayar ilk olarak çocukların ilgisini çekmiş. Sanılanın aksine çocuklar bilgisayarı sopayla dürtüp kaçmamışlar. Birkaç hafta içinde bilgisayarın parçalarını inceleyip onlara kendilerince isimler koymuş, oyunlar oynamaya başlamışlar.

Bu metinde aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Zaman
B) Yer
C) Olay
D) Şahıs

4. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım, birinci kişi ağzından yapılmıştır?

- A) Denizin derinliklerinde yaşlı bir balık on iki bin çocuğu ve torununu başına toplamış, onlara masal anlatıyordu: Bir zamanlar annesiyle ırmakta yaşayan küçük bir karabalık vardı. Bu ırmak dağdaki bir kayadan doğuyor ve vadinin tabanında akıyordu...
B) Sabahın erken saatleriydi. Yağmur serpiştiriyordu. Otobüs, bir binanın önünde durdu. Siyah takım elbiseli bir adam şemsiyesini açmış, binanın önünde bekliyordu. Otobüs şoförüne başıyla selam verdi.
C) Güneş, bağı her yanına vuruyordu artık. Toprak sıcaktı ama güneşin ışıkları ondan da sıcaktı. Güneş ışıklarının bana, olduğundan daha sıcak gelmesinin sebebi belki de bedenimin bu kadar serin olmasıydı. Sıcaklık yavaş yavaş içime işledi.
D) Küçük balık birkaç gündür düşünceliydi ve çok az konuşuyordu. Tembel tembel, isteksizce bir o yana bir bu yana gidiyor; çoğu zaman annesinin peşine takılıyordu. Annesi, yavrusunun keyifsiz olduğunu fark etti.

5. Saatine baktı, telaşlandı. Akşama az kalmıştı ama yapılacak çok iş vardı. Daha tatlı yapacak, kapının önünü sulayacak, bahçeden biraz çiçek toplayacaktı. İki kilo elmayı rendeledi. Fırın tepsisini yağlayıp bolca şeker serpti. Rendelenmiş elmaları malzemelerle karıştırdı. Tepsideki şekerin üstüne yaydı. Kızarmasını beklediği eti fırından çıkardı, elmayı fırına attı.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahramanın fiziksel özellikleri anlatılmıştır.
B) Anlatım 3. kişi ağzından yapılmıştır.
C) Olayın geçtiği zaman bellidir.
D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

6. **Kişiler** : Hayvanlar ve cansız varlıklar

Yer : Hareket eden bir ada

Zaman : İlkbahar

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu yapı unsurlarına uygun olarak kurgulanmıştır?

- A) Yine hareket etmeye başladık. Kendimi bildim bileli hep hareket ederiz. Güneşin peşinden bütün dünyayı dolaştık. Artık ilkbaharın en güzel günlerindeyiz. Ben ve ailem, güneşi yakalamaya çalışan bu kaplumbağanın sırtında geceyi hiç tanımadan yaşıyoruz.
- B) Gemilerle birlikte hareket etmek kadar beni mutlu eden bir şey olamaz. Bir balık değilim. Yine de gemilerin peşinden koşabilmek... Ancak ilkbaharın adını bile unutturan bu kara kışta küçük bir ada olarak burada bulunmak çok zor.
- C) Yine rüzgâr başladı. Bizim gibi küçük karıncalar için ilkbaharın serin ve hafif rüzgârları bile çok şiddetli. Üstüne üstlük rüzgârla başlayan bu sarsıntılar... Sevimli adamız yine hareket etmeye başladı. Bakalım hırçın rüzgâr bizi nerelere götürecektir?
- D) Büyük bir dinazorun kelebek sessizliğinde hareket ettiğini düşünün. Çok zor, benim gibi bir rüzgârgülü için çok zor! Özellikle de kuzeyden esen rüzgâr fırtınaya dönmeye başladığında... Ama ben toprağa sessizce düşen kar tanelerini izlemek istiyorum.

7. Oyun oynamak için sokağa çıktı ve kedilerin üzgün baktığını, pencere kenarlarındaki çiçeklerin renklerinin solgun olduğunu gördü. Her canlının duyguları vardı bu hayatta, bunu çok iyi biliyordu. Çiçekler sadece sulanmamalı, kedilere sadece mama ve su verilmemeliydi. Onlarla konuşulmalı, sevgi sözcükleri söylenmeliydi. Ali de tam olarak böyle yapardı ve işte bu sebeple onun çiçekleri daima daha canlı renklere sahipti, kedisinin gözleri hep sevecen bakardı.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisi yoktur?

- A) Olay
B) Şahıs
C) Mekân
D) Zaman

8. **Olay** : Yaşlı adamın kış gelmeden tarlasını ekmeğe çalışması

Yer : Köy

Kişiler : Yaşlı adam, yaşlı kadın ve torun

Anlatıcı : 3. kişi ağızından anlatım

Zaman : Sonbahar

Aşağıdaki metinlerden hangisi verilen hikâye unsurlarına uygun olarak yazılmıştır?

- A) Kar yağmak üzereydi. Köyün üzerindeki çamlar acı acı uğulduyordu. Birkaç güne kalmaz, beyaz yorgan, tarlaları örterdi. Fakat daha bir tohum tanesi bile atamamıştı tarlasına. Hasta yatağından güçlülükle doğruldu. Yaşlı karısının tüm ısrarına rağmen eski kıyafetlerini giydi ve tarlanın yolunu tuttu.
- B) Daha dün gibi hatırlıyorum. Askerden yeni gelmiştim. Köyde hiçbir şey değişmemişti. Askere gittiğim günkü gibi kış gelmek üzereydi. Dedem yine hastaydı. Daha ekinler ekilmemişti. Tüm gün tarlayı sürmek için çabalıyordum. Eve yorgun argın geldiğimde ninemin şefkatli bakışları dinlendirebiliyordu beni.
- C) Çocukluğumun geçtiği yollarda yürümek rahatlatmıştı beni. Attığım her adımda köyümle aramdaki engeller azalıyordu. Yüzüme vuran yağmur damlaları ve karın habercisi soğuk rüzgârdı artık tek engel. Yeni ekilmiş ve ıslak tarlalar gençliğimi gözümde canlandırdı yeniden.
- D) Çok yorgundu. Günlerdir dinlenmeden bir çift öküzle, köydeki tek tarlasına yaşlı karısıyla birlikte ekin ekmeğe çalışıyordu. Sadece öğle vakti, torununun getirdiği sıcak ekmeği yemek için ara verdi çalışmaya. Hastalığı yüzünden geç kalmıştı bu yıl. Sonbahar bitmeden, kış bastırmadan ekmeliydi tarlasını. Geçen yıl vaktinden önce yağmıştı kar. Bu yüzden biraz da şanslı hissediyordu kendisini.

9. Aşağıdakilerin hangisinde anlatıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri olmayan dükkânında, tek başına gece gündüz kıvılcımlar saçarak çalışan Koca Ali kafese konmuş terbiyeli bir aslanı andırıyordu.
- B) Ben Gönen'de doğdum. Yirmi yıldan beri görmediğim bu kasaba, hayalimde artık seraplaştı. Birçok yeri unutulmuş, eski, uzak bir rüya gibi oldu.
- C) Hangi sokaklardan, kiminle giderdim, bilmiyorum. Mektep bir katlı ve duvarları badanasız idi. Kapıdan girilince üstü kapalı bir avlu vardı. Daha ilerisinde küçük ve ağaçsız bir bahçe...
- D) Aradan ne kadar zaman geçti? Belki altı ay... Belki bir yıl... Mısıklı'la tanışmamızı âdeta unuttuğum. Yine beraber oynuyor, mektepten eve beraber dönüyorduk.

10. Aşağıdaki metinlerin hangisinde anlatıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) Yırtık pırtık paltolar giymiş iki çocuk kapımı çaldı: "Eski gazeteniz var mı?" Çok işim vardı. Önce hayır demek istedim ama ayaklarına gözüm ilişince sustum. İkisinin de ayaklarında eski sandaletler vardı ve ayakları su içindeydi. "İçeri girin de size kakao yapayım." dedim.
- B) Eczacının dikkatini çekebilmek için büyük bir sabırla bekledi. Eczacı çok yoğun ve bir adama ilaçlarını nasıl kullanacağını anlatıyordu. Bu yoğun çalışmanın arasında sekiz yaşındaki bir çocukla ilgilenmeye hiç niyeti yoktu ama Sally'nin beklediğini görünce "Evet, ne istediğini söyle bakalım." dedi.
- C) Orta ikideyken, büyüdüğü zaman ne olmak istediği konusunda bir kompozisyon yazmasını istedi hocası. Çocuk bütün gece oturup günün birinde at çiftliğine sahip olmayı hedeflediğini anlatan yedi sayfalık bir kompozisyon yazdı.
- D) İskoçya'da yoksul mu yoksul bir çiftçi yaşardı. Fleming'di adı. Günlerden bir gün tarlada çalışırken bir ses duydu. Hemen sesin geldiği yere koştu. Bir de baktı ki beline kadar bataklığa batmış bir kuzu, kurtulmak için çırpınıp duruyor.

11. Akşam yemeğimizi yer yemez hemen damın üstüne gidiyor, yataklara girip yorganları boğazımıza kadar çekiyorduk. Geceleri biraz soğuktuk ama gökte kocaman, ışıltılı yıldızlar vardı ve bizler umutla doluyduk. Sıkıntılardan, acılardan sonra gelecek güzel günlerin olacağına inanıyorduk. Bu umutlar, bu hayaller benimdi. Ben söyledim, Durmuş Ali dinler ve onaylardı.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Farklı duyularla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
- C) Benzetme yapılmıştır.
- D) Birinci kişi ağızından anlatılmıştır.

12. Bir tarafı mavi atlas gibi hafif dalgalanan denizle, diğer tarafı canlı renklerini her mevsim muhafaza eden çam ağaçlarıyla çevrili yolu takip ediyordu. Derin düşünceler içinde kaybolmuş bir hâlde deniz kenarına doğru yöneldi. Karşısında kendisine dikkatle bakan kediyi görünce hemen yolunu değiştirerek yokuşu çıkmaya başladı.

Aşağıdakilerden hangisi anlatıcısı bakımından bu metinden farklıdır?

- A) Sabah saat on sularıydı. Yan pencerelerin birinden güneş, içeri bir ışık huzmesi gönderiyordu. Sinekler bu huzmenin içinden geçip gidiyorlardı. Kapının tahta mandalı kalktı. Kapı açıldı, sırtı kamburlaşmış uzun boylu bir ihtiyar içeri girdi. Sol elinde büyük bir süpürge tutuyordu.
- B) On beş günden beri köyden köye dolaşıyoruz. Bu köylerin her biri, öbüründen daha güzeldi. Yorgunluk bir taraftan, gönlümüzdeki sevinç öbür taraftan, kendi köyümüze bir an önce ulaşmak için birbirimizle âdeta yarışıyoruz. Bu yarış kazanamamak bile hepimiz mutlu olacağız.
- C) O, konuşmaya başlayınca herkes anlattıklarına inanırdı. Dar ve uzun yüzünden yaşını kestirmek imkânsızdı. Belki otuz, belki de elli... Kulakları kendisine söylenenden çok fazlasını işitir, ağır konuşması onu çok olgun gösterirdi.
- D) Ortalık hızla kararıyordu. Dağın doruğu vadiden yayılan güneşin ışıklarıyla yanıyordu. Bir su yılanı, başını küçük periskop gibi çıkarmış; suda kayıyordu. Uzaktaki ana yolda adamın biri yanındakine bir şeyler söylüyordu. Çınarların dalgalarını ürperten hafif bir rüzgâr esti ve sonra hemen dindi.

13. Martı Jonathan, kendini diğer arkadaşlarından farklı görür. Arkadaşlarının amacı sadece karınlarını doyurmaktır. Jonathan için ise önemli olan yemek değil uçmaktır. Uçmaya karşı büyük bir istek vardır içinde. Ailesi bu duruma tepki göstermektedir. Annesi; alçaktan uçmanın albatrosların işi olduğunu ve kendisinin zayıf kaldığını, görevinin kendileri için yemek bulması olduğunu söyler. Jonathan ise onu dinlemez ve alçaktan uçuş denemeleri yapar. Başarısız olur ve sıradan bir martı olma düşüncesindeyken bir gün karanlıkta uçmaya karar verir. Çünkü martıların karanlıkta uçmadıkları bilinmektedir. Birkaç deneme yapar, başarır ve sürüye katılmamaya karar verir. Jonathan, bir süre sonra yeryüzünün akrobatik uçuş yapabilen tek martısı olur.

Bu hikâyedeki kahramanın durumunu en iyi yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayattaki hâkimiyet alanınızı gücünüz belirler. Gücünüz de yetenekleriniz ile yaşam alanınız arasındaki uyumdan gelir. Gücünüzün kaynağını ve sınırlarını iyi bilmelisiniz. Aslansanız suya girip timsaha kafa tutmamalısınız. Timsahsanız bataklığın imparatoru olsanız da karaya çıkıp aslana meydan okumamalısınız. Doğal başarı bölgesini iyi bilmek gerekir.
- B) Çevredeki objelere, insanlara ve yaşanan olaylara yönelik araştırma yapmaya karşı içten gelen bir dürtü vardır. Merak, hayatta kalmaya yarayan ve gerekli olan bir duygudur. Her birey için öğrenmeyi sürdürürebilmek için gereklidir.
- C) İnsan; zincirlerini kırmak, hayallerine kavuşmak için konfor alanından çıkmak zorundadır. İstedığı hayatı yaşayabilmek adına yapılması gereken ne varsa yapan kişiler, bir gün mutlaka hayallerine ulaşmış mutlu yaşarlar. Ancak gerekli çabayı göstermek yerine kolay olanı ya da kendisine sunulan alanda kalmayı tercih edenler, hayallerine uzaktan el sallar.
- D) Yapamazsın denen insanların bazıları korkar, içine kapanır; bazıları ise tersine daha da güçlenir. İçinde çelik çekirdek taşıyan insanlara yapamazsın demeden önce birkaç defa düşünmek gerekir. Bu insanlar, kum saatini ters çevirebilecek olayları tetikleyebilir.

14. Olay metinlerinde gerçek ve hayal ürünü olaylar ve kişiler/varlıklar, olay örgüsünde birlikte yer alır. Gerçek kişiler, hayal ürünü olayların kahramanı olabilir.

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu duruma örnek olabilir?

- A) En zeki hayvan yarışmasının yapılacağı gün yaklaştıkça iki güçlü aday olan sansarla tilki arasında korkunç bir rekabet başlamıştı. Bu iki hayvan birbirlerine düşman olmuşlardı. Sansar, tilkinin; tilki de sansarın kazanmaması için elinden geleni yapıyordu.
- B) Küçük çocuk evden çıkmış, saatlerce yürümüş, bir süre sonra kaybolduğunu anlamış. Kaybolmuş ama sanki başka bir ülkede gibiymiş. Her yerde kırmızı taşlar varmış. Taşlara doğru eğilip dokunmaya çalışınca taşlar kaçmaya başlıyormuş. Taşlar kaçarken arkalarına bakıp gülüyorlarmış.
- C) Gün bitiminde hepimiz filmin tamamlandığını zannederken seslerin kaydında teknik bir aksaklık olduğu ortaya çıkınca herkesin morali bozuldu. Ertesi gün yeniden çekimlere başladık, gece atmosferi oluşturmak için pencerenin camlarını siyah bir bezle kapattık. Aynı sahneyi defalarca çektik.
- D) Aylin ile Sema bütün gün lise anılarını konuştular. Hüzün ve güzel anılar aynı muhabbette kol kolaydı. Yıllar sonra karşılaşmanın verdiği mutlulukla zamanın nasıl geçtiğini anlayamadılar. Artık ayrılma vakti gelmişti. Ne de çabuk geçmişti yıllar. Bunları düşünerek birbirlerine veda ettiler.

15. Akşamın hafif rüzgârı, zaman zaman inleyen davul seslerini derin bir uğultu hâlinde her tarafa yayıyordu. Kederli bağırmalarıyla karga sürüleri, bulutlu havanın donuk hüznünü daha çok artırıyordu. Mor dağlar gittikçe koyulaşıyor, kararıyordu. Yamaçlardaki dağınık gölgeler, kuşsuz ormanlar, hıçkırın dereler, uzaklara giden yollar, ıssız korular sanki korkunç bir fırtınanın gürlemesini bekliyordu.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyimlere yer verilmiştir.
- B) Betimlemeden yararlanılmıştır.
- C) Anlatım III. kişi ağzından yapılmıştır.
- D) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

16. Aşağıdaki metinlerden hangisinin anlatıcısı diğerlerinden farklıdır?

- A) Yağan yağmurun şiddeti tahta panjurlara vuran damlaların sesinden anlaşılıyordu. Damlalar hidetlenince takırdıyor, sonra sakinleşip seslerini tıp tıpa dönüştürüyordu. Tulumbayı gören penceredeki panjurun tek kapağı hariç diğer kapaklarının kancaları duvardaki halkalara takılıydı. Panjur, rüzgârın yönüne göre kâh kapanıyor kâh açılıyordu.
- B) Yorgunluktan, hâlsizlikten tek kelime edecek hâlim yoktu. Uzun uzun çaldığım zilden sonra kapıyı açan anneme selam verir vermez odama girdim. Bitkindim. Üzerimi değiştirdikten sonra kahvemi aldım elime. Geçtim masamın başına. Kahveden aldığım birkaç yudum bütün bedenimi huzura boğdu sanki. Hayattaki en büyük zevkim buydu işte.
- C) Seyrine doyamadığım Bursa'yı bir kez daha hayranlıkla izliyordum. Küçük bir çocuk geçiyordu yanımdan. Yüzü o kadar masum, o kadar güzeldi ki... Yüzünde, gözlerinde bir gülümseme vardı. Hayatı ciddiye almayan duruşunun altında çok parlak bir zekâ saklıyordu.
- D) Sokak karanlıktı ve kimsecikler yoktu. İki sıra hâlinde yan yana dizilmiş evlerin arasından geçiyorduk. "Sokaklar ne kadar da dar!" dedim, birbirimize bakarak güldük. Ta çocukluğumuzdan beri dar yerler bizi korkuturdu. Belki babaannemin, yıldızı bol gecelerde etrafına diğer kardeşlerimi de toplayarak anlattığı masalların da payı vardı korkumuzda.

17. Ali nihayet iş bulmuştu. Bir haftadır fabrikaya gidiyordu. Anası memnundu. Namazını kılmış, duasını yapmıştı. Oğlunun odasına girdi; uzun boyu, geniş vücudu ve genç çehresi ile rüyasında makineler, elektrik pilleri, ampuller gören ve bir dizel motorunun sesini işiten oğlunu uyandırmaya kıyamadı. Ali işten çıkmış gibi terli idi, bir süre sonra uyandı. Anasını kucakladı. Her sabah yaptığı gibi yorganı kafasına büsbütün çekti. Odanın içini kızarmış bir ekmek kokusu doldurmuştu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır.
B) Kişileştirme yapılmıştır.
C) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

18.

DÜNYA SU KİTLİĞİ

Birleşmiş Milletlerin (BM) mart ayında "iklim ve su değişikliği" ile ilgili yayımladığı rapora göre küresel su kullanımı son 100 yılda 6 kat arttı.

Su kaynaklarının devamlılığı; gıda ve enerji güvenliği, ekonomik büyüme, iklim değişikliğiyle mücadele ve biyolojik çeşitliliğin korunması gibi birçok konunun temelini oluşturuyor ancak yeterli ve iyi kalitede suyun yokluğu; kentsel kullanım, sulama, enerji ve üretim faaliyetleriyle bağlantılı birçok tehdit içermektedir.

Okyanus ve denizlerin korunması da doğadaki yaşam döngüsünün devamı için hayati önem arz ediyor. Fakat iklim değişikliği, plastik ve petrol kirliliği ile aşırı avlanma gibi nedenler yüzünden dünyanın yüzde 71'ini kaplayan okyanuslar tehdit altında.

Bu metinle ilgili,

- I. Özne anlatımdan yararlanılmıştır.
II. Tanımlama yapılmıştır.
III. Örneklendirmeye başvurulmuştur.
IV. Düşüncenin yönünü değiştiren ifadeler kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

PARÇADA ANLAM

Parça Oluşturma

Parça Tamamlama

TEST-1

1. (I) Lezzetiyle uluslararası bir üne sahip olan Adana kebabının hazırlanışı önemli bir sıralama gerektirir. (II) Hayvanın doğru bölgelerinden seçilen et, kebab ustası tarafından zırh adlı eğiş satırla kıyma hâline getirilir. (III) Ete çeşitli baharatlar ve isteğe bağlı olarak taze kırmızı biber eklenerek et bir kez daha zırhtan geçirilir. (IV) Kebabçılar önceden hazırlanmış salata kullanmadığı için kebab pişene kadar hünerli elleriyle salataları hazır ederler. (V) Bu şekilde hazırlanan el kıyması, özel şişlere el yordamıyla takılır ve kömür ocağına atılır.

Bu metnin anlam bütünlüğünü sağlamak için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) II ve III
B) III ve IV
C) III ve V
D) IV ve V

2. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) Okuduğu bir eserde kendinden bir şeyler aramak ve kendini bulmak bu olsa gerek.
B) Bir toplumun gelişmişlik düzeyini belirlemek için kitap okuma düzeylerine bakmalıyız.
C) Yazdıklarını bir değil belki de bin defa okuyup değerlendirdiği için özgün de oluyor.
D) Bunun neticesinde ne istediğini bilen, ayakları üstünde duran bir nesil yetişiyor elbette.

3. Anı, son yıllarda okuyucunun ilgisini çeken türlerin başında geliyor. (I) Asıl mesleği öykü, şiir veya roman yazarlığı olanlar dışında farklı meslek sahipleri de kendi anılarını kaleme alıyor. (II) Anı yazarlarının kendi çevresinde renkli ve zengin bir kültür dünyası vardır ve bu yazarlar dışa dönük karaktere sahip kişilerdir. (III) Yazdıkları bu anılar yazılı edebiyatımıza çeşitlilik katıyor ve edebiyatımızın görüntüsünü de değiştiriyor. (IV) Öğretmenler, sağlık çalışanları, sanatçılar anılarıyla anı edebiyatımızın dolayısıyla da Türkçemizin gelişmesine katkı sağlıyorlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlam akışını bozmaktadır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

4.

K	Özellikle dinî bayramlardan önce ücretsiz tebrik kartları dağıtıyor.
A	İşte bu kartlar, günümüzde tekrar kullanılmaya başlandı. PTT, geçmişte kullanılan tebrik kartlarını yeniden hayatımıza dâhil ediyor.
I	Siz de bu bayram PTT'nin bu hizmetinden yararlanarak büyüklerinize eski günlerini hatırlatabilirsiniz. Ne dersiniz, onları şaşırtıp mutlu etmek güzel olmaz mıydı?
T	Teknoloji artık çok gelişti. İnsanlar yurt içi ve yurt dışındaki akrabalarıyla telefon veya internet aracılığı ile görüşüyorlar. Eskiden haberleşmek için mektubun yanı sıra tebrik kartları kullanılırdı.

"A, I, K, T" harfleriyle gösterilen cümleler anlamlı bir metin oluşturacak şekilde sıralandığında hangi sözcük oluşur?

- A) KATI
B) KITA
C) TAKI
D) TIKTA

5.

Şiir sevdasına küçük yaşlarda tutulmuştum. Kısacık şiirler yazarak başladım şiir yolculuğuna. Hep saklardım o siyah deri kapaklı defterimi. Gece el ayak çekilince defterimi çıkarıp dizelerimi yazmaya başladım. Günlük gibiydi şiir defterim. Sonra, en iyi şairlerin şiirleri okunmadan şiir yazılabilir mi, dediler. O güne kadar ders kitaplarımızdaki şiirler dışında şiir okumamıştım. O günden sonra en iyi şiir kitaplarını elimden düşürmedim. Şiir mutfağımdaki boşluk dolmaya başlayınca anladım ki - - - -

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) şiirimin tek eksiği yeni konular, farklı duygular ve kurulmamış hayallermiş.
B) en lezzetli yemekleri yapabilmek için en güzel yapılmış yemeklerin tadına bakmalıymışım.
C) benim şiirlerimdeki acemi tat, usta dizelerle buluşmalıymış.
D) hiç bilmediğim bir alanda doludizgin at koşturuyordum.

6. “ - - - - benim giydiğim ayakkabıları giy, benim geçtiğim yollardan, sokaklardan, dağ ve nehirlerden geç. Hüzünü ve neşeyi tat. Benim geçtiğim senelerden geç, benim takıldığım taşlara takıl, yeniden ayağa kalk ve aynı yolu tekrar git benim gittiğim gibi. Ancak o zaman - - - -”

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilirse metnin anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) Benim hayatıma imrenmeden önce / başarılı olmanın bir anlamı olur.
B) Hayatıma dâhil olmadan önce / güçlükleri aşabilirsin.
C) Hayatımı yargılamadan önce / benimle ilgili bir görüş ortaya koyabilirsin.
D) Hayatımı paylaşmadan önce / yaşadığın zorlukların üstesinden gelebilirsin.

7. **Gazeteci:** (I) - - - -

Yazar: Maceram, bütün amatörler gibi şiirle başladı. Galatasaray'da öğrenciyken yazdım ilk şiirlerimi. Onları Servetifünun dergisine göturdüm. Dergiyi yöneten Halit Fahri, beğendiğini söyledi şiirlerimi ve dergide yayımladı. Ben de ondan güç alarak sürdürdüm şiir yazmayı. Daha sonra farklı türlerde de yazmaya başladım.

Gazeteci: (II) - - - -

Yazar: Kırk altı yıl boyunca yayın hayatını sürdüren Varlık dergisi elbette ki benim düşündüğüm, varacağının umduğum noktaya ulaştı hatta o noktayı da aştı.

Bu konuşmada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) (I) O yıllarda sizi etkileyen ustalar kimlerdi, etkisi altında kaldığınız yazar oldu mu?
(II) Derginizin ve yayınlarınızın sürdürülmesinde karşılaştığınız en önemli güçlükler neydi?
B) (I) Sizin ilk yazılarınız nerede yayımlandı, hangi türdeydi?
(II) Varlık, tasarladığınız dergi olabildi mi?
C) (I) Bir kez de gazetemiz okuyucularına yaşam öykünüzü anlatır mısınız?
(II) Varlık dergisinin kültür yaşamımıza katkısı için neler söyleyebilirsiniz?
D) (I) Hangi dergilerde kaç şiiriniz yayımlandı?
(II) Varlık dergisinin yayın ilkesiyle ilgili neler söyleyebilirsiniz?

8. I. Gerek işlediği konular gerekse ele aldığı insanlar açısından onu toplumsal gerçekçiliğin öncüsü saymak gerekir.
II. Ünlü bir hikâyeci olan Memduh Şevket Esenal, küçük esnafa dayalı ekonomi anlayışını savunuyordu.
III. Bu insanların sorunlarını yalın ve süssüz bir anlatımla, umutlu ve iyimser bir tutumla ifade etti.
IV. Bu anlayışın sonucu olarak öykülerinde emekleriyle yaşayan insanları konu edindi.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II - III - IV - I
B) II - IV - III - I
C) III - I - IV - II
D) III - IV - I - II

9. (I) Şiir; his ve hayale dayalı, anlamdan çok heyecan ve duygulandırmayla öne çıkmış özel bir türdür. (II) Şiir daha çok, okurun duygu dünyasına hitap eder; bir şiirle bazıları geçmişe, bazıları geleceğe, bazıları da bir kişiye odaklanabilir. (III) Tema, şiirde konuyla karıştırılan bir terimdir. (IV) Şiirin işlediği ana duygu, tema; şiirde anlatılmak istenen ise konudur. (V) Her temanın ve konunun okuyucuda uyandırdığı hisler birbirinden farklıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II
B) III
C) IV
D) V

10. (I) Birçok eski uygarlıkta alışverişte takas yöntemi kullanılıyormuş. (II) Bilim insanları, Maya Uygarlığı'ndan kalma duvar resimlerini, seramikleri ve oymaları incelemiş. (III) Bazı resimlerde tütün, mısır, giyim eşyası gibi çeşitli ürünlerin yanında, içlerinde kurutulmuş kakao çekirdekleri bulunan bez torbalar olduğunu görmüşler. (IV) İnsanların pazarda bir şeyler satın almak için kakao çekirdeklerini kullandığını düşünmüşler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Bu resimlerden, kakao çekirdeklerinin takas için kullanıldığı sonucuna ulaşmışlar.” **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

- A) I
B) II
C) III
D) IV

11. Ünlü fizikçi Stephen Hawking anılarında, kara deliğin (uzayda yol alan hiçbir maddenin kaçamayacağı kadar büyük alan) her şeyi yutmak yerine içerisinden bir şeyler çıkarttığını ileri süren öğrencisinin bu fikrinden rahatsız olduğunu anlatır. Hatta bu fikrin doğru olmadığını ileri süren bir makale yazdığını söyler. Öğrencisi de fikrinden emin olmadığı için iddia ettiği konuyla ilgili bir makale yazamaz. Bu olaydan birkaç sene sonra Hawking, öğrencisinin ileri sürdüğü ve o zaman kendisinin bile kabul etmediği bu fikrin doğru olduğunu matematiksel olarak ispatlar. Hawking kendisini kara delikler konusunda ünlü yapan bu buluşta öğrencisine haksızlık yaptığını özellikle vurgular. Bu olay bir bilim insanının - - - ilkesine bağlı kalmasının ne kadar önemli olduğunu ortaya koyar.

Bu metinde boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kararlılık B) çalışkanlık
C) bilimsellik D) dürüstlük

12. I. Önce daldaki kayısılar kontrol edilir ve meyvenin yarısı, meyve kabuk renginin de dörtte üçü sararmışsa toplama işlemine başlanır.
II. Bu işlemden sonra kayısılar kurutulacakları yerlere taşınır, tahta sedirlere yayılır ve iki üç gün kurumaya bırakıldıktan sonra çekirdekleri çıkarılır.
III. Nemi yüzde yirmiye gelene kadar tekrar kurutulan kayısılar depolanır ve talebe göre piyasaya sunulur.
IV. Mutfaklarımızın vazgeçilmezlerinden olan kayısı, zahmetli süreçlerden geçerek sofralarımıza gelir.
V. Çekirdekleri çıkarılan kayısıların olgunlaşmamış ve lekeli olanları ayrılarak daha hızlı kuruması için kükürtleme yapılır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - V - II - III - IV B) I - II - V - IV - III
C) IV - I - II - V - III D) IV - I - V - II - III

13. I. Zorlanarak açılan camlı kapıdan içeri buz gibi rüzgârla birlikte kar taneleri de girmişti.
II. Ardından da paltosunun içinde kaybolmuş gibi görünen genç bir adam girdi içeri aceleyle.
III. Çok zaman önce geldiği Ankara'nın kışının bu kadar soğuk olabileceğini tahmin etmemişti.
IV. Dışarıdaki soğuk inanılmazdı onun için, bir haftadır buradaydı ama hâlâ alışamıyordu.
V. Acelesinin hem bir an evvel ısınmak hem de içeridekileri üşütmemek için olduğunu bir tek kendisi biliyordu.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralanması için hangileri yer değiştirmelidir?

- A) II ve III B) II ve V
C) III ve IV D) III ve V

14. (I) Kar ve yağmurun oluşması bulutlardaki çok küçük toz taneciklerinde başlar. (II) Sıcaklık sıfır derecenin altına düşünce havada bulunan su buharı, toz taneciklerine tutunur yani su buharı kristalleşir. (III) Ağırlaşıp bulutlarda duramaz olunca da yere düşmeye başlar. (IV) Su moleküllerinde bulunan hidrojen atomları, birbirlerine hidrojen bağı ile bağlanır; kar kristallerinin altıgen yapısı da bu bağlanma sırasında oluşur. (V) Kar kristallerinin oluştuğu andaki havanın ısısı, yüksekliği, su buharının miktarı farklı farklı olduğu için de hiçbir kar kristali birbirinin aynı değildir.

Bu metin iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V

15. (I) Öğretmen, sınıfta öğrencilerine ders anlatıyordu. (II) Bir süre sonra kuş, pencereden uçup gidince öğretmen ve öğrenciler derse kaldıkları yerden devam ettiler. (III) Sınıfın penceresinden içeri giren bir kuş herkesin dikkatini dağıtmıştı. (IV) Öğretmen, öğrencilere sakın bir şekilde bütün pencereleri açmalarını söyledi ve sessizce beklemeye başladılar. (V) Herkes dikkatli bir şekilde öğretmeni dinlemekteydi.

Bu metnin anlam bütünlüğünü sağlamak için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve III B) II ve IV
C) II ve V D) III ve V

TEST-2

1. 'Kendi çağımızın sorumluluğunu taşıyıp "güzel yarınlar" için uğraş verdiğimiz sürece herkes mutlu bir dünyada yaşayacak; gelecek kuşaklar da hem kendi çağına hem de yarınlara yönelik, atalarından kalan mirası bir bayrak yarışçısı sorumluluğuyla kendilerinden sonraki nesillere vermenin huzuru içinde olacaklardır. Çünkü - - - -

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bugün, dünün öğrencisidir.
B) geleceği satın alabilecek tek şey bugündür.
C) gelecek penceresindeki perde hep kapalıdır.
D) gelecek şimdiyle aynı malzemeden yapılmıştır.

2. Kasaba, bahçelik bir yerd. (I) Portakal, limon, turunç bahçelerinin içinde düzgün, çok güzel, beyaz badanalı evler vardı. (II) Güzel camisi, ince mimarisi herkesi kendine hayran bırakıyordu. (III) Yeni yapılmış çarşısı, çakıl taşları döşenmiş caddeleri düzgündü. (IV) Ne var ki kasaba halkının hayata bakış açıları çok olumsuzdu.

Numaralanmış cümlelerin hangisiyle parçada anlatılan düşüncenin yönü değişmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

3. I. Topuğun yerle temasından sonra ayak tabanımız, ardından da ayak parmaklarımız yere değer.
II. Parmaklarımızla ve bacak kaslarımızla vücudumuzu öne doğru iterek adımımızı tamamlarız.
III. Yürürken öncelikle bir bacağımızı kaldırarak ayağımızı öne doğru atarız.
IV. En başta ayağımızın topuk kısmı yere değer.
V. Sonra sırasıyla topuğumuzu ve ayak tabanımızı yerden kaldırırız.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III - IV - I - V - II B) III - V - II - I - IV
C) IV - III - I - II - V D) IV - V - I - III - II

4. I. Küçük, tahta taburesinde esnafların, dükkânlarını telaşla açmasını izliyor; tanıdık olanlara güneydin dercesine başıyla selam veriyordu.
II. Bu hareketlilik ve kısa selamlaşmaların onu mutlu etmediğini, kendi yaşında bir arkadaşa ihtiyaç duyduğunu tahmin ettiğinden cesaretimi toplayıp yanına gitmeye karar verdim.
III. Pencerenin perdesini araladığımda onu her sabahki gibi babasının berber dükkânının önünde oturur vaziyette gördüm.
IV. En sevdiğim oyunuma ortak olmak ister misin, diye sorduğumda gözlerindeki ışıltı bana yeterli cevabı vermişti.
V. Dolabımı açıp en sevdiğim oyunu, hedef beşi, yanıma alıp sokağa fırladım ve kendimi berber dükkânının önünde buldum.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda hangisi baştan ikinci sırada yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. I. Elma ağacı, bu çiçeklerin meyveye dönüşmesi için arılara gereksinim duyar. Arılar hoş kokulu bu çiçeklere konar ve polenlerini ağaçtan ağaca, çiçekten çiçeğe taşır.
II. Ağaç yeterli düzeyde büyüdükten sonra bahar mevsimiyle birlikte dallarında tomurcuklar ortaya çıkar. Hava ısındıkça bu tomurcuklar açar. Bazıları yaprağa, bazıları da çiçeğe dönüşür.
III. Tohum büyüdükçe önce filize, sonra da ağaca dönüşür. Elma ağacının meyve vermeden önce birkaç yıl büyümesi gerekir. Bu dönem, ağacın yetiştiği yere ve elmanın türüne göre değişir.
IV. Elmanın yaşam döngüsü çekirdekle başlar. Aynı zamanda tohum olan bu çekirdekler ekilir. Tohumlar topraktan mineral ve su aldıkça bitki büyür. Tohumlar su gereksinimlerini yağmurdan karşılar.

Numaralanmış paragraflar düşüncenin akışına göre sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV

6.

I	Bu nedenle piramitleri tur rehberleri ile gezmek, güvenli ve bilinçli gezme şeklidir.
II	Bu gizli odaların tümüne ne şekilde ulaşılacağını herkes bilmez.
III	Mısır piramitleri, nasıl inşa edildikleri başta olmak üzere pek çok gizemle yüzyıllardır araştırmacıların ilgi odağı hâline gelmiştir.
IV	Bu gizemlerden biri de piramitlerde bulunan gizli odalardır.
V	Sadece tur rehberleri bu konuda yeterli bilgiye sahiptir.

Bu cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III - IV - II - V - I B) III - IV - V - I - II
C) V - III - IV - I - II D) V - IV - I - II - III

7. **Muhabir:** - - - -

Naim Süleymanoğlu: Yakınımdaki pek çok kişi, sırtında 200 kilo taşıyan hamalları defalarca karşıma getirip “Onu halterci yap!” dediler. Ama 200 kiloyu sırtında taşıyan o dev adamlar, 50 kiloluk halteri bile kaldıramadı. Bazı şeyler görüldüğü gibi değildir. Sadece yetenekle ya da sadece çalışmakla olmaz. Bu işler için ikisi de lazım. Bazı halterciler çok fazla çalışır olmaz, bazıları da çok yeteneklidir ama çalışmazlar. İkisi de zirveye çıkamaz. İyi halterci, hepsini bir araya getirebilen kişidir.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Güçlü olmak spor yapmak için yeterli midir?
B) Bir sporcu, halterci olmak istiyorsa kaç kilo kaldırmalıdır?
C) İyi bir halterci nasıl olmalıdır?
D) Ağırlık kaldırabilmek hangi spor dalları için önemlidir?

8.

Hayatının farklı dönemlerinde insanın yaşama bakışı da farklıdır. Her şeyin üstesinden gelinebileceğine inanılan sonsuz coşkuyla dolu bir dönem de vardır, sakinliğin limanına sığınıldığı bir dönem de. Bir dönem de vardır ki insan düpedüz yalnızlaşır. Sık sık “Kimse beni anlamıyor.” ya da “Ne desem kabahatli ben oluyorum.” der. Bu durumun, öz eleştirinin en az yapıldığı döneme denk gelmesi elbette tesadüf değildir. Akıldaki sorular hep dış odaklı olunca sorun da dışarıda aranmaya devam edilir. - - - -

Bu metnin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çözüm bulunduğu anda ise insan kendini böyle hissettirenlerden derhal uzaklaşmalıdır.
B) Durum sorgulandıkça insan kendini yalnız hissetmekte ne kadar haklı olduğunu görür.
C) Nihayet öz eleştiri yapmak anlamsızlaşır çünkü insan kendi kendisiyle yetinmeyi öğrenecektir.
D) Ne aldığı değil ne kadar verebildiğini sorgulamak sorunun çözümü için başlangıç olacaktır.

9.

Arda ile Göknil, anne ve babalarına sürpriz yapmak için kahvaltıya omlet hazırlamak istemektedir ama buldukları tarif defterinde işlemler karışık olarak yazılıdır.

- I. Kızgın yağa, çırpıtığınız yumurtaları dökün.
- II. Derin bir karıştırma kâsesinde 4 adet yumurtayı tuz ve karabiberle alttan üste doğru çırpın.
- III. Pişen omletin arasına kaşar peyniri serpin.
- IV. Servis ederken omletinizi dereotu ile süsleyin.
- V. Altı kızaran omletin diğer tarafını da pişirin.
- VI. Çırpma işlemi sonrasında tavanızı ısıtın ve birer yemek kaşığı tereyağı ve zeytinyağını kızdırın.

Buna göre Arda ile Göknil’in omlet yapmaları için izlemeleri gereken sıralama aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) II - VI - I - V - III - IV B) II - VI - I - IV - III - V
C) II - I - V - III - IV - VI D) II - V - VI - I - III - IV

PARÇADA ANLAM

Anlatım Biçimleri ve

Düşünceyi Geliştirme Yolları

TEST-1

1. Genç Kalemler hareketi, edebiyatımıza özellikle dil konusunda yepyeni bir anlayış getirmiştir. Türkçe kendi benliğine yavaş yavaş dönmeye başlamış; halk, aydınların yazdıklarını anlar duruma gelmiştir. 1910'lu yıllarda yazan Ömer Seyfettin'i, Ziya Gökalp'i açıp okuyun; severek ve anlayarak okursunuz yazdıklarını. Sözcükler, tamlamalar vb. hep anlayacağınız biçimdedir.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme B) Benzetme
C) Tanımlama D) Örneklendirme

2. Varlıkları belirgin özellikleriyle tanıtip göz önünde canlandırmaya, duyu organları aracılığıyla varlıkların niteliğini belirtmeye betimleme denir. Kişinin iç dünyasının anlatıldığı betimlemeler "ruhsal betimleme", dış görünüşünün anlatıldığı betimlemeler ise "fiziksel betimleme" olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "ruhsal betimleme" örneğidir?

- A) Haydar, uzun boyu ve geniş omzuyla heybetini her gün olduğu gibi yine gösteriyordu. Siyah saçları yana taranmıştı, kırış kırış olan alnı sanki dağınık bir çarşafı andırıyordu. Çatık kaşları, asık suratı ve iri gözleriyle çevreye korku salıyor ve herkese meydan okurcasına bakıyordu.
- B) Yavaşça gelip açık kapıdan kafasını uzattı, geniş omuzları kapı boşluğunu tamamıyla örtüyordu. Orada öylece durup bakmaya başladı. Odadaki görevli, gözlerini kaldırıp onu görünce birden toplandı ve yüzünde hafif bir gülümseme belirdi.
- C) O, içine kapanık biriydi. Çevresiyle iletişimi olmaz, sorunca söyler ve üzerine vazife olmayan işlere karışmazdı. Onun bu çekingenliği sosyal hayatını da etkilerdi. Yalnız kalacağı bir yer bulup saatlerce bir noktaya dalıp düşünürdü.
- D) Şafak sökerken barakadan çıktı. Sundurmada durarak bir an gökyüzüne baktı. Hava bulutlu olduğu için yıldızlar görünmüyordu. Gözleri uykusuzluktan ve yorgunluktan şişmişti.

3. Küçük kaplamaları simsiyah kesilmiş bir ahşap evde oturduğunu sanıyorum. Evden deniz görünmüyor olmalı. Yahut belki de bir iki penceresinden, çakal eriği dalları arasından görünüyordur. Küçük bahçede acı badem, ayva, nar, hünnap ağaçları olmalı. Bir de çırıklı kuyu olacak. Kırkını aşmış, şişmanca, yeşil gözlü bir kadın olan anasını kırmızı elma yüzüyle, küf yeşili gözleriyle görür; ben de severim. Bahçeyi, evini, anasını tarif ettiğim için onları gördüğümü sanmayın. Ben görmeden severim bahçeleri, insanları, evleri.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme B) Betimleme
C) Tartışma D) Açıklama

4. Tartışmacı anlatım, okuyucuyu bir düşünceye inandırmak amacıyla kullanılan anlatım biçimidir.

Aşağıdaki metinlerden hangisi tartışmacı anlatım örnektir?

- A) Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, sivri idi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca tekrar denedim. Gene atların hiçbirini durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim.
- B) Tarihçilerin verdiği bilgilere göre, Osmanlı Devleti'ne kahve ilk olarak 16'ncı yüzyılda girmiş ve Anadolu'ya yayılmıştır. Araplar tarafından bilinen, ekmeği yapılıp yenen ya da dövülerek içilen kahve Kanuni Sultan Süleyman devrinde Yemen'den İstanbul'a getirilmiştir.
- C) Güneşin ışıkları daha dokunmamıştı yapraklara. Pencerenin karşısında bir dev gibi dikilen dağ, güneşin ışınlarını engelliyordu. Yapraklarda oluşmuş çiy damlaları toprağa karışmak için acele ediyordu. Horoz sesleri, kuş civıltılarına karışıyordu.
- D) Eskinin hep iyi ve özlenen olduğuna dair bir anlayış var. Eski şarkılar daha güzeldi, eski kitaplar daha anlamlıydı. Oysa şimdi özlem duyulan eskiler, ortaya çıktıkları zamanın yenisiydi ve onlar da beğenilmemişti. İnsan geriye bakmaktan vazgeçmeli, bugüne odaklanmalı.

5. Kerem, Tarık ve Tuğrul adlı öğrenciler, yazmayı düşündükleri metinle ilgili sohbet etmektedir.

Kerem: Yazacağım metinde, okuduğum makaledeki bazı ifadelere neden katılmadığımı anlatıp kendi düşüncelerimi ortaya koyacağım.

Tarık: Ben, metnimde Erzurum'un doğal ve tarihî güzelliklerini ayrıntılı olarak anlatıp okurların gözünde canlandırmak istiyorum.

Tuğrul: Yaz tatilinde yaşadığım olayları anlatan bir metin kaleme alacağım.

Öğrencilerin, sözünü ettikleri metinlerde kullanacağı anlatım biçimleri hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	<u>Kerem</u>	<u>Tarık</u>	<u>Tuğrul</u>
A)	Tartışma	Betimleme	Öyküleme
B)	Açıklama	Tartışma	Betimleme
C)	Açıklama	Betimleme	Tartışma
D)	Tartışma	Açıklama	Öyküleme

6. Benim için henüz yeşermeye başlamış karşı dağlara gitme vaktidir. Belki de o güzelim dağların eteklerinde yepyeni umutlar muştulayan kardelenler açmıştır. Geçen yıl bu zamanlar oralardaydım ve kardelenleri gördüğümde içim içime sığmamıştı. Akşama değin farklı hayallerle gezinmiş, biraz üşüyünce de geri dönmüştüm. Yolda da yüzlerini ayaz yakmış kara lastikli çocukları düşünüp hüzün bahçelerine dalmıştım.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen anlatım biçimleri kullanılmıştır?

- A) Açıklama - Tartışma
B) Tartışma - Öyküleme
C) Betimleme - Öyküleme
D) Açıklama - Betimleme

7. Günümüzde yaygın bir yanlış vardır: Bilimin kesin olduğu inancı. Oysa sürekli bir değişiktir bilimi var edip ayakta tutan. Bilim, sonsuz bir yenilenme içindedir. Bilimde öne sürülen her doğru, yanlış olduğu henüz kesin olarak belgelenmemiş olan doğrudur. Birtakım koşullardan ötürü doğru sayılan bilgilerdir bunlar.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
B) Tartışma
C) Betimleme
D) Öyküleme

8. Jules Verne bilim kurgu edebiyatının en önemli isimlerinden biri olarak tanınır. Onun Denizler Altında Yirmi Bin Fersah, Dünya'nın Merkezine Yolculuk, Seksen Günde Devriâlem kitapları ilk bilim kurgu kitaplarıdır.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Benzetme
B) Karşılaştırma
C) Tanık gösterme
D) Tanımlama

9. Bir yazıda anlatılmak istenen düşünceyi daha etkili hâle getirmek için düşünceyi geliştirme yollarından yararlanılır. Düşünceyi geliştirme yollarından bazıları şunlardır:

- Karşılaştırma
- Sayısal verilerden yararlanma
- Tanımlama

Aşağıdaki metinlerin hangisinde, yukarıdaki düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır?

- A) Günümüzde teknolojik alandaki gelişmeler insanların yaşam biçimini köklü biçimde değiştirmiştir. Söz konusu değişim hem tüketici hem de işletme açısından birçok kolaylığı da beraberinde getirmiştir. Bilgisayar ve akıllı telefonların hayatımıza girmesi ile bu değişim daha da hızlanmış; aile ilişkilerini, sosyal hayat alışkanlıklarını, alışveriş biçimlerini, gazete okuma davranışlarını hatta bakkaldan ekme alma şeklini bile değiştirmiştir.
- B) Ben 45 yıllık yaşamım boyunca okuduğum her romanda kendime biraz daha yaklaştığıma inanıyorum. Neden söz ederse etsin her roman bana kendimi, başkalarını, yaşamayı tanıtır. Balzac "Eugenie Grandet"i yazmasaydı gecem gündüzüm bencillerle geçtiği hâlde nereden bilecektim bencilliği? "Kızıl ile Kara" olmasaydı benim de öz geçmişimden haberim olmayacaktı.
- C) Teknoloji bağımlılığı; telefon, bilgisayar, akıllı cihazlar ve oyun konsolları gibi dijital aygıtların aşırı ve kontrolsüz kullanımına denir. Araştırmalara göre ABD'de her sekiz kişiden biri teknoloji bağımlısı olarak hayatını sürdürmektedir. Ülkemize ilişkin 2015 yılı raporlarında ülke nüfusunun yüzde 55,9'unun internet kullandığı görülmektedir. Bu sayı son yıllarda daha da artmıştır.
- D) Arılar, on binlerce yıldır düzgün geometrik ölçülerle peteğini örür. Topladığı binbir çiçek tozundan, bir kimya laboratuvarının imbiklerinden daha üstün bir performans sergileyerek balını süzer.

10. İpek-defne tasarımı; defne yaprağı meyvesi, ipek kozası ve daha çok geleneksel yollarla elde edilen ipek kumaşlarla kırilent, örtü, pano, çiçek, aksesuar, toka, tepsi, sepet vb. eşyaların yapılması işidir. Hatay'da çok yaygın olan ipek kozasıyla pano, gelin buketi, nikâh şekeri, yaka iğnesi, masa çiçeği gibi pek çok hediyelik eşya üretilmektedir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu metinde yer almayan bir düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır?

- A) İpek-defne tasarımı ülkemizde geçmiş yıllara göre daha fazla ilgi görmektedir.
- B) El sanatı; göz nurunun, ince zevkin, sabrın, gönüllerde yatan düşüncelerin sanat olarak ortaya dökülmesidir.
- C) İpek-defne tasarımıyla ipek ipliklerden, her biri birer hazine olan ürünler elde edilir.
- D) Burada yaşatılan diğer el sanatları şunlardır: ahşap oymacılığı, mey yapımı, iğne oyacılığı.

11. Üç boyutlu yazıcı teknolojisi onlarca yıldır kullanılıyor. Üstelik önceden plastik haricinde bir materyali, örneğin metali yazdırmak epeyce pahalı ve çok yavaş ilerleyen bir süreçti. Şimdiyse bu iş giderek ucuzlayıp kolaylaşıyor. Bu teknoloji, karmaşık ve büyük metal nesneler üretmeyi mümkün kıldığı için imalat sektörünü dönüştürebilir. Kısa vadede bakıldığında ise imalatçıların büyük depolarda çalışma gerekliliği ortadan kalkabilir. Mesela ihtiyaç duyulduğu anda üç boyutlu metal yazıcı kullanılarak eski bir araba için yedek parça yazdırılabilir. Bu teknoloji; geleneksel metal üretim yöntemleriyle üretilmesi mümkün olmayacak kadar karmaşık, güçlü ve hafif parçalar üretilmesini sağlayabiliyor. Lawrence Livermore Ulusal Laboratuvarında çalışan Edward Teller 2017'de yaptığı bir açıklamada üç boyutlu yazıcı kullanarak en az geleneksel yöntemlerle üretilenler kadar güçlü, paslanmaz çelik üretmeyi başardıklarını söylemiştir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen düşünceyi geliştirme yollarından yararlanılmıştır?

- A) Karşılaştırma - Örnekleme
- B) Sayısal verilerden yararlanma - Benzetme
- C) Tanımlama - Tanık gösterme
- D) Karşılaştırma - Tanımlama

12. Martılar çoğunlukla deniz ve göl kıyılarında yaşar. Martıların farklı türleri, farklı özelliklere sahiptir. Özellikle kanat uzunlukları, türe göre değişiklik gösterir. Küçük martıların kanatlarının bir uçtan diğerine uzunluğu yaklaşık 70 santimetreyken büyük, kara sırtlı martılarınkından %50 fazla olabilir. Martılar genellikle beyaz ve gridir. Ancak bacakları, gagaları ve kanatlarının üzerindeki renkler türlere göre farklılık gösterir.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Örnekleme
- B) Sayısal verilerden yararlanma
- C) Karşılaştırma
- D) Benzetme

13. Seramik, yüksek ısıda pişirilmiş topraktan yapılan vazo, çanak, çömlek vb. nesneler için kullanılan bir terimdir. Seramik yapımında çini için kullanılan malzeme ve teknikler kullanılmaktadır. Anadolu Selçuklularının kullandıkları ilk seramik örneklerinde bitkisel ve geometrik süslemenin yanı sıra kuş ve hayvan figürleri de görülür. Osmanlı'nın en eski seramik atölyeleri İznik ve Kütahya'da bulunmaktadır.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
- B) Tanımlama vardır.
- C) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
- D) Benzetmeye yer verilmiştir

14. Teknoloji, insanların çevresini kontrol etmek veya değiştirmek için yeni bilgiler edinmesi ve yeni araçlar geliştirmesidir. Yenilenme ve değişim gerektiren bilgiler bütünü de diyebiliriz aslında. Hayat şartlarının, değişimi zorunlu kılmasıyla birlikte teknoloji de hızla gelişmekte ve insanların ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmaktadır. Yapay zekâ da bilginin vücut bulmuş hâli olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle son dönemde robotlar hayatımıza girmekte ve bizi hızla etkisi altına almaktadır.

Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme
- B) Açıklama
- C) Tartışma
- D) Betimleme

TEST-2

1. Herhangi bir düşünceyi savunmak, okuyucuyu bu düşünceye inandırmak için kullanılan anlatım tekniğine tartışma denir.

Aşağıdakilerden hangisi tartışma tekniği ile yazılmıştır?

- A) İlkokul ikide okul değiştirmiştım. Yeni okulumdaki öğretmenim elimden tuttu ve sınıfa götürdü. Öğrencilere tanıttı beni. Saçları kısaydı ve yüzü beyaz bir zambağı andırıyordu. Şimdi hatıramda sadece küçük bir hayali, temiz ve solgun yüzü kaldı.
- B) Kulübenin doksan yüz metre ilerisinde çitlerle çevrilmiş büyük bir bahçe vardı. Çitlerin dışında kalan alanda, dereye yakın yerlerde söğütler, uzak yerlerde ise yabani badem ağaçları vardı. Çitlerin hemen içinde bahçeyi tepeden tırnağa beyaza bürümüş olan kiraz ağaçları...
- C) İyi konuşmayı bilen iyi yazmayı da bilirmiş. Konuştuğumuz gibi yazmak olacak iş midir? Sesimizi de kâğıt üzerinde gösterebilir miyiz? Yazı hiçbir zaman konuşma gibi olamaz. Ellerimizin hareketleri, sesimizin türlü yükselme ve alçalmaları ile anlatabildiğimiz şeyleri yazı ile anlatamayız, duyuramayız.
- D) Geçen haziranda Doğu Anadolu'yu gezdik, ilk durağımız Bitlis'in Tatvan ilçesiydi. Daha sonra Van Gölü ve çevresine yol aldık. Pek çok tarihî olaya şahitlik etmiş kervansarayları gezdik. Ne var ki görmek istediğimiz birkaç önemli yeri göremeden döndük.

2. Cahit Zarifoğlu'nun üslubu bazen ipekten bir Bursa şalı kadar yumuşak ve zarif, bazen de çifte su verilmiş bir kılıç kadar keskindir. Kimi zaman bir baba şefkatiyle anlatır gerçekleri, kimi zaman da suratımıza bir tokat gibi çarpar günlük telaş içinde fark edemediklerimizi. Dili onun kadar ustaca kullanan yazar sayısı çok değildir. Çocuklar için yazdığı "Yürekdede ile Padişah" ve "Küçük Şehzade" kitapları, her ne kadar çocuk kitabı niteliğinde olsa da her yaşta insanın okuması ve kendince bir çıkarımda bulunması gereken kitaplardır.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır?

- A) Tanımlama - benzetme
B) Örnekleme - tanımlama
C) Karşılaştırma - benzetme
D) Tanık gösterme - karşılaştırma

3. Aşağıdaki metinlerin hangisinde yay ayraç içinde verilen düşünceyi geliştirme yolu kullanılmamıştır?

- A) "Düşünüyorum, o hâlde varım." diyen Sokrates bunca düşüncesizi görmediği için çok şanslı. Bence bu yüzyılda yaşasa düşünüp var olamayan çoğunluğu görmezdi ya da görmezden gelirdi. Var olmak için düşünmek gerekli iken insan olmak için ince düşünmek gereklidir. (Tanık Gösterme)
- B) Dünyanın en büyük karbondioksit toplama tesisi faaliyete geçti. Tesisin yılda 4.000 ton karbondioksidi havadan toplayacağı düşünüyor. Bu oran 870 otomobilin bir yılda yaydığı karbondioksit miktarına eşittir. Tesisin, küresel iklim değişikliğine karşı gösterilen çabada önemli bir payı olacağı düşünüyor. (Sayısal verilerden yararlanma)
- C) Karadeniz bir iç denizdir. Türkiye, Gürcistan, Kırım ve Bulgaristan Karadeniz'e kıyısı olan bazı ülkelerdir. Karadeniz Akdeniz'e nazaran daha az tuzluken Akdeniz kapladığı alan itibarıyla daha büyüktür. (Karşılaştırma)
- D) İnsan sağlığı için temizlik kadar sağlıklı beslenme de önemlidir. Sağlıklı beslenmenin önemli bir detayı da mevsime uygun beslenmektir. Yani yazın portakal suyu içip kışın karpuz yememektir. (Benzetme)

4. İkinciye doğru Mustafa'yla yola düşüp Göreme'ye geldik. Göreme'de peribacaları ormanına düştük. Bacalar ormanı alabildiğine uzuyor gibi. Buradan, bu oturduğumuz yerden bakınca hiç sonu yokmuş gibi görünüyor. Ormanda türlü şekiller... Yürüyen, hemen kalkıp koşacakmış gibi tetikte duran başlar... Halay çeken bir alay... Ata binmiş bir gelin... Gelin alayı... Bir büyü içinde kalıyor insan. Seyrederken bütün bunları, dünyayı unutuyorsun.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Benzetmeye
B) Tanımlamaya
C) Öykülemeye
D) Betimlemeye

5. Aşağıdaki metinlerin hangisinde öyküleyici anlatımdan yararlanılmamıştır?

- A) Dün gece rüyamda öyle şeyler gördüm ki hemen anlatmak istiyorum. Rüyamda sabah burnuma gelen kaşarlı tost kokusuyla uyanıyor ve hemen mutfağa doğru koşuyordum. Masada portakal suyu da vardı. Tostu portakal suyu eşliğinde yedikten sonra hızlıca giyinip dışarıda beni bekleyen arkadaşlarıma yanına çıkıyordum.
- B) Bir kış akşamı büyük ateşin karşısında büyük sandalyede oturduğumuzu hatırlıyorum. Bebek, ocak taşının diğer tarafındaki beşiğinde uyumuştum. Annemle ikimiz loş mutfakta yalnızdık, kardeşlerim sokakta oynuyordu. Annem, kardeşimin hikâye kitabını almış, orada hoşuna giden küçük hikâyeleri okuyordu.
- C) Gezegenimiz güneş ışınlarının yaklaşık yüzde 30'unu yansıtarak yeryüzünün çok fazla ısınmasının önüne geçer. Bu yansıtma albedo etkisi olarak adlandırılır. Bilim insanlarının yaptığı bir çalışmaya göre Dünya'nın albedo etkisinin son yıllarda özellikle de son üç yılda azaldığı tespit edilmiştir. Bu azalmaya sıcaklık artışının neden olduğu düşünülüyor.
- D) Yunus ailesi, Karadeniz'in hırçın dalgalı sularındaki özgür yaşamlarını gruplar hâlinde dolaşarak avlanarak ya da gelip geçen gemilerin dümen suyuna takılıp onlarla yarışarak sürdürüyordu. Bir füzeyi andıran iri vücutlarına oranla küçük kalan kafaları, bir kaz gagasına benzeyen çeneleri ve yürek şeklindeki gözleriyle öyle sevimli bir görünümü vardı ki...

6. Türk insanı kendi sesi olmuş, sorunlarını dillendirerek bir bakıma kendisiyle dert ortağı olmuş şairlerini hep sevdi; onlara sahip çıktı ve onların şiirlerini bir töre gibi kuşaktan kuşağa aktardı. Böyle olmasaydı Yunus hâlâ ilahilerini söyler miydi? Karacaoğlan, sazıyla köy köy dolaşmaya devam eder miydi? Köroğlu, isyan türkülerini göğsünü gere gere dillendirir miydi?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilen düşünceyi geliştirme yollarına başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme - benzetme
B) Tanımlama - karşılaştırma
C) Tanık gösterme - örneklendirme
D) Örneklendirme - benzetme

7. Tartışmacı anlatımda herhangi bir düşünceyi savunmak, okuyucuyu ya da dinleyiciyi bu düşünceye inandırmak amaçlanır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tartışmacı anlatımla yazılmıştır?

- A) Çocuk uykuya dalmamak için direniyordu ama göz kapaklarını aralamaya gücü yetmiyordu. Yarı uyur, yarı uyanık hâlde konuşmalara kulak veriyordu.
- B) İnsanın yalnızlığını gideren yalnızca diğer insanlar mıdır? Kitaplar da insanların arkadaşları değil midir? Onlar sıkıntıyı yok eden en etkili ilaçlardır. Kendinizi bir kitabın kucağına bıraktığınızda o sizi alır götürür yeni ufuklara. Kitapların arasında sıkılmak mümkün değildir.
- C) Yazar; eserlerinde Çukurova yöresi insanların acısını, sevincini, kültürünü, tarihini, sorunlarını ele almış ve yörenin folklor birikiminden faydalanmıştır.
- D) Uzun süre havalandırılmayan, soğuk ve yağışın etkisiyle iyice sıkışan toprağın verimli hâle getirilmesi için havalandırılması gerekir. Kış şartlarında üzerine basılmayan ve nemin de etkisiyle yosun oluşan toprağın yosunlardan temizlenmesi makineler yardımıyla yapılır.

8. Masal, çocuğun hayal gücünü geliştirir; ona bambaşka bir dünyanın kapılarını aralar. Albert Einstein, "Çocuklarınızın zeki olmalarını istiyorsanız onlara masal okuyun, eğer onların daha zeki olmalarını istiyorsanız onlara daha çok masal okuyun." der. Cemal Süreya ise bu konuda, "Küçükken masal dinlememiş çocuklar, büyüdüklerinde kedi resmini bile cetvelle çizerler." demiştir. O hâlde masalın çocuk eğitimindeki en önemli mihenk taşlarından biri olduğunu söyleyebiliriz.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Benzetme
B) Karşılaştırma
C) Örnekleme
D) Tanık gösterme

9. Aşağıdakilerin hangisinde öyküleyici anlatım kullanılmıştır?

- A) Otların yeşil, denizin mavi, gökyüzünün bulutsuz olması pekâlâ bir meseledir. Kim demiş mesele değildir diye? Ya yağmur yağmasaydı? Ya otların yeşili mor, denizin mavisi kırmızı olsaydı?
- B) Mevsim geçişlerinde rahatlamak ve iyi hissetmek için bitki çayları tercih edilir. Fakat bu bitki çaylarının faydaları yanında zararları da vardır. Örneğin tansiyon hastalığı olan birinin kekik çayı içmesi tansiyonunun düşmesine neden olur. Bu nedenle rahatsızlığı olan kişilerin bu bitki çaylarını bilinçli tüketmeleri gerekir.
- C) Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen, bir buyuran oldu diye değil, değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuzdan değişiyor.
- D) Bolu Beyi, ünlü at yetiştiricisi Koca Yusuf'u çağırıp kendisine eşi benzeri olmayan üç güzel at bulup getirmesini emreder. Koca Yusuf, en iyi cins üç atı bulmak için çabalar. Fakat bulduğu atlar çok bakımsız, cılız ve gösterişsizdir. Bu atları Bey'in huzuruna götürür.

- 10.** Genellikle halkın yarattığı, ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa sürüp gelen, çoğunlukla olağanüstü durum ve olayların yine olağanüstü kahramanlara bağlanarak anlatıldığı ürünlere masal denir. Günümüzde belli bir kişinin ortaya koyduğu yapma masallar da vardır. Türk masalları üzerinde Pertev Naili Boratav, Eflatun Cem Güney gibi yazarlar çalışmışlardır. Eflatun Cem Güney, edebiyatımızda "Masalcı Baba" olarak anılır. Pertev Naili Boratav'ın masallarla ilgili yaptığı iki önemli çalışma bulunmaktadır. Bunlar "Az Gittik Uz Gittik" ve "Zaman Zaman İçinde" adı ile yayımlanmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinde verilen düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır?

- A) Örneklendirme - kişileştirme
B) Tanık gösterme - karşılaştırma
C) Tanımlama - örneklendirme
D) Karşılaştırma - tanık gösterme

- 11.** Bir yeri, bir kavramı ya da bir kişiyi gözümüzün önünde canlandıracak şekilde ayrıntılı bir biçimde anlatmaya betimleme denir. Betimleme türlerinden biri olan açıklayıcı betimlemede yazar, anlatıma duygularını katmadan gözlemlerini nesnel bir biçimde anlatır.

Buna göre aşağıdaki metinlerin hangisinde açıklayıcı betimleme vardır?

- A) Akdeniz bölgesinde yer alan Toros Dağları, bazı yerlerde denize çok sokulur. Bazı yerlerde ise kıyı çizgisi ile dağ sınırları arasına Adana Ovası gibi geniş düzlükler girer. Bu bölge, özelliğini ılık denizden alır. Fakat denizin etkisi yüzey şekillerine ve yükseltiye göre değişir.
- B) Yeşil çınar ağaçlarından gökyüzüne yükselen muhteşem koku, denizden gelen serinletici rüzgârla birleşiyordu. Ağaçların ortasından bir pencere boşluğu bulan ahşaptan yapılmış bank, cennetten çıkma bu manzarayı seyretme mutluluğuna kim bilir ne zamandır sahipti. Dalga ve kuş seslerinin muhteşem uyumu bu harika manzarayı bir kat daha güzelleştiriyordu.
- C) Yeşil, yumuşak çimenlerin üzerine oturmuş, bana bakıyordu. Oturduğu yerdeki çimenlerin yeşil parlaklığı gözlerimi kamaştırıyordu. Gerideki bahçe duvarını saklamak istercesine kaplayan kırmızı güllerden etrafa hafif, serin ve hoş bir koku yayılıyordu.
- D) Kenar mahalleler... Birbirine geçmiş, yaslanmış tahta evler... Kiminin kaplamaları biraz daha kararmış, kiminin balkonu biraz daha öne eğilmiş, kimi biraz daha çömelmiştir. Hepsi hastadır, onları seviyorum çünkü onlarda kendimi buluyorum.

SÖZEL MANTIK / MUHAKEME

TEST-1

1. Aşağıdaki tabloda kan grupları ile bu kan gruplarına sahip insanların kan verebileceği ve kan alabileceği gruplar verilmiştir.

KAN GRUPLARI		
Kan Grubunuz	Kime Kan Verebilirsiniz?	Kimden Kan Alabilirsiniz?
A+	A+, AB+	A+, A-, 0+, 0-
0+	0+, A+, B+, AB+	0+, 0-
B+	B+, AB+	B+, B-, 0+, 0-
AB+	AB+	Herkesten
A-	A+, A-, AB+, AB-	A-, 0-
0-	Herkes	0-
B-	B+, B-, AB+, AB-	B-, 0-
AB-	AB+, AB-	AB-, A-, B-, 0-

Emre, Feyza, Gamze, Melih ve Yılmaz'ın kan gruplarıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- Her birinin kan grubu farklıdır.
- Melih bütün gruplara kan verebilmektedir.
- Yılmaz, A ve 0 gruplarının hem negatifinden hem de pozitifinden kan alabilmektedir.
- Feyza, sadece kendi grubundan ve onun negatifinden kan alabilmektedir.
- Gamze; iki pozitif, iki negatif toplam dört gruptan kan alabilmektedir.
- Emre, sadece kendi grubuna ve onun pozitifine kan verebilmektedir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Gamze B+, Yılmaz A+ kan grubuna sahiptir.
B) Melih'in kan grubu AB+'tir.
C) Emre'nin kan grubu AB-'tir.
D) Feyza, 0+ kan grubuna sahiptir.

2. Aşağıdaki tabloda bir sinema salonunun oturma planı verilmiştir.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	H
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	G
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	F
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	E
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	D
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	C
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	B
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	A

PERDE

Berra, Enes, Hüseyin, Meral ve Saliha adlı kişiler bu sinema salonuna birlikte gelmişlerdir. Bu kişilerin oturduğu yerlerle ilgili bilinenler şunlardır.

- Aldıkları biletlerde yer alan koltuk numaraları C3, F9, G1, D7, D8'dir.
- Enes ve Hüseyin yan yana oturmuştur.
- Meral, Enes'in arkasındaki sıralardan birinde oturmuştur.
- Berra'nın bir tarafında koltuk yoktur.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Perdeye en yakın oturan kişi Saliha'dır.
B) Enes'in koltuk numarası 7'dir.
C) Berra, F sırasında oturmaktadır.
D) Hüseyin'in koltuk bilgisi G-1'dir.

3.

ATATÜRK ORTAOKULU SINAV TAKVİMİ

Gün	Saat	8/A	8/B	8/C	8/D
Pazartesi	10.00	Türkçe			İngilizce
	13.00	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Matematik	Türkçe	
Salı	10.00		Türkçe	İngilizce	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
	13.00	Matematik		Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	
Çarşamba	10.00	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	Fen Bilimleri		Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
	13.00		Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Matematik	
Perşembe	10.00	Fen Bilimleri	İngilizce		Matematik
	13.00			T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	Fen Bilimleri
Cuma	10.00	İngilizce	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük		
	13.00			Fen Bilimleri	Türkçe

İrem, Emine, Neris, Çağan, Kemal ve Mustafa; Atatürk Ortaokulunun 8. sınıf öğrencileridir. Öğrencilerin gireceği sınavlarla ilgili bilinenler şunlardır:

- Her sınıfta bu arkadaş grubundan en fazla iki kişi vardır.
- İrem ve Neris, pazartesi günü Türkçe sınavına girmiştir.
- Mustafa, aynı gün yapılan fen bilimleri sınavına Emine'den önce girmiştir.
- Kemal, matematik sınavına herkesten önce girmiştir.
- Öğrencilerden hiçbiri Neris'in sınıf arkadaşı değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- İrem ve Mustafa aynı sınıftadır.
- Emine ve Kemal, aynı gün farklı saatlerde aynı dersin sınavına girmiştir.
- Çağan'la Kemal aynı sınıftadır.
- Neris, fen bilimleri sınavına herkesten önce girmiştir.

4. Aşağıda bir sözcük oluşturma oyununun kuralları verilmiştir.

- Birinci kutucuk ve ikinci kutucuk birleştirildiğinde anlamlı bir sözcük oluşturur.
- İkinci kutucuk ve üçüncü kutucuk birleştirildiğinde anlamlı bir sözcük oluşturur.
- İkinci kutucuklar yukarıdan aşağı okunduğunda anlamlı bir sözcük oluşturur.

Örnek:

1	2	3
KEM	?	IT
İĞ	?	DEN

Çözüm:

1	2	3
KEM	AN	IT
İĞ	NE	DEN

KEMAN - ANIT

İĞNE - NEDEN

OLUŞAN SÖZCÜK

ANNE

Bu örnekten hareketle,

1	2	3
TEN	?	REKET
YU	?	Lİ

1	2	3
HE	?	NE
HAL	?	MOS

1	2	3
ZİN	?	RİN
KA	?	YON

kutularında soru işaretiyle gösterilen bölümlerde aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşmaz?

- A) DEFTER B) HAVA
C) DERE D) CEKET

5. Bir bankanın internet şubesinde şifresini yenilemek isteyen Emre Bey, aşağıdaki uyarılarla karşılaşmıştır:

- Şifreniz son üç şifrenizle aynı olmamalı.
- Şifreniz aynı rakamlardan oluşmamalı (0000, 2222... gibi).
- Şifreniz 6 (altı) haneli olmalı.
- Şifrenizde en az bir büyük, bir de küçük harf olmalı.
- Şifrenizde (. , ! ? @ + *) sembollerinden biri olmalı.

Emre Bey'in son üç şifresi E3qYD*, lcXxf* ve WQ+E6i'dir.

Buna göre Emre Bey'in alacağı yeni şifre aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 190Y3w B) 62bo4+
C) @Lkmb1 D) E3qYD*

6. Bir okuldaki 8. sınıfların yerleşim planı aşağıdaki gibidir.

3. KAT					
2. KAT	8/A		8/D	8/C	8/F
1. KAT	8/G		8/E	8/H	8/B
ZEMİN KAT					

Okulda bir deneme sınavı gerçekleştirilecektir. 8. sınıfların, sınava girecekleri yerlerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Her şube, alfabetik sırayı dikkate alarak kendi şubesinden sonraki harfin bulunduğu 8. sınıf salonunda sınava girecektir.
- Alfabetik sıraya göre kendi şubesinden sonraki harf ile devam eden bir 8. sınıf yoksa alfabenin ilk harfi olan şubeyi sınav salonu olarak kullanacaktır.

Buna göre 2. katta sınava girecek olan 8. sınıf şubeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) A, D, F, H B) B, D, E, G
C) A, C, F, H D) B, C, E, H

7. Bir koşu yarışmasına Ali, Bahar, Cemre, Demet, Elif ve Fatih adlı öğrenciler katılmıştır. Koşuya başlama sırasıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Cemre koşuya Elif'ten hemen sonra, Ali'den hemen önce başlamıştır.
- Demet ile Cemre'nin arasında 2 kişi vardır.
- Fatih koşuya Bahar'dan önce başlamıştır.

Demet'in koşuya 5. sırada başladığı bilindiğine göre,

- I. Cemre, koşuya 2. sırada başlamıştır.
- II. Fatih, Demet'ten önce başlamıştır.
- III. Ali; Elif'ten önce, Bahar'dan sonra başlamıştır.
- IV. Elif, koşuya 3. sırada başlamıştır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

8. Okul korosunda yer alan Aydan, Beril, Ceyda, Fatih ve Gül adlı öğrencilerden her biri pazartesi, salı, çarşamba, perşembe ve cuma günlerinde tek tek sahneye çıkıp konser verecektir. Öğrencilerden iki kişi sabah, iki kişi akşam, bir kişi de öğleyin çıkmıştır.

Bu öğrencilerin sahneye çıktıkları gün ve zamanla ilgili bilinenler şunlardır:

- Fatih, Aydan'dan bir sonraki gün ve Aydan'la aynı zaman diliminde sahneye çıkmıştır.
- Çarşamba günü sahneye sadece öğle vaktinde çıkmıştır.
- Gül, Beril'den bir gün önce akşamleyin çıkmıştır.
- Aydan, pazartesi veya salı günü sahneye çıkmamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Beril, sahneye salı akşamı çıkmıştır.
B) Ceyda, sahneye pazartesi günü çıkmıştır.
C) Aydan, sahneye cuma sabah çıkmıştır.
D) Fatih, sahneye perşembe akşam çıkmıştır.

9. Bir resim yarışmasının şartları şu şekildedir:

- Yarışmaya katılacak resimlerin kâğıt boyutları A3 veya A4 olmalıdır.
- Yarışmaya sadece bir resimle katılabilirsiniz.
- Resimlerin mutlaka el çizimi ve boyalarla yapılması şarttır. Bilgisayar kullanılarak oluşturulan çalışmalar değerlendirilmeyecektir.
- Yarışmaya her tür boyayla yapacağınız resimle katılabilirsiniz.
- Resimlerinizi adrese posta veya kargo yoluyla ulaştırmanız gerekmektedir.
- Resimlerin arkasında kişisel bilgiler yer almalıdır.

Sevgi, Eren, Şeyma ve Aslı'nın çizdikleri resimlerle ilgili bilgiler şu şekildedir:

Sevgi: Bilgisayardan çıkardığı resme bakarak A4 kâğıdına çizdiği resmi sulu boyayla boyamıştır. Resmin arkasına kişisel bilgilerini yazıp posta yoluyla adrese yollamıştır.

Eren: A3 kâğıdına çizdiği iki resmi de pastel boyayla boyayarak kişisel bilgilerini resimlerin arka yüzüne yazıp posta yoluyla yollamıştır.

Şeyma: A4 kâğıdına renkli kuru boyalarla çizdiği resmin arkasına kişisel bilgilerini yazıp kargo yoluyla yollamıştır.

Aslı: A4 kâğıdına çizdiği üç resimden en güzelini seçip sulu boyayla boyayarak kişisel bilgilerini resmin arkasına yazdıktan sonra kargoyla yollamıştır.

Buna göre kişilerden hangisi yarışmanın şartlarından birine uymamıştır?

- A) Sevgi
B) Eren
C) Şeyma
D) Aslı

GÖRSEL OKUMA

(Tablo / Grafik / Çizelge)

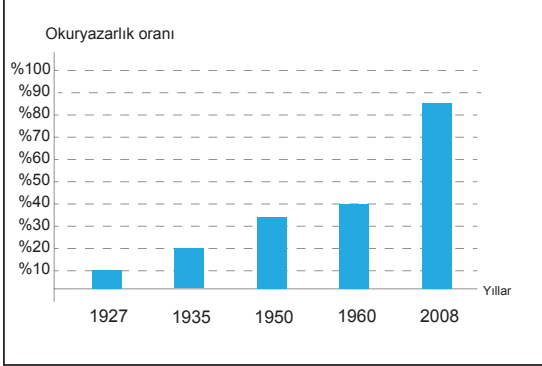

TEST-1

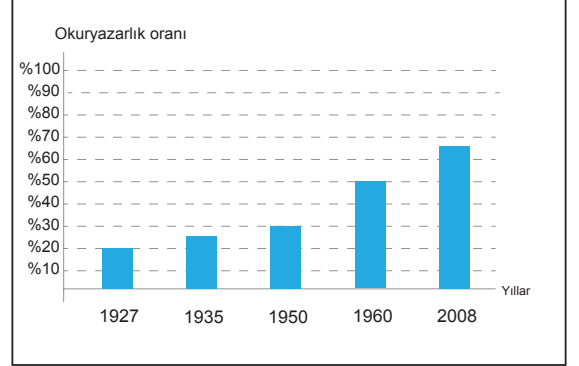
1. Türkiye, Harf Devrimi'nin ardından başlatılan okuma yazma seferberlikleriyle okuryazar sayısını her geçen yıl artırdı. 1927'de yüzde 11 olan okuryazarlık oranı 1935'te yüzde 20,4'e, 1950'de yüzde 33,6'ya, 1960'ta yüzde 39,5'e, 2008 yılında ise yüzde 85,71'e ulaştı.

Verilen bilgilerin grafikte gösterilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

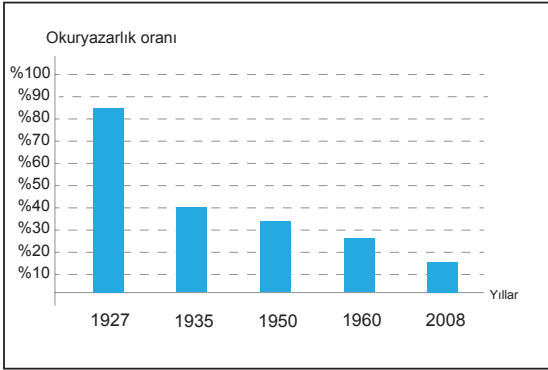
A)

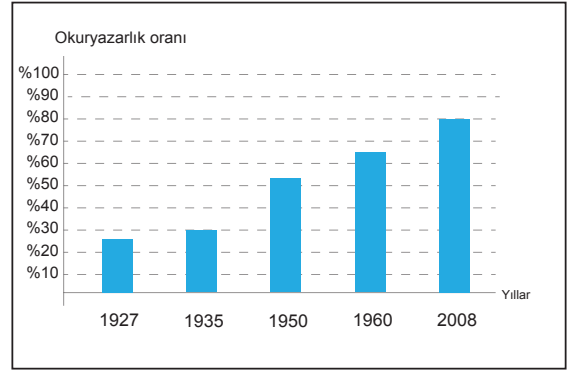
B)

C)

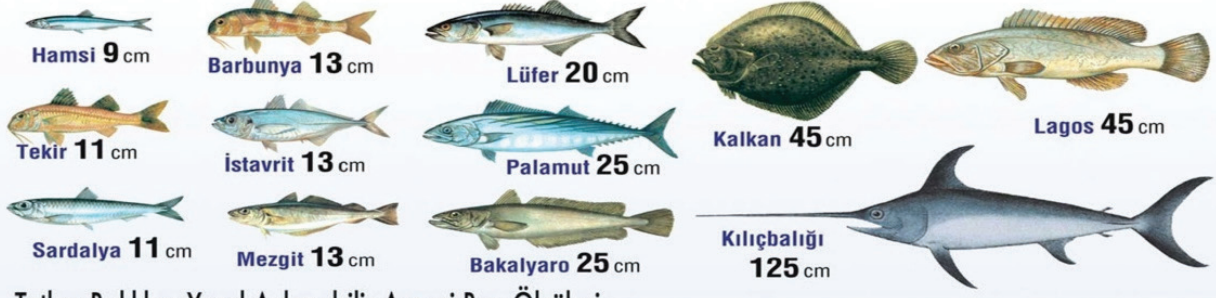

D)

2.

Deniz Balıkları Yasal Avlanabilir Asgari Boy Ölçüleri

Tatlısu Balıkları Yasal Avlanabilir Asgari Boy Ölçüleri

Daha Küçüğünü Avlamayalım Satmayalım Almayalım

Aşağıda dört kişinin yasal olarak avladıkları balıklarla ilgili bilgiler verilmiştir.

- **Arda:** 12 cm'lik bir deniz balığı avlamıştır.
- **Berna:** 10 cm'lik bir deniz balığı avlamıştır.
- **Ceyda:** 19 cm'lik bir tatlı su balığı avlamıştır.
- **Demet:** 22 cm'lik bir tatlı su balığı avlamıştır.

Buna göre bu kişilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Arda, barbunya avlamıştır.
- B) Berna, hamsi avlamamıştır.
- C) Ceyda, alabalık avlamıştır.
- D) Demet, tatlı su levreği avlamıştır.

3. İlk Türk alfabesi olan Göktürk alfabesi 38 harflidir. 4 ünlü ve 34 ünsüz harften oluşur. Sağdan sola doğru yazılır ve okunur.

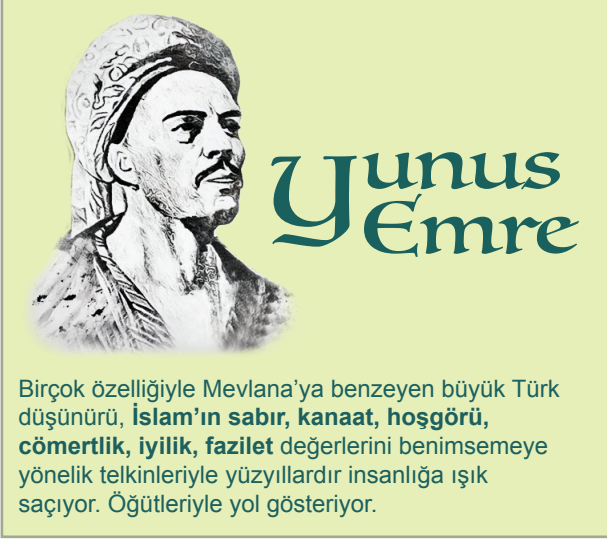
Göktürk Alfabesi

𐰀	𐰁	𐰂	𐰃	𐰄	𐰅	𐰆	𐰇	𐰈	𐰉	𐰊	𐰋	𐰌	𐰍	𐰎
A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L
𐰏	𐰐	𐰑	𐰒	𐰓	𐰔	𐰕	𐰖	𐰗	𐰘	𐰙	𐰚	𐰛	𐰜	𐰝
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	

Buna göre Göktürk Yazıtları'nda geçen "Ben Bilge Tonyukuk'um. Çin ülkesinde doğdum." cümlesindeki altı çizili kelimenin Göktürk alfabesindeki yazımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 𐰅 𐰄 𐰐 𐰊 𐰕 𐰅 𐰉 𐰊 𐰙
- B) 𐰅 𐰄 𐰐 𐰊 𐰔 𐰉 𐰅 𐰙 𐰕
- C) 𐰅 𐰄 𐰐 𐰊 𐰗 𐰐 𐰅 𐰉 𐰙
- D) 𐰅 𐰄 𐰐 𐰊 𐰕 𐰅 𐰉 𐰊 𐰒

4.

Birçok özelliğiyle Mevlana'ya benzeyen büyük Türk düşünürü, **İslam'ın sabır, kanaat, hoşgörü, cömertlik, iyilik, fazilet** değerlerini benimsemeye yönelik telkinleriyle yüzyıllardır insanlığa ışık saçıyor. Öğütleriyle yol gösteriyor.

Aşağıdaki Yunus Emre şiirlerinden hangisi görselde verilen değerlerden biriyle ilgili değildir?

- A) Adımız miskindir bizim
Düşmanımız kindir bizim
Biz kimseye kin tutmayız
Cümle âlem birdir bize
- B) Ben gelmedim dava için
Benim işim sevi için
Dostun evi gönüllerdir,
Gönüller yapmaya geldim
- C) Bir gönül yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayrettin ise
Birine bin az değil
- D) Bilirim seni yalan dünyasın
Evliyaları alan dünyasın
Kaçan kurtulsa kuş kurtulaydı
Şahin kanadın kıran dünyasın

TÜRKİYE'NİN NÜFUS HARİTASI

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin "nüfus haritasını" nı çıkardı. Haritaya göre, en fazla nüfus yoğunluğu Marmara'da, en az yoğunluk ise Doğu Anadolu'da.

BÖLGELERE GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

İLLERE GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

En Fazla Nüfusa Sahip İller

İstanbul : 14 Milyon 612 Bin 273
Ankara : 5 Milyon 323 Bin 503
İzmir : 4 Milyon 248 Bin 856
Bursa : 2 Milyon 976 Bin 242
Antalya : 2 Milyon 356 Bin 97

En Az Nüfusa Sahip İller

Bayburt : 77 Bin 790
Tunceli : 81 Bin 695
Ardahan : 96 Bin 533
Kilis : 137 Bin 174

KADIN - ERKEK NÜFUS DAĞILIMI

Kadın Nüfusunun
Erkek Nüfusuna Göre
En Fazla Olduğu Bölge:
İÇ ANADOLU

Kadın ile Erkek nüfus
Arasındaki Farkın
En Fazla Olduğu Bölge:
GÜNEYDOĞU ANADOLU

80 Yaş ve Üstü Nüfusun
En Yoğun Olduğu
Bölge:
GÜNEYDOĞU ANADOLU

Bu grafikten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

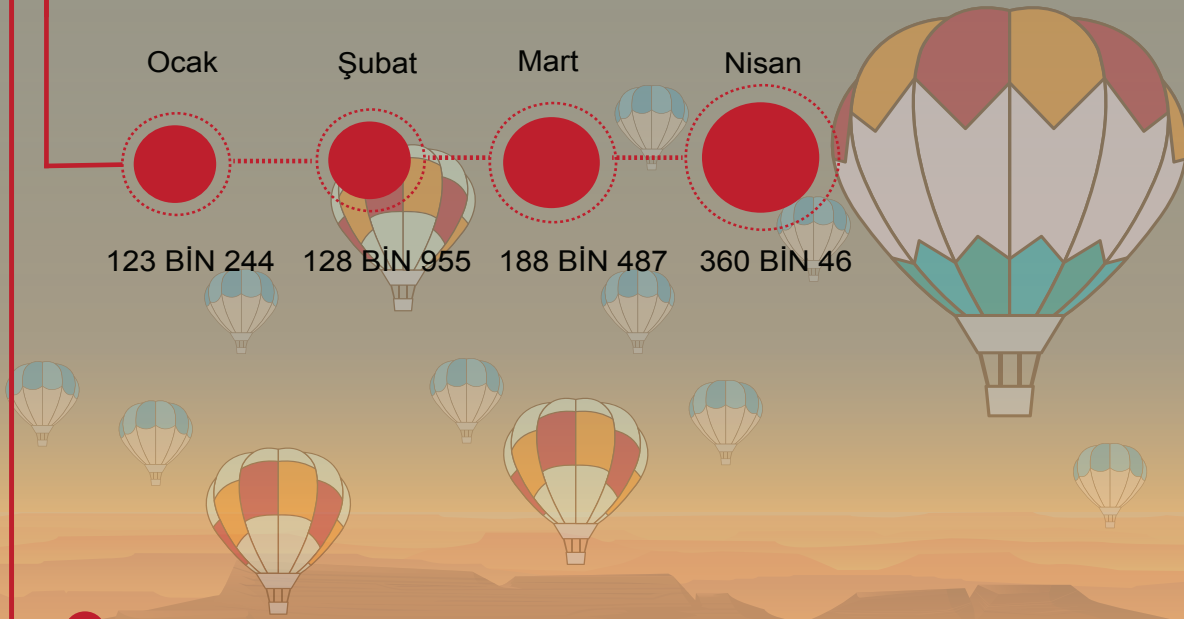
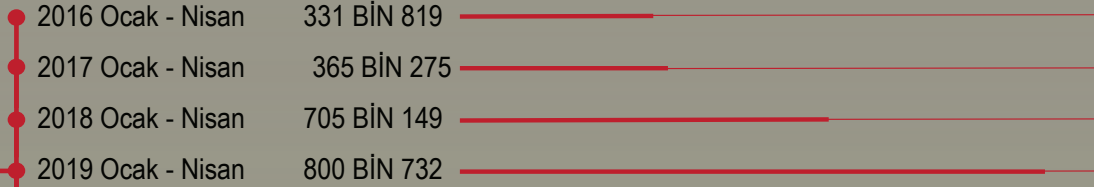
- Marmara Bölgesi'ndeki nüfus yoğunluğu, Ege Bölgesi'ndeki nüfus yoğunluğundan fazladır.
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşlı nüfus yoğunluğu fazladır.
- İç Anadolu Bölgesi'nde daha çok erkek nüfus bulunmaktadır.
- En az nüfusa sahip olan il Bayburt, en fazla nüfuslu il ise İstanbul'dur.

Kapadokya turist sayısında rekora koşuyor.

Doğal, tarihî ve kültürel zenginlikleriyle UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki bölge, dünyanın çeşitli yerlerinden ziyaretçilerin ilgisini çekmeye devam ediyor.

KAPADOKYA BÖLGESİNİ ZİYARET EDEN KİŞİ SAYISI

2019 OCAK-NİSAN DÖNEMİNDE BÖLGEDE EN ÇOK ZİYARET EDİLEN MEKÂNLAR

Göreme Açık Hava Müzesi	362 BİN 897
Kaymaklı Yer Altı Şehri	165 BİN 60
Derinkuyu Yer Altı Şehri	118 BİN 932

Bu görselden,

- I. Hava şartları sebebiyle ocak ayındaki ziyaretçi sayısının az olduğuna,
- II. Kapadokya'ya en fazla ziyaretçinin 2019'da geldiğine,
- III. 2019 Ocak-nisan döneminde Derinkuyu Yer Altı Şehri'nin Göreme Açık Hava Müzesi'nden daha az ziyaretçi çektiğine

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

SAĞLIKLI BİR YAŞAM İÇİN HANGİ YAŞTA, NE KADAR UYKU?

Uyku, çocuklarımız için yalnızca bir dinlenme aracı değildir; onların sağlıklı büyümesi için çok önemlidir. Uyku sırasında beyin başta olmak üzere tüm organlar yenilenir. Çocuğunuz uyurken stres hormonları azalır ve büyüme hormonu salgılanması artar. Böylece uyurken çocuğunuzun vücudu kendini yeniden yapılandırır ve çocuğunuz yeni bir güne hazırlanır. Çocuğunuz uykusunu yeterince alamazsa güne hazır olmayacağı için gün boyu uyku hâlinde olur ve okulda dikkatini toplayamaz. Çocuklarımızın hangi yaş grubunda ne kadar uyku ihtiyacı olduğunu bilir ve buna göre bir uyku düzeni oluşturabilirsek okulda daha verimli bir gün geçireceklerini lütfen unutmayalım. Uyku ihtiyacının az da olsa çocuktan çocuğa değişebileceğini dikkate almak kaydıyla.

Bu metinden,

- I. 1-2 yaş aralığı en çok uyku ihtiyacının olduğu dönemdir.
- II. Vücut uyku ile kendini düzenler.
- III. Uyku okuldaki verimi etkiler.

bilgilerinden hangilerine ulaşılır?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

TEST-2

1.

1. SÜTUN	2. SÜTUN	EŞ ANLAMLISI
ÜSTAT	STATÜ	POZİSYON
KAZI	AZIK	NEVALE
ASIR	SIRA	DİZİ
		NEHİR

Üstteki tabloda 1. sütunda verilen kelimelerin ilk harfleri kelimelerin başından alınıp sonuna eklenerek 2. sütundaki kelimeler oluşturulmuş ve oluşan bu yeni kelimelerin eş anlamlıları karşılıklarına yazılmıştır.

Buna göre son satırda eş anlamlısı verilen kelimenin 1. sütundaki hâli aşağıdakilerden hangisidir?

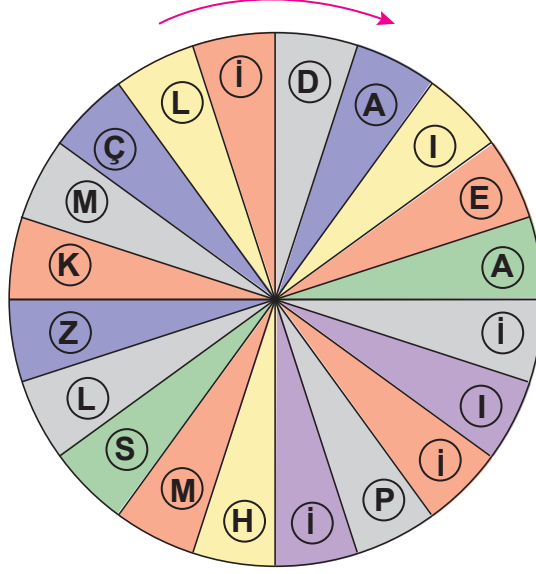
A) IRMAK

B) RAKIM

C) RAMAK

D) KIRMA

2. 8/A sınıfı öğrencileri "Kelime Çarkı" adlı bir oyun oynamaktadır. Bu oyunda çarkın içindeki harfler, belirlenmiş şifrenin bulunması için belli bir düzene göre dizilmiştir. Şifrenin ilk harfi "D" olarak belirlenmiştir. Öğrenciler, çarktaki harfleri -şifrenin ilk harfinden sonra başlamak kaydıyla- saat yönünde sayarak dokuzuncu sırada gelen harfi yazacaklardır. Her seferinde kaldıkları harften sonra 9. sıradaki harfe kadar ilerleyeceklerdir ve şifreyi bulacaklardır. Oluşturdukları çark şu şekildedir:

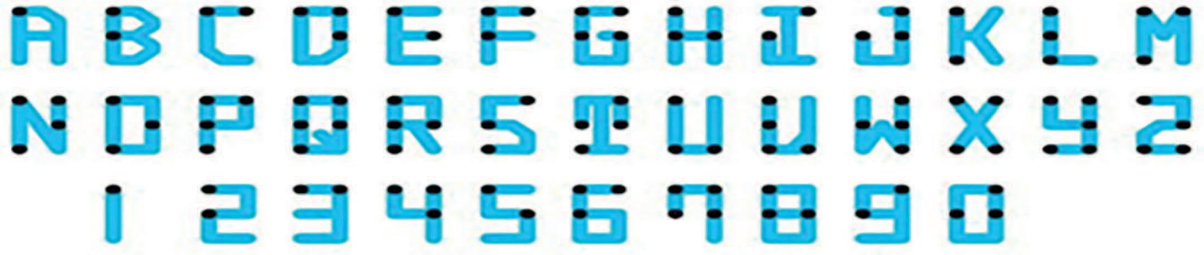
ŞİFRE

D																			
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bu bilgilere göre şifre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM
- B) DİLİ ETKİLİ KULLANALIM
- C) DİLİMİZ DEĞERLİ KALSIN
- D) DİLİNİZE DEĞER VERİNİZ

3.

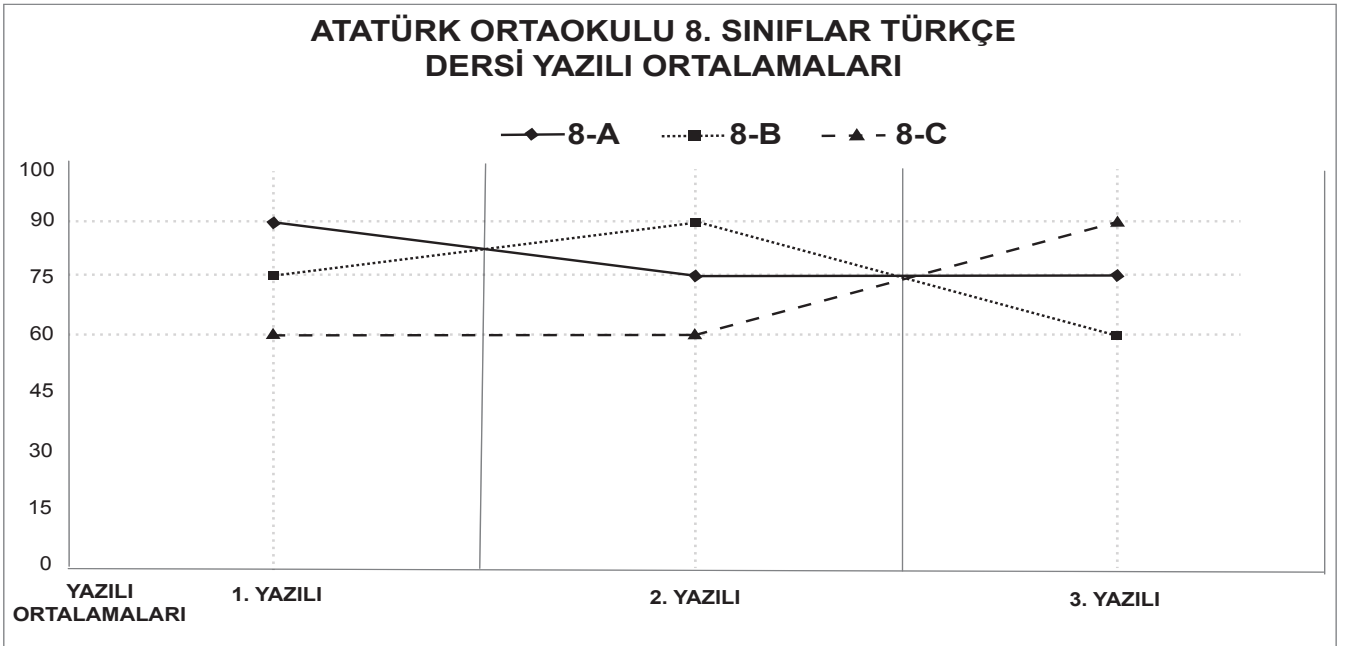

Braille alfabeti, görme engelliler için tasarlanan ve kabartma harflerden, sayılardan ve noktalama işaretlerinden oluşan bir yazı sistemidir. Bu alfabetik sistemdeki harf ve rakamların Latin alfabetindeki gösterimi yukarıda verilmiştir.

Buna göre "3 ARALIK" ifadesi, Braille alfabetine göre aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

4.

Bu tabloya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 8/B sınıfı ikinci yazılıda en yüksek ortalamaya sahiptir.
- B) Birinci yazılıda en yüksek ortalamaya sahip sınıfın ikinci yazılıda ortalaması düşmüştür.
- C) 8/C sınıfının ortalaması sürekli artmıştır.
- D) Ortalaması sürekli düşen bir sınıf yoktur.

5. Tandem, iki kişilik bisiklete verilen isimdir. Tandem bisiklet yarışlarında bisikletçiler duruş pozisyonunda, başlama düğününün çalmasını beklerler. Sürüş esnasında pedalları aynı tempoda çeviren yarışçıların vücutları öne eğiktir. Yüksek performans gösterilmesi gereken zamanlarda yarışçılar vücutlarını yere paralel tutarlar. Böylelikle rüzgârın etkisini azaltır ve pedalları kapasitelerinin tamamını kullanarak çevirirler. Hız yapmayı gerektirmeyen, bisikletin kendi hızında ilerlemesi gereken yerlerde kaptan; direksiyon hâkimiyetini sağlarken diğer yarışçı dinlenebilir. Bitiş çizgisinden geçen yarışçılar fren kullanmak yerine pedal çevirmeyi bırakarak serbest şekilde bisikletin yavaşlamasını beklerler.

Metindeki anlatım sırasına göre tandem yarışçılarının duruşları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A)

B)

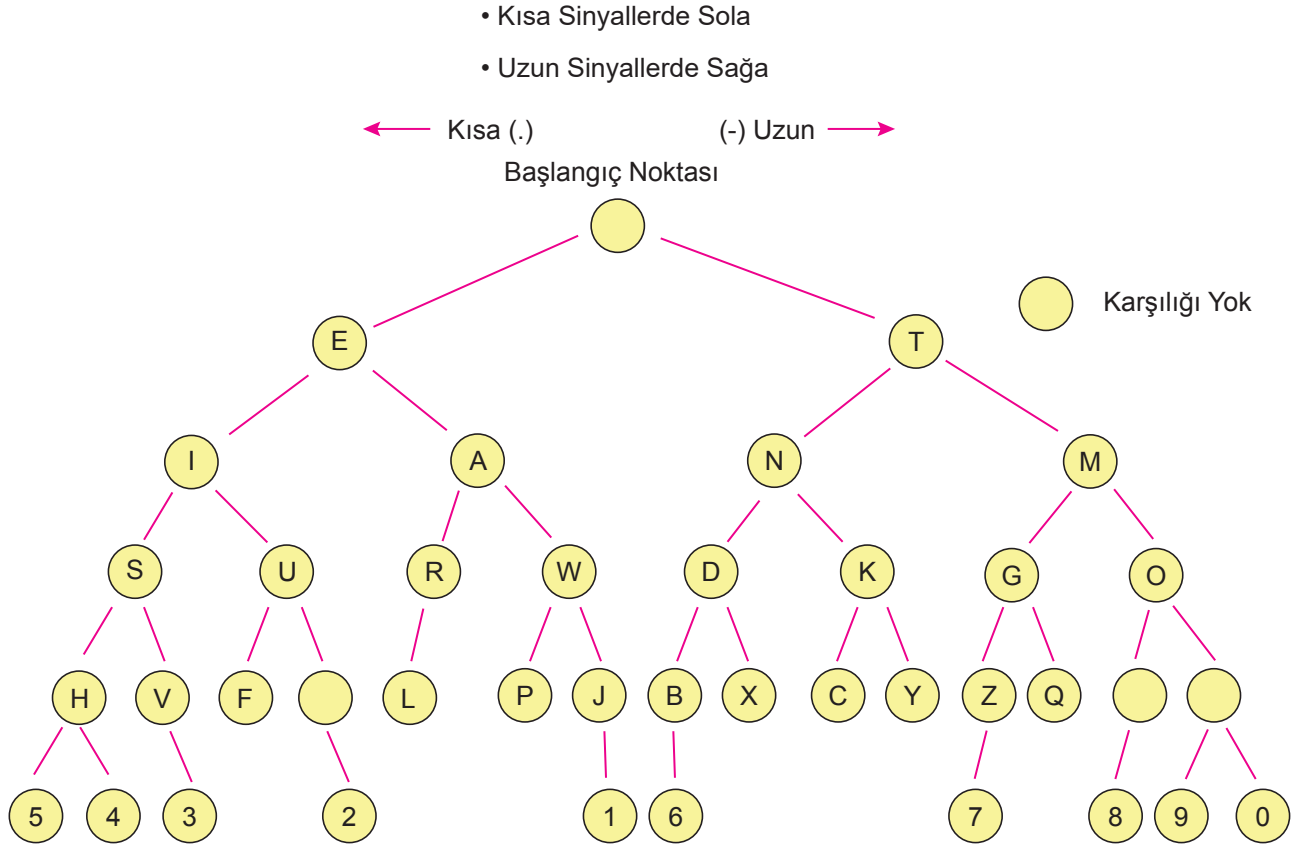
C)

D)

6. Mors alfabesinde yer alan her bir karakter yani harfler, rakamlar ve noktalama işaretleri, kısa ve uzun sinyaller (nokta ve çizgi) şeklinde ifade edilir. Mors alfabesinin tek bir haritası vardır. Önemli olan bu haritayı bilmek ve nokta ile çizgileri takip ederek istenilen metni oluşturmaktır.

Mors Alfabesi Haritası

Bu haritada kaleminizi en üst noktaya yerleştirin. Mors sinyallerini dinleyin. Sinyalin uzun ya da kısa oluşuna göre hareket edin. Kısa sinyallerde yukarıdan aşağıya sola, uzun sinyallerde ise yukarıdan aşağıya sağa doğru hareket ediniz. Söz gelimi sinyal; bir kısa ise E harfine, iki uzun bir kısa ise G harfine gelirsiniz. Her sinyal için başlangıç noktasına dönmelidir.

Buna göre

1. sinyal: Bir uzun, bir kısa, bir uzun
2. sinyal: Bir uzun, bir uzun, bir uzun
3. sinyal: Bir uzun, bir kısa, bir uzun, bir uzun
4. sinyal: Bir kısa, bir kısa, bir uzun

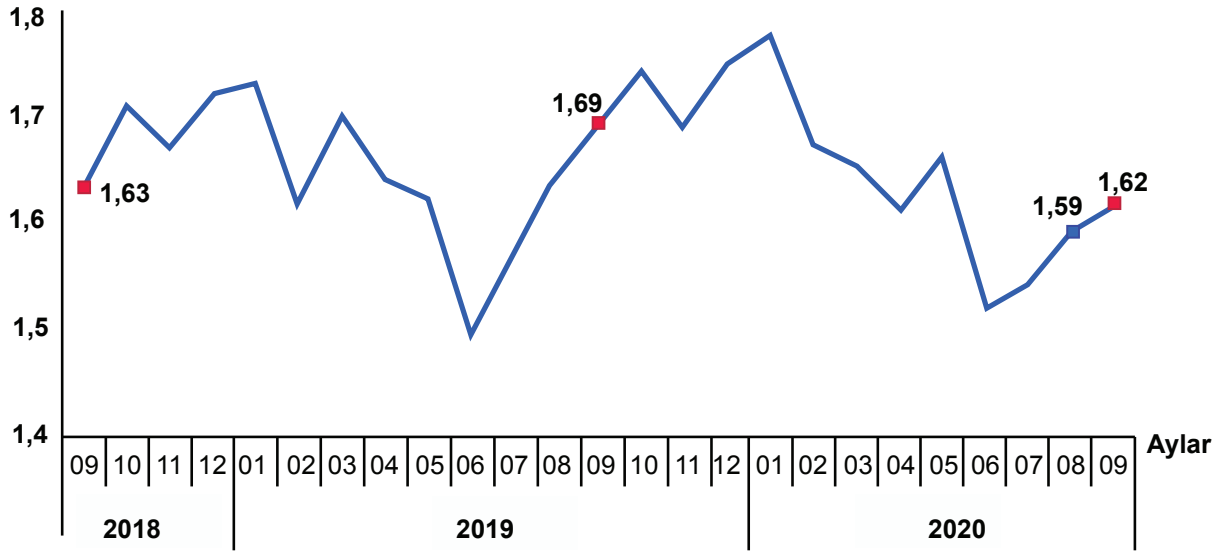
şeklinde sıralanan sinyallerden oluşan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) KUYU B) KORO C) MOLA D) KOYU

7. Aşağıdaki grafikte 2018 ve 2020'nin bazı aylarıyla 2019 yılında tavuk yumurtası üretim miktarları verilmiştir.

Tavuk Yumurtası Üretim Miktarı, Eylül 2020

(Milyar adet)

Bu grafikten aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 2019 yılında en fazla yumurta üretimi 11. ayda yapılmıştır.
- B) 2018, 9. aydaki yumurta üretimi 2020'nin aynı ayından fazladır.
- C) En az yumurta üretimi 2019, 6. ayda yapılmıştır.
- D) 2019, 6. aydan 2019, 10. aya kadar yumurta üretiminde artış yaşanmıştır.

8. Aşağıdaki tabloda 2013-2017 yılları arasında "Fidanlık Sayısı ile Fidan ve Tohum Üretimi" ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

	2013	2014	2015	2016	2017
Fidanlık Sayısı (Adet)	128	128	128	129	131
Fidan Üretimi (Adet)	3358	3372	3397	3264	3264
Tohum Üretimi (Ton)	600	605	495	780	928

Tablodaki bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 2016 ve 2017 yıllarında tohum üretiminin bir önceki yıla göre artış gösterdiğine
- B) Fidanlık sayısının artmaya başladığı yıl fidan üretiminin düştüğüne
- C) 2013, 2014 ve 2015 yıllarında fidanlık sayısının aynı olduğuna
- D) Fidan üretiminin her yıl artarak devam ettiğine

1.

FATİH

SULTAN MEHMET

1432

2. Mehmet 30 Mart'ta dünyaya geldi.

1444

Babası Padişah 2. Murat'ın 1444 yılında isteğiyle 12 yaşında tahta çıktı.

1446

Ülkenin genel durumu ve yaşının küçük olması nedeniyle yaklaşık 2 yıl kadar tahtta kaldı ve padişahlığı, kendi isteğiyle babasına devretti.

1451

19 yaşında ikinci kez tahta oturdu.

1453

İstanbul'u 21 yaşında fethederek "yıkılmaz" diye bilenen Bizans İmparatorluğu'nu yıkan 2. Mehmet, "Fatih" ünvanını aldı.

1481

3 Mayıs'ta Hünkar Çayırı'ndaki ordugahında hayatını kaybetti.

İstanbul'un fethiyle Türk ve dünya tarihini yeniden şekillendirdi.

2 imparatorluk, 4 krallık, 14 devlet ve 11 prensliği Osmanlı'nın topraklarına kattı.

Hükümdarlık yaptığı 30 yıl boyunca 25 seferi bizzat yöneten Fatih, 880 bin kilometre kare olan Osmanlı topraklarını 2 milyon 214 bin kilometre kareye ulaştırdı.

Devlet adamlılığının yanı sıra şiir, matematik, astronomi, fizik gibi pek çok alanda yetenekli ve bilgi sahibi olan, 6 dil bilen Fatih, padişahlığı süresinde birçok medrese yaptırıp, dünyanın farklı ülkelerinden bilim insanlarını İstanbul'a davet ederek, sanata ve ilme verdiği önemi de gösterdi.

Bu görselden Fatih Sultan Mehmet ile ilgili,

- I. Bilime önem verdiği
- II. İmparatorluğun sınırlarını genişlettiği
- III. Devrinin en büyük âlimlerinden eğitim aldığı

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

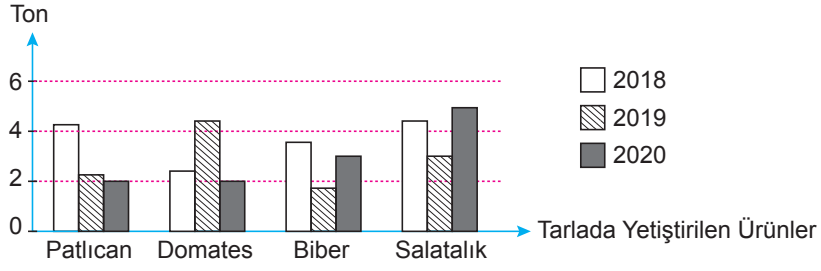
A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

2. Aşağıda bir çiftçinin yetiştirdiği ürünlerin son üç yıldaki verimini gösteren grafik yer almaktadır.

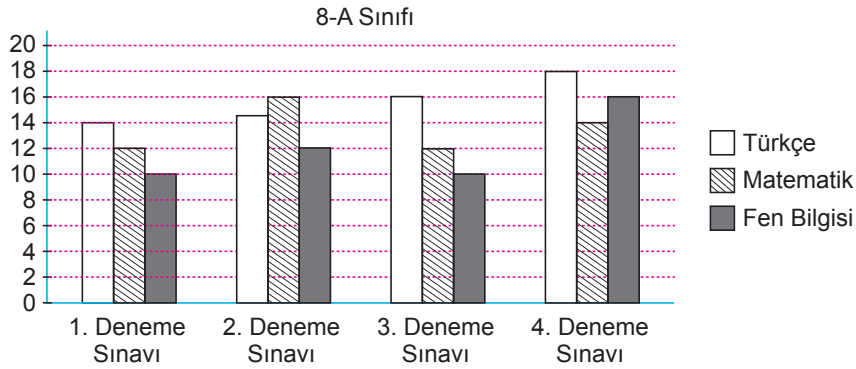

- I. 2019'da domates üretimi salatalık üretiminden fazla olmuştur.
- II. Verilen bütün yıllarda salatalık üretimi biber üretiminden fazla olmuştur.
- III. 2020'de patlıcan üretimi, biberden çok olmuştur.

Bu grafikte ilgili yapılan yukarıdaki çıkarımlardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

3. Aşağıdaki grafikte 8-A sınıfının Türkçe, matematik ve fen bilgisi derslerinden girmiş oldukları dört deneme sınavındaki ders başarı ortalaması verilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

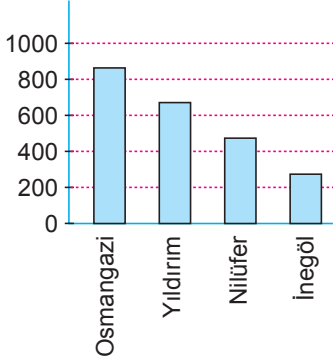
- A) Türkçe dersinde sınıfın ortalaması sürekli artmıştır.
- B) Fen bilgisi dersinde sınıf ortalaması sürekli artmamıştır.
- C) Üçüncü denemede matematik ortalaması ikinci denemeden fazladır.
- D) Dördüncü denemede en az ortalamaya sahip ders matematiktir.

4. Aşağıdaki tabloda Bursa ilçelerinin 2019 yılı nüfusu yaklaşık olarak gösterilmiştir.

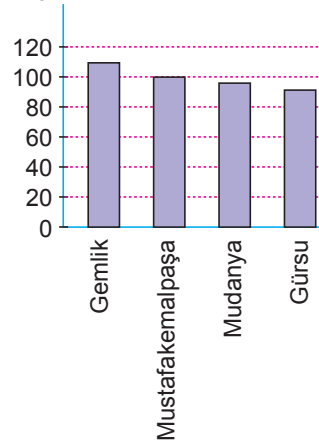
İlçe	İlçe Nüfusu (bin)	İlçe	İlçe Nüfusu (bin)
Osmangazi	876	Orhangazi	79
Yıldırım	658	Kestel	68
Nilüfer	466	Yenişehir	54
İnegöl	274	İznik	44
Gemlik	113	Orhaneli	19
Mustafakemalpaşa	101	Keles	12
Mudanya	98	Büyükorhan	10
Gürsu	94	Harmancık	6
Karacabey	84		

Bu ilçelerden bazılarının nüfus sayılarını gösteren aşağıdaki grafiklerden hangisi yanlıştır?

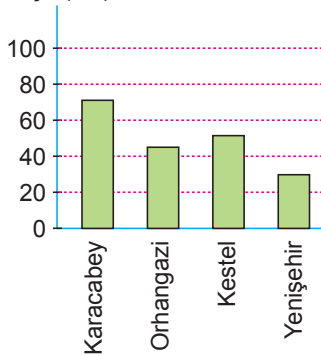
A) İlçe (bin)

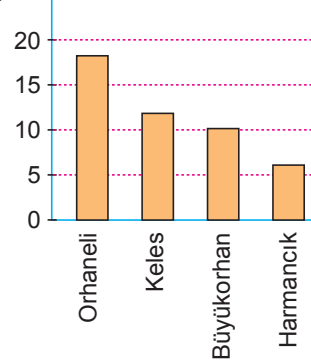
B) İlçe (bin)

C) İlçe (bin)

D) İlçe (bin)

Doğada biyolojik çeşitlilik kaybı giderek artıyor.

Dünya genelinde ekonomik ve sosyal kalkınmada hayati öneme sahip biyolojik çeşitliliğin giderek azalması canlıların yaşamı için tehlike arz ediyor.

BM bünyesinde her yıl 22 Mayıs tarihi "Uluslararası Biyolojik Çeşitlilik" günü olarak kutlanıyor.

İnsan faaliyetleri yüzünden 1 milyona yakın hayvan ve bitki türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

SON 50 YILDA TÜRLERİN POPÜLASYONLARINDA KAYIP

Karasal türler

 % 38

Deniz türleri

 % 36

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİ OLUMSUZ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Bilinen **300 binden fazla bitki türünün** arasından değerlendirilen **12 bin 914 türün yaklaşık %68'i yok olma** tehdidi altında.

Dünyadaki mahsule en büyük **zirai katkı sağlayan polenlemenin** baş aktörü arıların **%40'ı yok olma riskiyle** karşı karşıya.

Balık rezervlerinin yaklaşık üçte biri **aşırı avcılığa maruz kalıyor ve tatlı su balıklarının** üçte biri tehlike altında.

İklim Değişikliği

Kentleşme

Aşırı avlanma

Nüfus yoğunluğunun değişmesi

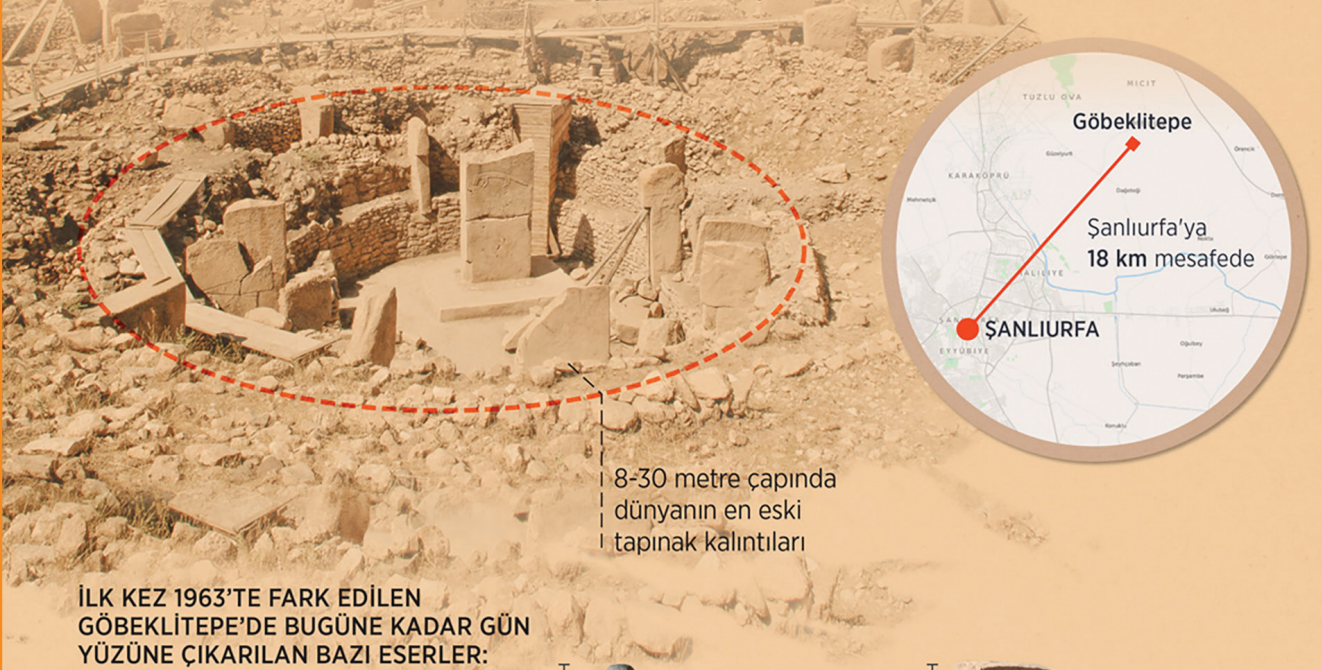
Ormanların yok edilmesi

Bu bilgilendirici görselden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Son 50 yılda türler içinde karasal türler deniz türlerine göre daha çok azalmıştır.
- B) İncelenen bitki türlerinin %50'den fazlası yok olma tehdidiyle karşı karşıyadır.
- C) Biyolojik çeşitliliği en çok olumsuz etkileyen faktör, nüfus yoğunluğunun değişmesidir.
- D) Arıların dünya tarımına olumlu yönde katkısı vardır.

GÖBEKLİTEPE UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ'NDE

Dışişleri Bakanlığı, Şanlıurfa'daki Göbeklitepe arkeolojik alanının, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Dünya Miras Listesi'ne girmesiyle Türkiye'nin söz konusu listeye kayıtlı alanlarının sayısının 18'e yükseldiğini duyurdu.

8-30 metre çapında
dünyanın en eski
tapınak kalıntıları

İLK KEZ 1963'TE FARK EDİLEN
GÖBEKLİTEPE'DE BUGÜNE KADAR GÜN
YÜZÜNE ÇIKARILAN BAZI ESERLER:

Çok sayıda yabani hayvan
figürü, insan heykeli

65
cm

Yaklaşık 12 bin yıl öncesine ait olduğu
belirtilen 65 cm uzunluğunda insan
heykeli

3-6
metre

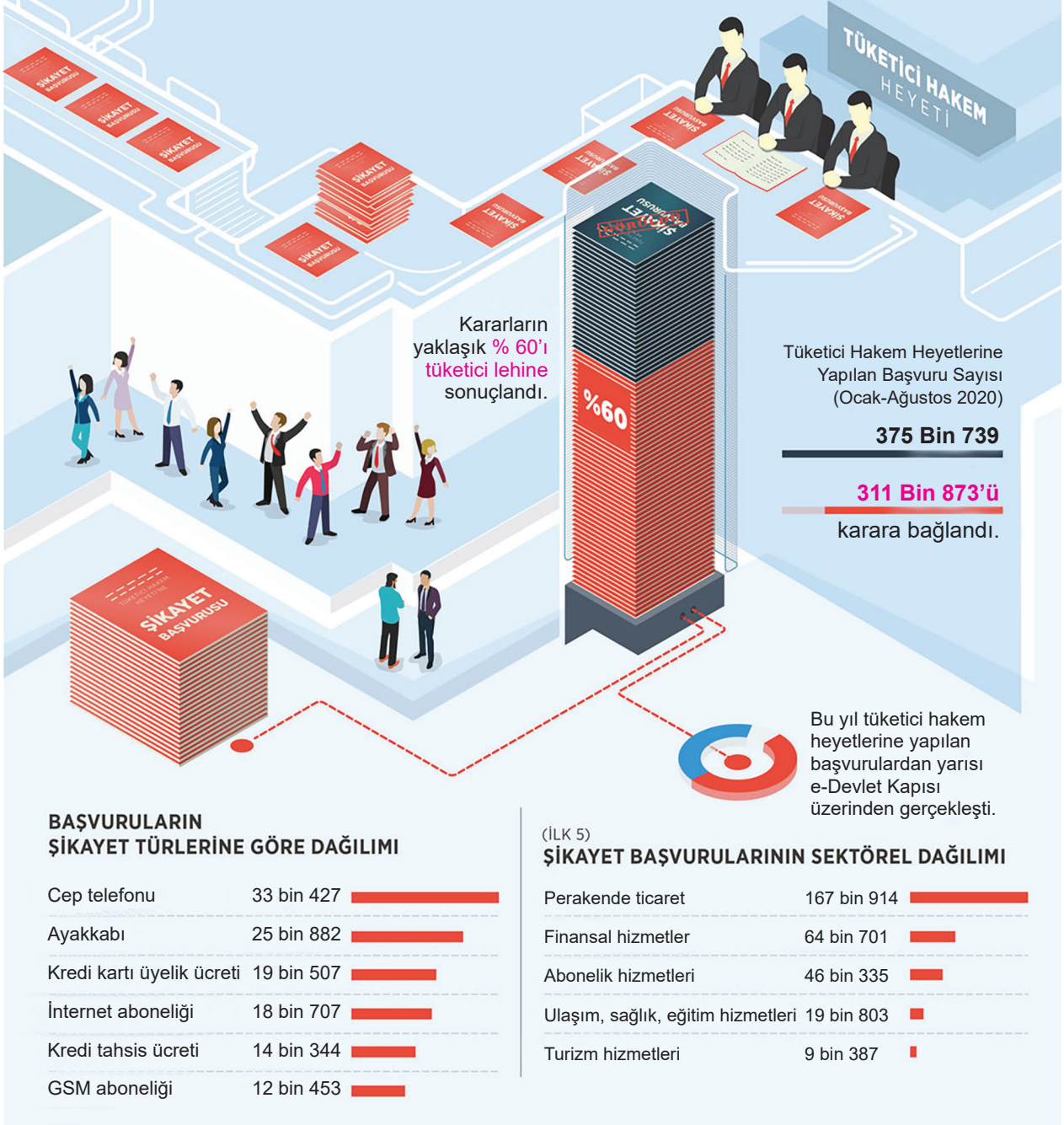
Neolitik döneme ait, boyları 3-6 metre,
ağırlıkları 40-60 ton yabani hayvan
figürlü "T" biçimli dikili taşlar

Bu görselden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde birden fazla eserimizin olduğuna
- B) Göbeklitepe'nin "tarihin sıfır noktası" niteliğinden dolayı anıldığına
- C) Göbeklitepe'nin, bulunduğu il merkeziyle arasındaki mesafeye
- D) Göbeklitepe'de çıkarılan bazı eserlerin fiziksel özelliklerine

Tüketici en çok cep telefonu ve ayakkabıdan şikayetçi oldu

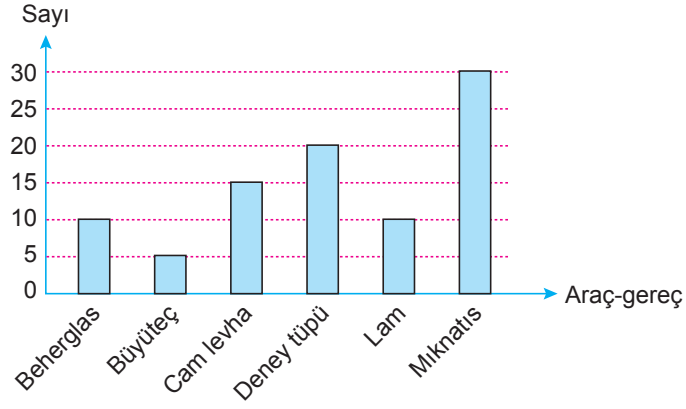
Bilinirliği her geçen yıl artan tüketici hakem heyetleri, tüketiciler ile satıcı ve sağlayıcılar arasında yaşanan uyuşmazlıkların mahkemelere yansıtılmadan, tüketiciler yönünden masrafsız ve her iki taraf açısından hızlı ve kolay çözüme bağlanması amacıyla hizmetlerini sürdürüyor.

Aşağıdakilerden hangisi, bu bilgilendirici görselden çıkarılabilecek sonuçlardan değildir?

- 2020 yılının Ocak ve Ağustos ayları arasında yapılan başvuruların yarısından fazlası karara bağlanmıştır.
- GSM aboneliği ile ilgili şikâyette bulunanların sayısı, cep telefonu ile ilgili şikâyette bulunanlardan azdır.
- Tüketici hakem heyetlerine başvuran vatandaşların yarısı, şikâyetlerini elektronik ortamdan iletmişlerdir.
- Tüketicilerin, tüketici hakem heyetlerine en çok şikayet ettikleri sektör turizmdir.

8. Aşağıdaki grafikte bir ortaokulun fen laboratuvarındaki bazı araç-gereçlerin sayısı gösterilmiştir.

Buna göre,

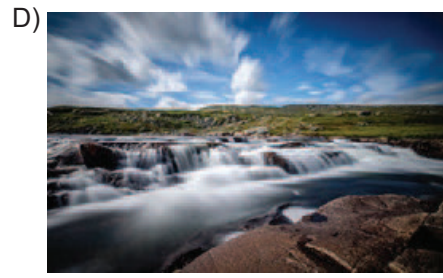
- I. Cam levha sayısı, miknatıstan fazladır.
- II. Lam sayısı, büyüteçten fazla; deney tüpünden azdır.
- III. Araç-gereçler içerisinde en az lam bulunmaktadır.
- IV. Araç-gereçler içinde eşit sayıda olanlar vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

9. Berk, resme ve fotoğrafçılığa ilgi duymaktadır. Bilgisayarında birçok resim ya da fotoğraf örneği bulunmaktadır. Gerçek dışı resimlere ya da fotoğraflara ilgi duyan Berk, doğayı ya da varlıkları olduğu gibi yansıtan resim ya da fotoğrafları çok sevmemektedir.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi Berk'in ilgi duyduğu resim ya da fotoğrafa ait olabilir?

FİLİMSİLER

TEST-1

1. "Zeynep, fiilimsileri bulmada çok başarılıydı."

Aşağıdakilerin hanginde bu cümledeki ile türce özdeş bir fiilimsi vardır?

- A) İstanbul'daki kitap fuarına gideceklerin isimleri sı-nıftaki panoya asıldı.
B) Güneye ilerleyen gemimiz İstanbul Boğazı'nın en dar yerinden geçmekte.
C) Yardım ettiğim küçük kız, utangaç bir gülümsemeye yüzüme baktı.
D) Üst kattan ses geldiği için bütün gece gözüne uyku girmemişti.

2. İsim-fiiller (ad-eylem), fiillere getirilen "-ma/-me, -mak/-mek, -ış/-iş/-uş/-üş" ekleriyle yapılır. Bu ekleri alan fiiller, fiil anlamını devam ettirerek cümlede isim görevinde bulunur.

Hasan'ın hasta oluşu gözüm-den gitmiyordu.	Dalar dalmaz Hasan'ın hayali gözümün önüne geliyor.	Gene gözlerimi kapayamadım sabaha kadar.
Dadaruh, ağlayan kardeşimi kucağına aldı.	Babamın dışarıya çıkmasını bekliyorlardı.	Kaşağıyı aramak için penceresiz, küçük bir odaya girdim.
Hava henüz ağarıırken Pervin'i uyardırdım.	Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım.	Babam, çeşmeye bakarken yalağın içinde kırılmış kaşağıyı gördü.

Tabloda isim-fiillerin bulunduğu kutucuklar beyaza boyanırsa ortaya çıkan şekil nasıl görünür?

- A)

 B)

- C)

 D)

3. İsim-fiiller, fiillere getirilen "-me (-ma), -mek (-mak), -ış (-iş, -uş, -üş)" ekleriyle türetilip cümlede isim görevinde kullanılan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil sayısı en fazladır?

- A) Dün akşam, kardeşim uyumamak için türlü bahaneler buluyordu.
B) En sevdiğim yazarın kitapları gibi kitaplar yazmak ve yayımlamak en büyük hayalimdir.
C) Müzik dinlemeyi, arkadaşarımla sohbet etmeyi ve kitap okumayı çok seviyorum.
D) Mahallemiz yapılan etkinliklerden dolayı çiçeklenmeye ve güzelleşmeye başladı.

4. İsim-fiiller olumsuzluk ekini almış fiillerle karıştırılmamalıdır.

"Çocuklara ablaları bakmaya başladı." cümlesinde "bakma" sözcüğü isim-fiilken "Derse sakın kitapsız gelme!" cümlesinde "gelme" sözcüğü olumsuzluk bildirir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisinde isim-fiil eki olan "-ma/-me" fiilimsi göreviyle kullanılmamıştır?

- A) Bir şeyi bildiğin zaman, onu bildiğini göstermeye çalış.
B) Bilginin efendisi olmak için çalışmanın kölesi olmak gerekir.
C) Çocuğunuza dilini tutmayı öğretin konuşmayı nasıl olsa öğrenecektir.
D) Yapabileceğini düşünen yapabilir, yapamayacağını düşünen yapamaz.

5. Fiillere getirilen birtakım eklerle oluşturulan ve cümlede isim, sıfat, zarf görevinde kullanılan sözcüklere "fiilimsi" denir.

Aşağıdaki afişlerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Kitap okumayı sevmeyen yoktur aradığı kitabı henüz bulamamış olan vardır.
B) Hiçbir taşıt, bizi bir kitap kadar uzaklara götürmez.
C) Kitap okumak yaşamaktır!
D) Okuduğun kitapları saklama! Bağış yap, kütüphanemize destek ol!

6. • Fiil kök veya gövdelerine getirilen birtakım eklerle türetilen; cümle içinde isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılan kelimelere fiilimsi denir.
- Fiilimsi ekini alıp bir varlığın adını karşılayan kelimeler fiilimsi olarak kabul edilmez.
- Bazı fiilimsi ekleri zaman ekleriyle benzerlik gösterir. Ancak zaman eklerini alan fiiller, çekimli fiil olur.
- Olumsuzluk eki olan “-ma, -me” ile isim fiil eki olan “-ma, -me” karıştırılmamalıdır.

Bu kurallara göre,

Çakmak çakmaya geldik.

Kına yakmaya geldik.

Ayşe teyze ağlama,

Kızın almaya geldik.

dizelerindeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) “Çakmak” kelimesi bir varlığın adı olduğu için fiilimsi değildir.
- B) “Çakmaya” kelimesi isim-fiil eki almıştır.
- C) “Geldik” kelimesi çekimli fiildir.
- D) “Yakmaya” kelimesi olumsuzluk eki almıştır.

7. Bazı sözcükler isim-fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın, kavramın ismi olur. Bunlar fiilimsi kabul edilmez. Örneğin “Tatlı yemek istiyorum.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü fiilimsidir. “Çok güzel bir yemek yaptım.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü ise isimdir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Annem her bayram yaprak sarması yapar.
- B) Sofrada; bal, peynir ve kavurma vardı.
- C) Her gün dondurma yersen hasta olursun.
- D) Filmin başlaması herkesi heyecanlandırdı.

8. I. İyi kalpli olmak mükemmel olmaktan daha iyidir.
- II. Güneş doğar doğmaz buzlar yavaş yavaş eridi.
- III. Çevremizde, kelimelere anlam yükleyenler çoktur.
- IV. Yağmurun yağışı insanlarda farklı duygular uyandırır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerindeki fiilimsiler türce özdeştir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

9. Çalışmayı çok sever, tanımaz pazar, salı
Kendi eliyle yapar kayığı ve sandalı
Fırtına ıslık çalsa, buz tutsa da her yalı
Elden bırakmaz ağı Sinop balıkçıları.

Bu dizelerdeki fiilimsinin türce özdeşi aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?

- A) Türkler kurtuluyordu artık tuttuğu yastan,
Karanlıkta bir “güneş” yükselmişti Sivas’tan!
Korkulu gecelerden yükselerek bu “güneş”,
Veriyordu Türklerin kalplerine bir ateş.
- B) Yeşil bayırlarda kuzular meler,
Issız vadilerde dereler inler,
Sessizliği yırtan hep bu ninniler.
Der: Bak işte budur o güzel Rize.
- C) İlkbaharın bilmek istersen eğer manasını
Görmek istersen çemen ikliminin âlâsını
Dinle feryat eyleyen bülbüllerinin sevdasını,
Nevşehir bir zümrüdi atlasla örtünsün de gör.
- D) Kaldı birdenbire step
Yalın ayaklar altında;
Yürü! Bayraklar altında,
Yürü! Davullar çalsın hep.

10. Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri

I II
olmayan dükkânında tek başına, gece gündüz, kıvılcıklar
III
saçarak çalışan Koca Ali, tıpkı kafese konmuş
IV V VI

terbiyeli bir aslanı andırıyordu.

Numaralanmış sözcüklerin hangileri sıfat-fiildir?

- A) I, II, III ve IV B) II, III, IV ve V
C) II, III, V ve VI D) III, IV, V ve VI

11. Sıfat-fiillerle kurulan bazı sıfat tamlamalarında sıfatın nitelediği isim düşebilir. Düşen isimde çekim eki varsa ve bu ekler sıfat-fiille birleşirse sıfat-fiil adlaşmış sıfat-fiile dönüşür.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil ve adlaşmış sıfat-fiil bir arada kullanılmıştır?

- A) Kendisine "geciktiniz" diyenlere tepki gösteren adam rahatsızlığını dile getirdi.
B) Okula geç kalan Ömer Taha, matematik dersini kaçırdı.
C) Kurutulmuş meyvelerden yapılmış komposto herkesin beğenisini kazandı.
D) Türkiye turuna çıkan Ahmet Vefa, gezilmedik yer bırakmadı.

12. Ağlamaktan mı karardı gözlerin

Bir zamanlar gözyaşını sevmezdin
Şimdi neden yaşardı gözlerin
Hasta mısın, yorgun musun ne'n var

Bu dizelerdeki fiilimsi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Karardı B) Ağlamaktan
C) Yaşardı D) Sevmezdin

13. Sıfat- fiiller, fiillere "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleri getirilerek türetilen ve genellikle sıfat görevinde kullanılan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) Dilimde sabah keyfiyle yeni bir umut türküsü,
Kar yağmış dağlara, bozulmamış ütüsü.
B) Rahvan atlar gibi ırgalanan gökyüzü,
Gözlerimi kamaştırırsa da geleceğim sana.
C) Gecesi uzun süren karlar ülkesinde,
Hangi ses yürekten çağırır beni sana.
D) Yeter ki bir çağır beni çiçeklendiğin yerden,
Gemileri yaksalar da geleceğim sana.

14. BOYALAR

Yeşil çalışkandır,
I
Kırmızı yaramaz,
II
Sarı uykucu,
Ak yıkanmış,
III
Kara korkak.
IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat-fiil eki aldığı hâlde kalıcı isim olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV

15. Sevgiyle bakmalı dünyaya, saygıyla,

I
Yediğin ekmeğe, içtiğin suya,
II III

Eşe, çocuğa, konu komşuya,
Sevgiyle bakmalı saygıyla.

Şiirdeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A)	çekimli fiil	sıfat-fiil	kalıcı isim
B)	isim-fiil	sıfat-fiil	kalıcı isim
C)	sıfat-fiil	isim-fiil	çekimli fiil
D)	çekimli fiil	sıfat-fiil	isim-fiil

1. Türkçe dersinde Songül Öğretmen, sıfat-fiillerle ilgili tahtaya şu açıklamaları yazar:

- -ası, -ar, -ecek, -miş, -dik, -an, -mez eklerini almış sözcükler bir ismi nitelerse sıfat-fiil olur.
- Sıfat-fiillerin niteledikleri isimler düşerse adlaşmış sıfat-fiil olur.
- Sıfat-fiil eklerini aldıkları hâlde bazı sözcükler fiilimsi özelliklerini yitirerek kalıcı isim olur.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu açıklamalardan herhangi birine örnek değildir?

- A) Sınıfta olanları hatırlamaya çalıştım.
 B) Çağlayanların olduğu bir yer hayal ettim.
 C) O da gelecek sinemaya, diye düşündüm.
 D) Sarsılmaz inancıyla hepimize güç verdi.

2. Gece geç saatlere dek uyumaz, kapılarına gelecek davulcu ile çocukları beklemiş.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledekiyle aynı türde bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Duvardaki idare lambasının ışığı esintiden titreyerek söndü.
 B) Yandaki bahçede birkaç çocuk, aralarında konuşuyorlardı.
 C) Elinde tuttuğu fener birkaç metre öteyi bile aydınlatmaktan acizdi.
 D) Başını iskemlenin arkılığına dayayıp uyuyunca fısıltıyı bile duyar.

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde sıfat-fiil yoktur?**

- A) Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
 Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
 B) Fıskırır rûh-i mücerred gibi yerden na'sım;
 O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.
 C) Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
 Düşün altındaki binlerce kefensiz yatani.
 D) Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
 Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

4. Fiilimsiler, fiillerden (eylemlerden) türeyen sözcükler olmalarına karşın fiillerin aldığı "fiil çekim eklerini" yani şahıs ekleri, haber ve dilek kiplerini alamayan, yalnızca fiillere gelen olumsuzluk eki olan "-ma / -me, -maz / -mez" eklerini alabilen sözcüklerdir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-maz / -mez" farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Buralarda akşam oldu mu sokağa çıkmaz kimse.
 B) Dönülmez akşamın ufkundayız, vakit çok geç.
 C) Sonu bilinmez bir işe girdik artık.
 D) Güneşte fazla kalmaktan yüzü tanınmaz bir hâldeydi.

5. Sıfat-fiiller, sıfatlar gibi niteledikleri isimler düştüğünde adlaşır. Buna adlaşmış sıfat-fiil denir. Örneğin "Çalışan insan mutlaka bir gün karşılığını alır." cümlesinde "çalışan" sözcüğü sıfat-fiilken "Çalışanlar mutlaka bir gün karşılığını alır." cümlesindeki "çalışanlar" sözcüğü adlaşmış sıfat-fiildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil vardır?

- A) Ağacın köküne yakın bir yere oturarak olacakları gözlemlemeye başladım.
 B) Koyun öteki ucunda güneşlenen yerli yabancı tüm gezginler, ağacı görmeye geldiler.
 C) Önce kum üstüne çomakla çizilen kuru ağaç, hepimizin çabasıyla göz kamaştırıcı bir görünüme bürünmüştü.
 D) Gemilerin oluşturduğu dalgalar, yarım saat içinde çatlayıp çözülerek dağılıp yok oldu.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil vardır?**

- A) Öğretmenimin söylediği cümleleri hâlen hatırlıyorum.
 B) Sokağın köşesinde olan evine varmıştı.
 C) Bütün olanları unutmak için kitap okurdu.
 D) Yarın sabah erkenden okula gidecekmış.

7.

Fiilimsi	Ümit'in Cümlesi	No
İsim-fiil	Kağnı ağır ağır giderken hepimiz düşünceliydik.	1
Sıfat-fiil	Dedemin yumuşak, öpülesi elleri vardı.	2
Sıfat-fiil eki alan ancak kalıcı ad hâline gelen sözcük	Yiyecekleri özenle dolaba yerleştirdi.	3
Adlaşmış sıfat-fiil	Gelenleri karşılama sırası bu defa bendeydi.	4

Türkçe sınavına giren Ümit'ten fiilimsilerle ilgili birer örnek vermesi istenmiştir.

Buna göre Ümit kaç numaralı cümlede yanlışlık yapmıştır?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

8. Sıfat-fiiller kendilerinden sonra gelen isimleri niteler. Bazı durumlarda ise bu isim düşer ve fiilimsi adlaşır. Buna adlaşmış sıfat-fiil denir.

Örnek:

Gelen kişiyi hatırladın mı? / sıfat-fiil

Geleni hatırladın mı? / adlaşmış sıfat-fiil

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil vardır?

- A) Mesele uzayınca izin alıp çıkmak zorunda kaldım.
 B) Geçmiş günleri düşünerek kendimi avutuyorum.
 C) Elindekileri, eskimiş dolaba bir güzel yerleştirdi.
 D) Bunların bize söylenenlerle ilgili olduğunu düşünüyorum.

9. Fiil kök ve gövdelerinden “-madan, -arak, -ken, -meksizin, -ınca, -ıp, -cesine, -dığında, -dikçe, -esiye, -a ...-a, -r ...-maz, -alı” ekleriyle türeyen ve cümlede zarf olan sözcüklere zarf-fiil denir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil yoktur?

- A) Antalya'ya varır varmaz sizi ararım.
 B) Şehre inince sevdiği yemeklerden doyusuya yedi.
 C) Evden çıkmalı yarım saat olmasına rağmen hâlâ dönmedi.
 D) Tartışma öncesinde bu sonucun çıkacağını kimse tahmin edemezdi.

10.

Güzel konuşma sanatında hitabet çok önemlidir.	İsim - Fiil
Gözlerini kısarak ufka doğru uzunca baktı.	1
Hiç düşünmeden kendini öne doğru attı.	Zarf - Fiil
Koşar adımlarla olay yerinden uzaklaştı.	2

Yukarıdaki cümlelerde yer alan fiilimsilerin türleri karşılıklarında verilmiştir.

Numaralanmış yerlere sırasıyla hangi fiilimsiler getirilmelidir?

- A) Zarf-Fiil / Zarf-Fiil B) İsim-Fiil / Sıfat-Fiil
 C) Zarf-fiil / Sıfat-Fiil D) Sıfat-Fiil / İsim-Fiil

11. Zarf-fiiller cümleye zaman veya durum anlamı katabilir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Senin arkandan koşarken yere düştü.
 B) Bazen okula arabayla bazen yürüyerek giderdi.
 C) Üretken insanlar çalışmaktan yorulduğunda hayat-tan zevk alırlar.
 D) Haberi duyunca hemen dışarı çıktı ve tanıdık bir yüz aradı.

12. "Kargalar, sakın anneme söylemeyin!
Bugün toplar atılırken evden kaçıp
Harbiye Nezaretine gideceğim.
Söylemezseniz size macun alırım,
Simit alırım, horoz şekeri alırım;
Sizi kayık salıncağına bindiririm kargalar,
Bütün zıpızplarımı size veririm.
Kargalar, ne olur anneme söylemeyin!"

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki fiilimsi şiirdeki fiilimsilerden farklı türdedir?

- A) Küçük kardeşime çok beğeneceği bir hediye almıştım.
B) Eski mahalledeki fotoğraflarımıza baktıkça gözlerim doluyor.
C) Şehrin öteki ucunda güneş batarken kayalıklar da kızılıyordu.
D) İşin başına geçince zorluğunu nihayet anlamıştı.

13. Zarf-fiiller, fiil kök ve gövdelerinden bazı eklerle türetilip zarf görevinde kullanılan sözcüklerdir. Cümleleri zaman veya durum yönüyle tamamla.

Aşağıdakilerin hangisinde zarf-fiil, cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Biz yemeği hazırlarken siz de salondaki masaya sofrayı kurun.
B) Akide şekeri dükkânını gördükçe çocukluğumu anımsıyorum.
C) Adana'ya giden otobüs, terminalden ayrılalı on dakika olmuştu.
D) Sen de bilir bilmez her konuda söylenenler için yorum yapıyorsun.

14. Zarf- fiiller, cümleleri zaman ve durum yönüyle tamamla.

Aşağıdakilerin hangisinde zarf-fiil, cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Ovaya, çayıra, yaylaya bahar geleli kuş sesleri sarıdı etrafımızı.
B) Gemimizin kaptanı dalgalarda bata çıka ilerlemeye çalışıyordu.
C) Yaşlı kadın unutamadığı hatıralarını durup durup anlatıyordu.
D) Genç adam sonunun ne olacağını düşünmeksizin hemen atıldı.

15. (I) Antalya Büyükşehir Belediyesi, Bahar Şenlikleri kapsamında Kumluca'da uçurtma festivali düzenledi. (II) Bahar Şenlikleri kapsamında düzenlenen uçurtma festivalinde renkli görüntüler oluştu. (III) Festivale katılan aileler çocukları ile birlikte uçurtma uçurmanın keyfini yaşadı. (IV) Gökyüzünü renklendiren uçurtmalar havanın da rüzgârlı olması nedeniyle dakikalarca havada kalarak Kumluca semalarını şenlendirdi.

Bu metinle ilgili,

- I. cümlede fiilimsi eki alan sözcük kalıcı isim olmuştur.
II. cümlede sıfat-fiil adlaşmış sıfat göreviyle kullanılmıştır.
III. cümlede aynı türden fiilimsiler kullanılmıştır.
IV. cümlede üç farklı fiilimsinin de örneği vardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) III ve IV
C) I ve IV
D) II ve III

TEST-3

1. Sıfat-fiillerle kurulan bazı sıfat tamlamalarında sıfatın nitelediği isim düşer, bu tür sıfat-fiillere adlaşmış sıfat-fiil denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, adlaşmış sıfat-fiil kullanılmamıştır?

- A) Başından geçenleri tüm ayrıntısıyla anlattı.
B) Biraz önce yukarı gidenleri gördünüz mü?
C) Acıkanları yemeğe hemen çağırmalıyız.
D) Soğukları kış aylarında bıraktık artık.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün aldığı ekin işlevi farklıdır?

- A) Araştırmalara göre Yunus Emre, Orta Anadolu'da doğup yaşamış bir şairdir.
B) Kendinden önce yetiştirilmiş şairlerin kullandığı kavramlara yenilerini ekledi.
C) Yunus Emre, bir derviş olarak Anadolu'ya yolculuklar yapmış, Azerbaycan'a da gitmiştir.
D) Türkçe şiirin öncüsü olan Yunus Emre, insan sevgisine dayanmış bir şairdir.

3.

Gelecek yıl hayallerim gerçekleşecek.	Haşlanmış patatesi bir solukta bitirdi.
Aradığım kitabı sonunda bulabildim.	Cevap gelir gelmez lütfen beni ara.

Bu tabloda, farklı fiilimsi türü kullanılan cümlelerin yer aldığı kutucuk çıkarılırsa tablonun görünümü aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)

 B)

- C)

 D)

4. Fiilimsiler; fiil kök veya gövdelerinden türeyen, fiillerin aldıkları çekim eklerini (kip ve kişi) almayan, cümle içinde isim, sıfat ve zarf olarak kullanılan sözcüklerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde üç farklı türde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Dünya kültürlerinde oldukça önemli olan kahve; kokusu, tadı ve farklı aromalarıyla sevenlerinin vazgeçemediği bir lezzettir.
B) Yüzlerce farklı ağacı, çeşidi, işlenme şekli ve kavrulma biçimi olan bu lezzet için 1 Ekim, tüm dünyada Kahve Günü olarak kutlanıyor.
C) 1543'te Vali Özdemir Paşa'nın İstanbul'a getirdiği kahve, Türkler tarafından yeniden yorumlanan pişirme tekniğiyle Türk kahvesi adını aldı.
D) Şekersiz, orta şekerli ve şekerli içilebilen Türk kahvesi, Türkiye'nin farklı bölgelerinde, farklı damak zevklerine göre servis ediliyor.

5. Fiillere getirilen "-ma/-me, -ış/-iş/-uş/-üş, -mak/-mek" eklerini alarak cümlede isim görevinde kullanılan fiilimsiler isim-fiil olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıda verilen cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmamıştır?

- A) Aniden gidişi herkesi çok etkiledi.
B) Normal olan onun da gelmesiydi.
C) Resim yapmak onun tek eğlencesiydi.
D) Melike buraya uğrayıp gidecek.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) Lütfen buraya elinde güzel bir çiçekle gel.
B) Akşama misafirlere ellerimle güzel bir dolma yapacağım.
C) Bundan sonra seninle konuşacağımız bir konu kalmadı.
D) Bu karanlık yamaçta, parlıtlı yıldızlarla gökyüzü çok güzel görünüyor.

7. (I) Her gün işten çıkınca mutlaka oraya uğrar, bir bardak çay içerim. (II) Çayın büyüleyen kokusu beni oraya çağırır. (III) Çayıma az da olsa mutlaka şeker atarım. (IV) Bu çay gün boyu yorgunluğumu alan bir ilaca dönüştürür.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Fiil kök ve gövdelerine getirilen birtakım eklerle cümlede başka bir eylemi etkileyen veya niteleyen sözcükler zarf-fiil olarak görev yapar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) Çevre ve temizlik sevgisi erken yaşta kazanılmadır.
B) Bu bölgedeki kalabalık giderek artıyor.
C) Sevimli kedi bir türlü peşimi bırakmıyor.
D) Konuşma sırası gelmesine rağmen o konuşmadı.

9. I. Bilinmez yerlerden buralara kadar geldi.
II. Bütün soruları bilen çocuk çok mutluydu.
III. Şehre gelişi herkesi memnun etti.

Bu cümlelerdeki altı çizili fiilimsilerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) İsim-fiil, Zarf-fiil, Zarf-fiil
B) İsim-fiil, Sıfat-fiil, Zarf-fiil
C) Sıfat-fiil, İsim-fiil, Sıfat-fiil
D) Sıfat-fiil, Sıfat-fiil, İsim-fiil

10. Fiil köklerine ve gövdelerine getirilen eklerle oluşturulan ve isimleri çeşitli açılardan niteleyen sözcükler sıfat-fiil olarak isimlendirilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Çantasını bir kenara bıraktı.
B) Onları çözüp kitabı bırakabilirsin.
C) Yürürken bir şeyler atıştırmak istedim.
D) Çok konuşan insanları pek sevmem.

11. Zarf-fiiller cümleye zaman veya durum anlamları katabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil, cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A) Salçayı havalar soğuyunca yaparız.
B) Arkadaşım buradan güle oynaya gitti.
C) Düzenli beslenerek sağlığına kavuşabilirsin.
D) Aynı konuları konuşup birbirinizi üzüyorsunuz.

12. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiilimsilerden hangisi tür bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Markete uğrayıp eve geldim.
B) Salih, kitabı okurken özetini de çıkardı.
C) Görülesi yerler vardır bu şehirde.
D) Onu görünce eski günler aklıma geldi.

13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde "-miş" ekinin görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Konuşulmuş konuları tartışmanın bir anlamı yok.
B) Bu bahçe geçmiş yıllarda çok daha güzeldi.
C) Verilmiş sadakanız olmasaydı zararınız büyük olurdu.
D) Otobüs daha gitmemiş, koşarsak yetişiriz.

14. (I) Güneş, yine umutlu bir biçimde kalabalık şehrin üstüne doğuyordu. (II) Ağaçlar yavaş yavaş uyanmaya başlıyor, dallarını bir oraya bir buraya savuruyordu. (III) Yıllarca kalabalıkları ağırlayan şehrin dili olsaydı bağrını açtığı insanlara kim bilir neler söylerdi? (IV) İnsanlar, kendi hayatlarına öylesine dalmışlardı ki yaşadıkları şehri ne kadar yorduklarının farkında bile değillerdi.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

15. “Kitabına eğilmiş çocuk, aşını pişiren kadın, tarlasını süren çiftçi, tezgâhtaki sanatkâr fenalık düşünmeye vakit bulamaz.” diyor Hoca Ahmet Yesevî. Ne güzel, ne hikmetli söylemiş! Kendi işimizle o kadar çok meşgul olalım ki başka bir şey düşünmeye ne gücümüz kalsın ne de vaktimiz.

Bu metinde kaç tane fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

16. Aynı ekleri alabildikleri için sıfat-fiillerle çekimli fiiller karıştırılabilir. Bu farklı görevdeki eklerin birbiriyle karıştırılmaması için anlama ve sözcüğün hangi görevde kullanıldığına bakmak gerekir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) Kırılmış bir fincanın içindeki kahve kadardı hatırmız.
B) İhtiyar çiftçi, nasırlaşmış elleriyle selamlamıştı bizi.
C) Unutulmuş bir türkünün sözleri gibiydi yaşadıklarımız.
D) Silinmiş bu defterin içindeki yazılar, okuyamam ben.

17. Fiilimsiler; isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üçe ayrılır. Fiilden türeyip fiilimsi eki aldığı hâlde bir varlığa kalıcı isim olan kelimeler fiilimsi olarak değerlendirilmez.

Buna göre,

- I. Projesini erkenden bitirip herkesin takdirini kazandı.
II. Duraktaki dolmuş, insanları içeri almadı.
III. Yazı yazmak, insana çok şey kazandırır.
IV. Pastanede hep birlikte dondurma yedik.

numaralanmış cümlelerin hangilerinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

CÜMLENİN ÖGELERİ

TEST-1

1. "Nereye?" sorusu hem yer tamlayıcısını hem de zarf tamlayıcısını bulmak için sorulan ortak sorudur. Soruya aldığımız cevapta yönelme hâl eki varsa sözcük veya sözcük grubu yer tamlayıcısıdır yoksa zarf tamlayıcısıdır.

Buna göre "nereye?" sorusu aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tamlayıcısını bulmak için sorulur?

- A) Taksiden inen adam lokantaya girdi.
B) Kar yağmaya başlayınca içeriye girdim.
C) Hafta sonu sınıfça sinemaya gideceğiz.
D) Elbiselerini değiştirmek için yukarı çıktı.

2. (I) Kütürdeyen bölgeler oynar eklem yerleridir. (II) Bu eklemeler, kıkırdak yüzeyleri ile bağlı iki kemikten oluşur. (III) Kıkırdak yüzeylerinin etrafı eklem kapsülü ile çevrilidir. (IV) Eklem kapsülü, kıkırdağı oluşturan hücreleri besleyen ve sinovyal sıvı adı verilen kaygan bir sıvı içerir.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) I. cümlemin yüklemde niteleme göreviyle kullanılan sıfat-fiil vardır.
B) II. cümlemin öge sıralanışı, özne - belirtili nesne - yüklem şeklindedir.
C) III. cümlemin öznesi isim tamlamasından oluşmaktadır.
D) IV. cümlemin öge sıralanışı, özne - belirtisiz nesne - yüklem şeklindedir.

3. Nesne, cümlede öznenin yaptığı işten etkilenen ögedir. Yükleme sorulan "neyi, kimi ve ne?" sorularına cevap veren sözcük ya da sözcük gruplarıdır. Belirtili nesne, yükleme belirtme hâl ekiyle (-i) bağlanır.

Bu filmi mutlaka izlemeliyim. (neyi izlemeliyim?)

(belirtili nesne)

"-i" belirtme hâl ekini almayan, yükleme sorulan "ne?" sorusuna cevap veren sözcükler, belirtisiz nesne olur. Adam bir koli taşıyordu.

(belirtisiz nesne)

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde belirtili nesne kullanılmıştır?

- A) Yağmur bastırınca herkes birbirine bakmadan içeri kaçtı.
B) Kırmızı dövmelemlerle işlendi göğsümüze karlı dağların şanlı bayrağı.
C) Kardeşim, annemin hediye ettiği kolyeyi sokakta kaybetmiş.
D) Her sanatçı başlangıçta büyük sanatçıları taklit ederek işe başlar.

4. Kuğul kuğul ötüşüyor kumrular

I

Çağlayıp akıyor bulanık sular

II

Meleşir koyunlar, körpe kuzular

III

Açtı bahar çiçekleri Ada'nın

IV

Bu dizelerde numaralanmış bölümlerden hangisinde özne yanlış gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

5. "Evde yapılan pastalar sağlıklıdır."

Bu cümlemin öge dizilişi ile aşağıdakilerden hangisi aynıdır?

- A) Okulda ders çalışmak için toplandık.
B) Sınavdaki sorular zordu.
C) Bahçede oynayan çocukları çağırırdı.
D) Sende benim bir kitabım var.

6. Özne; yüklem bildirdiği işi yapan, yüklem bildirdiği durumu üzerine alan ögedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne yanlış gösterilmiştir?

- A) Trafikte yaşanan öfke duygusu, güvenli sürüş tekniğini olumsuz etkiler.
B) Öfkenin pek çok hastalığın ilerlemesinde çok önemli etkileri olduğu bilinmektedir.
C) 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde Şehit Aybüke Öğretmen unutulmadı.
D) Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

7. Zor iştir gönlünü, yaşamını öğrenmeye ve bilime adanmak. Yüzünde sevgiden ve çalışmaktan başka iz bulunmayan bu insanlar yarınlar ışık tutar.

Bu metindeki altı çizili cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznesi tamlama biçimindedir.
B) Özne - zarf tümlecisi ve yüklemden oluşmuştur.
C) Yüklemi deyimdir.
D) Üç ögeden oluşmaktadır.

8. Tanpınar'ın "Abdullah Efendi'nin Rüyalari" adlı hikâyesi; Abdullah Efendi'nin gerçeklikle hayal arasındaki gidiş gelişlerini, başına gelen saçma durumlar vasıtasıyla anlatır.

Bu cümlelerin öge sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Nesne - yer tamlayıcısı - zarf tamlayıcısı - yüklem
B) Özne - nesne - zarf tamlayıcısı - yüklem
C) Özne - yer tamlayıcısı - nesne - yüklem
D) Nesne - özne - zarf tamlayıcısı - yüklem

9. Bermuda Şeytan Üçgeni; Atlantik Okyanusu'nun büyük bir bölümünü kaplayan, kuş bakışı bakıldığında Miami, Bermuda ve Porto Riko sınırları içerisinde kalan üçgen biçimini andıran bölgeye verilen addır.

Bu cümlelerin yüklemi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) addır.
B) bölgeye verilen addır.
C) Miami, Bermuda ve Porto Riko sınırları içerisinde kalan üçgen biçimini andıran bölgeye verilen addır.
D) Atlantik Okyanusu'nun büyük bir bölümünü kaplayan, kuş bakışı bakıldığında Miami, Bermuda ve Porto Riko sınırları içerisinde kalan üçgen biçimini andıran bölgeye verilen addır.

10. Babam konuşmaya başlayınca hepimiz susuyoruz.

Bu cümlelerin öge sıralanışı aşağıdakilerden hangisi ile özdeştir?

- A) Annem eve geç gelmemem konusunda beni uyarır.
B) Kar yağınca dereler coştı.
C) Bütün mahalle heyecanla maç saatini bekliyor.
D) Kardeşim, işlerini bitirince aramıza katılacak.

11. Yüklemi fiil soylu sözcük olan cümlelerde vurgu, yüklem en yakın olan sözcük ya da sözcük öbeği üzerindedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir öge vurgulanmıştır?

- A) Gökyüzünün renklerini nihayet fark ettin.
B) En güzel yıllarım bu şehirde geçti.
C) Ders çalışmak için kütüphaneye gidiyorum.
D) Ağacın sararmış yaprakları yere düşüyor.

12. Orhun Yazıtları; Çinlilere karşı bağımsızlık savaşı veren, Türk bütünlüğünü yeniden kurmak için içte ve dışta savaşan Göktürklerin hikâyesini anlatır.

Aşağıdakilerden hangisinin öge dizilişi bu cümle-ninkiyle özdeştir?

- A) Uygur Devleti, Göktürk Devleti'nin yıkılmasından sonra kurulmuştur.
B) Uygurların kâğıda kitap basma tekniğini bildiklerine dair bulgular vardır.
C) Orhun Yazıtları 38 harfli Göktürk alfabesiyle yazılmıştır.
D) Bilge Kağan, hükümdarlığını ve devrinin ders alınması gereken olaylarını anlatmıştır.

13. Neşet Ertaş, ilkokula gittiği yıllarda keman ve bağlama çalmayı öğrendi.

Bu cümlenin öge sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Yer tamlayıcısı / özne / yüklem
B) Nesne / yer tamlayıcısı / yüklem
C) Özne / zart tümleci / nesne / yüklem
D) Özne / nesne / zarf tümleci / yüklem

14. Aşağıda verilen tabloda altı çizilmiş ögelerden hangisi yanlış işaretlenmiştir?

	ÖZNE	NESNE	YER TAMLAYICISI	ZARF TAMLAYICISI
A) <u>Çalışma ve öğrenme</u> , insanı her zaman aydınlatır.		X		
B) <u>Hükümet konağında</u> bir başına kalmıştı yaşlı adamcağız.			X	
C) <u>Şehrin doğuya meyilli sokaklarında</u> ırmaqlar akıyordu.	X			
D) <u>On beş yirmi yıl öncesinde</u> iletişim bu kadar iyi değildi.				X

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Küçük Prens / bu çiçeğin alçak gönüllü sayılamayacağı / hemen / fark etmişti.
B) Hayatımı / gerçek manada konuşabileceğim kimse olmadan / geçiriyorum.
C) Bu kitabı / bir yetişkine ithaf ettiğim için / bütün çocuklardan / özür dilerim.
D) Her geçen gün / Küçük Prens'in gezegeni hakkında yeni bilgiler / öğreniyorum.

16. "Yalnız kaldığım zamanlarda okuduğum kitaplar beni daima büyülemiştir."

Bu cümlenin öznesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Kitaplar
B) Okuduğum kitaplar
C) Zamanlarda okuduğum kitaplar
D) Yalnız kaldığım zamanlarda okuduğum kitaplar

17. Aşağıdakilerin hangisinde soru, cümlenin temel ögeleri dışındaki bir ögeyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Bu soruya hanginiz cevap vereceksiniz?
B) Bana bugün ne anlatacaksın?
C) Telefon eden babanız mıydı?
D) Bu çocuk mu günde bir kitap okuyormuş?

18. Aşağıdaki altı çizili ifadelerden hangisi cümlenin nesnesi değildir?

- A) Yaşlı kadının bakışlarını bir an üzerimde hissettim.
- B) Kendimi bir an havada süzülen bir balon yerine koydum.
- C) Onun ismini kimi zaman bir şiir başlığı olarak görüyorum.
- D) İlk şiir kitabını bu evde gece gündüz demeden yazmıştı.

20. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge sayısı diğerlerinden fazladır?

- A) Havaalanındaki dükkandan bir kitap ve bir paket kurabiye alarak oturacak bir yer buldu.
- B) Bütün bunlar bardağı taşıran son damlaydı.
- C) Kurabiyeleri yavaş yavaş tüketirken kadının gözü saatteydi.
- D) Adam yüzünde asabi bir gülümsemeye son kurabiye uzandı.

19. Yer tamlayıcısı; yönelme, bulunma ve ayrılma durum eklerini alan söz ya da söz öbekleridir. Ancak bu eki alan sözcükler cümleye zaman ve sebep anlamı kattıklarında zarf tamlayıcısı olurlar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kuralı örnekleyen bir kullanım vardır?

- A) Kardeşimle her pazar halı sahaya gideriz.
- B) İlkbaharda her yer tam da istediğim gibi oluyor.
- C) Bütün eşyalarını o evde bırakmıştı.
- D) Söyleyeceklerinin hepsini telefonda söyledi.

TEST-2

1. Bir cümlenin temel ögeleri özne ve yüklemdir.

Aşağıdakilerden hangisi cümlenin temel ögelerinden oluşmuştur?

- A) Maçka'daki Bacalar Ormanı'nın efsanesi okundu.
B) Bereket fışkırmış topraktan.
C) Zamanında buralar güzel bir ülkeymiş.
D) Uzun bir sefere çıkmak için hazırlık yapıyoruz.

2. Kar, uçsuz bucaksız ovaya homurdana homurdana iniyordu.

Bu cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne / Dolaylı Tümleç / Zarf Tümleci / Yüklem
B) Özne / Zarf Tümleci / Zarf Tümleci / Yüklem
C) Nesne / Dolaylı Tümleç / Zarf Tümleci / Yüklem
D) Nesne / Zarf Tümleci / Zarf Tümleci / Yüklem

3. Yüklem bildirdiği iş, oluş ya da durumu yapan veya cümlede olanı karşılayan ögeye özne denir. Özne, cümlenin temel ögesidir ancak bazı cümlelerde özne bulunmayabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne yoktur?

- A) Çocuk, odasında sessizce kitap okuyor.
B) Koşarak dışarı çıkan öğrenci nereye gitti?
C) İyi düşünülerek mantıklı bir sonuca varılmalı.
D) Hatalarından ders çıkarabilmelidir her insan.

4. Yüklem cümlede yargıyı üzerinde taşıyan ögedir. "Çocuklar masasının başına geçti." cümlesinde "geçti" sözcüğü cümlede yapılan işi bildirmektedir ve cümlenin yüklemidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde cümlenin yüklemi doğru gösterilmiştir?

- A) Bir daha sıcak yaz günlerinde salonda uyumamaya karar verdim.
B) İstanbul'dan Niğde'ye taşındığımızda daha küçük bir çocuktum.
C) Ders esnasında sürekli aralarında konuşmaları sınırlarımı alt üst etti.
D) Yazmaya başlayacağım için kendime temiz, düzenli bir masa hazırladım.

5. Duvar dibinde oturan sarı saçlı çocuk gülerken babasını bekliyordu.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi yoktur?

- A) Özne
B) Nesne
C) Yer Tamlayıcısı
D) Zarf Tamlayıcısı

6. Cümlede yönelme, bulunma ve uzaklaşma bildirerek yüklemi tamamlayan öge, yer tamlayıcısıdır. "Sağ taraftan hızlı bir araba geliyordu." cümlesinde "Sağ taraftan" söz grubu yer bildirmektedir ve cümlenin yer tamlayıcısıdır.

Buna göre,

(I) Kara vagonlar, göğün gümüşü altında bir an için durakladı. (II) Birkaç yolcuyu dışarı bırakarak birkaç yolcuyu da tuttu. (III) Orada burada telaşlı konuşmalar duyuldu. (IV) Lokomotif, tekrar düdüğünü öttürüp peşinde tangırdayan dizi dizi vagonlarıyla tünele girdi.

numaralanmış cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı yoktur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

7. Aşağıdakilerden hangisinde zarf tamlayıcısı cümleye durum anlamı katmıştır?

- A) Senden haber alınca yola çıktık.
- B) Uçaktan iner inmez anneni ara.
- C) Doktor koşarak ameliyathaneye gitti.
- D) Yağmur bastırınca bir markete sığındık.

8. (I) Okumak günümüzde dijital bir nitelik kazandı. (II) Sayfaları çevirme hazzından vazgeçemeyen okur kitap ve dergi okuma alışkanlıklarını bir yaşam tercihi-ne dönüştürdü. (III) Sosyal medyanın yaşamımızın her anında var olmadığı dönemlerde kitap okumanın üzerimizdeki etkisi bugüne göre daha büyüktü. (IV) Geleneksel okuma kültürü değişirken kampanyalar ve indirimlerin de etkisiyle okuma oranları yükseldi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili öge cümlenin öznesi değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

9. Aşağıdaki soru cümlelerinden hangisi özneyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Bu haberi nasıl öğrendin?
- B) Beni buraya kadar kim taşıdı?
- C) Akşam saatlerinde nereye gittin sen?
- D) Senin gözünde benim değerim var mı?

10. Aşağıdakilerden hangisinde özne açıklayıcısı ile birlikte verilmiştir?

- A) Ankara'ya, çocukluğunun ve gençliğinin şehrine, tekrar gidiyordu.
- B) Annesini, hayatına ışık tutan kadını, hiç olmadığı kadar özlemişti.
- C) Akşama doğru, en sevdiği vakit, babasından almıştı bu müjdeli haberi.
- D) Ahmet, sınıfın en başarılı öğrencisi, bu yıl fen lisesine yerleşmişti.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi sadece temel öğelerden oluşmuştur?

- A) Ayşe, izlediği bu filmi tekrar izlemek istemiyordu.
- B) Hayatımın kahramanı biricik babam, burnumda tütüyordu.
- C) Bursa' yı ve içindeki güzel insanları çok özlemiştim.
- D) Okulu bitirince mesleğe atılmak için her yolu deniyordu.

12. Özne ve yüklem, cümlenin temel öğeleridir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece temel öğelerden oluşmuştur?

- A) Kazandığı ödülü anne ve babasına ithaf etti.
- B) Başarı, hata yapmaktan korkmayan insanlarıdır.
- C) Uyanır uyanmaz kedisine mama verdi.
- D) Size her konuda yardımcı olmak isteriz.

13. "Ayten, benim en güvenilir arkadaşımıdır." cümlesinin yüklemi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) benim en güvenilir arkadaşımıdır
- B) arkadaşımıdır
- C) güvenilir arkadaşımıdır
- D) en güvenilir arkadaşımıdır

14. Gizli özne; cümlede sözcük olarak bulunmayan, yüklem çekiminden anlaşılan öznedir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gizli özne kullanılmıştır?

- A) Öyküler, romanlar ya da efsaneler iç dünyamızı zenginleştirir.
- B) Açtığı iş yerinde birkaç ay sonra değişikliğe gitti.
- C) Dün oynanan maçta topu dışarıya Hakan attı.
- D) Ağaçtaki elmalar bir bir yere düşüyor.

15. "Geride kaldı hayattan tat aldığımız günler."

Bu cümledeki altı çizili kelime grubu cümlenin hangi ögesidir?

- A) Yüklem
- B) Belirtili nesne
- C) Belirtisiz nesne
- D) Özne

YAZIM KURALLARI

TEST-1

1. Ahmet Bey, günlerdir Gazi Üniversitesine yaptığı başvurunun sonucunu bekliyor ve bu süreçte neredeyse her gün okulun kapısını aşındırıyordu. Yıllardır akademisyen olma hayaliyle yanıp tutuşuyordu. Hayalinin gerçekleşmesine az kalmıştı. 14 Mart tıp bayramında yaptığı konuşmada söylediği şu cümle ise unutulmazdı: "Hayallerimizin peşinden koşmalıyız."

Bu metinde aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmasından kaynaklanan bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar.
B) Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözlere, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
C) Belirli bir gün bildiren tarihlerde gün ve ay adları büyük yazılır.
D) Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

2. • Ek olan "-de" getirildiği sözcüğe bitişik yazılır.
• Bağlaç olan "de" kendisinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde "de"nin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Spor eşyalarımı evde unuttuğumdan bugün beden dersine giremedim.
B) Toplantıda ele alınan konuyu ben de daha önce araştırmıştım.
C) Gül'de Yakup Kadri'nin "Yaban" romanını çok beğendiğini söyledi.
D) Derste çözemediğim problem için ablamdan yardım isteyeceğim.

3. I. Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz.
II. Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.
III. Sıra sayıları ekle gösterildiğinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz.
IV. Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.

Aşağıdakilerden hangisinde bu kurallardan birine uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bugün 6'nci denemeyi de çözdüm.
B) Öğretmen her birimize 5'er soru yöneltti.
C) Çekte ikibinbeşyüzaltmış TL yazıyordu.
D) Ormanlarımızın yaklaşık %75'i yok olmuş.

4. Yalı mahallesinde oturanların şikâyeti üzerine yol kenarındaki taşlar temizlendi.

Bu cümledeki yazım yanlısının sebebi aşağıdakilerden hangisine uyulmamasından kaynaklanmaktadır?

- A) Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.
B) Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar.
C) Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır.
D) Geleneleşmiş olan T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.

5.

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

Yukarıdaki tabloda yazımı yanlış olan sözcükler kırmızı ile gösterilecektir.

Bu durumda aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru olur?

- A)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal
- B)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal
- C)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal
- D)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

6. Yer-yön belirten “doğu, batı” sözcükleri;

- Özel isimlerden önce gelirse büyük, sonra gelirse küçük,
- Medeniyet, kültür anlamlarında kullanılırsa büyük harfle yazılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı bulunmaktadır?

- A) Anadolu'nun doğusu kışın soğuk havanın etkisi altına girmiştir.
- B) Batı Karadeniz, sanayinin gelişmesiyle ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmiştir.
- C) Ülkemiz, Doğu'nun geleneklerini kültürümüzle birleştirmiştir.
- D) Yurdumuzun Batı kısımlarında yağış miktarı azalmıştır.

7. Bağlaç olan “da/de” ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar. Kesinlikle benzeşmeye uğramaz ve “ta/ te” şeklinde yazılmaz.

Hâl eki olan “-da/-de” kendinden önceki kelimeyle bitişik yazılır. Benzeşme kuralına uğrayarak “ta/te” şeklinde yazılabilir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlışı yapılmıştır?

- A) Acemi katır kapı önünde yük indirir.
- B) Acar tazı; çullu da belli olur, çulsuz da.
- C) Çalışanın, yatan da hakkı vardır.
- D) Gençliğin kıymeti ihtiyarlıkta anlaşılır.

8. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre,

- Isparta Gülü; pembe renkli, yarım katmerli ve kuvvetli kokulu çiçekler açan, çok yıllık, dikenli ve kışa dayanımı yüksek bir bitkidir.
- Kayseri Pastırması, sığır etinin belirli işlemlerden geçirildikten sonra çemen ile kaplanmasıyla oluşan yiyecektir.
- Burdur'da asırlardır yapılan, lezzeti yurt çapında bilinen, yağ ve katkı maddesi içermeyen Burdur ceviz ezmesi tok tuttuğu için özellikle sahurda tüketilir.

numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II D) II ve III

9. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar. Fakat özel ada dâhil olmayan gazete, dergi vb. sözler büyük harfle başlamaz.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Gaziantep Zeugma Müzesi, birçok tarihî eseri barındırmaktadır fakat en çok ilgi gören, Çingene Kızı Tablosu'dur.
- B) Törenin sonunda çalınan Onuncu Yıl Marşı'na tüm öğrenciler eşlik etti.
- C) Türk edebiyatını yakından takip eden kişiler Türk Dili dergisini de okumaktadır.
- D) Yönetmelikte yapılan değişiklikler mayıs ayında Resmî Gazete'de yayımlandı.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Kardeşim Atatürk Üniversitesinde okuyup öğretmen oldu.
 B) Bilim Teknik Dergisinin bu ayki sayısı elimize geçmedi.
 C) Bu hafta Karadeniz'in Batısında yoğun yağış bekleniyor.
 D) Öğretmenimiz derste Leylâ ile Mecnun hikâyesini anlattı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Her ayın on beşinde büyük bir sevinçle maaşını alırdı.
 B) Yüz yıl geçse de ona olan sevgisi bitmiyor, aksine artıyordu.
 C) Dedesinden kalan en önemli hatıra olan sarı tespihini buldu.
 D) Bir çok şeyin farkına vardığı için olayları büyütüyordu artık.

3. Türkçe kelimelerin ses özelliklerinden bazıları şunlardır:

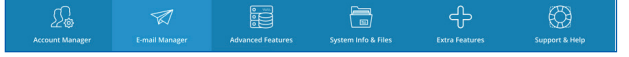
- Türkçe sözcüklerde ilk heceden sonraki hecelerde "o" ve "ö" ünlüleri bulunmaz.
- Türkçe kelimeler ve heceler iki ünsüzle başlamaz.
- Türkçe sözcüklerde iki ünlü yan yana gelmez.

Bu özellikler göz önüne alındığında aşağıdaki sözcüklerden hangisi Türkçedir?

- A) Komposto
 B) Grafik
 C) Sözlük
 D) Kuaför

4.

Değerli Arkadaşım,
 Bundan bir ay önce, Kırşehir'in Kaman İlçesi'nde yer alan Kalehöyük Arkeoloji enstitüsü ve müzesine gittik. Burada eski uygarlıklardan kalma çeşitli tarihî eserleri gördük. Buranın bahçesinde Japonya'da yetişen çeşitli ağaç türlerini de gözlemleme fırsatımız oldu. Vaktin nasıl geçtiğini anlamadık. Daha sonraki gün de Mucur'daki Seyfe gölünü akşamüstü ziyaret ettik. Keşke sen de yanımızda olsaydın daha mutlu olurduk. Yakın zamanda görüşmek dileğiyle...

Bu e-postada aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı yoktur?

- A) Yer adları içerisinde özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, belde vb. sözler küçük harfle başlar.
 B) Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
 C) Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
 D) Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

5.

- Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.
- Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.
- Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.
- Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurallardan birine uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Köklü bir geçmişe sahip olan güzel Türkiye'mizin kalkınması için elimizden gelen gayreti göstermeliyiz.
 B) Sabah sabah, seninle okula geleceğim diye tutturdu Nalan teyzemin küçük kızı ve ben de servisi kaçırdım.
 C) Otobüsler dolusu turisti gören Muğlalılar ne yapacağını şaşırıldı.
 D) Son günlerde Salih efendinin sessizce içine kapanışı, mecbur kalmadıkça dışarı çıkmayışi merak konusu olmuştu.

6. “de ve ki” ek olarak kullanıldığında bitişik, bağlaç olarak kullanıldığında ise ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Güneş doğsada hava epey soğuktu.
B) Ay ki karanlık geceleri ışıtır parlaklığıyla.
C) Yüzün de açar en güzel çiçekler.
D) Sizin ki nasıl bir anlayışsızlık böyle?

7. “mi” soru eki soru anlamının yanında zaman ve pekiştirme anlamı da verir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “mi” soru eki pekiştirme anlamı katmıştır?

- A) Yağmur yağdı mı mis gibi toprak kokar burası.
B) Çok güvenilir, ağız sıkı mı sıkı bir insandır.
C) Her koşulda verdiği sözü tutar mı?
D) Sen geldin mi çıkarız bahçeden artık.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Sonuçta her iki yolda aynı caddeye çıkıyordu.
B) Bu yolda devam edersen başarıya ulaşırsın.
C) Yolda hemşehrileri ona yiyecek ikram etmişti.
D) Cüzdanı yolda bulduğunu söyleyip polise verdi.

9. Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Doğayı yeşillendirmek için bir takım önemli projeler başlattık.
B) Karadeniz’e giden pek çok kişi oranın doğasına hayran kalıyor.
C) Geri dönüştürülebilen hiçbir şeyi çöpe atmamalıyız.
D) Sınıftaki birkaç arkadaşım la fidan dikmek için okula gittik.

TEST-3

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Kitabın etkileyici bir ön sözü vardı.
- B) Hoşça kal, diyerek uzaklaştı yanımızdan.
- C) Müdürüne durumunu arzetmek istiyordu.
- D) Kaza sonrası bilirkişi raporu istendi.

- 2.**
- Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
 - Özel isimlere gelen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılır.
 - Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu açıklamalardan herhangi birine örnek oluşturmaz?

- A) Bir gün Uygur tahtına yeni bir hükümdar oturdu.
- B) Buğra Han'ın çocuklarından biri hakan seçildi.
- C) O çevrede Tanrı Dağı adında başka bir dağ vardı.
- D) Parçaları arabaya yükleyip Çin'e götürdüler.

- 3.** Ergene Nehri üzerine II. Muratın yaptırdığı Uzunköprü, 1392 m uzunluğu ve 174 kemeriyle dünyanın en uzun taş köprülerindedir. Osmanlı ordusunun Avrupa'ya geçişi için yapılan köprü, günümüzde beton malzeme kullanılarak yenilenmiş ve genişletilmiştir.

Bu metindeki yazım yanlışını düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) "Nehri" sözcüğü "nehri" şeklinde yazılmalıdır.
- B) "II. Muratın" sözcüğü "II. Murat'ın" şeklinde yazılmalıdır.
- C) "Avrupa'ya" sözcüğü "Avrupaya" şeklinde yazılmalıdır.
- D) "taş köprülerindedir" sözcüğü "taşköprülerindedir" şeklinde yazılmalıdır.

- 4.** Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) elsabunu
- B) kedi balığı
- C) alinazik
- D) kara yolu

- 5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

- A) Mahallemizi baharda hanımeli kokuları doldururdu.
- B) Denizde yüzerken ayağına denizkestanesi diken batmış.
- C) Ziyaret ettikleri hayvanat bahçesindeki en güzel hayvan tavuskuşuydu.
- D) Arkadaşından öğrendiği pastayı yaparken bir paket kedidili bisküvi kullandı.

6. Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerler, sayıların yazımı ile ilgili bazı kurallar ve bu kurallarla ilgili örnek cümleler verilmiştir.

I. Büyük harflerin yazımı ile ilgili kurallar

- Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, bucak, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.
- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik sözcüklerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
- Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

ÖRNEKLER:

1. Tarihi tren istasyonlarından biri de İzmit İlçesi'ndedir.
2. Kızılcamlar, Akdeniz ormanlarında en çok yetişen türlerden biridir.
3. Okulda Öğretmenler Günü'nü coşkuyla kutladık.

II. Sayıların yazımı ile ilgili kurallar

- Birden fazla sözcükten oluşan sayılar ayrı yazılır.
- Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir.
- Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir.

ÖRNEKLER:

1. Otuz dokuz yaşıma girdiğim gün hayatımda büyük bir değişiklik oldu.
2. Saat dokuzu beş geçe Mustafa Kemal Atatürk'ü kaybettik.
3. Öğretmenimizin verdiği test 5'er sorudan oluşuyordu.

Buna göre numaralanmış örneklerden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

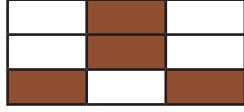
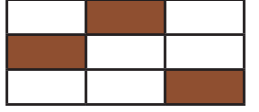
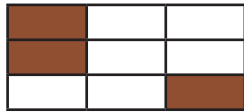
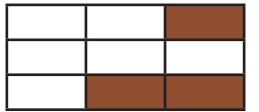
Büyük harflerin yazımı **Sayıların yazımı**

A)	2	3
B)	1	2
C)	1	3
D)	3	1

7.

birdenbire	sağol	art arda
hoşçakal	fark etti	gitgide
aşamüzeri	huzurevi	hiç biri

Bu tabloda yazım yanlışı olan sözcüklerin bulunduğu kutucukların doğru renklendirildiği görsel aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

8. Tarihimizde yurt kurtaran savaş olarak bilinen Başkomutanlık Meydan Muharebesi, 26 Ağustos 1922'de

I

II

bugünkü ege bölgesi civarında Gazi Mustafa Kemal

III

komutasındaki Türk birliklerinin ilerleyişi ile başladı. Savaş sonrası Anadolu'nun ebediyete kadar ana yurt

IV

olduğu tüm dünyaya ilan edildi.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Göbeklitepe, Şanlıurfa'nın yirmi kilometre kuzey-doğusundaki Örencik köyü yakınlarında, geniş görüş

I II

alanına hâkim bir konumda yer almaktadır. Arkeoloji tarihinin en önemli keşiflerinden olan Göbeklitepe'yi önemli kılan etkenlerden biri günümüzden oniki bin yıl

III

önce henüz yerleşik hayata geçmemiş avcı, toplayıcı yaşam süren insanların, hiçbir alet ve makine kullanmadan, çakmak taşlarıyla sadece insan gücüne dayalı olarak Göbeklitepe'yi inşa etmesidir. Göbeklitepe ayrıca Neolitik Çağ insanının sembolik dünyasını yansı-

IV

ması, insanın yaratıcı dehasının üst düzeyde temsilcisi olması yönünden önemlidir.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. • Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde ise kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.
- Numara sözünün kısaltması da kelime gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir.
- Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.

Bu açıklamalara göre aşağıdakilerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) İstanbul'da km²'ye düşen kişi sayısına göre en yoğun ilçeler Güngören, Bahçelievler oldu.
- B) Lise ve üniversite hayatım boyunca 65 kg'dan yukarı bir gram çıkamamıştım.
- C) Mustafa Efe, evine gitmek için durakta 24/B No.lu otobüsü bekliyordu.
- D) Noktalama işaretleriyle ilgili yukarıdaki bilgiler TDK'ndan alınmıştır.

11. Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlünün sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Biz de bayramüstü detaylı bir alışveriş yapalım, dedik.
- B) Yere dizüstü oturup babasını dikkatlice dinledi.
- C) Yakalanan suçlu, hemen göz altına alındı.
- D) Son günlerde çok olağan üstü şeyler yaşandı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Onun çocukluğu doğanın işleyişine duyduğu merakla ve araştırma hevesiyle geçmiştir.
- B) Denizli'nin Çameli ilçesinde daha önce başka yerde görülmemiş bir bitki keşf edildi.
- C) Kutuplarda yaşayan canlıların derilerinin altında kalın bir yağ tabakası vardır.
- D) Milattan önce 600'lü yıllarda Thales, Keops Piramidi'ni ölçmek için gölgeden yararlanmış.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

TEST-1

1. Ara sözler, iki virgül arasında ya da iki kısa çizgi arasında yazılır.

Buna göre virgül yerine kısa çizginin kullanılmasına örnek olabilecek cümle aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Umduk, bekledik, düşündük.
B) Doğup büyüdüğüm o yeri, Ankara'yı, çok özledim.
C) Kitap, defter, kalem alıp geldim.
D) Siyah, uzun, bakımlı bir saçta sahipti.

2. Konuşmacı () sözcük tekrarı ile oluşan ikilemelere üç örnek verdi () uzun uzun () yavaş yavaş () yüksek yüksek ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (:), (,) (,) (...)
B) (,) (.) (,) (,) (.)
C) (,) (:), (,) (,) (.)
D) (,) (:), (,) (,) (...)

3. Neredeyse her sokakta rastladığımız büfeler gibi düzenlenmişti () ufak birkaç masa () plastik sandalyeler () masa işlevi gören dar bir raf () Genç bir çirak tezgâhın arkasında portakal sıkıyordu ()

Bu metinde yay ayrıç () ile gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (...) (,) (,) (...) (.)
B) (:), (,) (,) (,) (...)
C) (...) (,) (,) (:), (.)
D) (:), (,) (,) (...) (.)

4. • Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
• Art arda gelen sıralı cümleleri ayırmak için konur.
• Kendisinden önceki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren; hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, hayhay, baş üstüne, öyle, haydi, elbette gibi kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) bu işlevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Dostum, buralara gelip bu güzelliklere karışmanı istiyorum!
B) Ona baktım, elimi usulca omzuna koydum ve uzun uzun sustum.
C) Onu, onun hayatıma kattığı güzellikleri nasıl untabilirim?
D) Olur, o garip şehre giderim ama bir şartım var.

5.

- Soru anlamı taşıyan cümlelerden sonra konur.
- Bilinmeyen yer, tarih vb. durumlar için parantez içinde kullanılır.

- Seslenme, hitap ve uyarı bildiren sözcük ve cümlelerden sonra konur.
- Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.

- I. Yaşadıklarımızın üzerinden ne kadar süre geçti?
II. Karacaoğlan 17. yy.da Osmaniye'de (?) doğmuştur.
III. Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!
IV. Eskiden tüm derslerden yüksek not almış (!).

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde ünlem ve soru işareti verilen işlevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III

6.

Rengârenk

O gün arkadaşlarımla okulun yanındaki çam ormanına gitmeye karar verdik. Çağla, Songül, Işıl ile birlikte zil çalar çalmaz ormana doğru yöneldik.

Işıl heyecanlı bir şekilde:

– Aaa! Bakın yerde bir kuş var. Yaralı olmalı, dedi. Hemen kuşun yanına gittik, onu elimize aldık. Caddedeki veterinere götürdük. Veteriner onu tedavi etti. İyi bakılırsa çabuk iyileşeceğini söyledi. Kuş rengârenk olduğu için adını Rengârenk koyduk.

Çağla:

– Rengârenk'i evime götürüp ona çok iyi bakacağım, dedi. Biz de kabul ettik.

Bir hafta sonra iyileşen kuşu yuvasına götürdük. Rengârenk, ağaca kondu. Biz de içimiz rahat evimize döndük.

Bu metinde virgül (,) aşağıdaki görevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- B) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
- C) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
- D) Anlam belirsizliğini önlemek için kullanılır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül doğru kullanılmıştır?

- A) Selim; Yasin, Arda, Ali kadar uzun boylu değildir.
- B) Pazardan elma, karpuz; kayısı, çilek, üzüm aldı.
- C) Sırasına oturdu; çantasını açtı ve kitabını çıkardı.
- D) Ahmet; "Soruma cevap verir misiniz?" dedi.

8.

- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.
- Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- İki den fazla eş değer ögeleri arasında virgül bulunan cümlelerde öznenin sonra noktalı virgül konur.

Bu açıklamalara göre aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgülün kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yeni usul şiiirimiz; zevksiz, köksüz, acemice görünüyordu.
- B) Sanatın insanlık için çok önemli bir amacı vardır; yenilik.
- C) Pazardan elma, armut, portakal; domates, marul aldım.
- D) Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Gümrükteki memur başını kaldırdı:
– Adınız?
- B) Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle!
- C) Ya bu deveyi gütmeli ya, bu diyardan gitmeli.
- D) 1919 senesi Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktım.

10. Neşet Ertaş kendisine verilen ödülü () Bana bu ödülü layık gören herkese şükranlarımı sunuyorum () () diyerek aldı ()

Bu cümlede yay ayrıca gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (") (") (,) (!)
- B) (,) (") (") (.)
- C) (") (") (.) (.)
- D) (") (.) (") (.)

11. Yorgun bakışları, suskun tavırları onun ne denli zor bir mücadeleden çıktığını anlatır gibiydi.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül, bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Osmanlı Devleti, müttefikleriyle birlikte I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılrsa da Türk ordusunun iki cephedeki başarısı son derece önemlidir.
- B) Dünyanın ilk denizcilik kitabı sayılan Kitab-ı Bahriye'nin yazarı, Piri Reis, 1465 ile 1554 yılları arasında yaşamıştır.
- C) Erken yaşlardan itibaren dijital ortamlardaki bilgi akışına nasıl yaklaşılması gerektiği, bilginin hangi süzgeçten geçtikten sonra kullanılabileceği önemli bir konudur.
- D) Çocuk yaşından itibaren çalışmaya başlamış, yazarlığa başlayana dek oradan oraya koşturmuş, tabiri caizse ekmeğini taştan çıkarmıştı.

12. Aşağıda virgülün kullanıldığı bazı yerler verilmiştir:

- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.
- Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan öğeleri belirtmek için kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde virgül verilen kuralların dışında kullanılmıştır?

- A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan ve biraz da korkudan sonra bu sıcak, aydınlık ve sevimli odanın havasında erir gibi oldum.
- B) Yol otomobillere yasak olduğundan o da herkes gibi tramvaya biner, kimseyle pek ilgilenmezdi.
- C) Sema, kızının sesini duyar duymaz yerinden ok gibi fırlayarak merdivenlerden indi ve kapıyı kendisi açtı.
- D) Geçenlerde aile hekimimizle karşılaştım.
– Bugünlerde çok yoğunum, dedi.

13. Akşam, yine akşam, yine akşam...

Bu cümlede virgül, aşağıdaki görevlerinden hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.
- B) Eş görevli söz ya da sözcük gruplarının arasına virgül konur.
- C) Hitap için kullanılan kelimelerden sonra kullanılır.
- D) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

14. Yay ayraçın kullanıldığı bazı yerler şunlardır:

- Cümlede anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgileri vermek için kullanılır.
- Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır.
- Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi yay ayraçla ilgili verilen kurallardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) 1496 (?) yılında doğan Fuzuli divan şiirinin usta şairlerindedir.
- B) Adam — (Yerinden doğrulur ve sakin bir şekilde) Ben iyiyim.
- C) Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz.
- D) "Cihanın tarihi, vatani uğrunda senin kadar uğraşan ve kanını döken bir millet daha gösteremem." (Ahmet Hikmet Müftüoğlu)

15. 8-A sınıfı öğrencileri, öğretmenleri eşliğinde virgülün kullanımıyla ilgili bir oyun oynarlar. Oyunda gruplar verilen süre içerisinde ellerinde bulunan kağıtlardaki virgülün görevlerini ve örnekleri birleştirmeleri gerekir. Yarışma sonunda grupların verdiği cevaplar şu şekildedir:

I	II	III	IV
1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Ret, kabul veya teşvik bildiren sözcüklerden sonra konur.)	1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Hitap için kullanılan kelimelerden sonra)	1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Eş görevli kelime veya kelime gruplarını ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.)	1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Eş görevli kelime veya kelime gruplarını ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.)

Buna göre tüm örneklerde doğru eşleştirmeyi yaparak birinci olan grup hangisidir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

TEST-2

1. Yürüyen Köşk'ün ilginç bir öyküsü var. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Yalova'da kaldığı köşkün yanındaki çınar ağacı çok büyümüştür. Dalları binaya zarar vermeye başlamıştır. Ağacın budanması gerektiği düşünülür. Atatürk o zaman tarihe geçen şu emri verir: "Ağacı kesmeyin, köşkü yürütün." Sonuç olarak 1930 yılında binanın temeli kazılır, raylar döşenir ve bina 4,8 metre yürütülür. Tarihi çınar ağacı da diğer ağaçlar gibi özgürce büyümeye devam eder .

Bu metinde aşağıdaki noktalama kurallarından hangisine örnek olabilecek bir kullanım yoktur?

- A) Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.
B) Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için virgül kullanılır.
C) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
D) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

2. • Durduk, düşündük, çalıştık.
• Canberra; yepyeni, tertemiz, تنها ve yemyeşil bir kenttir.
• Namık Kemal, vatan şairimiz, Türk milliyetçiliğinin öncülerindendir.

Bu cümlelerde virgülün aşağıdaki görevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
B) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
D) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

3. Bana bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum, diyerek başladı sözlerine. İçindeki kırgınlığı anlatmaktan çekiniyormuşçasına kafasını önüne eğerek -biraz da buruk- beklemeye başladı. Otuz saniyelik suskunluğun ardından ağır ağır anlatmaya koyuldu o gece başından geçenleri: Siz beni gördüklerinizden hareketle değerlendiriyorsunuz. Oysaki hiçbir şey... Neyse ben yaşadıklarımı anlatayım öncelikle.

Bu metinde aşağıdaki noktalama kurallarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
B) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna kısa çizgi konur.
C) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra virgül konur.
D) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.

4.

Nokta (.)	Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.
Noktalı Virgül (;)	Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür ve takımları birbirinden ayırmak için konur.
Kısa Çizgi (-)	Cümle içinde ara sözleri ayırmak için konur.
Üç Nokta (...)	Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamalardan herhangi birini örneklemez?

- A) Annemi -canımdan çok sevdiğimi- görmeyi çok isterim.
B) Kızlardan Duru, Elif; erkeklerden Alp, Eray, Barış en sevdiğim arkadaşlarımdır.
C) Arabacı B...'a yaklaştığını söylüyor.
D) Sınavda 1. olan kız yanıma geldi.

5. İki'den fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra noktalı virgül konabilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde boş bırakılan yere noktalı virgül (;) getirilmelidir?

- A) Adam () akıllı (!) olduğunu söylüyordu.
B) Değerli kardeşim () bugün bizimle gelmek ister misin?
C) Kocaeli, Sakarya ve İstanbul'a gideğiz () demişti.
D) Bize doğru gelen adam () zayıf, bitkin, uykusuz görünüyordu.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti konmaz?

- A) Akşam oldu mu sürüler döner
B) Benimle ders çalışmak ister misin
C) Bu soru ile ilgili ne düşünüyorsun
D) Gümrükteki memurla görüşmüş mü

7. • Şeyda, Sedef ve Mirkan yeşil şehir Bursa'da yaşıyor.
• Ağaçları budamış, her yeri sulamıştı.
• Papatya, en sevdiğim çiçek, baharda köyümüzün her tarafında açar.
• Herkes hayvanları korumalı, dedi.

Bu cümlelerde virgülün aşağıdaki görevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
B) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
C) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
D) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

8. Aşağıda virgülün kullanım yerlerinden bazıları verilmiştir.

- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

Buna göre virgülün verilen görevlerine uygun bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

- A) Kopar sonbahar tellerinden
Derinden, derinden, derinden
B) Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller
Dillenmiş ağızlarda tutuk dilli gönüller
C) Bahçe kapısını açtı. Sermet Bey'e,
– Bu anahtar köşkü de açar, dedi.
D) Umduk, bekledik, düşündük.

9. TÜBİTAK ve ARDEB'in desteklediği bir proje ile yüz tanımada kullanılmak üzere önemli bir kamera sistemi geliştirildi. Geliştirilen kamera sistemi; İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Millî İstihbarat Teşkilatı ile Jandarma Genel Komutanlığı'na ciddi katkı sağlayacak.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Virgülün kullanımıyla
B) Noktanın kullanımıyla
C) Kesme işaretinin kullanımıyla
D) Noktalı virgülün kullanımıyla

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Beş on güne kalmaz ovanın bütün buğdayları biçilirdi.
B) Osman Hamdi'nin çizdiği "Kaplumbağa Terbiyecisi"ni tanıtacaktı.
C) Boğaz'dan geçen gemilere el salladık.
D) Okullar 22.Ocak.2021 Cuma günü tatile girecekti.

11. Mona Lisa () 1452 () 1516 yılları arasında İtalya'da yaşamış büyük ressam Leonardo da Vinci'nin en ünlü eseridir () Ressamlığının yanı sıra heykeltıraş () mimar () müzisyen ve bilim insanı olarak da çalışmalar yapan Leonardo da Vinci'nin yağlı boya kullanarak yaptığı bu eser, Fransa'daki Louvre Müzesinde sergileniyor.

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (-) (.) (,) (,) B) (;) (-) (...) (;) (,)
C) (,) (,) (.) (;) (,) D) (;) (,) (...) (,) (,)

12. Kimi sanatçılar; yeryüzünün belli yerlerini, bazı hayvanları ve bitkileri bölüşmüştür. Dahası onları parsellemiş, sahiplenmişlerdir. Yeryüzündeki bazı renkler ve tonlar, bazı çizgiler sadece onlarındır. Öyle peyzajlar vardır ki onlara usta ressamların parsellediği alanlar olarak bakarız.

Bu metinde virgül,

- I. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- II. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- III. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

görevlerinden hangileriyle kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

13. • Biz yolcular -birdenbire çöken sessizliğin içinde olduğumuz yerde kımıldamadan duruyorduk.
• Türkçede "otur-" eylemi kullanım sıklığı ve anlam zenginliği bakımından önemli bir yere sahiptir.
• Türkçe, Ural-Altay dil ailesi içerisinde Moğolca ile birlikte Altay kolunda yer almaktadır.

Bu cümlelerde kısa çizginin (-) aşağıdaki işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır.
B) İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur.
C) "Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e" anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.
D) Cümle içinde ara söz ve ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır.

14. • Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
• Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlere getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
• Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için kesme işareti kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamalardan herhangi birini örneklendiren kullanım yoktur?

- A) Türkiye Cumhuriyeti'nin her ferdi kopmaz köklerle birbirine bağlıdır.
B) 14 Mayıs'ta Anneler Günü tüm dünyada kutlandı.
C) Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Aziz Bey'e sunulan projeler ilgi çekti.
D) TDK'nin yayımlayacağı yeni kılavuz heyecanla bekleniyor.

15. Ahmet amca, insanlar arasında hoş sohbeti ve nüktedanlığıyla nam salmış bir insandı. Engin bir hayat tecrübesine sahip, görmüş geçirmiş biri olduğu için hemen her konuyla ya da olayla ilgili ilginç bir hikâyeye bilirdi. Hikâyelerini esprili ve sıcak bir dille anlatırdı. Onu dinlemeye doyamaz, saatlerce etrafını kuşatırdık. Hikâyelerini anlatırken bir tiyatrocuyu aratmayacak kadar başarılı bir şekilde taklitler de yapardı.

Bu metinde virgül aşağıdaki işlevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- C) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- D) Cümle içinde ara sözcükleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözcüklerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

16. Bahar gelir de kutlanmaz mı () Hintliler bu soruya () Tabii ki kutlanır () () cevabını vermiş olacaklar ki baharın gelişini Holi Festivali () yle kutluyorlar ()

Bu metinde yay ayrıla gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (!) (") (.) (") (') (.)
- B) (?) (") (!) (") (') (.)
- C) (!) (.) (!) (.) (') (.)
- D) (?) (:) (!) (.) (-) (.)

17. Aşağıdakilerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Yarın oldu mu erkenden yola çıkarız?
- B) Ehliyet sınavı 09.05.2021'de yapılacakmış.
- C) Vah vah, yazık oldu o kadar meyveye!
- D) Yaşadıklarını -acılarını- anlatmaya başladı.

18. Türkiye'nin ilk millî sondaj gemisi Fatih () Karadeniz'de 320 milyar metreküplük bir doğal gaz kaynağı tespit ederek dünya enerji tarihi için büyük bir başarıya imza attı.

Bu cümlede yay ayrıla gösterilen yere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Noktalı virgül (;)
- B) Nokta (.)
- C) Virgül (,)
- D) İki nokta (:)

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yoktur?

- A) Nihat Sami Banarlı'nın "Türkçe'nin Sırları" kitabını okudun mu?
- B) 2004 yılında Meram Anadolu Lisesi'nden mezun olmuş.
- C) "Al-, yap-, sat-, okut-, yazdır-, içir-" kök ve gövde hâlindeki sözcüklerdir.
- D) Bizlere -iyi bir çocuk kitabı hangi özelliklere sahip olmalı- diye sordu.

20. (I) Özellikle insanların ulaşmakta zorlandığı tehlikeli yerlerin araştırılması için kâşif robotlar uzun süredir kullanılıyor. (II) Örneğin Mars'ı incelemek üzere Opportunity adlı bir uzay aracı gönderilmiş; Mars'la ilgili birçok önemli veri elde edilmişti. (III) Ancak Opportunity' de olduğu gibi bu robotlar bozulduğunda araştırmalar yarım kalabiliyor. (IV) Son zamanlarda sürü hâlinde hareket edebileceği hatta kendi başına araştırma yapabileceği söylenen (?) mini robot böceklerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar da hızlandı.

Bu metinde numaralandırılmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

METİN TÜRLERİ

TEST-1

1. Yazarın herhangi bir konuda duygu, düşünce ve görüşlerini paylaşmak amacıyla kesin hükümlere varmadan samimi bir üslupla yazdığı yazılara deneme denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi denemeye örnek olamaz?

- A) Çoktandır görmeye gitmemiştim. İçim çekmediğinden değil, ta çocukluğumdan beri oyun görmeyi pek severim. Kendim oynamaya, oyunlar yazmaya özendiğim de oldu ama o yetenek yokmuş bende, beceremedim. Benim elimden gelmiyor diye soğumadım, o sanata düşman kesilmedim, gene de severim, çocukluğumdaki gibi bayılıyorum.
- B) Dost ve dostluk dediğimiz, çoğunlukla ruhlarımızın beraber olmasını sağlayan bir rastlantı ya da zorunlulukla edindiğimiz yakınlıklardır. Benim anlattığım dostlukta ruhlar o kadar derinden uyuşmuş, karışmış kaynaşmıştır ki onları birleştiren dikişi silip süpürmüş ve artık bulamaz olmuşlardır. Onu niçin sevdiğimi bana söyletmemek isterlerse bunu ancak şöyle anlatabilirim sanıyorum: Çünkü o, o idi; ben de bendim.
- C) Kitap, bizi avuttuğu gibi yükseltir de. Kısa hayatında insanın edindiği deneyler ne kadar azdır. Oysaki şiirler ve romanlar, yaratıcılarının türlü iç deneyleriyle kaynaşır. Onlarla zenginleşir, onlarla eksiklerimizi gideririz. Bir şeyler öğrenmek için roman ya da şiir okunduğunu sanmıyorum. Sanatçı bir şeyler öğretmek, bazı doğruları göstermek amacıyla yazmamıştır ki okur da öğrenmek için okusun. Düşünce eseri ile sanat eserinin ayrıldığı nokta işte burada!
- D) Öz yeterlik, sosyal bilişsel kuramın anahtar değişkenlerinden biridir. Bandura'ya göre öz yeterlik, davranışların oluşmasında etkili olan bir niteliktir ve "bireyin, belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri organize edip başarılı olarak yapma kapasitesi hakkında kendine ilişkin yargısı" olarak tanımlanmaktadır.

2. Bir yazarın belirli bir konudaki düşüncelerini belli kanıtlar, belgeler ve inandırıcı veriler kullanarak okuyucuya kabul ettirmeye çalıştığı öğretici yazılara makale denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı örneklendiren bir metindir?

- A) Orta Çağ boyunca yetişmiş en büyük Müslüman düşünürlerden olan İbni Sina'nın el-Kânûn fî't-Tıb adlı eseri uzun yıllar boyunca akademilerde ders kitabı olarak okutulmuştur. Orta Çağ biliminin henüz Yunan düşünürlerle tanışmadığı bir dönemde Müslümanların yazdığı el-Kânûn fî't-Tıb gibi eserler bilgeliği Avrupa'ya taşıyordu. Tıp alanındaki neredeyse en meşhur kitaplardan birisi olan bu eser tüm Orta Çağ boyunca Batı dillerine çevrilmiştir.
- B) Kitaptan korkmak, insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir. "Bırak, senin yerine ben düşünüyorum!" demekle, "Falan kitabı okuma!" demek arasında hiçbir fark yoktur. Ondan mahrum edilen insan, kendiliğinden değersiz duruma düşer. Şüphesiz insanı korumamız lazım gelen vaziyetler vardır. Orta Çağ'dan bugüne kadar gelen zaman içinde insanlığın belki en büyük kazancı bu basit hakikati anlamasıdır.
- C) İzmir Saat Kulesi'ne gitmeye karar verdik. Mersin'den kendi arabamız ile akşamüzeri yola çıktık. Sabah İzmir'deydik. İzmir'de gitmek istediğimiz belki de tek yer Saat Kulesi idi. Çünkü daha önce çoğu kez İzmir'e gelmiştik ama bir türlü Saat Kulesi'ne gidememiştik. Tüm ihtişamı ile Kule karşımızda duruyordu. Bu yapının etrafı beyaz mermerden, diğer bölümleri kesme taştan yapılmıştı. Üçer çeşmesi ile kurnası, ortasında da fiskiyeleri vardı. Ay yıldız kabartmalar mükemmel ötesiydi.
- D) Martılardan söz etmiyorum. Onları sayısız çığır ve çırpınışlarıyla kıyılarda görür, severiz. Ama o bildiğimiz martılardan çok daha büyük ve kanatları çok daha uzun bir açık deniz martısı vardır. Onlara Güney Akdeniz'de "miho" derler. İşte onlardan söz etmek istiyorum. Sanki kuş değildir, kanatlanmış bir köpük parçası -ne bileyim- bir ıssızlık parçasıdır. Denizin o hırlayan uçurumları, tepetaklak dönmüş Niagara Şelalesi gibi havaya yükselirken onlara gün doğdu demektir.

3. Yazı yazmak için masamda hazır bekleyen bir defterim ve bir kalemim mutlaka olur. Kimi zaman bilgimi okuyucularıyla paylaşmak, bir düşüncemi kanıtlamak için yazarım. Bazen bir konuyu yazabilme gücümü tartmak, kendimle konuşmak arzusuyla yazarım. Bu yazılarımda kendimi sınırlamam. Kimi yazma zamanlarımda okuyucularım masamın etrafında toplanmıştır. Yazarken beni dinlediklerini hisseder ona göre yazarım. Günceli takip etmenin yazarın temel görevi olduğuna inanırım. Bu yüzden bazı yazılarımda da güncel ya da toplumsal bir durum varsa uzatmadan onunla ilgili fikirlerimi yazarım. Bu yazılarımda okuyucumu yormam, okurken biraz tebessüm ederlerse de mutlu olurum.

Metne göre yazar, aşağıdaki yazı türlerinden hangisini yazmamıştır?

- A) Destan
B) Fıkra
C) Deneme
D) Makale

4. Herkesi yargılıyoruz, her şeyden hesap soruyoruz, sadece kendimizi dışarıda bırakıyoruz. Çünkü kendi hakkımızda bir yargıya varmanın ne denli zor olduğunun bilinçsizce de olsa farkındayız. Çünkü diğerlerini yargılamak, onlara kulplar takmak öyle kolay ki... Hiçbir yaptırım yok bunun. Mesela kolayca "Şu kişi şöyle biridir." diyebiliriz, onunla alay edebiliriz, ona kızabilir, sistem edebiliriz. Çünkü yüce adalet duygumuz kendimiz dışında herkesi küçük görmeye, kıskanmaya haklı görür kendini. Sonra insan -ki her insan yapamaz bunu- bir gün kendini yargılamaya başlar. İşte o an geçmiş yargılarının, saplantılarının, komikliklerinin ayırdına varır. Kendisiyle alay etmeyi, kendini kendisi gibi ortaya sürebilmeyi ve nihayetinde kendisi dışındakileri yargılamaktan çok, önemsemeyi ve sevmeyi öğrenir.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makale
B) Destan
C) Deneme
D) Biyografi

5.

I

- Olay örgüsü, şahıs kadrosu, yer ve zaman unsurları belirtilir.
- Uzun soluklu eserlerdir.
- Karakter sayısı fazladır.
- Serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşur.

II

- Olayların güncel ve önemli olması gerekir.
- Toplumun tamamını ya da önemli bir kısmını ilgilendirmesi gerekir.
- Anlatılanlar ilgi çekici olmalıdır.
- Nesnel bir anlatıma sahip olmalıdır.

III

- Olaylar, tarih belirtilerek günü gününe yazılır.
- Yaşanan olaylar ya da izlenimler kaleme alınır.
- Samimi bir dille ve birinci kişi ağızından yazılır.

IV

- Olağanüstü kahramanlar ve olaylar vardır.
- Yaşanmış tarihsel ve toplumsal kahramanlıklar abartılarak anlatılır.

Açıklamaları verilen metin türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A)	Haber Yazısı	Roman	Günlük	Destan
B)	Roman	Haber Yazısı	Destan	Günlük
C)	Roman	Günlük	Haber Yazısı	Destan
D)	Roman	Haber Yazısı	Günlük	Destan

6. Aşağıdaki metinlerden hangisi yay araç içinde belirtilen türe örnek olamaz?

- A) Bir uçak uçarken üzerine birkaç farklı kuvvet aynı anda etki eder. Bunlardan en önemlisi yerçekimidir. Yerçekimi kuvveti, uçağın kütlesi arttıkça artar. Bunun yanında hava da uçağın uçtuğu yönün tersine bir direnç kuvveti oluşturur. Bu iki kuvvet, uçağın uçmasının önündeki en büyük iki engeldir. Bir uçağın uçabilmesi için bu kuvvetleri aşması gerekir. Uçakta bulunan motorlar ve kanatlar uçağın bu kuvvetleri aşmasını sağlar. (Makale)
- B) Türkler, kurultayın bu kararı üzerine Ergenekon'dan çıkmak için yol aradılar; bulamadılar. O zaman bir demirci dedi ki: "Bu dağda bir demir madeni var. Yalın kat demire benzer. Demirini eritsek belki dağ bize geçit verir." Gidip demir madenini gördüler. Dağın geniş yerine bir kat odun, bir kat kömür dizdiler. Dağın altını, üstünü, yanını, yönünü odun-kömürle doldurdular. Yetmiş deriden yetmiş büyük körük yapıp yetmiş yere koydular. Odun kömürü ateşleyip körüklediler. Tanrı'nın yardımıyla demir dağ kızdı, eridi, akıverdi. Bir yüklü deve çıkacak denli yol oldu. (Destan)
- C) Mustafa İnan, ailesinin maddi durumunun kötü olmasından dolayı hayata hemen atılmak için kaydolduğu Fen Fakültesinden Mühendis Mektebine (şimdiki İTÜ) kayıt için başvurdu. Kayıt için yapılan giriş sınavında 1. olarak Mühendis Mektebine girdi. Mühendislik Mektebini pekiyi derece ile birinci olarak bitiren İnan, doktorasını İsviçre'deki Zürih Üniversitesinde yapıp orada kalması için yapılan teklifi reddederek Türkiye'ye geri döndü. Mustafa İnan'ın öğretmenliğe ne zaman başladığını belirtmek çok zordur. Onun "eşsiz hocalığı" belki de ortaokula gittiği yıllarda başlamıştı. (Günlük)
- D) Kitap okurken, şarkı dinlerken, film seyrederken ve bir tabloya bakarken aradığım hep kendimmişim aslında. Yüreğimin kuytularına bastırduğım duygularım, kendimi bir adım daha aşmak, içimdeki tortuları kırmak, ruhumun perdelerini sıyırmak, başını deli bir maviliğe doğru çevirmek istemem de hep bundanmış. Bıkmadan ve ısrarla gömülüştüm sayfalar arasına, şarkılarda yitip gitmek istemişim hep bundan. Bir yanımla daha doğmak yeryüzüne, yaşamın kenar süslerine bir renk daha katmak... (Deneme)

7. Aşağıdaki metinlerden hangisinin türü yay araç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Güler yüz dükkânlarda satılan en pahalı şey olmaya başladı. Eskiden yani yokluk zamanlarında dedelerimiz, nenelerimiz bir dükkâna girdikleri zaman bazı ürünleri bulamıyormuş. Ama dükkân sahibinin güzler yüzü, tatlı dili varmış. Şimdi dükkânlarda her şey var ama müşteriye gösterebileceği küçücük bir güler yüz yok. Aslında müşteri, bir dükkân sahibinden elbette malın kalitesini satmasını bekler ama biraz da tebessüm bekler. Geçen gün gittiğim kasapta asık suratla çalışan ve etrafına olumsuz enerji dağıtan dükkân sahibine takıldım. Takılmasa mıydım acaba? "Devlet güler yüze vergi almıyor, biraz gülümseyebilirsiniz beyefendi!" dedim. (Köşe yazısı)
- B) Hafıza kapasitemiz beynin fizyolojik yapısına bağlıdır. Beyin 100 milyar sinir hücresinden (nöron) oluşur. Bunlardan sadece bir milyarı uzun dönemli hafızada rol oynar, bunlara piramidal hücreler denir. Bir nöronun bir birim hafızaya denk düştüğünü varsayarsak beynimizin tümüyle dolmuş olması gerekirdi. Profesör Paul Reber, nöron sayısı kadar hafızanın büyük bir kapasite olmadığını ve hemen dolacağını ifade ediyor. (Makale)
- C) Tan ağarınca Oğuz Kağan'ın çadırına güneş gibi bir ışık girdi. O ışıktan gök tüylü, gök yeveli büyük bir erkek kurt çıktı. Kurt "Ey Oğuz, sen Urum üzerine yürümek istiyorsun. Ey Oğuz ben senin önünde yürüyeceğim." dedi. Bunun üzerine Oğuz çadırını toplattırdı ve ordusuyla birlikte kurdu izlediler. Gök tüylü gök yeveli büyük erkek kurt İtil Müren denizi yakınındaki kara dağın eteğinde durdu. Urum Han'ın ordusu ile Oğuz Kağan'ın ordusu arasında büyük savaş oldu. (Roman)
- D) "Çoktandır görmeğe gitmemiştim. İçim çekmediğinden değil, öteden beri, ta çocukluğumdan beri pek severim oyun görmeyi. Kendim oynamaya, oyunlar yazmaya özendiğim de oldu, o vergi yokmuş bende, beceremedim. Benim elimden gelmiyor diye soğumadım, o törütten (sanattan), yağı (düşman) kesilmedim ona, gene de severim, çocukluğumdaki gibi bayılırım." (Deneme)

8. • Konular genellikle gerçek hayattan olup, olaylar ayrıntılarıyla ele alınır.
- Okuyucu olayın içinde yaşatılmaya çalışılır.

Aşağıdakilerden hangisi, özellikleri verilen metin türüne örnek olabilir?

- A) Dünyada plastik üretimi yıllara göre sürekli bir artış gösteriyor. Küresel plastik üretimi 2017 yılında 348 milyon ton civarındayken bu sayı 2018 yılında 360 milyon tona yaklaştı. Plastiklerin çağının başladığı 1950'lerden itibaren ortaya çıkan plastik atıkların sadece %21'lik kısmı geri dönüştürüldü veya enerji üretiminde kullanıldı. Geriye kalan plastikler ise ya katı atık depolama alanlarına gönderildi ya da doğaya bırakıldı.
- B) Anahtarları yerlerine astı, numaralar üstlerine kazınmıştı. Yemeğini isteksiz yedi. Elini, ağzını yıkadı; yerine döndü. Biraz öksürdü. Kadın, tepsiyi almaya geliyordu; yemeklerini yukarıda, mutfakta yedi. 13.10 treninin sesini duydu. Kadın dün yıkayıp kuruyan çamaşırları avludan sandık odasına taşıdı. Ütüye başladığında saat bir buçuğu geçiyordu. Gelen yoktu, kalktı. Odanın kapısında durdu. Çevresine baktı, her şey yerindeydi. Kapıyı açıp çıktı. Hava iyiydi, gökyüzünde tek tük bulutlar vardı.
- C) Vücut ağırlığının yüzde 60'ını, beyin ağırlığının ise yüzde 90'ını oluşturan ve sağlığımız için hayati bir öneme sahip bir sıvı olarak karşımıza çıkan su, aynı zamanda hastalıkların iyileştirilmesinde de aktif bir rol oynuyor. Suyun iyileştirici gücü başta kas ve iskelet sistemi rahatsızlıkları olmak üzere birçok hastalığın tedavisinde önemli bir yeri olan fizik tedavi ve rehabilitasyon alanında da ortaya çıkıyor.
- D) Bazı bayram mesajlarında yer alan "Gerçek bayramlarda buluşmak" ve "Bayramlar bayram ola!" tarzında ifadeler ne anlama gelmektedir? Eskiden beri "Bu kutladığımız tam bir bayram değil, bayramın gerçek bayram olması için şöyle olması gerekir." tarzındaki yaklaşımları doğru bulmuyorum. Bayram idrak etmek için savaş, hastalık gibi şeylerden arındırılmış veya bunların çok az olduğu bir zaman diliminin bayram günlerine rastlamasını bekliyorsak bu mümkün değildir.

9. Bir görüşü desteklemek ya da bir savı öne sürüp bunu kanıtlama amacı taşıyan yazılara makale denir.

Buna göre aşağıdaki metinlerden hangisi makaleden alınmış olabilir?

- A) Sarı saçlı çocuk kayadan indi, lagüne doğru yöneldi. Okul üniformasının ceketini çıkarmıştı. Elinde tuttuğu ceketin ucu yerlerde sürünüyordu. Ter içindeydi. Kurşuni gömleği gövdesine, saçları alınaya yapışmıştı. Sarışın çocuk durdu, farkına varmadan çoraplarını dizlerine doğru çekti.
- B) Arşiv yetkilisi olarak görev aldığımdan bu yana on yıl geçti. On yıl boyunca her konudaki kitapların incelenmesini gözetim altında tuttum. Her kitap benim ellerimden öğrenme durumunda olan kimsenin eline geçti. Bilginler, aydınlar... Onlar çalışmalarını yürütürken ben de çalışmalarımı yürüttüm.
- C) İhtiyarlar uzaktan sessizce birkaç karaltının köye yaklaştığını gördüler. Haziran içinde mehtaplı gibi parlak geceydi. Gökte aydan veya güneşten değil kendi içinden bir kaynak gibi yavaş yavaş taşan, süzülmuş, tatlanmış bir aydınlık vardı.
- D) Araştırmalarda nicel yöntemlerin daha fazla kullanılmasının; araştırmacıların çalışma sonuçlarını genelleme, geniş örneklemlere ulaştırma, zaman ve maliyet bakımından sağladığı avantajlar, farklı gruplar arasında karşılaştırma yapılabilmesi ve değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesine imkân vermesi gibi nedenlerden kaynaklandığı söylenilebilir.

CEVAP ANAHTARI

Sözcükte Anlam

TEST-1	1. B	2. C	3. C	4. A	5. B	6. C	7. B	8. B	9. C	10. D
	11. D	12. A	13. B	14. A	15. B					
TEST-2	1. C	2. A	3. A	4. C	5. B	6. C	7. D	8. D	9. C	10. D
	11. A	12. C	13. A	14. B	15. A					
TEST-3	1. C	2. C	3. D	4. B	5. D	6. B	7. C	8. D	9. B	10. D
	11. C	12. C	13. D	14. D	15. A	16. B	17. C	18. C	19. B	20. C
	21. A	22. C	23. A							

Söz Gruplarında Anlam (Kalıplaşmamış Söz Grupları)

TEST-1	1. C	2. B	3. B	4. D	5. C	6. B	7. B	8. C	9. C	10. B
TEST-2	1. D	2. C	3. A	4. C	5. A	6. D	7. B	8. A	9. D	10. A
	11. A	12. C								

Deyim ve Atasözü

TEST-1	1. C	2. C	3. B	4. A	5. D	6. B	7. D	8. D	9. B	10. C
	11. B	12. B	13. D	14. D	15. B	16. D	17. A	18. A	19. D	20. B
TEST-2	1. C	2. D	3. B	4. D	5. D	6. A	7. D	8. B	9. B	10. A
	11. D	12. C	13. C	14. C	15. A	16. C				

Söz Sanatları

TEST-1	1. C	2. B	3. C	4. A	5. C	6. B	7. B	8. B	9. C	10. A
	11. D	12. A	13. D	14. A	15. A	16. D	17. C	18. A	19. D	20. D
TEST-2	1. C	2. D	3. C	4. B	5. C	6. D	7. C	8. D	9. A	10. C
	11. D	12. A	13. D	14. B						

CEVAP ANAHTARI

Cümlede Anlam										
TEST-1	1. D	2. C	3. B	4. D	5. B	6. A	7. C	8. C	9. D	10. C
	11. B	12. A	13. C	14. C	15. B					
TEST-2	1. B	2. B	3. D	4. B	5. D	6. B	7. C	8. B	9. B	10. A
	11. D	12. A	13. C	14. A	15. A					
TEST-3	1. D	2. A	3. B	4. B	5. A	6. D	7. B	8. C	9. C	10. D
	11. C	12. A	13. B	14. D	15. A					
TEST-4	1. C	2. B	3. C	4. A	5. B	6. A	7. B	8. B	9. D	10. C
	11. A	12. B								

Parçada Anlam (Ana Düşünce - Ana Duygu - Yardımcı Düşünce - Konu - Başlık)										
TEST-1	1. D	2. A	3. A	4. B	5. C	6. B	7. D	8. B	9. A	10. C
	11. C	12. D	13. C	14. A	15. C					
TEST-2	1. B	2. B	3. A	4. A	5. D	6. C	7. D	8. B	9. B	10. D
	11. C	12. D	13. B	14. D	15. D					
TEST-3	1. A	2. B	3. A	4. C	5. B	6. C	7. D	8. D	9. C	10. B
	11. A	12. A	13. B	14. C	15. A	16. D	17. C	18. C	19. B	20. A
TEST-4	1. B	2. D	3. B	4. C	5. D	6. D	7. C	8. D	9. B	10. A
	11. B	12. D	13. C	14. C	15. B	16. D	17. B			
TEST-5	1. B	2. D	3. B	4. C	5. C	6. A	7. B	8. D	9. B	10. C
	11. A	12. B	13. D	14. C	15. C					
TEST-6	1. D	2. A	3. D	4. B	5. C	6. C	7. B	8. A	9. C	10. D
	11. A	12. D	13. B	14. C						
TEST-7	1. B	2. A	3. A	4. D	5. B	6. D	7. C	8. B	9. B	10. B
	11. C	12. A	13. D	14. D						

CEVAP ANAHTARI

Parçada Anlam (Hikâye Unsurları - Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri)										
TEST-1	1. C	2. C	3. B	4. D	5. A	6. B	7. D	8. C	9. D	10. C
	11. A	12. D	13. D	14. B						
TEST-2	1. B	2. A	3. A	4. C	5. A	6. C	7. D	8. D	9. A	10. A
	11. C	12. B	13. C	14. B	15. A	16. A	17. B	18. D		

Parçada Anlam (Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)										
TEST-1	1. D	2. B	3. B	4. C	5. A	6. C	7. B	8. B	9. B	10. C
	11. D	12. C	13. D	14. C	15. C					
TEST-2	1. C	2. D	3. A	4. A	5. B	6. A	7. C	8. D	9. A	

Parçada Anlam (Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları)										
TEST-1	1. D	2. C	3. B	4. D	5. A	6. C	7. B	8. B	9. C	10. C
	11. A	12. D	13. D	14. B						
TEST-2	1. C	2. C	3. D	4. B	5. C	6. D	7. B	8. C	9. D	10. C
	11. A									

Sözel Mantık / Muhakeme										
TEST-1	1. B	2. A	3. D	4. D	5. C	6. D	7. A	8. A	9. B	

CEVAP ANAHTARI

Görsel Okuma (Tablo / Grafik / Çizelge)										
TEST-1	1. A	2. D	3. A	4. D	5. C	6. A	7. D			
TEST-2	1. D	2. A	3. B	4. C	5. A	6. D	7. A	8. D		
TEST-3	1. C	2. B	3. C	4. C	5. C	6. B	7. D	8. C	9. B	

Filimsiler										
TEST-1	1. C	2. A	3. C	4. D	5. B	6. D	7. D	8. B	9. C	10. C
	11. A	12. B	13. A	14. B	15. A					
TEST-2	1. C	2. C	3. B	4. A	5. A	6. C	7. D	8. D	9. D	10. C
	11. B	12. A	13. D	14. A	15. C					
TEST-3	1. D	2. C	3. D	4. B	5. D	6. C	7. C	8. B	9. D	10. D
	11. A	12. C	13. D	14. A	15. B	16. D	17. B			

Cümlelerin Öğeleri										
TEST-1	1. D	2. B	3. C	4. D	5. B	6. A	7. B	8. B	9. D	10. B
	11. A	12. D	13. C	14. A	15. C	16. D	17. B	18. B	19. B	20. D
TEST-2	1. A	2. A	3. C	4. D	5. C	6. B	7. C	8. A	9. B	10. D
	11. B	12. B	13. A	14. B	15. D					

CEVAP ANAHTARI

Yazım Kuralları

Yazım Kuralları										
TEST-1	1. D	2. C	3. B	4. B	5. B	6. D	7. C	8. B	9. A	
TEST-2	1. A	2. D	3. C	4. B	5. D	6. B	7. B	8. A	9. A	
TEST-3	1. C	2. A	3. B	4. A	5. C	6. C	7. B	8. C	9. C	10. B
	11. A	12. B								

Noktalama İşaretleri

Noktalama İşaretleri										
TEST-1	1. B	2. C	3. D	4. A	5. B	6. B	7. A	8. B	9. C	10. D
	11. C	12. D	13. D	14. A	15. D					
TEST-2	1. C	2. B	3. A	4. C	5. D	6. A	7. C	8. C	9. C	10. D
	11. A	12. C	13. B	14. D	15. D	16. B	17. A	18. C	19. C	20. B

Metin Türleri

Metin Türleri										
TEST-1	1. D	2. A	3. A	4. C	5. D	6. C	7. C	8. B	9. D	